

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 6.

<Fed streg>

Hovedparten af TBU distrikt 6 ligger i Viborg amt. Den østlige del øst for en linie mellem Bulbjerg (lok. 6/10-1) og Glombak (lok. 6/33-1) ligger i Nordjyllands amt, bind 8.

6/1 Hanstholm

6/1-1. Hanstholm (= Hanstedholm).

Den markante Hanstholmknude rejser sig ved Hanstholm op til 53 m. o. h. og afgrænses til alle sider af stejle skrænter. Undergrunden består af kalk overlejret af moræne og flyvesand. Hovedparten af Hanstholmknuden er opdyrket.

Vegetationen består i første række af urter og kun i mindre omfang af vedplanter. Disse er ofte formet af den fremherskende vindretning til tætte krat. Urtevegetationen er artsrig med isæt af mange lave, kalkyndende arter.

Af speciel interesse er den store, livskraftige bestand af den fredede Skotsk Lostilk(x).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige skrænter fortsat bevares af hensyn til de kalkyndende arter. Det er endvidere meget ønskeligt, at voksestedet for Skotsk Lostilk(x) bevares, og at planterne ikke lider overlast.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit, nåleskov, bebyggelse

Højere planter:

1988: Høst-Borst, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Klit-Fladbælg, Følfod, Havtorn, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Strand-Kamille, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kællingetand, Skotsk Lostilk(x), Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Sand-Star, Stikkelsbær, Strandarve, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1983: Firehannet Hønsetarm, Nøgleblomstret Klokke, Strandsennep, Klit-Stedmoderblomst, Orientalisk Takkeklap, Dunet Vejbred

1900-1979: Bakketidsel, Mangeblomstret Frytle, Hestetunge(+), Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke(o), Stribet Kløver, Merian, Spyd-Mælde, Bakke-Nellike, Glat Rottehale, Bjerg-Rørhvene, Skavgræs (kystformen "var. moorei"), Strand-Snerle(o), Lyng-Snerre, Rød Svingel, Kær-Tidsel, Stor Væselhale, Vår-Ærenpris, Kalk-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Dicranum scoparium, Haplomitrium hookeri, Hylocomium splendens, Mnium hornum, Pellia neesiana, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus squarrosus, Rhytidiadelphus triquetrus

Svampe:

1900-1979: *Auricularia auricula-judae*, *Bjerkandera fumosa*, *Hygrophorus conica*, *Hygrophoropsis aurantiaca*, *Hygrophorus psittacinus*, *Hypholoma capnoides*, *Lactarius rufus*, *Marasmius oreades*, *Mycena flavoalba*, *Mycena pura*, *Psilocybe coprophila*, *Trametes hirsuta*, *Trametes versicolor*

Lokalitetskode: ++ E-H-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Skotsk Lostilk(x)

Kilder: 8, 49, 61, 89, 102, 104, 109, 116, 153, 156, 193, 196, 206, 215, 238, 264, 266, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 283, 291a, 296, 311, 354, 365, 418, 420, 439, 454, 463, 583, 630, 694, 739, 768, 810, 831

6/1-2. Hansted Mølleå.

Hansted Mølleå er ca. 6,5 km lang med udspring i Kærtøft, sydvest for Ræhr (lok. 6/21-1). Vandløbet har god vandføring, og faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand med mange større og mindre sten. Vandløbet er i 1982 middel til stærkt forurenet, mens det for kun 30 år siden var rent på strækningen neden for Hanstholm Fyr (Jensen 1958). Åen er noget reguleret og bliver ofte oprenset.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Høst-Borst, Engelskgræs, Syl-Firling(o), Alm. Hønsetarm, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Gærde-Snerle, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Glat Vejbred

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 121, 168, 187, 344, 359, 361, 365

6/2 Hamburg

6/2-1. Hamburg.

Langs den nordvendte kystlinie ud for Hamburg rejser undergrundens kalk sig stejlt og kulminerer med Hjertebjerg Høj på 67 m. Ved Hamburg går mod nord en dybt nedskåret kløft, Kællingedal. Kløften og det meste af kystskrænten ejes af staten (Thy statsskovdistrikt).

Skrænterne i og omkring kløften er fortsat lysåbne og er i modsætning til kløften ved Febbersted (lok. 6/3-1) kun i ringe omfang groet til med Havtorn. Urtevegetationen er ganske artsrig med flere kalkyndende arter.

Kalken overlejres overvejende af flyvesand af varieret tykkelse. Jordbundens indhold af næringsstoffer er lavt, og dette sammenholdt med den ofte kraftige blæst gør, at planternes væksthastighed bliver lav. Jorden er derfor flere steder halvnøgen. Havets nærhed og skrænternes eksponering gør, at luftfugtigheden er høj. Kombinationen af høj luftfugtighed og lysåbne betingelser bevirker, at lokaliteten rummer mos- og lavvegetation, der danner sammenhængende skorper af planter med lille væksthastighed. De ekstreme kår og de særprægede planter danner således i sin helhedskarakter en enestående vegetation.

Bevaring: Det er af største botaniske og naturvidenskabelige betydning, at den enestående, lavtvoksende vegetation bevares. På grund af det tynde vegetationsdække, tåler kystskrænterne ikke meget slitage, som en øget rekreativ udnyttelse kan påføre. Omvendt er det ikke ønskeligt på længere sigt, at skrænterne gror til eller tilplantes med buske eller træer.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit

Højere planter:

1900-1979: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt

Mosser:

1980: *Barbula unguiculata*, *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Camptothecium lutescens*, *Ctenidium molluscum*, *Distichium capillaceum*, *Ditrichum flexicaule*, *Encalypta streptocarpa*, *Fissidens adianthoides*, *Streptoblotrichum convolutum*, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*

1900-1979: *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Tortella tortuosa*

Lokalitetskode: + E-K I s

Botanisk vurdering:

Skrænterne er henført til kategori I på grund af forekomsten af flere kalkbundne mosser, der kun har få eller endog kun meget få voksesteder i Danmark.

2. Sjældnere planter: *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Ditrichum flexicaule*, Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*, *Tortella tortuosa*

Kilder: 80, 310, 311, 354, 418, 420, 439, 694, 827, 838

6/3 Febbersted

6/3-1. Febberstedkløft.

Langs den nordvendte kystlinie mellem Febbersted og Degnebakke rejser undergrundens kalk sig stejlt med højder op til omkring 50 m. Ved Febbersted går en markant, snoet erosionskløft,

hvis hovedretning er nord-syd. Det meste af kløften og hele kystskrænten på denne strækning ejes af staten (Thy statsskovdistrikt).

Kalken overlejres overvejende af flyvesand af vekslende tykkelse. Jorden er flere steder halvnoget. Jordbundens indhold af næringsstoffer er lavt, og dette sammenholdt med den ofte kraftige blæst gør, at planternes væksthastighed bliver lav. Mange planter danner særskilte, lave økotyper, der kun forekommer langs Thys nordkyst, eksempelvis Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt og Alm. Hundegræs. Havets nærhed og skrænternes eksponering gør, at luftfugtigheden er høj. Kombinationen af høj luftfugtighed og lysåbne betingelser bevirker, at lokaliteten rummer en mos- og lavvegetation, der danner sammenhængende skorper af planter med lille væksthastighed. De ekstreme kår betinger således en enestående vegetation.

På skrænterne i og omkring kløften forekommer fortsat lysåbne steder med en artsrig, særpræget, lavtvoksende vegetation med flere kalkyndende arter. Da lokaliteten blev opdaget i 1940'erne, var skrænterne græsset af får. Siden er græsningen taget af og krat af Havtorn iblandet Tjørn og Alm. Hyld breder sig. Ved Febberstedkløftens munding er plantet nåletræer især Hvid-Gran.

Forstranden er stenet med meget spredt vegetation af Strandarve, Strandsennep og i forklitter Strand-Kvik og Sand-Hjælme. Nedenfor litorinaskrænten forekommer et lavt klitbælte og klithede med dominans af Revling og nærmest kysten af Sand-Hjælme.

Bevaring: Det er af største botaniske og naturvidenskabelige vigtighed, at den enestående, lavtvoksende vegetation bevares i Febberstedkløften og på kystskrænten. Det er derfor meget ønskeligt, at der foretages en rydning af krat for at genskabe lysåbne betingelser for det enestående og værdifulde plantedække, og at der foretages afdrift af beplantningerne. Men på grund af det tynde vegetationsdække, tåler skrænterne ikke megen slitage, hvorfor rydninger bedst udføres i vintermånederne.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit, strand

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Blåhat, Alm. Brunelle, Blåmunke, Bølget Bunke, Glat Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Smalbægret Ensian, Klit-Fladbælg, Fløjlgræs, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Følfod, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Firehannet Hønsetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Marehalm, Alm. Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Stikkelsbær, Strandarve, Strandsennep, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst

1987: Hvidgrå Draba, Bakke-Fnokurt, Hjertegræs, Vild Hør, Kattefod, Liden Snerre, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Tandbælg, Muse-Vikke, Spids Øjentrøst

1986: Glat Dueurt, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Gederams, Vår-Gæslingeblomst, Gåsemad, Hejrenæb, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose, Håret Blågrøn Rose, Sølv-Potentil, Knold-Ranunkel, Skovstjerne, Bidende Stenurt, Smalbladet Vikke

1900-1979: Knude-Firling, Dansk Kambunke, Bitter Mælkeurt, Alm. Månerude(o), Alm. Rajgræs, Sand-Rottehale, Dunet Vejbred, Kirtel-Øjentrøst, Klit-Øjentrøst(o)

Mosser:

1900-1979: Bryoerythrophyllum recurvirostre, Camptothecium lutescens, Climacium dendroides, Dichodontium pellucidum var. fagimontanum, Dicranum scoparium, Distichium capillaceum, Ditrichum flexicaule, Encalypta rhabdocarpa, Hypnum cupressiforme, Marchantia polymorpha, Pohlia cruda, Rhytidiadelphus triquetrus, Tortella fragilis, Tortella glareicola, Tortella inclinata, Tortella tortuosa, Tortula ruralis

Svampe:

1980: Agaricus cupreobrunneus, Cystoderma cinnabarinum, Geastrum nanum, Lepiota alba, Lepiota pseudohelveola

Laver:

1900-1979: Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia pyxidata, Collema tenax, Catapyrenium lachneum, Leptogium lichenoides, Peltigera rufescens, Protoblastenia rupestris, Solorina spongiosa, Toninia caeruleonigricans

Alger:

1900-1979: Trentepohlia iolithus var. bovina

Lokalitetskode: + E-K I s

Botanisk vurdering:

Skrænterne er henført til kategori I på grund af forekomsten af flere kalkbundne mosser, der kun har få eller endog kun meget få voksesteder i Danmark og på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

1. Rødlisterarter: Catapyrenium lachneum
2. Sjældnere planter: Dermatocarpon hepaticum, Dichodontium pellucidum var. fagimontanum, Ditrichum flexicaule, Hvidgrå Draba, Encalypta rhabdocarpa, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Solorina spongiosa, Toninia caeruleonigricans, Tortella fragilis, Tortella glareicola, Tortella tortuosa
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Kattefod, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 57, 61, 77, 80, 193, 272, 274, 275, 276, 283, 301, 310, 311, 354, 418, 420, 439, 455, 458, 467, 600, 642, 796, 827

6/4 Hesseldal Bjerg

6/4-1. Hesseldal Bjerg.

Hesseldal Bjerg udgør den østlige ende af Hanstholmknuden. Flere steder overlejres undergrundens kalk kun af en tyndt jordlag, der overvejende består af sand. Skrænten syd og

sydvest for Tovsgård er karakteriseret af en spredt, lysåben steppepræget overdrevsvegetation, der er indvandret her som følge af eksposition og jordbundens store kalkrigdom. Jordbunden er ellers fattig på andre næringsstoffer. Skrænten anvendes i ringe omfang til græsning.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske, steppeprægede vegetation på den syd- og sydvesteksponerede skrænt ved Tovsgård fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at skrænten fortsat anvendes til ekstensiv græsning for at hindre opvækst af selvsåede træer og buske.

23 ha. af skrænten ved Tovsgård er fredet 1975.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev

Højere planter:

1989: Bakketidse, Blåhat, Mark-Bynke, Engelskgræs, Gråris, Vild Gulerod, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Hare-Kløver, Liden Klokke, Stor Knopurt, Nikkende Kobjælde, Mark-Krageklo, Alm. Pimpinelle, Rundbælg, Gul Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Dansk Kambunke, Kattefod, Alm. Mælkeurt, Voldtimian, Vår-Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Boletus edulis, Chalciporus piperatus, Clitocybe fragrans, Cortinarius caninus, Cortinarius collinitus, Cortinarius trivialis, Cystoderma amianthinum, Cystoderma carcharias, Cystoderma granulatum, Dermocybe cinnamomea, Dermocybe semisanguinea, Galerina mycenopsis, Hebeloma crustuliniforme, Hebeloma mesophaeum, Hygrophoropsis aurantiaca, Hypholoma capnoides, Lactarius rufus, Marasmius perforans, Mycena viscosa, Mycena zephira, Naematoloma dispersum, Psilocybe atrobrunnea, Rhodophyllus cetratus, Russula ochroleuca, Russula venosa

Lokalitetskode: ++ E I s

Botanisk vurdering:

Skrænten syd og sydvest for Tovsgård er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Karakteristisk, steppepræget overdrevsvegetation.

2. Sjældnere planter: Dansk Kambunke, Vår-Ærenpris

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Lav Tidsel

Kilder: 49, 80, 311, 354, 418, 439, 672, 694, 838

6/5 Vigsø Strand

6/5-1. Vigsø Rallejer.

Strækningen mellem Hanstholm Knuden og Bulbjerg (lok. 6/10-1.) var i stenalderhavets tid havdækket. Samspillet mellem havets tilbagetrækning og landhævning har bevirket dannelsen af udligningskyst bestående af ral og sand. Blæsten har udtørret jordbunden, hvilket har bevirket dannelsen af karakteristiske klitformationer.

I et større område udvindes ral. Lavtliggende områder gennemgraves og efterlades. I disse lavninger opstår en mosaik af fugtige klitheder og strandsøer og pionervegetation med mange arter af Siv indfinder sig. Områderne længere mod øst er endnu uberørt. Her ses klitrækker og lavninger med klitsøer.

264 ha. af området er erhvervet af staten i 1975 (Thy statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Klit, fattigkær, sø

Højere planter:

1988: Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Klit-Fladbælg, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Følfod, Gråris, Vellugtende Gulaks, Havtorn, Hedelyng, Hestehale, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Stortoppet Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Strand-Kamille, Kattehale, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Tvepibet Lobelie(?), Ager-Mynte, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Bleg Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Smalbladet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtvæld, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Alm. Torskemund, Hårfin Tusindblad, Tusindfrø, Vandarve, Aflangbladet Vandaks, Børste-Vandaks, Kruset Vandaks, Langbladet Vandaks, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Vandportulak, Smalbladet Vandstjerne, Småfrugtet Vandstjerne, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst

1987: Blåmunke, Eng-Brandbæger, Mose-Bølle, Gederams, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Skive-Kamille, Flerårig Knavel, Mark-Krageklo, Bakke-Nellike, Fersken-Pileurt, Ager-Snerle, Ager-Svinemælk, Ager-Tidse, Horse-Tidse, Smalbladet Timian, Storbloomstret Vandranunkel, Læge-Ærenpris

1900-1979: Plettet Gøgeurt, Mose-Troldurt

Svampe:

1900-1979: *Anellaria semiovata*, *Clavaria argillacea*, *Clitocybe inversa*, *Collybia dryophila*, *Conocybe tenera*, *Coprinus comatus*, *Coprinus niveus*, *Cortinarius trivialis*, *Cystoderma amianthinum*, *Cystoderma cinnabarina*, *Galerina paludosa*, *Grinipellis stipitarius*, *Hygrophoropsis aurantiaca*, *Hygrophorus comaceus*, *Hygrophorus conicus*, *Hygrophorus citrina*, *Hygrophorus laetus*, *Hygrophorus niveus*, *Hygrophorus psittacinus*, *Hygrophorus puniceus*, *Hypholoma capnoides*, *Hypholoma fasciculare*, *Lactarius rufus*, *Lepiota alba*, *Lepiota castanea*, *Lepista luscina*, *Lycoperdon caelatum*, *Lycoperdon pusillum*, *Macrolepiota*

procera, Marasmius oreades, Melanoleuca grammopodia, Mycena alcalina, Mycena clavicularis, Mycena fagetorum, Mycena flaveo-alba, Mycena galopoda, Mycena pura, Panaeolus acuminatus, Panaeolus fimicola, Panaeolus foenicicii, Panaeolus rickenii, Psilocybe semilanceata, Rhodophyllus prunuloides, Rhodophyllus sericeus, Stropharia semiglobata, Stropharia coronilla, Stropharia inuncta, Tricholoma cingulatum, Tricholoma flavovirens

Laver:

1900-1979: Stereocaulon paschale(o)

Alger:

1988: Chaetophora elegans, Chara sp.

Lokalitetskode: + H-E-V II r

Botaniske vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Rose, Sand-Siv, Spinkel Vandaks, Vandportulak

Kilder: 3, 49, 80, 248, 310, 418, 639, 808, 810

6/5-2. Kælderhule.

Botaniske beskrivelser af Kælderhule foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Bredbladet Dunhammer, Dunet Dueurt, Lådden Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Gråris, Hestehale, Kryb-Hvene, Alm. Kvik, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rødknæ, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tudse-Siv, Kruset Skræppe, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Børstebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Alm. Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris, Vandarve, Vand-Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 248

6/6 Hjardemål Klitplantage

6/6-1. Hjardemål Klitplantage.

I sammensætningen af den 761 ha. store Hjardemål Klitplantage (Hanherred statskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af nåletræer. Tilplantningen af klitområderne mellem Hjardemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. En 500 m bred zone mellem plantagen og havet er friholdt. Beplantningerne er flere steder spredte og åbne og veksler med ubeplantede klitter, klithede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1988: Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Hedelyng, Hestehale, Kryb-Hvene, Gederams, Gråris, Gul Iris, Kattesæg, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Knude-Pileurt, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Manna Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande, Hvid Åkande

1900-1979: Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Havtorn, Hønsbær, Liden Klokke, Stor Konval, Spæd Mælkeurt(o), Alm. Månerude, Skovmærke, Gul Snerre, Rød Svingel, Vedbend

Mosser:

1988: *Rhytidiadelphus squarrosus*

Svampe:

1980: *Collybia butyracea* var. *asema*, *Cortinarius semisanguineus*, *Entoloma sericeus*, *Hydrocybe conica*, *Hygrophorus aureus*, *Hygrophorus hypothejus*, *Lactarius helvus*, *Lactarius rufus*, *Mycena alcalina*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galopoda*, *Psilocybe semilanceata*, *Tricholoma flavovirens*

1900-1979: *Agaricus lutosus*, *Cortinarius mucosus*, *Hydrocybe conica*, *Hygrophorus niveus*, *Lepista luscina*, *Mycena uracea*, *Omphalia griseopallida*, *Panaeolus ammophila*, *Rhodocybe caelata*, *Rhodophyllus griseorubellus*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Hygrophorus aureus*, Hønsbær

Kilder: 24, 85, 109, 248, 310, 337, 354, 418, 434, 450, 467, 694

6/6-2. Nissekær.

Botaniske beskrivelser af Nissekær foreligger ikke

Vegetationstyper: Fattigkær, sø, klit

Højere planter:

1988: Blåtop, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gråris, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteslæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Pleurozium schreberi, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + H-V II r

Kilder: 248, 434

6/7 Hjørdemål Plantage

6/7-1. Hjørdemål Plantage.

I sammensætningen af den 985 ha. store Hjørdemål Plantage (Hanherred statskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af nåletræer. Tilplantningen af klitområderne mellem Hjørdemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. I lysninger forekommer enkelte opdyrkede arealer. I plantagen ligger et formodet kunstigt vandhul.

Vegetationstyper: Nåleskov, sø

Højere planter:

1988: Blåtop, Frøbid, Smalbladet Kæruld, Pors, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs

Lokalitetskode: + S-V III r

Kilder: 24, 109, 248, 310, 354

6/8 Lild Klitplantage

6/8-1. Lild Klitplantage.

I sammensætningen af den 2235 ha. store Lild Klitplantage (Hanherred statskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af nåletræer. Tilplantningen af klitområderne mellem Hjørdemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. En 500 m bred zone mellem plantagen og havet er friholdt. Beplantningerne er flere steder spredte og åbne og veksler med ubeplantede klitter, klithede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Forskelligbladet Tidsel, Tadder-Vikke

Lokalitetskode: + S-H-V III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 24, 109, 123, 148, 310, 354

6/9 Lild Strand

6/9-1. Lild Strand.

Forstranden ved landsbyen Lild Strand er stenet eller sandet og uden vegetation. Klitrækken er lav og domineres af græsser som Sand-Hjælme og Rød Svingel, samt stedvis Eng-Rapgræs tillige med Klit-Fladbælg.

Mellem Lild Klitplantage (lok. 6/8-1) og Vigsø Bugt samt øst for Lild Strand mod Bulbjerg (lok. 6/10-1) ligger en op til 500 m bred ubeplantet klithede med fugtige lavninger og klitsøer, hvor nydannelse af klitter fortsat finder sted. Her forekommer grå klit med vindbrud, afblæsningsflader og stensletter samt parabelklitter. Vegetationen er artsfattig men karakteristisk med flere lichener.

Bevaring: Klitrækkerne, klithederne og klitsøerne både øst og vest for Lild Strand er fredet 1955

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1988: Alm. Brandbæger, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Klit-Fladbælg, Følfod, Havtorn, Sand-Hjælme, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Strand-Kamille, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Hybrid-Kvik, Alm. Kællingetand, Strand-Mandstro, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Alm. Pimpinelle, Alm. Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Alm. Røllike, Gul Snerre, Sand-Star, Strandarve, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Syl-Firling(o), Alm. Firling x Syl-Firling(o), Hestetunge(o), Firehannet Hønsetarm(o), Spæd Mælkeurt(o), Spyd-Pil(o), Sand-Siv(o), Strand-Snerle, Blodrød Storkenæb(o), Nordisk Øjentrøst(o)

Lokalitetskode: + H-V II r

Botaniske vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Snerle

Kilder: 80, 116, 124, 193, 276, 304, 337, 375, 418, 756, 810

6/9-2. Lild Strand, klithede vest for landsbyen.

Mellem Lild Klitplantage (lok. 6/8-1) og Vigsø Bugt ligger en op til 500 m bred ubeplantet klithede med fugtige lavninger og klitsøer, hvor nydannelse af klitter fortsat finder sted. Her forekommer grå klit med vindbrud, afblæsningsflader og stensletter samt parabelklitter.

Vegetationen er artsfattig men karakteristisk med flere lichener.

Især omkring klitten Flommaens Bakke ligger flere, mindre klitsøer med en karakteristisk, artsrig vegetation. Ved disse søer var i hvert fald i 1980 anbragt dynger med tærskningsaffald af jagtmæssige årsager. Dette affald bevirker en uønsket eutrofiering.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den karakteristiske, lysåbne klitvegetation med klithede, klitsøer og lobeliesøer sydvest for Lild Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at eventuelle træer og buske ryddes for at undgå en mulig tilgroning, at tilledning af spildevand til søerne undgås, at afvanding undgås, og at gødskning og deponering af affald ikke finder sted.

Arealerne sydvest for Lild Strand er fredet 1955.

Vegetationstyper: Klit, hede, lichenhede, fattigkær, lobeliesø

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Tidlig Dværgebunke, Alm. Engelsød, Engelskgræs, Klit-Fladbælg, Krat-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Følfod, Gråris, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattesæk, Skotsk Lostilk(x), Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Mælkebøtte, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Alm. Røllike, Sandskæg, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel,

Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1988: Blåtop, Fliget Brøndsel, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Kragefod, Klit-/Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Benbræk, Engelskgræs, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Kødfarvet Gøgeurt(o), Plettet Gøgeurt, Hestehale, Alm. Kællingetand, Tvepibet Lobelie, Strand-Mandstro, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Liden Najade(o), Bakke-Nellike, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Eng-Rapgræs, Liden Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Bidende Stenurt, Grå Star, Næb-Star, Strandbo, Strandsennep, Svømmende Sumpskærm, Rød Svingel, Trævlekrone, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Liden Ulvefod(o), Bændel-Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel, Vibefedt, Læge-Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande

Mosser:

1989: *Dicranum scoparium*

1988: *Sphagnum cuspidatum*

1900-1979: *Hypnum cupressiforme*, *Philonotis fontana*, *Polytrichum commune*

Laver:

1900-1979: *Buellia sororia*, *Catillaria chalybaea*, *Cladonia cervicornis*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia dstricta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia mitis*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia tenuis*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Lecanora polytropa*, *Rhizocarpon distinctum*, *Rhizocarpon obscuratum*

Alger:

1900-1979: *Gloioleptichia* sp., *Nitella* sp.

Lokalitetskode: ++ H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Lichenhede og lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Skotsk Lostilk(x), Strand-Mandstro, Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Rose

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Liden Najade blev fundet i en klitsø for eneste gang i 1961. Planten kan forekomme endnu. Den er tillige kun kendt fra Filsø i Ribe amt (bind 10).

Kilder: 24, 58, 115, 223, 248, 273, 284, 297, 418, 433, 439, 464b, 630, 687, 694, 831

6/9-3. Strandkær = Lild Strandkær.

Strandkær er nordøst-sydvest gående, smal klitsø, der ligger i den langstrakte klitlavning bag klitrækken ud mod Vigsø Bugt. På grund af vekslende dybdeforhold og udformning rummer søen varieret vegetation. Den nordøstlige ende er uden egentlig rørskov, og bredderne er åbne. I den sydvestlige ende er søen mere lavvandet, og her breder rørskov domineret af Tagrør sig. Søen er sandsynligvis udsat for stigende eutrofiering, idet en kraftig algeopvækst kunne konstateres i sommeren 1988.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøen Strandkær bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding ikke finder sted, at yderligere tilledning af spildevand til søen forhindres, og at gødsning af søens omgivelser undgås. Strandkær er fredet 1977.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmegej, Frøbid, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidse, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Blåtop, Liden Blærerod, Mose-Bunke, Engkarse, Klokke-Ensian, Krat-Fladbælg, Mangelblomstret Frytle, Gederams, Gråris, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Eng-Kabelleje, Kattesæg, Klokkelyng, Smalbladet Mangeløv, Krans-Mynte, Kær-Padderok, Grå-Pil, Spæd Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Hare-Star, Stjerne-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Hårfin Tusindblad, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

1900-1979: Alm. Firling, Plettet Gøgeurt, Hestehale, Hjertelæbe(x), Kambregne(o), Spæd Mælkeurt(o), Pilledrager, Klit-Siv, Stilk-Siv, Tvebo Star(o), Nåle-Sumpstrå(o), Eng-Troldurt (ssp. opsiantha), Tusindfrø, Vandarve, Græsbladet Vandaks(o), Alm. Vandranunkel, Vibefedt(o)

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune/formosum*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum squarrosum*

1900-1979: *Philonotis fontana*(o)

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering:

Strandkær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og rødlisteart.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x)

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Pilledrager, Klit-Siv, Stilk-Siv

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 2, 79, 80, 158, 168, 187, 248, 284, 331, 354, 361, 418, 434, 474, 687, 694, 771, 838

6/9-4. Lild Klit.

Området øst for Lild Strand (lok. 6/9-) mod Bulbjerg (lok. 6/10-1), Lild Klit, rummer en op til 500 m bred ubeplantet klithede med fugtige, ofte sommertørre lavninger og klitsøer, hvor nydannelse af klitter fortsat finder sted. Her forekommer grå klit med vindbrud, afblæsningsflader og stensletter samt parabelklitter. Mod Vesterhavet ligger høje forlandsklitter.

Vegetationen er artsfattig men karakteristisk med flere lichener. Her forekommer tillige spredte bevoksninger af selvsåede nåletræer.

Bevaring: Klitrækkerne, klithederne og klitsøerne både øst og vest for Lild Strand er fredet 1955.

Vegetationstyper: Klit, hede, lichenhede, fattigkær

Højere planter:

1988: Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Gråris, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Sværtevæld, Tagrør, Ager-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Bakketidsel, Alm. Blæresmælde, Blåmunke, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Vellugtende Gulaks, Bakke Gøgelilje(o), Hedelyng, Sand-Hjælme, Hunde-Hvene, Hønsbær(o), Kattefod, Nikkende Kobjælde, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Klit-Rose, Sandskæg, Klit-Siv x Tråd-Siv(o), Sand-Siv(o), Sand-Star, Rundbladet Soldug(o), Blodrød Storkenæb, Smalbladet Timian, Mose-Troldurt, Alm. Ulvefod(o), Læge-Ærenpris

Mosser:

1988: *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum cuspidatum*

1900-1979: *Barbilophozia barbata*, *Dicranum scoparium*, *Dicranum spurium*, *Hypnum jutlandicum*, *Polytrichum commune*, *Ptilidium ciliare*

Laver:

1900-1979: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia bacillaris*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia dstricta*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia mitis*, *Cladonia portentosa*, *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria glauca*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Hypogymnia physodes*, *Lecidea uliginosa*, *Platismatia glauca*

Lokalitetskode: ++ H-V I s

Botanisk vurdering:

Lild Klit er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lichenhede.

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

Kilder: 58, 79, 248, 354, 418, 434, 592

6/10 Bulbjerg

6/10-1. Bulbjerg.

Bulbjerg når højder af 47 m og rejser sig med stejle sider mod nord og vest markant over stranden og klitheden, Lild Klit (lok. 14/9-4). Den østlige del, der skråner mere jævnt mod Vestertorup Plantage (lok. 6/35-1 i bind 9. Nordjyllands amt) af Bulbjerg ligger i Nordjyllands amt, men er medtaget her.

Undergrunden består af kalk overlejret af flyvesandslag af vekslende tykkelse. Sandet er sine steder ophobet i klitter. Vegetationen er spredt, lav og lysåben på vest- og nordsiden samt på toppen, mens der mod syd og øst forekommer skov. I flere lavninger veksler fattigkær med rigkær og ekstremrigkær alt efter jordbundsforholdene.

Kombinationen af tynde jordlag og eksponering har bevirket, at lave, ofte stærkt hårede økolyper af flere plantearter er udviklet. Som eksempler herpå kan nævnes Plettet Kongepen, Alm. Gyldenris, Alm. Hundegræs, Liden Klokke, Kransbørste, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Alm. Røllike og Strand-Vejbred.

Vegetationstyper: Klit, hede, overdrev, fattigkær, ekstremrigkær, skov

Højere planter:

1988: Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bølle, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Gederams, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hvene, Eng-Kabeleje, Kattesæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Kær-Tidse, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

1985: Sump-Hullæbe

1980: Purpur-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt x Purpur-Gøgeurt

1900-1979: Bakketidse, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Dværgulvefod(o), Engelskræs, Eng-Ensian(o), Smalbægret Ensian, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Bakke-Fnokurt(o), Fruesko(o) (plantet), Mark-Frytle, Sand-Frøstjerne, Følfod, Gråris, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Bakke-Gøgeurt(o), Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertelæbe (fund fra 1867)(o), Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Firehannet Hønsetarm(o), Vild Hør, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Korbær, Kransbørste, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Leverurt, Strand-Limurt(o), Skotsk Lostilk(o), Hede-Melbærris(o), Spæd Mælkeurt, Alm. Månerude(o), Bakke-Nellike, Krybende

Pil, Strand-Pileurt(o), Alm. Pimpinelle, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Sandskæg, Skavgræs (incl. kystformen "var. moorei"), Humle-Sneglebælg, Strand-Snerle(o), Gul Snerre, Sodaurt(o), Rundbladet Soldug, Alm. Stedmoderblomst, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandkål(o), Fåre-Svingel, Rød-Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden(o), Tyttebær, Alm. Vandranunkel, Dunet Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Vibefedt, Hunde-Viol, Aks-Ærenpris(o), Læge-Ærenpris, Klit-Øjentrøst(x), Ørnebregne

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum squarrosum*
1900-1979: *Amblyodon dealbatus*(o), *Barbula fallax*, *Brachythecium glareosum*(o), *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Bryum algovicum*, *Camptothecium lutescens*, *Ditrichum flexicaule*(o), *Eurhynchium striatum*, *Fissidens adianthoides*, *Fossombronia incurva*, *Homalothecium sericeum*, *Mnium marginatum*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Plagiochilla asplenioides*, *Pohlia cruda*, *Racomitrium lanuginosum*, *Riccardia incurvata*, *Rhodobryum roseum*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Tortella glareicola*(x)

Svampe:

1900-1979: *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe ceracea*, *Geastrum nanum*, *Lepista nuda*

Lokalitetskode: ++ H-V-S I s

Botanisk vurdering:

Bulbjerg er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Klit-Øjentrøst(x)
 2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, *Tortella glareicola*.
 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Dunet Vejbred
- Klit-Øjentrøst(x) er endemisk for Danmark.

Kilder: 2, 12, 38, 40, 55, 56, 57, 58, 61, 70, 79, 80, 90, 103, 104, 107, 112, 113, 116, 122, 141, 165, 193, 210, 239, 248, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 283, 286, 295, 297, 304, 311, 337, 354, 375, 376, 384, 418, 419, 423, 427, 434, 439, 454, 458, 467, 630, 740, 831, 838

6/10-2. Troldsting.

Troldsting ligger på Bulbjergknudens sydlige del. Jordbunden her er præget af den stærke blæst og består af sten og flyvesand, der ofte er i bevægelse. Dette skaber helt ekstreme vilkår for vegetationen, der domineres af få, enårige planter eller lichener, der er vindfaste. Flere af disse forekommer kun få andre steder i landet og sjældent i så rigelige og repræsentative mængder. Nogle af disse arter vokser i Skandinavien på vindeksponerede fjeldvægge.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de karakteristiske lichen-samfund ved Trolldsting bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer og buske forhindres, ligesom enhver form for næringstilførsel er meget uønsket.

Vegetationstyper: Klit, lichenhede

Højere planter:

1900-1979: Blåmunke, Blåtop, Mose-Bølle, Tredelt Egebregne, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Bjerg-Fyr, Gråris, Plettet Gøgeurt(o), Hedelyng, Hjertegræs, Klokkelyng, Hulkravet Kodriver, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Bittersød Natskygge, Aften-Pragtstjerne, Revling, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Smalbladet Timian, Alm. Ulvefod(o), Dunet Vejbred, Liden Vintergrøn

Laver:

1900-1979: Alectoria fuscescens, Cetraria chlorophylla, Cetraria glauca, Cetraria pinastri, Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia dstricta, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia mitis, Cladonia strepsilis(x), Cladonia tenuis, Cladonia uncialis, Cladonia verticillata, Cladonia verticillata var. cervicornis(x), Coelocaulon aculeatum, Evernia prunastri, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lecanora chlarona, Lecidea brachyspora, Peltigera canina, Pseudevernia furfuracea, Pycnothelia papillaria(x), Schaereria fuscocinerea(o), Usnea filipendula, Usnea hirta, Usnea subfloridana

Lokalitetskode: + H I s

Botanisk vurdering:

Trolldsting er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lichenhede og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Cladonia strepsilis(x), Pycnothelia papillaria(x)

Kilder: 58, 61, 354, 418, 434, 458, 592, 694

6/11 Tømmerbykær

6/11-1. Bjerget.

Mellem Bjerget og Kvols Bjerge rejser sig stejle, kratklædte, vesteksponerede skrænter. Undergrunden består af kalk. Skrænterne anvendes i stor udstrækning til græsning, mens kun mindre dele er opdyrkede. Ved foden af kalkknuden ligger vandhuller, søer og væld. Her har i hvert fald tilligere tillige forekommet hede-strækninger. Vegetationen på skrænterne domineres af græsser eller hedeplanter.

Vegetationstyper: Overdrev, vandhul, hede

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad, Blåbær, Bukkeblad, Bakke-Forglemmigej, Hestehale, Storblofstret Hønsetarm, Hulkravet Kodriver, Korsknop, Smalbladet Kæruld, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Bittersød Natskygge, Spæd Pindsvineknop, Knold-Ranunkel, Skavgræs, Kornet Stenbræk, Svømmende Sumpskærm(o), Tagrør, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E-V-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 418, 434

6/11-2. Bjålum.

Den 3 ha. store Bjålum er tidligere næringsfattig klitsø. Søen eutrofieres, og rørskov er i kraftig tiltagen.

Bevaring: Bjålum med omgivelser er fredet 1984. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Fliget Brøndsel, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Klit-Fladbælg, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Gifttyde, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Katteskæg, Hvid Kløver, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Kær-Tidse, Tormentil, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

1900-1979: Frøbid, Nåle-Sumpstrå(o), Tagrør, Bændel-Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o)

Mosser:

1988: Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 168, 187, 248, 344, 354, 361, 418, 434

6/11-3. Bolbredning.

Den 6 ha. store Bolbredning er tidligere næringsfattig klitsø under let eutrofiering. Randzonen rummer kun rørskov af ringe udstrækning.

Bevaring: Bolbredning med omgivelser er fredet 1984.
Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Bukkeblad, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgæs, Alm. Fredløs, Frøbid, Gifttyde, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Næb-Star, Trindstænglet Star, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidse, Tranebær, Vandnavle, Gul Åkande

1900-1979: Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Hestehale, Alm. Kohvede, Spæd Mælkeurt(o), Nåle-Sumpstrå(o), Hår-Tusindblad(o), Børstebladet Vandaks, Vandarve, Alm. Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1988: *Polytrichum commune/formosum*, *Sphagnum cuspidatum*

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 248, 344, 354, 361, 418, 434, 439

6/11-4. Bløden Sø.

Bløden Sø har i alt fald tidligere været en større, lavvandet, næringsfattig klitsø med uklart og brunt vand. Den har rummet store bestande af Sø-Kogleaks og Vand-Pileurt. Bunden har været sandet og dækket af mudder (Olsen 1944). Nu er søspejlet tilgroet med en kraftig rørskov og omgives af lave enge. Søen omgives af kultiverede enge.

Bevaring: Bløden Sø med omgivelser er fredet 1984.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Mose-Bunke, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Frøbid, Gederams, Gifttyde, Gråris, Hestehale, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Blågrøn/Sø-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Knude-Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel,

Nyse-Røllike, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Vandpest, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

1900-1979: Kær-Fnokurt(o), Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Sø-Kogleaks, Bittersød Natskygge, Øret Pil, Bændel-Vandaks(o), Langbladet Vandaks(o), Hvid Åkande

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum cuspidatum

Alger:

1900-1979: Chara globularis, Nitella sp., Nostoc pruniforme(o)

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 248, 263, 361, 418, 434, 439, 694

6/11-5. Bredlund Sø (=Brillum Sø).

Bredlund Sø har i alt fald tidligere været en brun, lavvandet sø med blød mudderbund, der har været dækket af kransnålealger (Olsen 1944). Søen er nu stærkt tilgroet, mens vandfladen er stærkt reduceret.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Bredbladet Dunhammer, Hestehale, Tue-Kæruld

Alger:

1900-1979: Chara globularis(o), Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: + V III 0

Kilder: 122, 263, 439, 619

6/11-6. Glæde.

Ved Vestergård og Lynggård vest for Glæde ligger flere søer og moser. Søerne har i hvert fald tidligere været lavvandede, næringsfattige klitsøer.

Bevaring: Søarealet ved Vestergård vest for Glæde er fredet 1984.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Kors-Andemad, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Dunet Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Sump-Evighedsblomst, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Frøbid, Gederams, Gifttyde, Gråris, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hestehale, Kryb-Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Katteskæg, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Vand-Skræppe, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Tvebo Star, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Enskættet/Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Sværtævæld, Tagrør, Kær-Tidse, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Alm. Vandranunkel, Eng-Viol, Vand-Ærenpris, Gul Åkande, Hvid Åkande

1900-1979: Kær-Fnokurt(o), Dusk-Fredløs, Sø-Kogleaks, Strandbo(o), Rust-Vandaks(o)

Mosser:

1988: Calliergonella cuspidata, Marchantia polymorpha, Polytrichum commune/formosum, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum squarrosus

Alger:

1900-1979: Chara globularis(o), Nostoc pruniforme(o)

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 80, 248, 263, 354, 434, 439, 694

6/11-7. Hjørdemål Klit.

Botanisk beskrivelser af Hjørdemål Klit foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1900-1979: Kvan, Alm. Ulvefod

Lokalitetskode: + H III 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

Kilder: 80, 147, 831

6/11-8. Kærupholme.

Botaniske oplysninger om Kærupholme foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose, sø, eng

Lokalitetskode: 0 V-E IV 0

Kilder: 694

6/11-9. Senå.

Den ca. 3 km lange Senå har virket som afvandingskanal ved tørlægningen af søområdet ved Nørklit. Faldforholdene er jævne. Bunden består af sand. Vandet er middel til stærkt forurenet. Visse steder forekommer okker.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Batrachium sp.(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 359, 361

6/11-10. Tømmerby Å.

Den 5 km lange Tømmerby Å har i følge Jensen (1958) et naturligt slyngende vandløb, der er nedskåret i lynklædte sandbanker. Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten.

Vandet er middel til stærkt forurenet. Et sideløb fra Bolbredning (lok. 6/11-3) er reguleret, oprenset og uden vegetation.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Vandranunkel(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 82, 168, 187, 354, 359, 361

6/11-11. Tømmerby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Tømmerby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, vejkant

Højere planter:

1989: Sæbeurt

1900-1979: Bølget Bunke, Hedelyng, Revling, Blågrøn Star

Mosser:

1900-1979: Pleurozium schreberi

Laver:

1900-1979: Cetraria cucullata(x), Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina, Cladonia silvatica

Lokalitetskode: + H I s

Botanisk vurdering:

Hedeområderne ved Tømmerby er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Cetraria cucullata(x)

Kilder: 9, 690

6/11-12. Tømmerbykær.

Tømmerbykær rummer hede, krat, fattigkær, søer og vandløb samt enkelte græssede partier. Større dele af området har tidligere været græsset, men med græsningens ophør er mulighederne for regeneration af Hedelyng formindsket. Efterhånden som buske af Hedelyng dør, erstattes de af Revling på de tørrere dele og Blåtop på de lavere. På de lavere dele klarer Klokkelyng sig endnu. De vanddækkede partier rummer en ret afvekslende vegetation domineret ofte af Tråd-Star eller nogle steder af Tagrør. 260 ha. ejes af staten (Hanherred statsskovdistrikt).

Bevaring: På grund af de fugtige partier egner Tømmerbykær sig mindre til opdyrkning. En græsning med f. eks. får er ønskelig.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, vandløb

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Benbræk, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kryb-Hvene, Gifttyde, Gråris, Skov-Hanekro, Gul Iris, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Alm. Kvik, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Pors, Gåse-Potentil, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Enskællet/Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandnavle, Vandpeberrod, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris
1900-1979: Kors-Andemad, Alm. Ene, Engblomme, Engkarse, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Langbladet Ranunkel(o), Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Rundbladet Soldug, Stjerne-Star, Tråd-Star, Rød Svingel, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Vibefedt, Engelsk Visse, Spinkel Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande

Mosser:

1900-1979: *Fontinalis antipyretica*(o)

Lokalitetskode: + H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 109, 248, 310, 354, 418, 434, 694

6/11-13. Bedesø.

Bedesø har været af tilsvarende karakter som Bløden Sø (lok. 6/11-4). Søen omgives af kultiverede enge.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Nåle-Sumpstrå(o), Liden/Spinkel Vandaks(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 434

6/12 Lundfjord og Hanvejle

6/12-1. Lundfjord.

Halvdelen af Lundfjord ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 563 ha. store Lundfjord er lavvandet med dybder op til 2 m. Vandet er belastet af næringsstoffer. Bunden består overvejende af sand dækket stedvist af et tyndt lag mudder. Fjorden er omgivet af store rørskove domineret af Tagrør og Blågrøn Kogelaks, tillige med kreaturafgræssede enge, sumpe, småsøer og kanaler.

Bevaring: Lundfjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Blågrøn Kogleaks, Vand-Pileurt, Enkelt/Grenet Pindsvineknop, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aks-/Krans-Tusindblad, Svømmende Vandaks

Mosser:

1900-1979: *Fontinalis antipyretica*(o)

Alger:

1900-1979: *Chara aspera*(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 80, 168, 187, 263, 344, 354, 359, 361, 418, 619

6/12-2. Hanvejle.

Halvdelen af Hanvejle ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 75 ha. store Hanvejle var tidligere en del af Lundfjord (lok. 6/12-1), men er ved anlæggelsen af den nu nedlagte Thybane afskåret fra denne. Den er lavvandet med dybder op til 1,5 m. Bunden består af sand eller stedvis af dynd. Vandet er belastet af næringsstoffer. Vejlen omgives af rørskov.

Bevaring: Hanvejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kogleaks, Tagrør

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 80, 263, 344, 359, 361, 619

6/13 Selbjerg Vejle

6/13-1. Selbjerg Vejle.

Den østlige del af Selbjerg Vejle ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 478 ha. store Selbjerg Vejle er lavvandet med dybder op til 2 m. Bunden er sandet eller dyndet. Vejlen omgives af rørskov. Vandet er belastet af næringsstoffer.

Bevaring: Selbjerg Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Dunhammer, Festgræs

Alger:

1900-1979: Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 79, 80, 121, 263, 344, 354, 359, 361, 439, 695

6/13-2. Bøns Enge.

Botaniske beskrivelser af Bøns Enge foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:

1900-1979: Gifttyde(o)

Lokalitetskode: 0-+ E IV 0

Kilder: 337

6/14 Hansted-reservatet

6/14-1. Hansted-reservatet.

Hansted-reservatet (Thy statsskovdistrikt) indgår med sine 3399 ha. i Danmarks største fredede område på 65.000 ha., der tillige dækker dele af Tved Klitplantage (lok. 6/20), dele af Vilsbøl Plantage (lok. 6/18) og dele af Nors Sø (lok. 6/19).

Jordbunden i reservatet udgøres af flyvesand, der overlejrer litorinahavets havbund. Størsteparten af området har aldrig været opdyrket, ligesom tilplantning kun er foretaget i mindre omfang i den østlige del.

Langs kystvejen mellem Hansted og Klitmøller ligger mosaik af høje og lave klitter. Vegetationen er domineret af Sand-Hjælme med pletter af Revling især på nordsider. Især i lavninger optræder lave buske af Havtorn og Rynket Rose. Mod øst bliver terrænet jævner. I den østlige del ligger flere store søer, der er beskrevet særskilt under omr. 6/15.

Vegetationen domineres af dværgbuske og Bølget Bunke. På lavere steder optræder hedemosens karakterarter.

Samlede, grundige botaniske undersøgelser af Hansted-reservatet savnes og er derfor meget ønskelige.

Bevaring: Hansted-reservatet er udlagt som vildtreservat i 1949 og fredet 1972.

Vegetationstyper: Klit, hede, mose, lobeliesø

Højere planter:

1990: Benbræk, Blåtop, Fin Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hedelyng, Kryb-Hvene, Klokkelyng, Flydende Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Skotsk Lostilk(x), Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Revling, Liden Siv, Liden Soldug, Alm. Star, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm

1989: Pilledrager

1988: Bølget Bunke, Havtorn, Sand-Hjælme, Rynket Rose

1987: Liden Andemad, Bakketidsel, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Alm. Blærerod, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Sortgrøn Bransenføde(x), Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Bøg, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Alm. Firling, Knude-Firling,

Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgæs, Eng-Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangebloomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegæs, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Følfod, Gederams, Eng-Gedeskæg, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkarse, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hvidmelet Gåsefod, Hassel, Eng-Havre, Blød Hejre, Hejrenæb, Hjertegræs, Tornfrøet Hornblad, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Hyrdetaske, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Stivhåret Kalkkarse, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Enårig Knavel, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkrauet Kodriver, Blågrøn Kogleaks, Alm. Kongepen, Korbær, Kragefod, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Løvefod, Bredbladet Mangeløv, Kær-Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Spæd Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Nordmannsgran, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Eng-Rapgræs, Rundbælg, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Kær-Ranunkel, Krybende Ranunkel, Lav Ranunkel, Klit-Rose, Eng-Rottehale, Knold-Rottehale, Rødknæ, Høst-Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Rørgæs, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Klit-Siv x Tråd-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Snylterod, Solbær, Langbladet Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grå Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Sumpkarse, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Alm. Svinemælk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Søpryd, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Hår-Tusindblad, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod, Gærde-Valmue, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Langbladet Vandaks, Vandkrans, Vandnavle, Vandpest, Vandranunkel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Liden Vintergrøn, Eng-Viol, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst, Spids Øjentrøst, Gul Åkande

1983: Kattefod, Vestlig Tue-Kogleaks, Sand-Løg, Knop-Siv, Kort Øjentrøst

1900-1979: Stivhåret Borst, Strand-Mandstro, Brun Næbfrø(o), Kortskaftet Skeblad(x), Sort Skæne(o), Grenet Star(x)

Mosser:

1989: Calliergon giganteum, Drepanocladus exannulatus, Sphagnum auriculatum, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens

1900-1979: Fossombronia incurva

Laver:

1981: Alectoria sarmentosa

1900-1979: Cetraria islandica, Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis, Cladonia chlorophaea, Cladonia ciliata, Cladonia coccifera, Cladonia coniocraea, Cladonia foliacea,

Cladonia furcata, Cladonia mitis, Cladonia portentosa, Cladonia pocillum, Cladonia rangiferina, Cladonia uncialis, Cladonia zopfii, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lepraria incana, Peltigera canina, Platismatia glauca, Pseudevernia furfuracea, Stereocaulon vesuvianum, Usnea hirta

Lokalitetskode: + K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Hansted-reservatet er henført til kategori I på grund af områdets størrelse, af sammensætningen af de uberørte naturtyper, der ellers er meget sjældne i Danmark, på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Sortgrøn Brasenføde(x), Kortskaftet Skeblad(x), Grenet Star(x)
2. Sjældnere planter: Alectoria sarmentosa, Fin Bunke, Cladonia pocillum, Hvidgrå Draba, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Skotsk Lostilk(x) Spæd Mælkeurt, Pilledrager, Smalbladet Pndsvineknop, Krybende Ranunkel, Klit-Rose, Klit-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Snylterod, Langbladet Soldug, Svømmende Sumpskærm, Søpryd, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner.

Lobeliesøindikatorer: Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 6, 24, 27, 55, 56, 60, 79, 80, 89, 96, 109, 120, 158, 171, 172, 238, 297, 311, 354, 365, 398, 418, 439, 444a, 444b, 463, 474, 546c, 585, 599, 613, 619, 631b, 636, 650, 651, 694, 831, 838, 871

6/14-2. Nors Å.

Nors Å er gravet i 1835 og forbinder Nors Sø (lok. 6/19) med havet. Anlæggelsens formål er at kunne regulere vandstanden i søen. På strækningen gennem Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) omgives åen dels af hede dels af klitter. Her er åens løb slyngende, smalt og dybt nedskåret. I følge Jensen (1958) har vandløbet ringe vandføring, vandet er grumset som følge af okker og uden nævneværdig vegetation.

Bevaring: Nors Å ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Vandløbet er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kambregne

Lokalitetskode: + V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

6/15 Søerne i Hansted-reservatet med deres nære omgivelser

6/15-1. Blegsø.

Den langstrakte, nord-sydgående, 50 ha. store Blegsø ligger ved foden af litorinaskrænten, der består af kalk. Søen er forholdsvis fladvandet med dybder i den sydlige ende på op til 6,3 m og uden synligt afløb. Den er naturlig eutrof, men artsfattig med hensyn højere planter.

Søen rummer artsrig diatoméflora, der er beskrevet af Foged (1963, 1968). Her er fundet ikke mindre en 123 diatoméformer i søen, hvoraf de mest interessante, istidsrelikterne, er medtaget her.

Omgivelserne og især litorinaskrænten rummer artsrig vegetation. På toppen af litorinaskrænten forekommer klit.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at lobeliesøs- og den artsrige kalkskræntsvegetation i og ved Blegsø bevares. Blegsø ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, mose, kalkskrænt, klit

Højere planter:

1990: Blåtop, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Dusk-Fredløs, Gråris, Kattehale, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Sand-Siv, Liden Siv, Skavgræs (klitformen "var. moorei"), Alm. Skjolddrager, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Søpryd, Tagrør, Hår-Tusindblad, Græsbladet Vandaks, Hjerterbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Gul Åkande

1989: Rust-Vandaks

1986: Bakketidsel, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Hvidgrå Draba, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Bjerg-Fyr, Eng-Havre, Havtorn, Hjertergræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Kambregne, Stivhåret Kalkkarse, Kattefod, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkebøtte, Plettet Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Revling, Rundbælg, Bjerg-Rørhvene, Skavgræs, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Blågrøn Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Kort Øjentrøst

1983: Alm. Baldrian, Mose-Bølle, Smalbægret Ensian, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Klit-Fyr, Følfod, Vellugtende Gulaks, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Klokkeløng, Bugtet Kløver, Rød Kløver, Kragefod, Leverurt, Ager-Padderok, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Klit-Rose, Rørgræs, Klit-Siv, Loppe-Star, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Smalbladet Timian, Vibefedt

1900-1979: Aks-Tusindblad, Liden Vandaks(o)

Mosser:

1900-1979: *Anisothecium varium*, *Barbula reflexa*, *Drepanocladus aduncus*(o), *Drepanocladus sendtneri*(o), *Pellia endiviifolia*, *Scorpidium scorpioides*(o), *Seligeria calcarea*(o)

Svampe:

1980: *Helvella lacunosa*, *Suillus granulatus*

Alger :

1900-1979 (kransnålealger): *Chara aspera*(o), *Chara contraria*(o), *Chara globularis*(o), *Chara hispida*(o), *Chara rudis*(o), *Nitella flexilis*(o), *Nitella opaca*(o)

1900-1979 (kiselalger): *Achnanthes lapponica*(o), *Achnanthes linearis*(o), *Cocconeis thumensis*(o), *Eunotia praerupta*(o), *Gomphocymbella ancyli*

Lokalitetskode: ++ V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotoperer: Lobeliesø, diatomérig sø og artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: *Barbula reflexa*, Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Krybende Ranunkel, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Klit-Siv, Sand-Siv, Søpryd, Rust-Vandaks

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie, Strandbo

Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 93, 95, 96, 158, 162, 167, 168, 187, 238, 263, 284, 344, 361, 418, 474, 562, 583, 586, 614, 631b, 694, 829, 831, 838, 871

6/15-2. Hykær.

Det langstrakte, nord-sydgående, 13 ha. store Hykær ligger som den sydligste af de store søer i Hansted vildtreservat parallelt med litorinaskrænten, der består af kalk. Søen er meget lavvandet. Vandet er brunt og surt. Diatoméfloraen er artsrig og undersøgt af Foged (1963, 1968). Nedenfor er medtaget de fundne istidsrelikter.

Bevaring: Hykær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, kalkskrænt, mose

Højere planter:

1983: Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Hvidgrå Draba, Engelskræs, Smalbægret Ensian, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Katteslæg, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Bitter Mælkeurt, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors,

Gåse-Potentil, Eng-Rapgræs, Revling, Bjerg-Rørhvene, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skavgræs, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Blågrøn/Sø-Kogleaks, Flydende Kogleaks(o), Tvepibet Lobelie(o), Dynd-Padderok, Alm. Sumpstrå

Mosser:

1989: *Calliergonella cuspidata*

1983: *Rhytidiadelphus squarrosus*

Alger:

1900-1979: *Eunotia exigua*(o), *Eunotia praerupta*(o), *Pinnularia streptoraphe*(o)

Lokalitetskode: + V-E I s

Botanisk vurdering:

Hykær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Diatomérig sø.

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bitter Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs

Kilder: 60, 80, 95, 96, 158, 168, 187, 238, 344, 361, 418, 439, 474, 583, 614

6/15-3. Præstekær.

Præstekær rummer flere mindre søer. Søernes diatoméflora er undersøgt af Foged (1968).

Bevaring: Præstekær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1989: Pilledrager

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Kragefod, Tvepibet Lobelie(o), Smalbladet Mangeløv, Pors, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Eng-/Mose-Troldurt, Vandnavle

Mosser:

1989: *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum inundatum*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum subnitens*

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilledrager

Kilder: 80, 96, 168, 187, 439, 587, 831

6/15-4. Sokland.

Med vanddybder op til 20-25 cm umiddelbart ved bredden er det 14 ha. store Sokland klart afgrænset fra dets omgivelser. Bunden består langs bredderne af mudder, mens underlaget er fast. Søen som helhed er lavvandet og rummer tæt, ubrudt rørskov. Vandet er klart og svagt alkalisk.

Jensen (1958) diskuterer klassifikationen af søen, idet vegetationen tyder på eutrof type, mens faunaens sammensætning peger på, at den er oligotrof. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1968).

På bredden i den sydvestlige del forekommer kraftige Star-tuer. I søens omgivelser forekommer hedemose med en karakteristisk vegetation.

Bevaring: Sokland ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, mose, kalkskrænt

Højere planter:

1900-1979: Bakketidsel, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke, Mose-Bølle, Sekshannet Bækarve(x), Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Eng-Havre, Hjertegræs, Vild Hør, Dansk Kambunke, Kattefod, Klokkelyng, Hulkravet Kodriver, Kragefod, Tvepibet Lobelie(o), Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Pors, Rundbladet Soldug, Alm. Sumpstrå, Tagrør(o), Tormentil, Tranebær, Eng-/Mose-Troldurt, Vandnavle, Engelsk Visse, Gul Åkande

Mosser:

1989: *Calliergonella cuspidata*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum papillosum*

1900-1979: *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Bryum capillare*, *Bryum rubens*, *Camptothecium lutescens*, *Ctenidium molluscum*, *Fissidens adianthoides*, *Hymenostomum microstomum*, *Phascum cuspidatum*, *Scleropodium purum*, *Trichostomum crispulum*

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Sekshannet Bækarve(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Dansk Kambunke, *Hymenostomum microstomum*, *Trichostomum crispulum*

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod

Kilder: 80, 96, 168, 187, 249, 344, 361, 418, 439, 587, 614

6/15-5. Tormål.

Den 8 ha. store Tormål er hedesø og ligger i en bugt i det tidligere litorinahav. Vandet er klart og noget alkalisk. Langs søens sydøstlige bred optræder svagt udviklet rørskov. Søen omgives mod øst af Tved Plantage (lok. 6/20-1) og mod vest af klithede og hedemoser i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1).

Bunden, der består af sand, er dækket af tætte bevoksninger af Strandbo og Tvepibet Lobelie. I vegetationen i og ved søen indgår flere sjældnere eller meget sjældne arter. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963, 1968).

Bevaring: Tormål ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø, mose

Højere planter:

1990: Blåtop, Gulgrøn Brasenføde(x), Fin Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Flydende Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Ager-Mynte, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pilledrager, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Alm. Star, Høst-Star, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Hår-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Græsbladet Vandaks, Hjerterbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Hårfliget Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

1989: Blågrøn Kogleaks, Hirse-Star, Aflangbladet Vandaks, Langbladet Vandaks

1900-1979: Benbræk, Bittersød Natskygge, Skavgræs

Svampe:

1980: *Helvella lacunosa*, *Suillus granulatus*

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering: Tormål er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Sand-Siv, Svømmende Sumpskærm, Mangestænglet Sumpstrå

4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 80, 95, 96, 168, 187, 344, 361, 418, 443, 474, 562, 631b, 831

6/14-6. Lille Gråkær.

Det 3 ha. store Lille Gråkær er fladvandet.

Bevaring: Lille Gråkær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Kragefod, Pors, Tormentil, Vandnavle

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 344, 587

6/15-7. Store Vand.

Store Vand (størrelse 12 ha.) omgives af tidvis fugtig, plan flade. Selve søen er kun i ringe omfang belastet af næringsstoffer. Diatoméfloraen er undersøgt af Foged (1968). Særskilte botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: Store Vand ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1900-1979: Svømmende Vandaks

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 96, 344, 361

6/16-1. Klitmøller.

Ved Klitmøller ses flere fugtige lavninger. Mod syd ligger lidt øst for vejen mod Vorupør et fattigkær domineret af Lyse-Siv, Nyse-Røllike og Grå-Pil. Mod nordøst ligger et fugtighedsområde umiddelbart øst for vejen til den offentlige strand. Her er ført en stikvej igennem til Hanstholmvej og området er derfor under udtørring (1987).

Vegetationstyper: Fattigkær, klit

Højere planter:

1987: Alm. Fredløs, Grå-Pil, Nyse-Røllike, Lyse-Siv

1900-1979: Alm. x Syl-Firling(o), Hestetunge(o), Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-K III r-s

Kilder: 60, 266, 273, 296, 319, 740

6/16-2. Ørhage.

Syd for Ørhage ses klitområde (Thy statsskovdistrikt). Vegetationen på de enkelte klitters nordsider domineres af Revling, mens den på sydsiderne er mere åben og domineret af Sand-Hjælme og Rød Svingel. Spredt i området forekommer hedemoser. Den yderste klitrække domineres af Sand-Hjælme. Bortset fra planter tilført som følge af skred, er forstranden vegetationsløs. Øst og nord for Ørhage er forstranden ligeledes vegetationsløs.

Bevaring: Klitområdet syd for Ørhage er fredet 1968.

Vegetationstyper: Klit, hede, mose

Højere planter:

1988: Blåmunke, Tidlig Dværgebunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Klit-Fladbælg, Havtorn, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Strand-Mandstro, Mælkebøtte, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Sandskæg, Strand-Snerle, Gul Snerre, Sand-Star, Strandarve, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol

1980: Firehannet Hønsetarm

1900-1979: Hjertelæbe(o)

Lokalitetskode: + K-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Strand-Snerle

Kilder: 80, 124, 304, 310, 354, 630, 694, 784

6/16-3. Klitmøller Å = Vester Vandet Å.

Den ca. 4 km lange Klitmøller Å danner afløb fra Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1). Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er forurenet i lettere grad (1982). Bredvegetationen er artsrig.

Midt i Klitmøller (lok. 6/16-1) ligger ved åen en fugtig eng overvejende med fattigkærsvegetation. Den sydlige del er bebygget.

Bevaring: Klitmøller Å er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Smalbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Vand-Skræppe, Manna-Sødgræs, Brodbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel(o)

Mosser:

1900-1979: *Fontinalis antipyretica*(o)

Alger:

1900-1979: *Chara tomentosa*(o)

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 101, 168, 187, 215, 263, 354, 359, 361

6/17 Vester Vandet Sø

6/17-1. Vester Vandet Sø.

Den ca. 450 ha. store Vester Vandet Sø er karstsø og har dybder på op til 20 m. Bunden består dels af kalk dels af sand. Vandet er klart, alkalisk og kun svagt belastet af næringsstoffer. Til søen fører flere tilløb, der ikke har konstant, større vandføring. På vestsiden af søen omkring afløbet, Klitmøller Å (lok. 6/16-3) forekommer artsrig bredvegetation. Langs syd- og østbredden optræder tillige bredvegetation især på ugræssede steder, mens denne kun er sparsom langs nordsiden bl. a. på grund af kalkens tilstedeværelse. I søen optræder en del rankegrøde. Her er fundet ikke mindre end seks arter af Vandaks.

Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Vester Vandet Sø med omgivelser er fredet 1977. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Børstebladet Vandaks
1900-1979: Brudelys, Tornfrøet Hornblad(o), Vand-Klaseskærm, Blågrøn Kogleaks, Flydende Kogleaks(o), Bredbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Strandbo(o), Søpryd, Tagrør, Tusindblad(o), Brodbladet Vandaks(o), Glinsende Vandaks, Græsbladet Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Spinkel Vandaks(o), Tråd-Vandaks

Alger:

1900-1979: Chara aspera, Chara contraria(o), Chara globularis(o), Chara tomentosa

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Vester Vandet Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Potamogetonsø.

3. Lokalt sjældnere planter: Vand-Klaseskærm

Kilder: 79, 80, 95, 112, 122, 168, 187, 193, 263, 284, 300, 344, 354, 359, 361, 418, 432, 694, 831, 838

6/17-2. Bleghule.

Ved Bleghule ligger syd for landevejen en kalkskrænt (litorinakyst) med vældpræget eng, der ved foden. rummer ekstremrigkær. Hele området græsses.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at ekstremrigkæret bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform bibeholdes, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, kalkskrænt, overdrev

Højere planter:

1987: Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hvene, Stor Knopurt, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Gul Snerre, Lav Tidsel, Lancet-Vejbred
1900-1979: Rød Arve, Bakketidsel, Mark-Bynke, Hvidgrå Draba(o), Baltisk Ensian(o), Maj-Gøgeurt, Kødfarvet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Tyndakset Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke(o), Hulkravet Kodriver, Uldbladet Kongelys, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Alm. Pimpinelle, Bjerg-Rørhvene, Ager-Snerle, Blågrøn Star, Ager-Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + E-V I s

Botanisk vurdering:

Bleghule er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og artrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt, Stivhåret Kalkkarse

3. Lokalt sjældnere planter: Tyndakset Gøgeurt

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe.

Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Alm. Månerude, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 126, 215, 311, 418, 419, 434, 714, 740

6/17-3. Kvadderkær.

Ved vestenden af Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1) ligger det vidtstrakte Kvadderkær. Området gennemstrømmes af Vr. Vandet Å, der danner afløb for søen. De laveste enge omkring vandløbet rummer mosaik med fattig- og ekstremrigkær, hvor der vokser Sump-Hullæbe og den rødlistede Dværgulvefod(x).

De tidligere driftsformer er i overvejende grad indstillet og store dele af området er ved at gro til med pilekrat. På tørrere bund er plantet nåletræer.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de særdeles artsrige ekstremrigkærsvegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at græsningen genoptages, at der foretages en rydning af pilebuske og opvækst af selvsåede nåletræer, og at tilførsel af gødning undgås.

Den østlige del af Kvadderkær er fredet 1977.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, eng, fattigkær, vandløb

Højere planter:

1986: Dværgulvefod(x), Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Gul Iris, Spæd Mælkeurt, Dværg-Star, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Vibefedt

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Smalbægret Ensian(o), Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Hjertelæbe (1894)(o), Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Kattefod(o), Klokkelyng, Rød-Kløver, Flydende Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Alm. Kællingetand, Leverurt, Merian, Alm. Mjødurt, Hvid Okseøje, Kær-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil(o), Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Stivtoppet Rørhvene, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Knop-Siv, Sand-Siv(o), Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Stor Skjaller, Sump-Snerre, Blågrøn Star, Grøn Star, Grå Star, Loppe-Star(o), Stiv Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Tvebo Star(o), Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Tusindfrø, Hjertebladet Vandaks, Kruset

Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel(o), Strand-Vandranunkel(o), Dunet Vejbred, Muse-Vikke, Kort Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Calliergonella cuspidata, Campylium stellatum, Ctenidium molluscum, Drepanocladus intermedius, Fissidens adianthoides

Lokalitetskode: + V-E I s-t

Botanisk vurdering:

Kvadderker er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af I-art.

1. Rødlistearter: Dværgulvefød(x)
2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 77, 165, 168, 187, 193, 201, 215, 304, 384, 419, 434, 458, 587, 694, 740, 838

6/18 Vilsbøl Plantage

6/18-1. Vilsbøl Plantage.

Den 890 ha. store Vilsbøl Plantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i slutningen af forrige århundrede for at dæmme op for sandflugten. I begyndelsen plantedes Bjerg-Fyr. Siden er tillige plantet Sitka-Gran, Alm. Ædelgran, Skov-Fyr, Lærk samt forskellige løvtræer.

Jordbunden består overvejende af sand, men visse steder ligger kalken i undergrunden højt. Jordbunden består her af ler.

Bjerg-Fyr er endnu dominerende skovtræ i plantagens vestlige del, mens den østlige del har varieret og artsrig sammensætning som følge af mange tidligere forsøgsplantninger.

Bevaring: Det er af botanisk betydning, at den varierede sammensætning i den østlige del af Vilsbøl Plantage bevares.

Vilsbøl Plantage er fredet 1980.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone (plantet), Benved, Desmerurt (plantet), Alm./Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Østrisk Fyr, Alm. Gedeblad, Omorika-Gran, Sitka-Gran, Dansk Ingefær (plantet), Stivhåret Kalkkarse(o), Kambregne, Fladkravet Kodriver (plantet), Hulkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver (plantet), Mark-Krageklo, Europæisk/Japansk Lærk, Navr, Nordmannsgran, Krybende Potentil, Rubus septentrionalis, Skovmærke (plantet), Snylterod, Skov-Salat, Blodrød Storkenæb, Liden Vintergrøn, Håret Viol (plantet), Vorterod (plantet), Alm. Ædelgran, Vedbend Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, *Rubus septentrionalis*, Snylterod

3. Lokalt sjældnere planter: Dansk Ingefær, Fladkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver, Skovmærke

Kilder: 22, 23, 79, 80, 161, 272, 286, 310, 311, 319, 354, 418, 587, 694

6/19 Nors Sø

6/19-1. Nors Sø.

Den ca. 393 ha. store Nors Sø er kalkholdig, klarvandet karstsø uden flydebladsplanter og med få elodeider. Den har dybder i den centrale del på op til 22 m, men er i øvrigt ret fladvandet. Bunden består af kalk overlejret af flyvesand. Vandet i søen er næringsfattigt, da søen i overvejende grad modtager vand fra nedbør, og er derfor kun eutrofieret i ringe grad. Der findes ingen naturlige tilløb til søen. Omvendt var søen tidligere udsat for store vandstandssvingninger indtil 1835, hvor Nors Å (lok. 6/14-2) blev gravet. Tidligere stod søen i forbindelse med Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1), men denne forbindelse sandede til i 1700-tallet.

Langs bredden på søens nordside ses tynd rørskov domineret af Tagrør, mens denne mangler på græssede steder. Langs østenden og sydsiden af søen ses græssede enge og dyrkede marker. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Nors Sø med omgivelser er fredet 1980. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesserområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Nikkende Star

1987: Kryb-Hvene, Gul Iris, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Røgræs, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Alm. Skjolddrager, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Trævlekrone, Hjertebladet Vandaks, Vandnavle, Vandpest

1900-1979: Sump-Forglemmigej, Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Vand-Klaseskærm(o), Sø-Kogleaks, Krans-Mynte, Nikkende Star, Stiv Star, Strandbo(o), Nåle-Sumpstrå(o), Høj Sødgræs, Aks-Tusindblad, Hår-Tusindblad, Butbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks, Græsbladet Vandaks(o), Græsbladet x Hjertebladet Vandaks(o), Hjertebladet x Kruset Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Spinkel Vandaks(o), Tråd-Vandaks(o), Vandkrans(o), Kredsbladet Vandranunkel(o)

Mosser:

1900-1979: *Calliergonella cuspidata*, *Drepanocladus aduncus*, *Fontinalis antipyretica*, *Scorpidium scorpioides*(o)

Alger:

1900-1979: *Chara aspera*(o), *Chara ceratophylla*(o), *Chara contraria*(o), *Chara denudata*, *Chara globularis*(o), *Chara rudis*, *Chara tomentosa*, *Nitella flexilis*(o), *Nitella opaca*(o), *Nitellopsis obtusa*, *Tolypella glomerata*

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Nors Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Kransnålealgesø.

2. Sjældnere planter: *Chara denudata*, *Chara rudis*, *Chara tomentosa*, *Nitellopsis obtusa*, Krybende Ranunkel, *Tolypella glomerata*

Kilder: 79, 80, 95, 167, 168, 187, 213, 215, 262, 263, 284, 311, 344, 354, 359, 361, 418, 434, 439, 694, 740, 727, 831, 838

6/19-2. Bagsø.

Bagsø (= Barnsø) er 1 ha. stor. Den er oval af form med øst-vestlig længderetning. Bredden er skarpt markeret, da søbunden falder brat. Søen er mod syd afskåret fra Nors Sø (lok. 6/19-1) ved en skrænt. Øst for skrænten findes græssede enge med ringe vældpåvirkning.

Rørskov optræder kun i en tynd bræmme i søen. Bunden består af kalk overlejret af flyvesand (Iversen 1929).

Bevaring: Bagsø er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Sø, overdrev, skov, væld

Højere planter:

1989: Nikkende Star

1987: Høst-Borst, Alm. Brunelle, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Engkarse, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Kær-Guldkarse, Kødfarvet Gøgeurt, Eng-Havre, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Vand-Mynte, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Håret Star, Kær(?) -Star, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Svingel, Rød Svingel, Sværtevæld, Tagrør, Ager-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Bakketidsel, Blåmunke, Blåtop, Mark-Bynke, Mose-Bølle, Sitka-Gran(+), Eng-Havre, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Kamgræs, Kattefod(o), Katteskæg, Klokkelyng, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Alm. Kongepen, Flerårig Knavel, Tvepibet Lobelie(o), Pors, Revling, Sand-Rottehale, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv(o), Pille-Star, Ager-Stedmoderblomst, Svømmende

Sumpskærm(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tagrør, Tandbælg, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Hår-Tusindblad, Strand-Vejbred, Kort Øjentrøst, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-S-E II s

Kilder: 167, 168, 187, 215, 277, 434, 439, 740, 831

6/19-3. Ørhale.

Halvøen Ørhale rækker fra nordsiden rækker ud i Nors Sø (lok. 6/19-1). Terrænet er kuperet med højder op til 20 m og med stejle skrænter mod søen. Området græsses. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

Bevaring: Ørhale er sammen med Nors Sø fredet 1980 og indgår i Hansted-reservatet.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Engelskgræs, Smalbægret Ensian, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Mark-Frytle, Følfod, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Bakke-Nellike, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tjærenellike, Tormentil, Mark-Tusindgylden, Gærde-Valmue, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1986: Bølget Bunke, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Gråris, Vellugtende Gulaks, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hønsetarm, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Blågrøn Star

1900-1979: Bakketidsel

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbægret Ensian

4. Hede- og overdervsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 262, 418, 434, 521, 740, 875

6/19-4. Atterhøj.

Atterhøj (40 m) rejser sig stejt over Nors Søes vandspejl (lok. 6/19-1). Selve højen og den nærmeste omgivelser græsses. På søsiden af højen forekommer fårestier. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

Bevaring: Atterhøj er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Overdrev, vejkant

Højere planter:

1986: Djævelsbid, Alm. Engelsød, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Hulkravet Kodriver, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Klit-Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Tandbælg, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol

1900-1979: Seglblad(o)

Lokalitetskode: + E-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 262, 383, 740, 869

6/19-5. Degnbjerg.

Degnbjerg (30 m) rejser sig stejt over Nors Søes vandspejl (lok. 6/19-1). Selve højen og den nærmeste omgivelser græsses. På søsiden af højen forekommer fårestier. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

ØSØ for Degnbjerg ligger en ugræsset høj med hedevegetation af Bølget Bunke og Revling, der breder sig på bekostning af gammel Hedelyng. Øst for højen har i hvert fald tidligere ligget et vandhul.

Bevaring: Degnbjerg er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Overdrev, vandhul

Højere planter:

1986: Bellis, Benbræk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Rank Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Gråris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkebøtte, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Pors, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Farve-Visse, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Klokke-Ensian, Bredbladet Mærke, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Manna-Sødgræs, Eng-Troldurt, Græsbladet Vandaks(o), Vandnavle, Vibefedt(o)

Alger:

1900-1979: Chara globularis(o)

Lokalitetskode: ++ E-V II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Dunet Havre, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 263, 418, 434, 740, 870, 872

6/19-6. Tuekær.

Tuekær er afgræsset engområde med sumpede og tørre, sandede partier. Gennem området løber den gravede Nors Å (lok. 6/14-2), der leder vand fra Nors Sø (lok. 6/19-1).

Vegetationstyper: Kær, hede

Højere planter:

1989: Spæd Mælkeurt

1988: Svømmende Vandaks

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Bukkeblad, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Hjertelæbe(o), Vild Hør, Tvepibet Lobelie(o), Kær-Mangeløv, Alm. Mælkeurt, Krybende Potentil, Dværg-Siv(o), Klit- x Tråd-Siv(o), Liden Siv, Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Vejbred Skeblad, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Grå Star, Stjerne-Star, Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Mangestænglet Sumpstrå(o), Manna-Sødgræs, Tranebær, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks

Lokalitetskode: + V-H II s

Botanisk vurdering:

2 Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, Langbladet Soldug

Kilder: 197, 215, 304, 354, 418, 439, 694, 831

6/20 Tved Plantage

6/20-1. Tved Plantage.

Den ca. 1400 ha. store Tved Plantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i begyndelsen af dette århundrede på klitter for at dæmme op for sandflugten. De første plantninger er foretaget i 1902 i den sydlige del.

Jordbunden veksler mellem mager sandbund og lerholdig bund. Undergrunden består af kalk, der er blottet flere steder i skrænterne.

I plantagens sammensætning indgår overvejende nåletræer af Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr og Sitka-Gran. Især på bedre jord i den østlige del indgår en del løvtræer af Bøg, Eg, Birk og Ask.

Bevaring: Tved Plantage er fredet 1980.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, stendige

Højere planter:

1989: Akeleje, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Bøg, Mark-Bynke, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Sitka-Gran, Hedelyng, Sand-Hjælme, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Hvid Okseøje, Revling, Alm. Røllike, Skov-Salat, Sandskæg, Børste-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Gul Snerre, Sand-Star, Smalbladet Timian, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1984: Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr

1983: Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg, Lyng-Snerre, Snylterod (var. glabra), Rød Svingel, Liden Vintergrøn, Alm. Ædelgran

1980: Rams-Løg

1900-1979: Hvid Anemone, Bakketidsel, Benbræk, Plettet Gøgeurt, Klokke-Ensian, Smalbægret Ensian, Kronløs Firling, Enblomstret Flitteraks, Guldnælde, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Stilk-Månerude(x), Skovmærke, Skovsyre, Lav Tidsel, Tornblad, Mose-Troldurt, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Vedbend, Ensidig Vintergrøn, Liden Vintergrøn, Vedbend-Ærenpris

Mosser:

1983: *Hypnum jutlandicum*, *Plagiothecium undulatum*, *Pleurozium schreberi*, *Ptilidium ciliare*, *Racomitrium ericoides*

Svampe:

1980: *Amanita rubescens*, *Boletus badius*, *Boletus edulis*, *Boletus pinicola*, *Cantharellus cibarius*, *Collybia peronata*, *Coprinus disseminatus*, *Coprinus micaceus*, *Cortinarius semisanguineus*, *Fomes annosus*, *Gloeophyllum sepiarium*, *Hypholoma fasciculare*, *Inocybe geophylla*, *Lachnellula hahniana*, *Lactarius rufus*, *Mycena haematopus*, *Mycena vitilis*, *Pluteus salicinus*, *Polyporus lepideus*, *Polyporus varius*, *Russula emetica*, *Russula ochroleuca*, *Scutellinia scutellata*, *Suillus bovinus*, *Suillus grevilleii*, *Suillus luteus* 1900-1979: *Asterophora lycoperdoides*, *Coprinus callinus*, *Cortinarius olivascens*, *Cortinarius pseudosalor*, *Cortinarius uliginosus*, *Cudonia circinans*, *Cyanthus olla*, *Dermatoloma cuneifolium*, *Geastrum triplex*, *Gomphidius roseus*, *Hapalopilus nidulans*, *Helvella atra*, *Hydnelleum ferrugineum*, *Hygrophorus citrinus*, *Hygrophorus chlorophanus*, *Hygrophorus coccineus*, *Hygrophorus conicus*, *Hygrophorus eburneus*, *Hygrophorus hypothajus*, *Hygrophorus insipidus*, *Hygrophorus marchii*, *Hygrophorus nigrescens*, *Hygrophorus niveus*, *Hygrophorus pratensis*, *Hygrophorus psittacinus*, *Hygrophorus punicus*, *Hygrophorus sciophana*, *Hygrophorus unguinosus*, *Inocybe hypophaea*, *Inocybe rubescens*, *Lepiota echinacea*, *Leptoporus litschaueri*, *Leptoporus semisupinus*, *Limacella guttata*, *Lyophyllum fumatofoetens*, *Lyophyllum tylicolor*, *Marasmius limosus*, *Mucilago spongiosa*, *Omphalia belliae*, *Phellodon melaleucus*, *Phellodon tomentosus*, *Pluteus pellitus*, *Psathyrella concinnus*, *Rhizopogon luteolus*, *Russula adusta*, *Russula obscura*, *Russula sardonii*, *Steccherinum kavinae*, *Stropharia hornemannii*, *Suillus flavidus*, *Taphrina alni-incana*, *Trametes hoehnelii*, *Tricholoma focale*, *Tricholoma portentosum*, *Tyromyces gloeocystidiatus*

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-art.

1. Rødlistearter: Stilk-Månerude(x)

2. Sjældnere planter: Smalbægret Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Snylterod, Alm. Ulvefod, Ensidig Vintergrøn

3. Lokalt sjældnere planter: Hvid Anemone, Enblomstret Flitteraks, Guldnælde, Skovmærke, Vedbend

Kilder: 49, 79, 80, 85, 109, 121, 122, 123, 135, 194, 238, 246, 273, 310, 315, 396, 418, 434, 467, 562, 583, 680, 681, 694

6/20-2. Kokkær Vand.

Det 40 ha. store Kokkær Vand (Thy statsskovdistrikt) er næringsfattig, klarvandet lobeliesø. Vandet er lettere belastet af næringsstoffer. Her forekommer tillige værdifuld, artsrig fattigkærsvegetation i lavningerne i den omgivende klithede.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige vegetation omkring og den værdifulde lobeliesøvegetation i Kokkær Vand bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen og dens omgivelser ikke udsættes for belastninger med affaldsstoffer eller for gødskning, og at omgivelserne friholdes for tilplantning eller opvækst af selvsåede træer og buske.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1989: Ask, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Alm. Ene, Klokke-Ensian, Gråris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hunde-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Soldug, Hirse-Star, Høst-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tormentil, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle

1984: Mose-Bølle, Djævelsbid, Nyse-Røllike, Liden/Stor Skjaller, Kær-Snerre, Tranebær, Læge-Øjentrøst

1983: Bølget Bunke, Fin Bunke, Mangeblomstret Frytle, Havtorn, Kryb-Hvene, Sand-Hvene, Alm. Kohvede, Vestlig Tue-Kogleaks, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1900-1979: Eng-Ensian, Kambregne, Spæd Mælkeurt, Lyng-Silke(o), Tråd-Siv, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden(o), Liden Ulvefod, Vibefedt

Svampe:

1984: *Sparassis crispa*

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering:

Kokkær Vand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Eng-Ensian, Kambregne, Tvepibet Lobelie, Spæd Mælkeurt, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Ulvefod

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 238, 354, 361, 418, 434, 474, 583, 674, 694, 698

6/20-3. Sårup.

Litorinaskrænten ved Sårup huser værdifuld, artsrig kalkskræntsvegetation. Neden for skrænten ligger et stykke klithede med en afvekslende plantevækst.

Yderligere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Bevaring: Det meste af litorinaskrænten og af klitheden indgår i Hansted-reservatet og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, hede

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod, Bølget Bunke, Fin Bunke(o), Bukkeblad, Hvidgrå Draba, Klokke-Ensian, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Klokkelyng, Fåblomstret Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Brun Næbfrø, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Dværg-Siv(o), Liden Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Strandbo(o), Tagrør, Græsbladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Vibefedt(o)

Mosser:

1900-1979: Sphagnum compactum

Laver:

1900-1979: Cetraria islandica, Cladonia stellaris

Lokalitetskode: + E-H I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Storlæbet Blærerod, Cladonia stellaris, Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Brun Næbfrø

Kilder: 434, 694

6/21 Ræhr

6/21-1. Ræhr.

Landsbyen Ræhr ligger ved foden af Hanstholm kalkknude. På den ene side af landsbyen forekommer sydeksponerede kalkskrænter, mens mod syd i hvert fald tidligere (1955) har ligget græsset kær med artsrig vegetation. Nyere oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, kær(o)

Højere planter:

1980: Opret Kobjælde

1900-1979: Blåhat, Bukkeblad, Mark-Bynke, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Udspærret Dværgbunke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Engkarse, Knude-Firling, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Mark-Frytle, Kær-Guld-karse, Blød Hejre, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Femhannet Hønsetarm, Dansk Kambunke(o), Rød-Kløver, Liden Klokke, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Fladtrykt Kogleaks(o), Kragefod, Alm. Kællingetand, Klit-Limurt(o), Alm. Markarve, Vand-Mynte, Alm. Månerude(o), Bakke-Nellike(o), Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Pilledrager(o), Krybende Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Enkelt Pindsvineknop, Spæd-Pindsvineknop, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Kær-Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Knæbøjlet Rævehale, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tråd-

Siv, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Høst-Star, Næb-Star, Sand-Star, Toradet Star, Bidende Stenurt, Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Butblomstret Sødgræs(o), Søpryd(o), Tagrør, Smalbladet Timian, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Vandnavle, Vandportulak, Hårfliget Vandranunkel(o), Høst-Vandstjerne(o), Lancet-Vejbred, Smalbladet Ærenpris, Kalk-Øjentrøst(o)

Mosser:

1900-1979: *Abietinella abietina*, *Barbula fallax*, *Brachythecium albicans*, *Camptothecium lutescens*, *Climacium dendroides*(o), *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Polytrichum juniperinum*, *Racomitrium canescens/ericoides*, *Tortula ruralis*

Laver:

1900-1979: *Cladonia rangiformis*, *Peltigera canina*, *Peltigera malacea*(o)

Lokalitetskode: + E-(V) III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Opret Kobjælde

Kilder: 77, 273, 276, 439, 630

6/21-2. Bjerre Eng:

Bjerre Eng har tidligere rummet en sø, Bjerre Sø, der er afvandet. Søen er sammen med engene, der er afgravede, opdyrket. Mellem den tidligere sø og Hovedvej 29 ses et uopdyrket område med spredte buske af Grå-Pil og høje urter af bl. a. Alm. Mjødurt. Syd for dette areal er anlagt flyveplads. Fra lokaliteten er kendt Sort Skæne fra den "udtørrede sø ved Bjærge". Ekstremrigkæret har formodentlig ligget ved Bjerre Sø og er således forsvundet ved afvandingen. En udførlig floraliste findes i Larsen og Ostfeldt (1918).

Vegetationstyper: Eng, mark, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1987: Alm. Mjødurt, Grå-Pil

1900-1979: Sort Skæne(+), Tagrør

Mosser:

1900-1979: *Campylium stellatum*(o)

Lokalitetskode: + E-B-(V) III r

Kilder: 215, 379, 418, 439, 740

6/21-3. Gasbjerg.

Gasbjerg er fritliggende, flad bakke, der består af kalk. På nordsiden forekommer væld. Siderne er stejle med en højde på 6-8 m og rummer overdrevsvegetation af lave, lyselskende planter, der nu trues af tilgroning med høje urter bl. a. Vild Kørvel og Stor Nælde.

Selve Gasbjerg er hegned fra de omkringliggende marker, der anvendes til hjortefarm. I 1989 er området omkring Gasbjerg bortforpagtet og tilsået med Raps, idet hjortene er slået ned som følge af kvæg-tuberkulose. Selve toppen har tidligere været opdyrket.

Overfor Gasbjerg Gård ligger et større kalkbrud med vandfyldte grave.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kalkskræntsvegetationen på Gasbjerg bevares. Det er derfor ønskeligt, at en pleje iværksættes snarest for at undgå tilgroning med højt voksende urter og indvækst af træer og buske. Gasbjerg er fredet.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, væld

Højere planter:

1989: Bakketidsel, Bellis, Alm. Brandbæger, Engblomme, Bakke-Fnokurt, Alm. Fuglegræs, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Stivhåret Kalkkarse, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Nikkende Limurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Gåse-Potentil, Knold-Ranunkel, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Blågrøn Star, Blodrød Storkenæb, Blød Storkenæb, Rød Tvetand, Dunet Vejbred, Vinterkarse

1987: Nøgleblomstret Klokke

1985: Smalbægret Ensian, Dansk Kambunke

1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Alm. Bjørneklo, Alm. Blæresmælde, Blåhat, Blåtop, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Draphavre, Engelskræs, Gul Fladbælg, Rank Forglemmigej, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Farve-Gåseurt, Eng-Havre, Havtorn, Blød Hejre, Hjertegræs, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Mark-Krageklo, Kransbørste(o), Merian(o), Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Bitter Mælkeurt(o), Ager-Padderok, Vår-Potentil(o), Aften-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Eng-Rottehale, Glat Rottehale, Knold-Rottehale, Rundbælg, Liden Skjaller, Sort Skæne(+), Gul Snerre, Liden Snerre(o), Trenervet Snerre, Rød-Svingel, Dværg-Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Lav Tidsel, Trævlekrone, Liden Tusindgylden, Mark-Tusindgylden(o), Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Tykbladet Ærenpris, Kirtel Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Barbula fallax*, *Ctenidium molluscum*, *Encalypta streptocarpa*, *Fissidens taxifolius*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*, *Thuidium philibertii*

Lokalitetskode: ++ E-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Gasbjerg er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke, Nøgleblomstret Klokke, Klit-Rose

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Nikkende Limurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred, Lav Tidsel

Kilder: 77, 215, 272, 283, 311, 354, 379, 418, 458, 594, 619, 694, 739, 740, 838

6/21-4. Bodkær.

Den overvejende del af Bodkær er under kultur. I 1948 forekom endnu ubeplantede eller uopdyrkede pletter med hede- og fattigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Hede(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Gråris, Strandbo(o), Tusindfrø

Lokalitetskode: + B-(H)-(V) III r

Kilder: 434

6/21-5. Skidenkær.

Skidenkær har i hvert fald tidligere (1948) været udyrket mod vest, mens den østlige del har været opdyrket. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 434

6/21-6. Grågård Å.

Den 2,7 km lange Grågård Å (Thisted kommune) har sit udspring lige syd for Grågård. Kilden er stemmet op, og her er anlagt ørreddamme. Vandet i kilden har i hvert fald tidligere været

krystalklart (Jensen 1958). Kort nedenfor kilden er gravet en dam, der har stejle sider og over 1 m dyb med blød, mudret bund. Vandet er middel til stærkt forurenset (1988).

Selve åen er i sit videre løb reguleret. Bunden består af mudderblandet sand eller af rent sand (Jensen 1958).

Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Kilde, vandløb

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 168, 187, 359, 361

6/21-7. Ballerum Plantage.

Om sammensætningen af den 32 ha. store Ballerum Plantage (Viborg amtskommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: *Rubus laciniatus*

Lokalitetskode: 0-+ S III 0

Kilder: 109, 310, 463

6/21-8. Storå, øvre løb.

Storå (Viborg amtskommune) har sit udspring i Bodkær (lok. 6/21-4) og løber ud i Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1). Åens øvre løb er reguleret. Åen har en samlet længde på ca. 15 km. Vandet er på den øvre strækning middel til stærkt forurenset. Af planter forekommer kun nedhængende bredvegetation (Jensen 1958). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 183, 354, 359, 361

6/22 Voldum Sø

6/22-1. Voldum Sø.

Voldum Sø (= Vullum Sø) er ca. 17 ha. stor. Den har tidligere haft større udstrækning især mod øst og syd, men dræning ved grøftegravning har tørlagt områderne. Der arbejdes nu på at hæve vandstanden igen. Vandet i søen er svagt belastet af næringsstoffer. Bunden i søens sydøsthjørne består af sand og har i alt fald tidligere dækket af en artsrig rankegrøde. Langs vestbredden står en til tider kraftig udviklet rørskov af Tagrør.

Søen er omgivet af græssede enge, sumpe og Tagrørspartier. De tørlagte områder mod syd og øst anvendes til græsning, mens de mod nord liggende områder dækkes af klithede. Vest for søen forekommer tørveskær (Jensen 1958). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Voldum Sø er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, eng, hede

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Blærerod, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Kær-Fladstjerne, Kær-Fnokurt, Guldblomme(o), Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hestehale, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Tagrør, Kær-Tidsel, Tranebær, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tyttebær, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Liden/Spinkel Vandaks, Vandpest, Vibefedt, Gul Åkande

Alger:

1900-1979: *Cladophora fracta*(o)

Lokalitetskode: + V-H-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt, Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 168, 187, 344, 354, 361, 418, 434, 619, 831

6/22-2. Rosholmsø.

Rosholmsø er dækket af et større, sammenhængende rørskovsområde med Pilekrat. Der har i alt fald tidligere været gravet tørv i området, hvilket de tilbageværende tørvegrave vidner om. Her forekommer tillige tør klithede, sumpe og afgræssede enge.

Vegetationstyper: Hede, kær, eng

Højere planter:

1988: Krybende Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Kryb-Hvene, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol
1900-1979: Bævreasp, Guldblomme(o), Kær-Tidsel, Tyttebær

Mosser:

1988: Calliergonella cuspidata, Marchantia polymorpha, Polytrichum commune, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 248, 354, 434

6/22-3. Krægpøt.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Krægpøt foreligger ikke.

Bevaring: Vandløbet syd for Krægpøt er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Eng, mose, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Engkarse, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Gederams, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Katteslæg, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Dynd-Padderok, Spæd Pindsvineknop, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Kær-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Hvid Åkande

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 101, 248

6/23 Korsø Knude

6/23-1. Korsø Knude.

Korsø Knude (= Kåse Knude) er den nordvestlige ende af det markante bakkedrag, der strækker sig mod Østerild i sydøst. Undergrunden består af kalk, der på toppen af bakken er overlejret af flyvesand, bl. a. Flyvklit (lok. 6/23-3). Skrænterne er stejle og er tidligere havskrænter. Kalken er blottet flere steder.

Vegetationen er lavtvoksende og usammenhængende. Her indgår flere sjældne og karakteristiske overdrevarsarter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende, artsrige overdrevsvegetation på Korsø Knude bevares. 17 ha. af Korsø Knude er fredet 1955.

Vegetationstyper: Kalkskrænt

Højere planter:

1989: Sand-Frøstjerne, Eng-Havre, Havtorn, Alm. Hundegræs, Vild Hør, Småkronet Gedeskæg, Mark-Krageklo, Sand-Løg, Rød Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian

1985: Hvidgrå Draba, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke

1900-1979: Bakketidsel, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Bakke-Fnokurt, Hjertegræs, Kattefod, Hede-Melbærris, Alm. Mælkeurt, Bitter Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Krybende Pil, Revling, Klit-Rose, Lav Skorsoner, Liden Snerre(o), Blågrøn Star, Komet Stenbræk, Tyttebær, Smalbladet Vikke

Mosser:

1985: *Tortella tortuosa*

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Korsø Knude er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Bakke-Fnokurt, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke, Bitter Mælkeurt, Klit-Rose, *Tortella tortuosa*

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 61, 80, 272, 311, 354, 418, 673, 694, 838

6/23-2. Korsø Plantage.

Om sammensætningen af den 831 ha. store Korsø Plantage (Hanherrød statsskovdistrikt) foreligger botaniske

oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 310

6/23-3. Flyvklit.

Flyvklit består af flyvesand, der har lejret sig oven på kalken på toppen af Korsø Knude (lok. 6/23-1). Området er uden græsning og under tilgroning med græsser, Revling, Gråris, Pors og Mose-Bølle.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1987: Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Håret Høgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Klokkelyng, Alm. Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Pors, Bidende Ranunkel, Revling, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Bidende Stenurt, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Smalbladet Vikke, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stivhåret Kalkkarse
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner

Kilder: 638

6/24 Østerild Klitplantage

6/24-1. Østerild Klitplantage.

De ældste dele af den ca. 1570 ha. store Østerild Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i slutningen af forrige århundrede. Siden er de beplantede områder blevet udvidet til det omfang, plantagen har idag. Beplantningerne består hovedsageligt af nåletræer af især Skov-Fyr, Sitka-Gran og Alm. Ædelgran, samt i mindre omfang af Bjerg-Fyr og Klit-Fyr. I den senere tid er tillige indplantet en del løvtræer.

Jordbunden består af flyvesand, der har overlejret den tidligere havbund. Lagene af flyvesand er af vekslende tykkelse, og træernes rødder kan de fleste steder trænge gennem sandlagene og nå de mere næringsrige morænelag.

I plantagen forekommer tillige spredte hedearealer, moser og småsøer, hvoraf Stensig beskrives særskilt, se lok. 6/24-2.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, mose, sø

Højere planter:

1989: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreesp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Skov-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteslæg, Liden Klokke, Klokkelyg, Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Mangebladet Lupin, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret-Pil, Pors, Revling, Mangeblomstret Rose, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Vandaks

1985: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1982: Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Sitka-Gran, Alm. Ædelgran

1900-1979: Bukkeblad, Plettet Gøgeurt, Hjertelæbe(o), Kalmus, Kambregne, Alm. Kællingetand, Linnæa, Hede-Melbærris(o), Spæd Mælkeurt, Smalbladet Pindsvineknop(o), Hirse-Star

Mosser:

1900-1979: *Barbilophozia atlantica*(o), *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*

Svampe:

1980: *Amanita fulva*, *Amanita muscaria*, *Amanita rubescens*, *Armillariella mellea*, *Ascocoryne sarcoides*, *Baespora conigena*, *Boletus badius*, *Boletus edulis*, *Boletus subtomentosus*, *Cantharellus cibarius*, *Calocera cornea*, *Calocera viscosa*, *Claviceps sclerotier*, *Clitocybe odora*, *Clitocybe suaveolens*, *Collybia asema*, *Collybia butyracea*, *Collybia cirrhata*, *Collybia fuscopurpurea*, *Collybia peronata*, *Cordyceps ophioglossoides*, *Coprinus comatus*, *Cortinarius armillatus*, *Cortinarius collinitus*, *Cortinarius elatior*, *Cystoderma amianthimum*, *Elaphomyces asperulus*, *Elaphomyces muricatus*, *Elaphomyces variegatus*, *Entoloma cetratus*, *Galerina mycenopsis*, *Gloeoporus adustus*, *Hebeloma crustuliniforme*, *Helvella crispa*, *Heterobasidion annosum*, *Hydnum repandum*, *Hygrophoropsis aurantiacus*, *Hypholoma fasciculare*, *Hypomyces violaceus*, *Inonotus radiatus*, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Lactarius aurantiacus*, *Lactarius hepaticus*, *Lactarius rufus*, *Lactarius subdulcis*, *Leccinum scabrum*, *Leccinum versipelle*, *Lepista nebularis*, *Lycoperdon perlatum*, *Mycena cinerella*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galericulata*, *Mycena galopoda*, *Mycena phyllogena*, *Mycena pura*, *Mycena sanguinolenta*, *Mycena vitilis*, *Panellus mitis*, *Paxillus atrotomentosus*, *Paxillus involutus*, *Phaeolus schweinitzii*, *Pholiota lenta*, *Piptoporus betulinus*, *Polyporus brumalis*, *Russula aeruginea*, *Russula coerulea*, *Russula emetica*, *Russula fellea*, *Russula fragilis*, *Russula nigricans*, *Russula ochroleuca*, *Russula queletii*, *Russula vinosa*, *Stereum rugosum*, *Suillus grevillei*, *Thelephora terrestris*, *Trametes abietina*, *Tremella mesenterica*, *Tricholoma flavovirens*, *Tricholomopsis rutilans*, *Xylaria hypoxylon*

1900-1979: *Boletinus cavipes*, *Cortinarius uliginosus*, *Cudonia circinans*, *Fayodia maura*, *Gloeoporus fumosus*, *Hygrophorus conicus*, *Hygrophorus eburneus*, *Hygrophorus hypothejus*, *Hygrophorus miniatus*, *Hygrophorus niveus*, *Hygrophorus strangulata*, *Lactarius aspideus*, *Leccinum aurantiacum*, *Lepiota castanea*, *Naucoria celluloderma*, *Phaeomarasmium rhombospora*, *Phellodon melaleucus*, *Russula sardonii*, *Tricholoma portentosum*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, Linnæa, Spæd Mælkeurt

Kilder: 55, 56, 60, 80, 85, 109, 124, 264, 304, 310, 316, 331, 354, 418, 450, 454, 467, 562, 630, 683, 694

6/24-2. Stensig.

Den 3 ha. store Stensig er nylig opgravet med henblik på andejagt. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1980: Storlæbet Blærerod, Smalbladet Pindsvineknop

1900-1979: Flydende Kogleaks, Pilledrager

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Storlæbet Blærerod, Flydende Kogleaks, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 121, 316, 359, 361, 694, 831

6/24-3. Klastrup Sø.

Klastrup Sø er fladvandet med sandbund. Søen omgives af græsningsarealer, der når helt ned til søen.

Nordøst for søen har der i alt fald tidligere været hede, der har været meget flad og med ringe vekslende i terrænhøjde. Nyere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Vegetationstyper: Sø, eng, hede(o)

Højere planter:

1980: Søpryd, Brodbladet Vandaks

1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Frøbid, Gifttyde, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hestehale, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Brun Næbfrø(o), Dynd-Padderok, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknop, Pors, Revling, Børste-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Stiv Star, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Tagrør, Butbladet Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vibefedt(o), Gul Åkande

Mosser:

1900-1979: Sphagnum compactum

Alger:

1900-1979: Nostoc pruniforme(o)

Lokalitetskode: + V-H II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Søpryd, Brodbladet Vandaks

Kilder: 354, 361, 418, 434, 694

6/25 Tømmerby Fjord

6/25-1. Tømmerby Fjord.

Den 600 ha. store Tømmerby Fjord er omgivet af store røskove, kreaturafgræssede enge, sumpe, småsøer og kanaler. Fjorden er lavvandet med dybder op til 3 m. Bunden består af sand eller dynd. Vandet er belastet af næringsstoffer. Langs bredden forekommer store røskove.

Bevaring: Tømmerby Fjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960. Fjorden er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Røskov, strandeng, eng

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o), Chara contraria(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + K-E IV 0

Kilder: 80, 168, 187, 263, 344, 354, 359, 361, 439

6/25-2. Tovsig.

Ved Tovsig ligger ekstremrigkær. Kæret er under stærk tilgroning med buske af Pil, da græsning er ophørt.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at det artsrige ekstremrigkær ved Tovsig bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning genetableres, at der foretages en rydning af krat, og at gødskning af kærets og dets omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Bukkeblad, Lådden Dueurt, Fløjlsgræs, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Langbladet Ranunkel, Nyse-Røllike, Spidsblomstret Siv, Alm. Star, Dynd-Star, Næb-Star, Toradet Star, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spidsblomstret Siv, Dynd-Star,
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 201, 545

6/26 Skinnerup

6/26-1. Nors

I landsbyen Nors vestlige udkant har der i hvert fald tidligere været en del beplantninger af træer og buske samt grøfter langs markveje og mosehuller. Her er tidligere noteret en lang række arter, der forekommer almindeligt (Larsen og Ostenfeld 1918). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov(o), vejkant(o), mose(o), mark(o)

Højere planter:

1900-1979: Spidslappet Løvefod(o). Se endvidere floraliste hos Larsen og Ostenfeld (1918).

Lokalitetskode: + (S)-(V)-(B) IV 0

Kilder: 215, 277

6/26-2. Vorring Sø.

Ved Vorring Sø forekommer sump, udtørrende vandhuller og enge. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Sø, mose, eng

Lokalitetskode: 0 V-E IV 0

Kilder: 694

6/26-3. Bavn Plantage.

Om sammensætningen af Bavn Plantage (Thy Statskovdistrikt foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 310

6/27 Hillerslev

6/27-1. Hillerslev Mose.

Hillerslev Mose er afvandet og opdyrket eller græsset. I det gamle kalkbrud findes flere vandfyldte grave. Omkring århundredeskiftet og i årene derefter har forekommet ekstremrigkærsvegetation i mosen, men det må nu anses for at være gået tabt.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær(+), mark

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Mygblomst(+), Sort Skæne(+)

Lokalitetskode: + (V)-B III r

Kilder: 182, 215, 333, 740

6/27-2. Kåstrup Mose (= Østerkær?).

Østerkær er afvandet og opdyrket. Kåstrup Mose har tidligere rummet ekstremrigkærsvegetation, men denne må nu anses for at forsvundet som følge af afvanding og opdyrkning.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær(+), mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(+), Sort Skæne (1867)(+)

Lokalitetskode: + (V)-B III r

Kilder: 168, 187, 740

6/27-3. Tanggård Mose.

Tanggård Mose kan ikke umiddelbart stedfæstes. Lokaliteten har formodentlig ligget i området, hvor der nu brydes kalk. Enkelte grave er tørre, mens resten er meget vandfyldte.

Vegetationstyper: Rigkær, kalkgrav

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Alm. Blæresmælde, Lådden Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Vild Gulerod, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Kattehale, Rød-Kløver, Alm. Kællingetand, Vand-Mynte, Ager-Padderok, Bånd-Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Rundbælg, Røgræs, Bjerg-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Dværg-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtvæld, Alm. Syre, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-B II r

Kilder: 718, 740

6/27-4. Kløv Å.

Den ca. 10 km lange Kløv Å har på den øvre strækning snoet løb, mens åen nedstrøms Rimmerhusbro er reguleret. Faldforholdene er jævne. Bunden består af til tider hård sandbund, der enkelte steder er iblandet grus eller sten. Vandet er middel til stærkt forurenet. Vegetationen består ud over lidt rankegrøde med arter af Andemad kun af nedhængende planter fra bredderne (Jensen 1958). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

6/27-5. Oddershedegård Plantage.

I sammensætningen af Oddershedegård Plantage indgår store beplnatninger af nåleskov med indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Liljekonval, Skovstjerne, Stinkende Storkenæb

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 354, 418

6/27-6. Skiveren.

Det 1,2 km lange vandløb Skiveren udspringer i Kilseng, sydøst for Hillerslev, og løber ud i Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1). En del af vandløbet er rørlagt. Vandløbet har ringe fald. Bunden består af gråligt, blødt mudder eller af sand. Vandet er middel til stærkt forurenet.

I den nederste del af vandløbet er vandet præget af indtrængende fjordvand. Her består bunden af sort mudder, og der optræder flere grønne trådalger.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Vandstjerne(o)

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

6/27-7. Skovsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Skovsted foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Stinkende Storkeæb

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 121

6/27-8. Skradekær.

Skradekær rummer fugtige og tørre enge tillige med småsøer og enkelte hedearealer.

Vegetationstyper: Eng, sø, hede

Højere planter:

1988: Benbræk, Blåtop, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Gråris, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Høst-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tormentil, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Bukkeblad, Enkelt Pindsvineknop

Lokalitetskode: + E-V-H II r-s

Kilder: 248, 354, 418

6/28 Sennelshalvøen

6/28-1. Sennels.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sennels foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Mandstro(+)

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 77, 90, 196, 275, 297, 380, 838

6/28-2. Sennels Enge.

Langs kysten ligger flere steder marint forland, der mod fjorden afgrænses af strandvolde. Omkring strandsøerne forekommer strandengsvegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Kællingetand(o), Vade-Salturt(o)

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 151, 156, 695

6/28-3. Sennels Plantage.

I den 23 ha. store, privatejede Sennels Plantage indgår overvejende beplantninger af gran med spredte indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Linnæa(o), Snylterod (var. glabra)

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Snylterod (var. glabra)

Kilder: 109, 111, 122, 354

6/28-4. Knudbjerg Plantage.

I den 35 ha. store, privatejede Knudbjerg Plantage indgår overvejende beplantninger af nåletræer med spredte indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Kambregne, Majblomst, Skovstjerne, Liden Vintergrøn

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 109, 418

6/28-5. Hov Dås.

Med stejle skrænter, der er tidligere kystskrænter og udformet under litorinatiden, rejser Hov Dås sig markant over det omgivende terræn. Undergrunden består af kalk overlejret af tynde lag af moræne eller sand. På steder med ler eller kalk og græsning forekommer artsrig, lavvoksende urtevegetation med flere karakteristiske overdrevsarter. På sandede steder dominerer hedevegetation. Enkelte steder optræder væld.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige overdrevsvegetation på skrænterne ved Hov Dås bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform med ekstensiv græsning fortsættes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1989: Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bøg, Djævelsbid, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mørk Kongelys, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Alm. Pimpinelle, Fladstrået Rapgræs, Farve-Reseda, Rubus laciniatus, Rundbælg, Liden Skjaller, Gul Snerre, Alm. Syre, Dusk-Syre, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Strand-Vejbred, Håret Viol, Læge-Øjentrøst

1987: Bellis, Håret Høgeurt, Bugtet Kløver, Mark-Krageklo, Alm. Mælkebøtte, Rød Svingel, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred

1980: Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Dansk Kambunke, Bitter Mælkeurt, Vibefedt

1900-1979: Alm. Agermåne, Bakketidse, Alm. Bjørneklo, Eng-Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Vibefedt

Lokalitetskode: ++ E-V I s

Botanisk vurdering:

Hov Dås er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrige kalkskrænter.

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Dansk Kambunke, Nøgleblomstret Klokke, Bitter Mælkeurt, Stivhåret Kalkkarse

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 193, 277, 311, 354, 418, 684, 690, 694, 734, 831

6/29 Lønnerup Fjord

6/29-1. Lønnerup Fjord.

Vandet i den 144 ha. store Lønnerup Fjord er belastet af næringsstoffer. Vandstanden i fjorden reguleres af slusen ved Hovsør (lok. 6/29-4).

Mellem landevejen Hovsør - Lønnerup og fjorden ses lavtliggende, gødede græsningsarealer og dyrkede marker. Ud mod fjorden øges saltpåvirkningen. Yderst ses rørskov domineret skiftevis af Tagrør og af Blågrøn Kogleaks. Bunden nordvest for Hovsør (lok. 6/29-4) er i følge Jensen (1958) sandet eller noget mudret ved.

Bevaring: Lønnerup Fjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng

Højere planter:

1987: Strand-Asters, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Sandkryb, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Nikkende Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Strand-Trehage

1900-1979: Tykskulpet/Tyndskulpet Brøndkarse, Kattehale, Jordbær-Kløver, Leverurt, Tykbladet
Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V II r-s

Kilder: 80, 168, 187, 228, 344, 354, 359, 361, 418, 695, 724, 740

6/29-2. Lønnerup Klint.

Lønnerup Klint rejser sig stejlt øst for Lønnerup Fjord. Skrænten består af kalk dækket af tynde af lag muld. Her dominerer Blodrød Storkenæb. Mellem landevejen og klinten ligger intensivt dyrkede marker. Her har i hvert fald tidligere ligget ekstremrigkær, der nu må anses for at være forsvundet. Yderligere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, mark, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1987: Blodrød Storkenæb

1900-1979: Hulkravet Kodriver, Sort Skæne(+)

Lokalitetskode: + E-B-(V) III r

Kilder: 354, 418, 740

6/29-3. Kløv Knude (= Hunstrup Knude).

Kløv Knude rejser sig markant over det omgivende landskab, der har været havbund i stenalderhavet. Undergrunden består af kalk, der på toppen af bakken er overlejret af flyvesand. Litorinaskrænterne er stejle. Undergrundens kalk er blottet flere steder.

Bevaring: Det er af botaniske stor betydning, at den artsrige kalkskræntsvegetation på Kløv Knude bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning med vekslen mellem moderat græsning i nogle og uforstyrret i andre år bibeholdes, at skrænterne forhindres i at gro til med krat og græsser, og at lokaliteten inddrages i et overvågningsprogram.

Vegetationstyper: Kalkskrænt

Højere planter:

1987: Bakketidsel, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Hvidgrå Draba, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Knude-Firling, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Gråris, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Vild Hør, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kællingetand, Hede-Melbærris, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Grå-Pil, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Bjerg-Rørhvene, Humle-Sneglebælg, Blågrøn Star, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm.

Torskemund, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol

1980: Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Fruebær, Kransbørste, Bitter Mælkeurt

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Kløv Knude er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Bitter Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Hede-Melbærris, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 311, 354, 602, 694, 838

6/29-4. Hovsør.

Tværs over Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1) går en dæmning, der forbinder Hovsør med Sennelshalvøen (lok. 6/28). Langs kysten mod Thisted bredning ligger marint forland med strandengsvegetation. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng

Lokalitetskode: 0-+ K IV 0

Kilder: 695

6/29-5. Østerild.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Østerild foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1989: Gærde-Kartebolle

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 690

6/30 Arup Holm, Arup Vejle og Østerild Fjord

6/30-1. Arup Holm.

På Arup Holm forekommer marint forland med strandsøer og losystemer. Dele af holmen græsses. Området rummer karakteristisk strandengsvegetation. På ugræssede parceller ekspanderer Tagrør.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Blågrøn/Sø-Kogleaks, Vade-Salturt

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 168, 187, 156, 354, 418, 694, 695

6/30-2. Arup Vejle.

Den ca. 350 ha. store Arup Vejle er lavvandet med dybder op til 2 m. Vejlen er omgivet af store rørskove og brede kreaturafræssede enge, vandhuller samt kanaler. Vegetationen er i følge Lind (1910) meget ensformig. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Arup Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Knude-Firling, Strand-Firling(o), Harril, Havtorn, Vild Hør, Eng-Klaseskærm(o), Marehalm, Sandkryb, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Tagrør, Mark-Tusindgylden(o), Liden Tusindgylden, Børstebledet Vandaks, Kirtel-Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 217, 344, 354, 359, 361

6/30-3. Vesløs Vejle.

Vesløs Vejle er omgivet af store rørskove og brede græssede enge, vandhuller samt kanaler. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Vesløs Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng

Højere planter:

1980: Kær-Fnokurt

1900-1979: Tornløs Hornblad(o)

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt

Kilder: 80, 174, 213, 228, 354, 630, 831

6/30-4. Østerild Fjord og Hovsørrøn.

Vandet i den 406 ha. store Østerild Fjord er belastet af næringsstoffer. Fjorden omgives af mere eller mindre usammenhængede rørskove og brede, afgræssede enge samt kanaler.

Halvøen Hovsørrøn er marint forland, hvis afgrænsning mod Thisted Bredning er udvisket, idet bredningen er meget lavvandet på grund af sandvader og strandvolde.

Bevaring: Østerild Fjord og Hovsørrøn er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Strand-Asters, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Blågrøn/Sø-Kogleaks, Kveller, Pastinak, Tagrør, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 695

6/31 Arup halvøen

6/31-1. Arup.

Litorinaskrænterne mellem Feggesund og Amtoft er østvendte og stejle. Her forekommer spredte buske og træer samt lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. Dele af skrænterne græsses.

Ved foden af skrænten ligger græssede strandenge med væld. Et eller flere af disse væld rummer ekstremrigkær.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at ekstremrigkæret ved Arup bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at afvanding ikke finder sted, og at gødskning af vældene og deres omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, ekstremrigkær, strandeng

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Strand-Asters, Bakketidsel, Bukkeblad, Sct. Hansurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Eng-Kabelleje, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Mark-Krageklo, Kveller, Leverurt, Knoldet Mjødurt, Smalbladet Mærke, Vinget Perikon, Krybende Potentil, Kruset Skræppe, Enskallet Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Tagrør, Lav Tidsel, Strand-Trehage, Trævlekrone, Dunet Vejbred, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E-V-K I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

4. Ekstremrigkærsindikator: Sump-Hullæbe.

Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 201, 418, 419, 740

6/31-2. Øsløs.

Nyere botaniske oplysninger om Øsløs foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit, bebyggelse

Højere planter:

1989: Bidende Stenurt, Sæbeurt

1900-1979: Klit-Rose(o), *Rubus spectabilis*(o)

Lokalitetskode: 0-+ H IV 0

Kilder: 120, 277, 690

6/31-3. Gårdbæk Hage.

Langs kysten omkring Gårdbæk Hage ligger marint forland. Den yderste del græsses, og vegetationen er lav. De indre dele rummer højvoksende vegetation. Omkring strandsøerne optræder rørskov domineret af Tagrør og Blågrøn Kogleaks.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, fattigkær

Højere planter:

1985: Blågrøn Kogleaks, Tagrør

1900-1979: Klokke-Ensian, Eng-Kabbeleje, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-E-V III r-s

Kilder: 418, 695

6/32 Hannæs

6/32-1. Horskær.

Horskær rummer fattigkær med hængesæk, overgangsfattigkær og overgangsrigkær samt på de højereliggende partier tørre dele af mosen. I mosens vestlige del, hvor afløbet findes, optræder pilekrat. Dele af mosen græsses lejlighedsvis.

Horskær er det lokale navn for mosen. Navnet optræder ikke på noget kortblad fra Geodætisk Institut.

Vegetationstyper: Fattigkær, ekstremrigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Blåtop, Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Rød-El, Engkarse, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Hoved-Frytle, Mangeblomstret

Frytle, Frøbid, Gederams, Gifttyde, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hedelyng, Hestehale, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Kattehale, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kragefod, Alm. Kvik, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Ager-Mynte, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Stiv Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Vandpeberrod, Alm. Vandranunkel, Strand-Vejbred, Eng-Viol

Mosser:

1988: *Dicranum scoparium*, *Hylocomium splendens*, *Marchantia polymorpha*, *Polytrichum commune/formosum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Horskær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt.

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 248, 589

6/32-2. Lyng Mose.

Lyng Mose rummer græsset rigkær og har i den centrale del et veludviklet knoldkær. Mosen er omgivet af småkuperet bakkeland.

Vegetationen er især i kærrets centrale del artsrig, hvor den er lav og rummer flere halvsjældne eller meget sjældne planter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den artsrige og værdifulde ekstremrigkærsvegetation i Lyng Mose bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes, at gødskning ikke finder sted, og at dræning og afvanding i såvel selve mosen som af den omgivelser forhindres. Lyng Mose er fredet 1988.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Bellis, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Dværgulvefod(x), Engblomme, Engkarse, Fjærbregne, Sump-Fladstjerne, Kær-Fnokurt, Bakke-Forglemmigej,

Forskelligblomstret Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Kær-Galtetand, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabelleje, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Rød-Kløver, Korsknapp, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Lucerne, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Hvid Snerre, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Tvebo Star, Alm. Stedmoderblomst, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1988: Blåhat, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Knude-Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Alm. Fuglegræs, Følfod, Gråris, Kødfarvet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hedelyng, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Klokkelyng, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Leverurt, Vand-Mynte, Stor Nælde, Alm. Rajgræs, Nyse-Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Hare-Star, Stiv Star, Svartevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Strand-Tusindgylden, Glat Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Aks-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst

1987: Bukkeblad, Dunet Dueurt, Kær-Fladstjerne, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Lancetbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Knopurt, Selje-Pil, Blågrøn Star, Grøn Star, Loppe-Star, Eng-Troldurt 1984: Kirtlet Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Kær-Fladbælg, Mark-Frytle, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Lugtløs Kamille, Bugtet Kløver, Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Smalbladet Mangeløv, Krans-Mynte, Vinget Perikon, Øret Pil, Italiensk Rajgræs, Enårig Rapgræs, Eng-Rottehale, Kruset Skræppe, Trindstænglet Star, Sumpkarse, Tæppegræs, Vandkarse, Svensk Øjentrøst

1982: Krat-Fladbælg, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Mælkeurt, Langbladet Ranunkel

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Marchantia polymorpha, Mnium hornum, Plagiomnium undulatum, Pleurozium schreberi, Rhytidiadelphus squarrosus,

1988: Calliergonella cuspidata, Dicranum polysetum, Dicranum scoparium, Polytrichum formosum, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus loreus, Rhytidiadelphus triquetrus, Sphagnum squarrosum

1987: Tomenthypnum nitens

1984: Polytrichum affine, Rhizomnium punctatum, Scorpidium scorpioides

Lokalitetskode: +++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Lynge Mose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Dværgulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Engblomme, Kær-Fladbælg, Kær-Fnokurt, Purpur-Gøgeurt, Loppe-Star, Tvebo Star, Tomenthypnum nitens, Tæppegræs, Svensk Øjentrøst.

3. Lokalt sjældnere planter: Nyrebladet Ranunkel.

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, *Scorpidium scorpioides*.
Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Dunet Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt

Kilder: 220, 248, 384, 456, 590, 591, 641, 722, 740, 811

6/32-3. Høbjerg.

Det 21 m høje bakkeparti Høbjerg rummer spredte træer og en mindre sø tillige med en mindre plantage, der overvejende består af nåleskov.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, sø

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Alm. Fredløs, Hedelyng, Hønsbær, Kattehale, Alm. Kohvede, Enkelt Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E-S-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær

Kilder: 354, 418, 690

6/32-4. Højstrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Højstrup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Purpur-Gøgeurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Kilder: 107

6/32-5. Skårup Odde.

Skårup Odde er kuperet med tørre heder og bevoksninger af Fyrretræer tillige med en del selvsåede krat af løvtræer. I lavningerne forekommer lavvandede søer og kær samt dyrkede områder. De største botaniske interesser knytter sig til kær og søer, idet disse rummer karakteristisk, artsrig vegetation.

Bevaring: 680 ha. af Skårup Odde er fredet 1976.

Vegetationstyper: Overdrev, skov, kær, sø, mark

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Klokke-Ensian, Plettet Gøgeurt, Liden Katost(o), Kattehale, Håret Kortstråle, Leverurt, Vinget Perikon, Smalbladet Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Trævlekrone, Smalbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E-S-V-B III r-s

Botanisk vurdering:

2. sjældnere arter: Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 79, 80, 152, 354, 418

6/32-6. Øsløs Hede Plantage.

I sammensætningen af den 36 ha. store partsskov Øsløs Hede Plantage indgår hovedsagelig nåletræer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 439

6/33 Glombak og Holmskær

6/33-1. Glombak.

Den 110 ha. store Glombak er lavvandet med dybder på op til 2,5 m. Fjorden er omgivet af store rørskove, kreaturafgræssede enge, sumpe, småsøer og kanaler.

Bevaring: Glombak er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 344, 354, 359, 361

6/33-2. Holmskær.

Holmskær rummer overdrev og strandenge, der delvis er afgræssede. På højereliggende arealer optræder revlinghede med en del opvækst af selvsåede træer, mens der i den østlige del forekommer en del rørskov. Kun den sydvestlige del græsses (1981).

Bevaring: Holmskær er fredet 1976.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, strandeng, rørskov

Lokalitetskode: + H-E-K III r-s

Kilder: 354, 695

6/34 Bygholms Vejle

Bygholms Vejle gennemskæres af grænsen mellem Viborg amt og Nordjyllands amt. Af praktiske årsager er lokaliteten beskrevet i bind 9. Nordjyllands amt.

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 7

7/1 Nystrup Plantage

7/1-1. Nystrup Plantage.

Den 1720 ha. store Nystrup Plantage (Thy statsskovdistrikt) er plantet på forskellige jordbundstyper spændende fra god muld, der overlejrer kalk, til fattig, sandblandet mor. I plantagens sammensætning indgår overvejende nåletræer med mindre indslag af løvtræer. Tilplantningen er påbegyndt i slutningen af 1800-tallet.

I plantagen findes enkelte hedestykker og søer, der er beskrevet særskilt (lok. 7/1-2).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1981: Hjerterbladet Fliglæbe, Ensidig Vintergrøn

1980: Knærod

1900-1979: Alm. Eg, Rød-El, Bjerg-Fyr, Skov-Galtetand, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Kambregne, Bånd-Pil, Lancet-Pil, Rubus laciniatus, Pille-Star, Enblomstret Vintergrøn(o)

Svampe:

1986: *Helvella leucomidaena*, *Helvella queletii*, *Sarcosphaera crassa*

1983: *Amanita virosa*, *Geastrum fimbriatum*, *Geastrum pectinatum*

1982: *Pseudoplectania nigrella*

1981: *Agrocybe praecox*, *Auriscalpium vulgare*, *Calocybe gambosa*, *Cantharellus cibarius*, *Ciboria rufofusca*, *Collybia dryophila*, *Discinia perlata*, *Ganoderma applanatum*, *Helvella solitaria*, *Heterobasidium annosum*, *Lactarius rufus*, *Lycoperdon perlatum*, *Pithya cupressina*, *Plutus atricapillus*, *Stereum sanguinolentum*, *Thelophora terrestris*, *Trametes versicolor*

Laver:

1980: *Cladonia cryptochlorophaea*

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hjerterbladet Fliglæbe, Kambregne, Knærod, *Sarcosphaera crassa*, Ensidig Vintergrøn

Kilder: 6, 53, 80, 109, 134, 161, 215, 245, 246, 287a, 306, 310, 354, 418, 477, 564, 566, 694,

7/1-2. Nystrup Plantage, hede og søer.

I Nystrup Plantage (lok. 7/1-1) findes flere rester af hede med karakteristisk vegetation og enkelte søer. Disse ligger i terrænsænkninger og er lavvandede, hvilket kan medføre udtørring i tørre somre. I vegetationen indgår flere karakteristiske og sjældne planter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøerne og deres karakteristiske vegetation bevares. Dette er en søtype, der er stærkt på retur i Danmark som følge af forsurening. Det er derfor meget ønskeligt, at søerne forbliver uforandrede.

Vegetationstyper: Hede, lobeliesø

Højere planter:

1989: Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke, Sekshannet Bækarve(x), Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hunde-Hvene, Katteslæg, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Rørgræs, Liden Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Stjerne-Star,

Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Søpryd, Tranebær, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris
1900-1979: Gulgrøn Bransenføde(x), Bjerg-Fyr, Hedelyng, Revling, Sandskæg, Liden Soldug, Alm. Star, Sand-Star, Mose-Troldurt, Tyttebær, Læge-Øjentrøst, Hvid Åkande

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Calliergon giganteum, Drepanocladus exannulatus, Drepanocladus uncinatus, Sphagnum auriculatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens

Alger:

1989: Batrachospermum vagum, Chara globularis

Lokalitetskode: + H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Sørne i Nystrup Plantage er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af

forekomst af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Sekshannet Bækarve(x), Gulgrøn Bransenføde(x)
2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå
3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star
4. Lobeliesøindikatorer: Sekshannet Bækarve(x), Gulgrøn Bransenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 121, 297, 354, 418, 434, 440, 441, 587, 831

7/2 Vangså

7/2-1. Vangså Klithede.

Omkring Vangså ligger et større, sammenhængende område dækket med klithede. Her forekommer karakteristisk vegetation domineret af dværgbuske. Flere af lavningerne er enten fugtige i store dele af året eller permanent vanddækkede. Hedeområdet afgrænses mod vest af høje klitrækker.

Vegetationstyper: Hede, ekstremfattigkær, lobeliesø(o)

Højere planter:

1987: Benbræk, Blåtop, Høst-Borst, Bukkeblad, Fin Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hoved-Frytle, Mangleblomstret Frytle, Skov-Fyr, Hedelyng, Kryb-Hvene, Gråris, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Revling, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Alm. Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tandbælg, Tormentil, Tranebær, Eng-Troldurt, Vandnavle, Kirtel-Øjentrøst

1900-1979: Plettet Gøgeurt(o), Tvepibet Lobelie(o), Skotsk Lostilk, Rørgræs, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star(o), Sand-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Søpryd(o)

Alger:

1987: Actinotaenium sp., Bambusina sp., Closterium sp., Desmidium sp., Euastrum sp., Staurastrum sp., Staurodesmus sp., Tetmemorus sp.

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Langbladet Soldug, Skotsk Lostilk

Kilder: 80, 123, 158, 197, 354, 418, 434, 474, 587, 694, 838

7/3 Vandet Plantage

7/3-1. Vandet Plantage.

Den 650 ha. store Vandet Plantage (Thy statsskovdistrikt) er plantet på vidt forskellige jordbundstyper spændende fra god muld, der overlejrer kalk, til fattig sandblandet mor. I plantagens sammensætning indgår overvejende nåletræer med mindre indslag af løvtræer. Tilplantningen er påbegyndt i slutningen af 1800-tallet. I plantagen har i hvert fald tidligere ligget enkelte stykker med hede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Bøg, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Fjerbregne, Skov-Galtetand, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Kambregne, Knærod, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Alm. Mælkeurt, Brun Næbfrø(o), Rubus laciniatus, Rubus laciniatus, Rubus septentrionalis, Snylterod, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Ensidig Vintergrøn, Liden Vintergrøn, Hvid Åkande

Svampe:

1982: Didymium melanospermum

1900-1979: Agaricus sylvaticus, Amanita muscaria, Armillariella mellea, Asterophora lycoperdoides, Boletus edulis, Calocera viscosa, Cantharellus cibarius, Cantharellus lutescens, Clitocybe clavipes, Clitocybe gibba, Clitocybe inversa, Clitocybe langei, Clitocybe odora, Collybia butyracea, Collybia dryophila, Collybia maculata, Collybia peronata, Corticium comedens, Cortinarius collinitus, Cudonia circinans, Cystoderma carcharias, Diatrype disciforme, Fayodia bishaerigera, Fuligo septica, Gymnopilus penetrans, Hirneola auricula-judae, Hygrophoropsis aurantiaca, Hygrophorus coccineus, Hygrophorus hypothejus, Hygrophorus niveus, Hygrophorus pratensis, Hypholoma capnoides, Hypholoma fasciculare, Hypholoma sublateritium, Inocybe lanuginosa, Ischnoderma resinosum, Laccaria amethystina,

Laccaria laccata, Laccaria proxima, Lactarius aurantiacus, Lactarius hepaticus, Lactarius rufus, Lactarius subdulcis, Lycoperdon perlatum, Lycoperdon pratense, Mitrula paludosa, Mycena galericulata, Mycena pura, Mycena rosella, Nectria cinnabarina, Paxillus atrotomentosus, Paxillus involutus, Phellodon melaleucus, Pholiota lenta, Pluteus cervinus, Ramaria gracilis, Rhodocybe truncata, Rhodophyllus cetratus, Russula adusta, Russula emetica, Russula fellea, Russula ochroleuca, Russula sanguinea, Russula sardonii, Sarcodon imbricatum, Sparassis crispa, Stereum hirsutum, Stereum purpureum, Stropharia aeruginosa, Suillus bovinus, Suillus luteus, Trametes versicolor, Tremella simplex, Tricholoma flavovirens, Tricholoma focale, Tricholoma lascivum, Tricholoma populinum, Tricholoma portentosum, Tricholoma saponaceum, Tricholoma sulphureum, Tricholomopsis rutilans, Xylaria hypoxylon

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, Knærod, Rubus septentrionalis, Snylterod, Ensidig Vintergrøn

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærris

Kilder: 49, 75, 80, 85, 109, 120, 121, 122, 192, 211, 286, 306, 310, 354, 418, 434, 463, 560, 567, 637

7/3-2. Vodbakke.

Ved Vodbakke forekommer artsrig vegetation med dominans af Tagrør samt en del opvækst af træer, der danner overgang til Nystrup Plantage (lok. 7/1-1).

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den lave, lyskrævende ekstremrigkærsvegetation ved Vodbakke bevares.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Engkarse, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Bredbladet Kæruld, Bredbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Trævlekrone, Eng-Troldurt

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Den vældprægede søbred ved Vodbakke er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt, Bredbladet Kæruld.

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

7/4 Tvorup Klitplantage

7/4-1. Tvorup Klitplantage.

I sammensætningen af Tvorup Klitplantage (Thy statskovdistrikt) indgår overvejende nåletræer. Her påbegyndtes de første forsøg med tilplantninger af de udstrakte klithede- og sandflugtsarealer langs Den jyske Vestkyst i begyndelsen af forrige århundrede. I midten af 1800-tallet iværksattes nye plantninger af de østlige dele af den nuværende plantage. Resultaterne heraf var så lovende, at dette har dannet skole for senere tilplantninger for at dæmme op for sandflugt. Undergrunden veksler mellem ler og højtliggende kalk, der er overlejret af sand.

Beplantningerne i plantagens vestlige del består i første række af Bjerg-Fyr. Dette har bevirket, at flere hedemoser er under tilgroning eller er tilgroet med Bjerg-Fyr. Endnu findes flere bevarede småsøer og hedemoser, se lok. 7/4-2. I følge Hauch (1919-1923) findes tillige flere løvtræer, der udvikler sig med frodighed.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1983: Bjerg-Fyr

1900-1979: Ask, Avnbøg(o), Bævreasp, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Østrisk Fyr, Hvid-Gran, Skov-Hullæbe (var. neerlandica)(o), Alm. Ædelgran

Svampe:

1900-1979: Hygrophorus hypothejus

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 80, 109, 119, 161, 310, 334, 354, 418, 434

7/4-2. Klitsøer i Tvorup Klitplantage.

I Tvorup Klitplantage (lok. 7/4-1) ligger flere næringsfattige søer: Grundvande, Færggård Sig og

Tvorup Hul.

Af disse er det ca. 4 ha. store Tvorup Hul = Vestersø (Thy statskovdistrikt) det bedst kendte. Søens form er oval. Langs bredden er søen fladvandet, mens søbunden falder snart stejlt. Bunden består af sand. Søen er uden tilledning og omgives af tilplantet klitterræn. Vandet er klart og næringsfattigt. Vegetationen står tæt på søbredden på nær i sydøsthjørnet, hvor en mindre sandstrand forekommer. Søen anvendes til badning.

Langs bredden mangler tæt rørskov, men spredte strå af Tagrør forekommer. Søbunden domineres af grundskudsplanter Strandbo, Tvepibet Lobelie og på dybere vand de rødlistede Gulgrøn Brasenføde(x) og Sortgrøn Brasenføde(x). Rankegrøden består af Hårfin Tusindblad. Bredvegetationen domineres af Pors, Eng-Viol, Kragefod, Tråd-Siv og Vandnavle. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963).

Både Færgesø og Grundvande er lobeliesøer.

Bevaring: Det er af meget botanisk stor betydning, de særdeles sårbare lobeliesøer med deres karakteristiske vegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at Tvorup Hul beskyttes mod rekreativ overlast, og mod tilledning af næringsstoffer. Tvorup Hul er fredet 1954.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1990: Blåtop, Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Kragefod, Tvepibet Lobelie, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Kær-Ranunkel, Eng-Rørhvene, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Spæd Siv, Tråd-Siv, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Hårfin Tusindblad, Liden Ulvefod, Vandnavle, Smalbladet Vandstjerne,

1989: Nåle-Sumpstrå

1988: Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Alm. Star, Småfrugtet Vandstjerne, Eng-Viol

1983: Fin Bunke, Flydende Kogleaks(x), Vestlig Tue-Kogleaks, Klit-Siv, Langbladet Vandaks

1980: Pilledrager(x)

1900-1979: Benbræk, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Hunde-Hvene, Smalbladet Kæruld, Grå Star, Høst-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Sylblad(x), Tranebær

Mosser:

1900-1979: *Riccardia sinuata*, *Sphagnum auriculatum/inundatum*

Alger:

1988: *Batrachospermum vagum*

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botaniske vurdering:

Tvorup Hul er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Sylblad(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Flydende Kogleaks(x), Tvepibet Lobelie, Pilledrager(x), Smalbladet

Pindsvineknop, Klit-Siv, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Liden Ulvefod,

4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 95, 158, 168, 187, 193, 272, 297, 354, 361, 418, 434, 440, 474, 614, 620, 631b, 631c, 649, 694, 777, 831, 838

7/5 Nørre Vorupør

7/5-1. Nørre Vorupør.

Mellem Nørre Vorupør og Stenbjerg (lok. 7/13-1) samt Stenbjerg Klitplantage (lok. 7/14-1) ligger klit og klithede i en kilometerbred bræmme uden nævneværdig bebyggelse af fritidshuse.

Bevaring: 680 ha. af klit- og hedearealerne syd for Nørre Vorupør er fredet 1964.

Vegetationstyper: Klit, hede, bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Bulmeurt(o), Egernhale-Byg(o), Strand-Fladbælg, Stinkende Karse(o), Liden Katost(o), Mursennep(o), Klit-Natlys(o), Norsk Potentil(o), Strand-Snerle(o), Strand-Svingel(o), Orientalisk Vejsennep(o)

Lokalitetskode: + H-B III r

Kilder: 77, 79, 80, 104, 116, 117, 150, 176, 264, 292, 831

7/5-2. Ålvand og omgivende klitterræn.

Nord for vejen mellem Nørre Vorupør (lok. 7/5-1) og Faddersbøl (lok. 7/5-5) ligger et større, sammenhængende område op mod Tvorup Klitplantage (lok. 7/4-1). Dette område er dækket af flyvesand, der er blæst sammen i klitter. Mellem klitterne forekommer mange lavninger, nogle tidvist andre permanent vanddækkede. Flere vandhuller er lobeliesøer. Den største er Ålvand på ca. 8 ha. Flere af lobeliesøerne trues desværre af forsurening og deraf følgende opvækst af submerse mosser. Dette forøger mængden af detritus på bunden, hvilket hæmmer væksten af de lyskrævende grundskudsplanter.

Opvækst af selvsåede træer og buske på klit og hede forekommer kun i ringe omfang.

Bevaring: Det er af stor meget stor botanisk betydning, at de næringsfattige, sårbare lobeliesøer med deres karakteristiske vegetation omkring Ålvand bevares. Det er derfor ønskeligt, men desværre nok utopisk, at tilvæksten af submerse mosser forhindres, og at de allerede indvandrede mosser fjernes. Ålvand er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, lobeliesø

Højere planter:

1989: Sortgrøn Brasenføde(x)

1988: Benbræk, Liden Blærerod, Blåmunke, Blåtop, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Flipkrave, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gråris, Hedelyng, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Kryb-Hvene, Klokkelyng, Fåblomstret Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Mose-Troldurt, Aflangbladet Vandaks, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1900-1979: Storlæbet Blærerod(o), Bølget Bunke, Fin Bunke(o), Bukkeblad, Klokke-Ensian, Syl-Firling(o), Hjertelæbe(o), Hunde-Hvene, Alm. Kohvede, Brun Næbfrø(o), Fin Siv(o), Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Langbladet Soldug(o), Dynd-Star(o), Hare-Star, Høst-Star, Alm./Klit-Stedmoderblomst, Enskællet(?) Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Tandbælg, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Tusindfrø, Liden Ulvefod, Eng-Viol, Lyng-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum piliferum*, *Ptilidium ciliare*, *Racomitrium canescens*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum compactum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum subnitens*

Svampe:

1900-1979: *Phoma uncialicola*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia alcicornis*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia destriata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia mitis*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Stereocaulon tomentosum*

Alger:

1989: *Batrachospermum vagum*

Lokalitetskode: ++ H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Klitterrænet omkring Ålvand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Sortgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Liden Blærerod, Tvepibet Lobelie, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Ulvefod

4. Lobeliesøindikatorer: Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 158, 304, 331, 344, 354, 361, 418, 434, 440, 474, 587, 630, 788, 831, 838

Omkring Ashøj (23 m. o. h.) ligger mellem landevejen og Førby Sø (lok. 7/5-4) et kuperet, græsset terræn med overdrev og fattigkær.

Bevaring: Arealer ved Ashøj er fredet 1977.

Vegetationstyper: Overdrev, fattigkær

Højere planter:

1989: Vandkrans

1988: Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Mose-Troldurt, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1983: Plettet Gøgeurt, Alm. Rajgræs, Liden Soldug, Rundbladet Soldug

1900-1979: Gråris, Klit-Rose

Lokalitetskode: + E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

Kilder: 80, 193, 631c, 648, 741

7/5-4. Førby Sø = Vorup Sø.

Den 44 ha. store Førby Sø har udstrakte fladvandede bredzoner af sand med spredte bestande af Tagrør tillige med Alm. Sumpstrå. Flere steder optræder Tvepibet Lobelie og Strandbo i store bestande. På dybere vand forekommer begge arter af Brasenføde(x). I søen optræder rankegrøde af submerse mosser kun i ringe omfang. Diatomévegetationen er undersøgt af Foged (1963).

Søens bredder er uden betydelig opvækst eller beplantninger af træer. Nordbredden ved Ashøj (lok. 7/5-3) græsses.

Søen har tidligere været en morænesø idet litorinaskrænten går vest for den. Sandfygning har siden dækket søen og de tilstødende arealer. Vandstanden i søen er svingende, men den tørrer ikke ud. Gennem en grøft, der bortleder overskudsvand, har søen forbindelse med Sjørring Kanal (lok. 7/6-1). Den anvendes til moderat badning især langs østbredden.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den enestående Førby Sø med dens karakteristiske lobeliesøvegetation bevares. Søen er en af de få tilbageværende renvandede og klarvandede lobeliesøer, hvis bredder er fri for opvækst og beplantninger af træer. Det er meget ønskeligt, at søens omgivelser fortsat friholdes for selvsået opvækst eller beplantninger, at bredderne fortsat græsses, at den ikke tilføres betydelige mængder af næringssalte, og at øget rekreativ udnyttelse ikke finder sted.

Førby Sø med omgivelser er fredet 1977. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1988: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Dusk-Fredløs, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Liden Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Tagrør, Hårfin Tusindblad, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Liden Vandaks, Vandpest, Vandportulak

1987: Pilledrager

1985: Smalbladet Pindsvineknop

1983: Kær-Snerre, Vandportulak

1900-1979: Flydende Kogleaks, Sump-Snerre, Høst-Star, Liden Ulvefod(o), Græsbladet Vandaks, Vandnavle

Alger:

1989: *Nitella flexilis*

1988: *Nitella translucens*

1900-1979: *Chara globularis(o)*

Lokalitetskode: +++ V I s

Botanisk vurdering:

Førby Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Sand-Siv, Nåle-Sumpstrå, Hårfin Tusindblad

4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 79, 80, 95, 158, 168, 187, 193, 234, 263, 284, 344, 354, 359, 361, 418, 434, 440, 458, 474, 587, 631c, 648, 694, 752, 831, 838

7/5-5. Faddersbøl.

Botaniske beskrivelser af Faddersbøl Å foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Randhåret Vinterkarse

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 132

7/6 Sjørring

7/6-1. Sjørring.

Sjørring Volde, der er et af Danmarks største voldsteder, ligger på en halvø i Sjørring Sø (lok. 7/6-2). Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Sjørring Volde er fredet 1885.

Vegetationstyper: Overdrev

Lokalitetskode: 0 E IV 0

Kilder: 80, 310

7/6-2. Sjørring Sø

Afvandingen af Sjørring Sø er påbegyndt i midten af forrige århundrede. Søen er nu helt afvandet, og den tidligere søbund er taget under kultur.

I de laveste dele løber Sjørring Kanal. Her forekommer tillige fugtige enge.

Vegetationstyper: Sø(+), vandløb, eng, mark

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Tyndskulpet Brøndkarse(o), Dyndurt(+), Frøbid(o), Vej-Guldkarse(o), Dynd-Padderok(o), Enkelt Pindsvineknop(o), Grenet Pindsvineknop(o), Rørgræs(o), Spidsblomstret Siv(+), Høj Sødgræs(o), Manna-Sødgræs(o), Krans-Tusindblad(o), Småfrugtet Vandstjerne(o), Lancetbladet Ærenpris(o)

Lokalitetskode: + V-E-B III r

Kilder: 80, 154, 168, 187, 215, 239, 276, 283, 344, 354, 359, 361, 377, 418

7/6-3. Vangsø.

Vangsø består af to lavvandede søer, der visse år er delvis tørlagte, samt en dybere sø, Mejerisøen, med konstant vandstand. Vandkvaliteten i Mejerisøen er forringet på grund af forurening fra spildevandstilløb og andeopdræt.

Ved den nordlige sø findes langs søens nordlige bred et meget værdifuldt vældområde. Den afgrænses mod øst af marker, mens der mod vest ligger hedearealer med spredt opvækst af Fyr.

Vegetationstyper: Sø, lobeliesø, væld

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Bukkeblad, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Dyndurt(o), Engkarse, Kær-Fladstjerne, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Langbladet Ranunkel, Rørgræs, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Blære-Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tranebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandportulak(o), Klit/Mose-Vintergrøn(x), Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Søerne ved Vang er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Klit/Mose-Vintergrøn(x)

3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 215, 276, 354, 418, 694

7/7 Thisted

7/7-1. Thisted.

I Thisted opstår lejlighedsvis ruderaer som følge af nedrivning af ejendomme. Her kan optræde en interessant vegetation med flere kulturrelikter.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderaer

Højere planter:

1988: Kanadisk Bakkestjerne, Bulmeurt, Hundepersille, Alm. Katost, Mark-Stenkløver, Enårig Stokrose, Rank Vejsennep

1900-1979: Althaea hirsuta (Katostfamilien), Blodstillende Bibernelle(o), Alm. Bingelurt(o), Bøffelburre(o), Centaurea orientalis(o) (Kurvblomstfamilien), Østrigsk Guldkarse(o), Strand-Hornskulpe(o), Bredbladet Klokke(o), Merian(o), Ædel-Røllike(o), Klit-Siv(o), Alm. Skovranke(o), Hør-Snerre(o), Læge-Stokrose(o), Dunet Vejbred(o)

Lokalitetskode: ++ B II r-s

Kilder: 39, 113, 125, 149, 270, 272, 274, 277, 281, 295, 372a, 377, 637, 689, 831

7/7-2. Eshøj Plantage.

Eshøj Plantage (Thisted kommune) er anlagt i slutningen af forrige århundrede. Terrænet ud mod Limfjorden er stærkt kuperet, idet plantagen er gennemskåret af tre parallelle dale med mellemliggende højderygge op til 33 m.

Jordbunden består af muld på sand- eller grusunderlag og nærmest fjorden på kalk.

Sammensætningen af plantagen er stærkt varieret med både løv- og nåletræsbeplantninger. Ved anlæggelsen er mange, hjemhørende træer forsøgt indplantet. De fleste forekommer fortsat og trives godt. I beplantningerne indgår tillige en række arter af nåletræ, der er oprindelig er hjemhørende i Nordamerika.

Skovbundsvegetationen er særdeles artsrig med en lang række arter, der i Danmark har deres hovedudbredelse i Øst- og Midtjylland. Den overvejende del af disse planter er indplantet, men trives udmærket.

På grund af plantagens beskyttede placering, dens jordbundsforhold og dens varierede sammensætning har en artsrig, naturlig svampevegetation indfundet sig.

Bevaring: Eshøj Plantage er pålagt servitutter (jvf. Nielsen 1980), der sikrer plantagens beståen ved Thisted kommunes overtagelse af aktiemajoriteten. En hugst og nænsom pleje af dele af plantagen er ønskelig.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Ahorn, Rødbladet Ahorn, Blegblå Anemone, Gul Anemone, Hvid Anemone, Ask, Avnbøg, Alm. Bingelurt, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blågran, Blåhat, Klæbrig Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Alm. Eg, Frynse-Eg, Rød-Eg, Vinter-Eg, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Småbladet Elm, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Flipkrave, Ægbladet Fliglæbe, Enblomstret Flitteraks, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Beg-Fyr, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Weymouths-Fyr, Følfod, Dunet Gedeblad, Eng-Gedeskæg, Gemserod, Hvid-Gran, Rød-Gran, Serbisk Gran, Sitka-Gran, Guldregn, Alm. Guldstjerne, Liden Guldstjerne, Vild Gulerod, Gyvel, Haremad, Hassel, Hasselurt, Hestekastanie, Rød Hestehov, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Smalbladet Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Alm. Knopurt, Storblomstret Kodriver, Liden Klokke, Krans-Konval, Stor Konval, Korbær, Mark-Krageklo, Kristtorn, Alm. Kællingetand, Kæmpegran, Kvalkved, Liljekonval, Park-Lind, Storbladet Lind, Europæisk Lærk, Japansk Lærk, Østsibirisk Lærk, Russisk Løn, Spids-Løn, Mahonie, Smalbladet Mangeløv, Alm. Merian, Mirabel, Sort Natskygge, Navr, Feber-Nellikero, Hvid Okseøje, Pebertræ, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Japan-Pileurt, Grå-Poppel, Landevejs-Poppel, Ontarisk Poppel, Sølv-Poppel, Krybende Potentil, Vår-Potentil, Vild Pære, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Fjeld-Ribs, Vild Rib, Alm. Robinie, Hunde-Rose, Rynket Rose, Rubus laciniatus, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Salat, Skarntydegran, Lav Skorsoner, Skovmærke, Skovsyre, Snebær, Gul Snerre, Spiraea douglasii x salicifolia, Stinkende Storkenæb, Sand-Star, Stikkelsbær, Sølvgran, Syren, Taks, Kæmpe-Thuja, Tormentil, Tornblad, Lav Tidsel, Tandfri Vårsalat, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Håret Viol, Hunde-Viol, Skov-Viol, Vortero,

Weichel, Paradis-Æble, Ædelcypres, Alm. Ædelgran, Langnålet Ædelgran, Veitch's Ædelgran, Bjerg-Ærenpris, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Ørnebregne

Svampe:

1980: *Armillariella mellea*, *Ascocoryne sarcoides*, *Bjerkandera adusta*, *Cantharellus cibarius*, *Cantharellus tubaeformis*, *Clavariadelphus juncea*, *Clavulinopsis kunzii*, *Clavulina rugosa*, *Clitocybe odora*, *Diatrype disciforme*, *Ganoderma applanatum*, *Geoglossum umbratile*, *Helvella crispa*, *Heterobasidium annosum*, *Hydnum repandum*, *Hygrocybe lepida*, *Hypoxylon fragiforme*, *Hypoxylon multiforme*, *Laccaria ametystina*, *Laccaria laccata*, *Leotia lubrica*, *Lepista irina*, *Lepista inversa*, *Lepista nebularis*, *Lepista nuda*, *Lyophyllum fumosum*, *Nectria cinnabarinna*, *Onygena corvina*, *Otidea alutacea*, *Otidea onotica*, *Polyporus varius*, *Rutstroemia firma*, *Scutellinia scutellata*, *Stereum hirsutum*, *Stereum purpureum*, *Stereum rugosum*, *Thelephora palmata*, *Thelephora terrestris*, *Typhula phacorrhiza*, *Trametes versicolor*, *Trichoglossum hirsutum*, *Tricholoma album*, *Tricholoma sulphureum*, *Xylaria hypoxylon*

1900-1979: *Agaricus arvensis/silvicola*, *Amanita fulva*, *Amanita rubescens*, *Boletus badius*, *Calocera viscosa*, *Clitocybe infundibuliformis*, *Clitocybe inversa*, *Clitocybe nebularis*, *Collybia butyracea*, *Collybia confluens*, *Collybia dryophila*, *Collybia peronata*, *Coprinus atramentarius*, *Corticium comedens*, *Cortinarius albo-violaceus*, *Cortinarius infractus*, *Crepidotus variabilis*, *Cystoderma amianthinum*, *Cystoderma carcharias*, *Cystolepiota bucknallii*, *Fomes annosus*, *Fuligo septica*, *Geastrum triplex*, *Gloeoporus adustus*, *Gymnopilus penetrans*, *Helvella lacunosa*, *Hirneola auricula-judae*, *Hygrocybe miniata*, *Hypholoma fasciculare*, *Hypholoma sublateritium*, *Inocybe geophylla*, *Inocybe rubescens*, *Inocybe pudica*, *Lactarius aurantiacus/mitis*, *Lactarius blennius*, *Lactarius necator*, *Lactarius pallidus*, *Lactarius pyrogalus*, *Lactarius quietus*, *Lactarius subdulcis*, *Lepiota castanea*, *Lepiota cristata*, *Lepiota echinata*, *Lepiota grangei*, *Lepiota seminuda*, *Leptoporus albidus*, *Leptoporus caesius*, *Limacella guttata*, *Lycoperdon perlatum*, *Marasmius ramealis*, *Melanoleuca grammopodia*, *Mycena alcalina*, *Mycena epipterygia*, *Mycena flavoalba*, *Mycena galopoda*, *Mycena polygramma*, *Mycena pura*, *Mycena vitilis*, *Oudemansiella radicata*, *Paxillus atrotomentosus*, *Paxillus involutus*, *Pluteus cervinus*, *Ramaria ochraceo-virens*, *Russula aeruginosa*, *Russula emetica*, *Russula fellea*, *Russula mairei*, *Russula nigricans*, *Russula ochroleuca*, *Russula solaris*, *Scleroderma verrucosum*, *Sclerotinia tuberosa*, *Stereum abietinum*, *Strobilurus tenacellus*, *Tricholoma flavobrunneum*, *Tricholoma lascivum*, *Tricholoma sciodes*, *Tricholoma sulphureum*, *Tricholoma ustale*, *Ustulina deusta*, *Xylaria polymorpha*

Laver:

1900-1979: *Cladonia pyxidata*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora chlarotera*, *Lecanora expallens*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria multipuncta*, *Phlyctis argena*, *Ramalina farinacea*

Lokalitetskode: ++ S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældere planter: Blegblå Anemone, Skov-Fladbælg, Liden Guldstjerne, Krans-Konval, Pebertræ, Vår-Potentil

3. Lokalt sjældnere planter: Gul Anemone, Avnbøg, Alm. Bingelurt, Dunet Gedeblad, Spids-Løn, Ægbladet Fliglæbe, Enblomstret Flitteraks, Storblomstret Kodriver, Kristtorn, Navr, Skov-Salat, Skovmærke, Stikkelsbær, Taks, Håret Viol, Skov-Viol, Bjerg-Ærenpris

Kilder: 42, 85, 121, 122, 124, 135, 212, 241, 246, 278, 311, 354, 418, 424, 425, 557, 573, 574, 613, 636, 637, 694

7/7-3. Kronborg Plantage.

I sammensætningen af Kronborg Plantage indgår bevoksninger med gran og løvskov. Jordbunden er kalkrig.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Ru Bittermælk, Bøg, Skov-Hullæbe, Hulkravet Kodriver, Kransbørste, Liljekonval, Krybende Potentil, Hvas Randfrø, Alm. Røn, Skovmærke, Snylterod(o), Sødskærm, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Ru Bittermælk

Kilder: 118, 418

7/7-4. Thisted Bæk = Bækken.

Den 3,6 km lange Thisted Bæk (Thisted kommune) har sit udspring ved Skinnerup og munder i Limfjorden ved Thisted. Faldforholdene er jævne. Vandet er middel til stærkt til meget stærkt forurenet (1988), idet det modtager mekanisk rensset spildevand fra Tingstrup.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 359, 361

7/8 Næstrup Skov

7/8-1. Næstrup Skov (= Sjørring Hede Plantage).

Den 45,8 ha. store, privatejede Næstrup Skov er anlagt på tidligere hedebakker i 1899. I sammensætningen indgår overvejende nåletræer tillige med lidt Eg, Bøg og andre løvtræer. Skoven rummer en særegen bregnevegetation.

I plantagen forekommer tre moser, den vestlige, den nordlige og den sydlige, med forskellig artssammensætning. Fælles for moserne er tørvemosflader domineret af *Sphagnum fallax* med rigelige forekomster af Tranebær og Rundbladet Soldug. Moserne er langs randen omgivet af veludviklede kratbræmmer af Pors.

Den vestlige mose karakteriseres foruden *Sphagnum fallax* af *S. rubellum* og *S. magellanicum*, der optræder rigeligt. Begge arter optræder typisk i vegetation, der kun får næringstilførsel via nedbøren. I den nordlige mose dominerer Benbræk. I den sydlige mose forekommer småplanter af Pors over det meste af mosefladen, og flere steder vokser Hvid Næbfrø rigeligt.

I moserne forekommer områder mellem tørvemosset med åbent vand, der er surt og næringsfattigt. Vandhullerne er opstået som følge af tørvegravning ved århundredet begyndelse. I vandet optræder artsrig vegetation af encellede og kædedannende koblingsalger tilhørende Desmidiaceae og Mesotaeniaceae.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de lysåbne hængesække og de åbne vandhuller med deres artsrige desmidiacévegetation i Næstrup Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer på tørvemosfladerne forhindres, og at der fortsat forefindes åbne vandhuller.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, desmidiacésø

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Liden Blærerod, Blåtop, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Hunde-Hvene, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø, Grå-Pil, Pors, Revling, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

1987: Vorte-Birk, Bølget Bunke, Lyng-Snerre, Langbladet Soldug, Liden Soldug

1900-1979: Benbræk, Blåbær, Nikkende Brøndsel, Djævelsbid, Dunet Egebregne, Bredbladet Mangeløv, Spæd Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Trenervet Snerre, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Smalbladet Vikke, Cypress-Vortemælk

Mosser:

1989: *Aulacomnium palustre*, *Calliergon giganteum*, *Calliergon stramineum*, *Drepanocladus exannulatus*, *Plagiomnium elatum*, *Polytrichum affine*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum rubellum*

Alger:

1989: *Actinotaenium* sp., *Bambusina* sp., *Batrachospermum vagum*, *Closterium* sp., *Cosmarium* sp., *Cylindrocystis* sp., *Desmidium* sp., *Euastrum* sp., *Hyalotheca* sp., *Micrasterias* sp., *Netrium* sp., *Penium* sp., *Pleurotaenium* sp., *Spirotaenia* sp., *Spondylosium* sp., *Staurastrum* sp., *Stauroidesmus* sp., *Tetmemorus* sp., *Xanthidium* sp.

Lokalitetskode: ++ S-V I s

Botanisk vurdering:

Moserne i Næstrup Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Desmidiacésø.

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Langbladet Soldug, Dynd-Star

Kilder: 71a, 109, 158, 335, 354, 418, 440, 442, 474, 694, 827

7/9 Skjoldborg

7/9-1. Skjoldborg.

Diget omkring Skjoldborg Kirke er særdeles artsrigt. Diget har bred krone og vender mod alle fire verdenshjørner.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Berberis, Blåhat, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Mark-Forglemmigej, Skov-Forglemmigej, Skov-Galtetand, Haremad, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Alm. Knopurt, Korbær, Korsknapp, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Matrem, Mælkebøtte, Sort Natskygge, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røllike, Selje-Røn, Skvalderkål, Ager-Snerle, Burre-Snerre, Gul Snerre, Bjerg-Stenurt, Rød Stenurt, Stikkelsbær, Liden Storkenæb, Alm. Svinemælk, Ru Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Fliget Tvetand, Marts-Viol, Gaffel-Vortemælk, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + B II s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Forglemmigej, Stikkelsbær

Kilder: 308, 309

7/9-2. Sundby Å (incl. Krudals Å).

Den ca. 5,7 km. lange Sundby Å (Thisted kommune) har sit udspring SØ for Sjørring (lok. 9/6-1). Åen løber gennem Skjoldborgdal, der forløber parallelt med Thisted Bredning og er tidligere stenalderfjord. Skjoldborgdal er kun adskilt fra Thisted Bredning ved et smalt bakke drag mellem Silstrup Hoved (lok. 9/10-1) og Ås Fjordskrænter (lok. 9/11-1). Åen har udløb i Limfjorden ved Vilsund (lok. 7/18-8). Bunden i Sundby Å består af sand, stedvis af

grus. Vandet er middel til stærkt forurenede til meget stærkt forurenede som følge af udslip fra landbrug eller tilledning af mekanisk rensede spildevand gennem sideløb.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361, 620

7/9-3. Christianseje.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Christianseje foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Hasselurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 278

7/9-4. Snejstrup Luner = Snæstrup Luner.

I sammensætningen af den 64 ha. store, private skov Snejstrup Luner indgår overvejende nåletræer. En del er uden forstlig anvendelse. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

7/10 Silstrup Hoved

7/10-1. Silstrup Hoved = Silstrup Klint.

Silstrup Hoved er østvendt skrænt. Skrænterne veksler mellem næsten lodrette partier, der er ubevoksede som følge af hyppige skred, og mere afrundede, græsklædte bakkedrag. Stranden er stenet.

Vegetationen er varieret som følge af de omskiftelige forhold og af den næringsrige jordbund. Den er artsrig og karakteristisk på tørre steder. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev, strand

Højere planter:

1900-1979: *Chamaecytisus supinus* (Ærteblomstfamilien), Bakke-Jordbær(o), Knoldet Mjødurt(o), Vår-Potentil(o)

Lokalitetskode: + E-S-V-K III r-s

Kilder: 132, 277, 354, 831

7/10-2. Dragsbæk.

Botaniske beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Dragsbæk foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev(o), ruderat

Højere planter:

1900-1979: *Krumhals* (var. *orientalis*)(o), *Leonurus cardiaca* ssp. *villosus*(o) (Læbeblomstfamilien), *Merian*(o)

Lokalitetskode: 0 (E)-B IV 0

Kilder: 281, 296, 831

7/11 Ås Fjordskrænter

7/11-1 Ås Fjordskrænter.

Ås Fjordskrænter ligger på østkysten af Thy og vender mod Thisted Bredning. Terrænet veksler mellem næsten lodrette partier, der er ubevoksede som følge af hyppige skred i moleret, og mere afrundede, græsklædte bakkedrag med stedvis græsning. Især den sydlige del af området domineres af krat og større løvtræer. I og langs skrænterne forekommer flere væld. Stranden er stenet.

Som følge af de omskiftelige kår og af næringsrigdom huser Ås Fjordskrænter artsrig overdrevs- og ekstremrigkærsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at skrænter og væld ved Ås Fjordskrænter bevares med lyskrævende og lavtvoksende overdrevs- og ekstremrigkærsvegetation, idet disse typer lokaliteter er sjældne i Thy. Det er derfor ønskeligt, at skrænterne ikke gror til med træer eller buske, at græsning bibeholdes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, ekstremrigkær, løvskov, strand

Højere planter:

1987: Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Engkarse, Eng-Ensian, Gul Fladbælg, Følfod, Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Havtorn, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Vild Hør, Hulkravet Kodriver, Fladtrykt Kogleaks, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Vinget Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Blågrå Siv, Glanskapslet Siv, Lav Skorsoner, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Næb-Star, Strand-Svingel, Kær-Trehage, Kær-Tidsel, Tormentil, Vibefedt

1900-1979: Alm. Agermåne, Skov-Angelik, Sød Astragel, Bakketidsel, Blåbær, Eng-Brandbæger, Draphavre, Engblomme, Krat-Fladbælg, Eng-Gedeskæg, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Filtbladet Kongelys, Mørk Kongelys, Korbær, Korsknep, Kransbørste, Alm. Løvefod, Matrem, Merian, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Vår-Potentil, Knold-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Klit-Rose, Lav Skorsoner, Slåen, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Kål-Tidsel, Lav Tidsel, Nyrebladet Tvetand, Dunet Vejbred, Håret Viol, Engelsk Visse, Tråd-Ærenpris

Lokalitetskode: ++ E-V-K I s

Botanisk vurdering:

Ås Fjordskrænter er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af > 20 biotopstypiske arter på overdrev og i væld.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Eng-Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Vår-Potentil, Klit-Rose, Blågrå Siv

3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 61, 201, 354, 372a, 384, 413, 418, 419, 637, 694, 740, 838

7/12 Hundborg Mose

7/12-1. Hundborg Mose.

Til den ca. 3 km lange Hundborg Bæk (Thisted kommune) føres biologisk rensset spildevand fra rensningsanlæg i Hundborg. Bunden er blød og er dækket af sort slam. Vandet er stærkt til meget stærkt forurennet. Hundborg Mose er afvandet.

Vegetationstyper: Vandløb, mose(o)

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 344, 354, 359, 361, 440

7/13 Stenbjerg Strand

7/13-1. Stenbjerg Strand.

Mellem Vesterhavet og Stenbjerg ligger et større, sammenhængende klitområde. Mellem klitterne forekommer klithede og enkelte fugtige lavninger.

Bevaring: Af klitområdet omkring Stenbjerg er 680 ha. fredet 1964.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1900: Skotsk Lostilk(x)

1900-1979: Sand-Hjælme(o), Kamillebladet Månerude(x), Klit-Natlys(o), Strand-Snerle(o)

Laver:

1900-1979: *Cetraria glauca*, *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia cervicornis*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia cornuta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia mitis*, *Cladonia pityrea*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia squamosa*, *Cladonia tenuis*, *Cladonia uncialis*, *Cladonia zopfii*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Parmeliopsis ambigua*, *Usnea hirta*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: + H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Stenbjerg Strand er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Kamillebladet Månerude(x).

2. Sjældnere planter: Skotsk Lostik(x)

Kilder: 58, 79, 80, 116, 126, 176, 354, 463, 546c, 608, 613, 694

7/14 Stenbjergs Klitplantage

7/14-1. Stenbjerg Klitplantage.

I sammensætningen af Stenbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) indgår overvejende nåletræer. Jordbunden er næringsfattig. I plantagen forekommer flere fugtige lavninger.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Kambregne, Alm. Kohvede, Liljekonval, Bittersød Natskygge, Skovmærke, Tyttebær, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 109, 310, 418

7/14-2. Freskilde sø.

Den privatejede, ovale Freskilde Sø har tidligere haft større udstrækning især i øst-vest gående retning, men sandflugt og dræning har reduceret dens omfang. Vandet i søen har højt kalkindhold.

Langs bredden ses udstrakte rørskove, der i den vestlige del består af Dynd-Padderok i mængder og af Tagrør i den sydvestlige del, mens østbredden fortrinsvis er uden rørskov. I rørskoven optræder Sø-Kogleaks spredt. I åbent vand forekommer grundskudsplanterne Vandpest og Børste-Vandaks, samt Vand-Pileurt.

Engene omkring søen falder i en østlig græsset og en vestlig ubenyttet del. Dette hænger sammen med, at den østlige del er en stor, sammenhængende limnokren, mens jordbunden på den vestlige side er præget af sandflugten.

Den artsrige vældzone er botanisk interessant og domineres af Rød Svingel, Bukkeblad og Trindstænglet Star. Over denne zone ligger artsfattig, gødet fasteng domineret af Rød Svingel og Fløjlgræs.

Den vestlige del har karakter af hedemose og domineres af "monokulturer" af Dynd-Padderok, Næb-Star og Bukkeblad. Nærmest søen og på den tørre bund står store buske af Øret Pil, Grå-Pil og Pors. Urtelaget domineres af Bølget Bunke tillige med Hedelyng, Klokkelyng, Tormentil, Blåtop, Tranebær, Alm. Mælkeurt, Katteslæg, Smalbladet Mangeløv, Mose-Bølle og Engelsk Vise.

Engene gennemskæres af et netværk af radiære og cirkulære grøfter med udløb til søen.

I "sumpen" ved søen har i alt fald tidligere ligget åbne sandflader (Christiansen & Holmen 1956) med en rig vegetation domineret af arter af Siv, hvoraf flere netop er knyttet til denne biotop.

Vegetationstyper: Sø, rigkær, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Fløjlgræs, Dusk-Fredløs, Hedelyng, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabelleje, Kattehale, Katteslæg, Klokkelyng, Sø-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Alm. Mælkeurt, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Rørgæs, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star,

Stjerne-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Tormentil, Tranebær, Tæppegræs, Vandnavle, Eng-Viol, Engelsk Visse

1900-1979: Benbræk, Kær-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Klokke-Ensian, Sump-Forglemmigej, Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Bakke-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt, Krybende Hestegræs, Hestehale, Hundesalat(o), Kryb-Hvene(o), Børste-Kogleaks(o), Blågrøn Kogleaks, Alm. Kohvede, Kragefod, Alm. Månerude(o), Langbladet Ranunkel(o), Eng-Rapgræs, Dværg-Siv(o), Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv(o), Tudse-Siv, Rundbladet Soldug, Toradet Star, Tvebo Star(o), Sværtevæld, Høst-Troldurt, Mose-Troldurt, Liden Ulvefod(o) Vandarve, Aflangbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandpest, Vibefedt(o)

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Rhytidiadelphus squarrosus
1900-1979: Polytrichum commune, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum flexuosum, Sphagnum palustre, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens, Sphagnum teres

Lokalitetskode: ++ V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spyd-Pil, Tæppegræs

Kilder: 77, 168, 187, 274, 354, 418, 434, 789

7/15 Lyngby

7/15-1. Lyngby

Ved Lyngby ligger flere lavvandede søer i lavningerne mellem klitterne. I tørre somre fordamper vandet helt eller delvist. Nogle af søerne er navngivne, nemlig Bisolevandet = Besul Vand, Grønbakkevandet og Næstevandet. Flere af søerne er brunvandede som følge af martørv.

Vegetationsdækket på klithederne består af blandinger af dværgbuske og græsser.

Vegetationstyper: Sø, klit

Højere planter:

1989: Kattefod

1900-1979: Høst-Borst, Fin Bunke(o), Sump-Evighedsblomst, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Katteslæg, Klokkelyng, Alm. Kællingetand, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Dværg-Siv, Klit- x Tråd-Siv(o), Liden Siv, Sand-Siv(o), Tudse-Siv, Liden Soldug, Hirse-Star, Høst-Star, Strandbo, Alm./Mangestænglet Sumpstrå(o), Tagrør, Tusindfrø, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-H III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Dværg-Siv

Kilder: 65, 79, 80, 168, 187, 226, 310, 354, 340, 361, 593, 594, 630, 694

7/15-2. Lillehav.

Mellem Lyngby og Stenbjerg ligger det vidtstrakte, storslåede og uberørte Lillehav med kun få buske eller træer til at spærre udsynet. Området er opbygget af parallelle østvest gående klitrækker med grå klitvegetation og fugtige, vanddækkede lavninger, bl. a. Odlevand, der er stærkt sur og brunvandet på grund af martørv. Klitheden er domineret af artsfattig Revlinghede med Hedelyng, Gråris, Sand-Hjælme, Sandskæg i vindbrud og Klokkelyng samt Engelsk Visse, Alm. Kællingetand og Alm. Kohvede som iøjnefaldende arter. Bag klitrækkerne ligger enkelte spredte sommerhuse.

Bevaring: Ved Lillehav er 450 ha. fredet 1976 og udlagt til vildtreservat.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1989: Blåbær, Mose-Bølle, Engelskgræs, Klit-Fladbælg, Alm. Bjerg-Fyr, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Ensidig Hønsetarm, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Krybende Pil, Pors, Revling, Rundbælg, Klit-Siv, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Alm. Syre, Tormentil, Mose-Troldurt, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1988: Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Hvid-Gran, Gråris, Havtorn, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Grå-Pil, Klit-Rose, Rynket Rose, Rødknæ, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Stjerne-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Manna-Sødgræs 1985: Blåhat, Alm. Ene, Skov-Fyr, Gederams, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Liden Klokke, Alm. Månerude, Alm. Røllike, Knop-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Gul Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Fåre-Svingel, Tandbælg, Ager-Tidse, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Læge-Ærenpris 1900-1979: Kær-Ranunkel, Tråd-Siv, Strandbo, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose, Klit-Siv

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Alm. Månerude

Kilder: 79, 80, 354, 418, 582, 594, 614, 694, 800

7/15-3. Mortenssande.

Terrænet omkring Mortenssande (Thy statsskovdistrikt) rummer overvejende tør klit og hede tillige med en del mindre søer, hedemoser og -kær. Her forekommer flere veludviklede parabelklitter med tilhørende afblæsningsflader. I den sydlige del og i den nordlige del af Lodbjerg Klitplantage (lok. 7/20-1) ligger flere afvandede kær, der anvendes til græsning.

Vegetationen domineres i første række af dværgbuske og græsser, men enkelte samlede bevoksninger af selvsåede træer af især Bjerg-Fyr forekommer.

Bevaring: Klit- og hedeterrænet omkring Mortenssande er fredet 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, sø, nåleskov

Højere planter:

1983: Bjerg-Fyr

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Sortgrøn Brasenføde(o), Bukkeblad, Fin Bunke(o), Alm. Ene, Sump-Evighedsblomst, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Sand-Hjælme, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Klit-Siv(o), Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Alm./Mangestænglet Sumpstrå(o), Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Liden Ulvefod(o), Vandportulak(o), Liden Vintergrøn(o)

Mosser:

1900-1979: Fossombronia foveolata, Gymnocolea inflata, Riccia fluitans

Lokalitetskode: + H-V-S II r-s

Kilder: 80, 234, 310, 321, 354, 418, 436, 694

7/16 Hvidbjerg Klitplantage

7/16-1. Hvidbjerg Klitplantage.

Hvidbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) domineres af nåletræsbeplantninger. Her forekommer tillige mindre, ubeplantede klithedeområder, flere fattigkær samt nogle mindre søer, der er beskrevet særskilt nedenfor.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Fyr, Linnæa(o)

Mosser:

1900-1979: Pleurozium schreberi

Laver:

1900-1979: Alectoria implexa, Alectoria jubata, Cetraria chlorophylla, Cetraria glauca, Cetraria islandica, Cetraria nivalis, Cladonia arbuscula, Cladonia floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia mitis, Cladonia pityrea, Cladonia portentosa, Hypogymnia physodes, Peltigera canina, Peltigera malacea, Usnea hirta

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 77, 109, 111, 310, 354, 434

7/16-2. Per Madsens Kær.

Det 2 ha. store Per Madsens Kær er klarvandet, næringsfattig lobeliesø. Søen anvendes især i det sydøstlige hjørne til badning, hvilket præger den meget. Den modtager tilløb i det nordvestlige hjørne fra Hvidbjerg Klitplantage (lok. 7/16-1).

Vegetationen domineres af karakteristisk vegetation af grundskudsplanter. Strandbo danner store bestande på lavt vand, hvor bunden er fast. Er bunden mere dyndet, dominerer Tvepibet Lobelie. På dybere vand optræder Gulgrøn Brasenføde(x). I den vestlige ende er hængesæk af tørvemos under dannelse. I de frie vandmasser ligger store masser af Sphagnum auriculatum.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at Per Madsens Kær bevares med den karakteristiske, sårbare lobeliesøvegetation. Det er derfor ønskeligt, at tilløbet i det nordvestlige hjørne tilkastes for at undgå tilledning af eutrofieret/surt vand fra plantagen, ligesom tilførsel af gødning til plantagen kan have uheldig virkning på søen. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Liden Siv, Alm. Star, Strandbo, Sværtevæld, Svømmende Vandaks, Tagrør, Vandnavle

1988: Blåtop, Mose-Bølle, Dusk-Fredløs, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Øret Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Røgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Aflangbladet Vandaks, Eng-Viol, Sargents Æble, Smalbladet Ærenpris

1987: Fliget Brøndsel, Fin Bunke, Gederams, Hunde-Hvene, Knop-Siv, Tråd-Siv, Næb-Star, Høj Sødgræs, Græsbladet Vandaks

1980: Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop

1900-1979: Sortgrøn Brasenføde(o), Grå-Pil, Eng-Rørhvene, Dværg-Siv(o), Glanskapslet Siv, Klit- x Tråd-Siv(o), Sand-Siv(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Høst-Star, Stjerne-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Tusindfrø, Liden Ulvefod(o)

Mosser:

1989: *Sphagnum subsecundum*

1988: *Calliergonella cuspidata*

1900-1979: *Drepanocladus fluitans*, *Fontinalis antipyretica*, *Fossombronina foveolata*

Alger:

1987: *Closterium* sp., *Cosmarium* sp., *Euastrum* sp., *Penium* sp., *Staurastrum* sp.,
Staurodesmus sp., *Tetmemorus* sp.

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Per Madsens Kær er henført til på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop

4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 158, 297, 354, 361, 434, 440, 474, 594, 620, 654, 694, 761, 831

7/16-3. Possø = Porssø.

Den 3 ha. store Possø er eller har i alt fald tidligere været klarvandet, næringsfattig lobeliesø. Søen er omgivet af nåleskov. Bunden dækkes af lag af flyvesand. Den er nu (1989) under tilgroning med Tagrør som følge af ændringer i dens hydrologiske forhold.

Bevaring: Der er af meget stor botanisk betydning, at Possø bevares med den karakteristiske lobeliesøvegetation. Det er derfor ønskeligt, at søen undgår yderligere jagtmæssig overlast med deponering af foder og affald, og at stigende rekreativ udnyttelse undgås. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x)

1988: Pilledrager

1900-1979: Liden Blærerod, Sortgrøn Brasenføde(o), Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Klokkelyng, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie(o), Dynd-Padderok, Liden Pileurt, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Kær-Ranunkel, Krybende Ranunkel(o), Liden Siv, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Dynd-Star, Grå Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Nåde-Sumpstrå(o), Tagrør, Hår-Tusindblad(o), Aflangbladet Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Smalbladet Vandstjerne, Småfrugtet Vandstjerne, Vibefedt(o)

Mosser:

1900-1979: *Drepanocladus fluitans*

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Possø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x)
2. Sjældnere planter: Flydende Kogleaks, Pilledrager
4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x)

Kilder: 65, 158, 167, 168, 187, 188, 193, 226, 234, 236, 297, 354, 359, 361, 418, 436, 440, 474, 630, 694, 831, 838

7/16-4. Hollen Sø.

Den 1 ha. Hollen Sø er lobeliesø, der er klarvandet og næringsfattig. I de tørre somre i midten af 70'erne har søen været udtørret, ligesom der muligvis er sket en pålejring af sand, idet dybden nu beskeden. Udtørringen har formodentlig bevirket, at flere af de sjældne planter, bl. a. Gulgrøn Brasenføde(x), ikke har været registreret i flere år.

I 1989 er planten imidlertid på ny blevet konstateret i søen. Bunden dækkes af submerse mosser, der forringer livsbetingelserne for grundskudsplanter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den karakteristisk lobeliesøvegetation i Hollen Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fremover undgår udtørring, ligesom tilledning af næringsstoffer skal undgås. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x)

1900-1979: Sortgrøn Brasenføde(+), Sump-Evighedsblomst, Tvepibet Lobelie(+), Vand-Pileurt, Butblomstret(?) Siv(o), Dværg-Siv(o), Strandbo(+), Alm. Sumpstrå, Tusindfrø

Mosser:

1900-1979: *Chiloscyphus fragilis*, *Drepanocladus exannulatus*, *Fontinalis antipyretica*, *Sphagnum subsecundum*

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Hollen Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x)
4. Lobeliesøindikator: Gulgrøn Brasenføde(x)

Kilder: 158, 166, 167, 188, 297, 354, 361, 436, 440, 474, 694, 831

7/16-5. Tyrkær.

Tyrkær rummer en næsten helt tilgroet, lille sø, "Overgård Sø". Ved søen ligger hængesæk.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lille sø og dens hængesæk ved Tyrkær bevares lysåben. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer på hængesækken forhindres, at selvsåede træer på hængesækken fjernes, og at næringstilførsel til søen og dens omgivelser ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, hængesæk

Højere planter:

1986: Hjertelæbe(x)

1984: Kær-Dueurt, Fløjlsgræs, Skov-Fyr, Hunde-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pors, Liden Siv, Langbladet Soldug(x), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Tranebær, Vandnavle

1900-1979: Liden Blærerod, Gulgrøn Brasenføde(o), Sortgrøn Brasenføde(o), Bukkeblad, Klokke-Ensian(o), Dusk-Fredløs, Flydende Kogleaks(o), Tvepibet Lobelie(o), Dynd-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop(o), Kær-Ranunkel, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Grå Star, Strandbo(o), Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aflangbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks

Mosser:

1984: Calliergon stramineum, Drepanocladus uncinatus, Sphagnum squarrosum

1900-1979: Scorpidium scorpioides(o), Sphagnum subsecundum

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Tyrkær er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x)

2. Sjældnere planter: Langbladet Soldug(x)

Kilder: 77, 304, 331, 354, 418, 436, 440, 630, 631a, 694

7/17 Ove Sø

7/17-1. Ove Sø.

Den ca. 350 ha. store Ove Sø er en næsten nord-syd gående langsø med dybder op til 10 m. Vandet er alkalisk og eutroft stærkt belastet af næringstoffer.

Langs vest- og sydbredden forekommer udbredte, ret artsrige rørskove domineret af Tagrør, mens rørskov på grund af vindeksponering kun optræder lokalt langs østbredden. Dette

påvirker bunden, idet den på østsiden er sandet, mens den er dyndet på vestsiden. Flere af engene langs søen afgræsses. Nogle af disse er vældprægede.

Diatoméfloraen i søen er undersøgt af Foged (1963).

Søen er på grund af sin størrelse og utilgængelighed kun undersøgt botanisk i beskedent omfang. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Sø, vandløb, eng

Højere planter:

1988: Bellis, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Alm. Firling, Kær-Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Børste-Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kragefod, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Trævlekrone, Vandpest, Hårfliget Vandranunkel, Vandstjerne, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Stor Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Småskulpet Brøndkarse, Smalbladet Dunhammer, Tykbladet Fladstjerne(o), Pengebladet Fredløs, Giftyde, Bakke-Gøgelilje, Blågrøn Gåsefod, Kødet Hindeknæ, Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Kattehale, Kirtlet Kortstråle, Smalbladet Kæruld, Spyd-Mælde, Krybende Ranunkel(o), Langbladet Ranunkel, Klit-Rose(o), Tråd-Siv, Kortskaftet Skeblad(o), Strand-Skræppe, Sump-Snerre, Trenervet Snerre, Strandbo, Nåle-Sumpstrå(o), Søpryd(o), Kær-Tidsel, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Vedbend-Vandranunkel, Gul Åkande

Mosser:

1988: *Calliergonella cuspidata*

Alger:

1988: *Chara* sp.

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 65, 95, 150, 156, 168, 187, 213, 272, 273, 274, 277, 333, 344, 354, 359, 361, 408, 418, 630, 694, 803, 831, 838

7/18 Snedsted

7/18-1. Snedsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Snedsted foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Skorem(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 273

7/18-2. Nørhå Sø, Årup Å og Tegå.

Den ca. 3 km lange Årup Å forbinder Hundborg Mose med (lok. 7/12-1) og den afvandede Sjørring Sø (lok. 7/6-2) Nørhå Sø, der igen står i forbindelse med Ovesø (lok. 7/17-1) via den ca. 1,5 km lange Tegå.

Den 20 ha. store Nørhå Sø med en formodet dybde op til 5 m er stærkt belastet af næringsstoffer. Bunden langs bredderne er blød med kalkrigt, sort sediment. Søen omgives af Tagrør. Søen er under opfyldning som følge af pålejring af affald fra grødeskæring i Årup Å og sedimentering.

Vandet i Årup Å er middel til stærkt forurenet. Strømforholdene i åen er jævne til gode. Bunden er sandet stedvis blød.

Vest for Nørhå Sø langs Tegå ligger kær. De græssede dele rummer lavtvoksende vegetation, mens ugræssede dele domineres af Tagrør og krat af Pil. Selve åen har gode strømforhold. Bundet er sandet iblandet sten og grus. Vandet er middel til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Sø, vandløb, væld, eng

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Høj Sødgræs, Tagrør, Vandpest(o), Rank Vinterkarse(x)

Laver:

1900-1979: *Trapelia involuta*

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Rank Vinterkarse(x)

Kilder: 88, 124, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 620

7/18-3. Sønderhå.

Sønderhå Plantage (Thisted kommune) er overvejende nåletræsplantage med enkelte fugtige lavninger og mindre vandhuller.

Vegetationstyper: Nåleskov, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, *Rubus laciniatus*, Skarntyde, Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ S-B IV 0

Kilder: 41, 123, 418, 694

7/18-4. Hørsted Å.

Hørsted Å med sideløb afvander et større område mellem Snedsted (lok. 7/18-1), Koldby og Hørstum til Ovesø (lok. 7/17-1). Bunden består i følge Jensen (1958) af sand- og stensand, og strømforholdene er gode. Vandløbet er renvandet. Nogle af sideløbene medfører utilstrækkeligt rensede spildevand, da flere rensningsanlæg kun har mekanisk trin (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Vandpest(o)

Lokalitetskode: 0-+ V III s

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361

7/18-5. Haring Kær.

Det stærkt forgravede midterparti i Haring Kær dækkes af tæt krat af Pil. Dele af kæret græsses især i tørrere år, mens omkring halvdelen af det oprindelige kær opdyrkes. Omkring 1950 blev mosen forsøgt afvandet. Grøfter blev gravet og tørvegravene blev fyldt op. For at holde mosen tørlagt i sommermånederne opførtes en pumpestation i den sydlige ende. Mosen er fortsat vanddækket i vintermånederne.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Vand-Brandbæger, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst,

Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Kær-Guldkarse, Hestehale, Kryb-Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Billebo-Klaseskærm, Hvid-Kløver, Kragefod, Smalbladet Mærke, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star (var. recta), Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Svømmende Vandaks, Vandrøllike, Muse-Vikke, Vorterod, Lancet-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 418, 431b

7/18-6. Sundby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sundby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o), Rød Hestehov

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 42, 272, 831

7/18-7. Nørkær Å.

Nørkær Å er et par kilometer langt vandløb med udløb i Fævig. I følge Jensen (1958) er vandføringen ringe. Den inderste del af Fævig blev adskilt fra Limfjorden ved en vejforlægning i 1953. Bredden har fast sandbund med mange sten. Vandet påvirkes af brakvand fra Limfjorden. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, brakvandsområde

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187

7/18-8. Vilsund Vest.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vilsund foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Mark-Forglemmigej, Japansk Hestehov, Merian(o), Knoldet Mjødurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 136, 277, 281, 296, 831

7/18-9. Irup Skov og Irup Hede Plantage.

I sammensætningen af den 19 ha. store, privatejede Irup Skov indgår overvejende nåletræer. I skoven ligger et par delvis tilplantede eller tilgroede moser og kær.

Den 45 ha. store, privatejede Irup Hede Plantage overvejende består af nåleskov samt lidt løvskov af Bøg og blandskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, mose

Højere planter:

1986: Bøg

1900-1979: Bukkeblad, Djævelsbid, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Kær-Guldkarse, Alm. Kohvede, Rubus laciniatus, Nyse-Røllike, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Sværtevæld

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 109, 418

7/18-10. Irup.

Den 1,5 km lange Irup Bæk løber ud i Årbæk (lok. 7/18-11). Faldforholdene er ringe.

Vandløbet tilføres spildevand, der kun er rensset mekanisk, fra Koldby. Vandet er derfor meget stærkt forurenet på den øvre del. Forureningen aftager nedstrøms. Ved Irup er vandet stemmet op til en dam.

Vegetationstyper: Vandløb, vandhul

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 359, 361

7/18-11. Årbæk.

Den ca. 4 km lange Årbæk har sit udspring mellem Skyum og Koldby. Vandløbet munder ud ved Gudnæsstrand (lok. 7/19-3). Vandføringen er trods et betydeligt fald ringe. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt til meget stærkt forurenet. Bækken omgives af kær og enge.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Mærke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

7/18-12. Gyruup.

Den 3 ha. store Gyruup Sø er belastet af næringsstoffer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Syd for gården Legind ligger en indhegnet oldtidshøj med overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Sø, overdrev

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Alm. Pimpinelle, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Bjerg-Rørhvene, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 361, 418, 546b

7/18-13. Hørdum.

Hørdum Kirke omgives af stendige, hvis vegetation er rig på mosser og laver.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Blåhat, Alm. Engelsød, Liden Klokke, Muse-Vikke

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o)

Lokalitetskode: + B III s

Kilder: 272, 690, 831

7/19 Kysten mellem Fævig og Gudnæsstrand

7/19-1. Ørhale.

På nordsiden af Ørhale ligger ud mod Fævig (lok. 7/18-7) strandenge. Engene ligger højt og er ret tørre. Strandoverdrevet afgræsses og har lav vegetation. Strandengen afgrænses af dyrkede marker.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Kilder: 695

7/19-2. Skyum Bjerger (incl. Gærup Bakker).

Havskrænten mod Limfjorden og bakkelandet ved Skyum Bjerger er stærkt kuperet. De højeste dele er tørre og dækket af dværgbuskvegetation eller græs, mens der forekommer væld med ekstremrigkær i bunden af kløfterne. Det fredede område græsses og vegetationen er lavtvoksende med flere karakteristiske og sjældne arter. Her er foretaget en del rydning af opvækst af træer og buske. Visse dele er tilplantet med nåletræer, ligesom her optræder opvækst af blandet løvskov. Neden for skrænten ligger lidt strandeng.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkær og lysåbne partier i Skyum Bjerger fortsat bevares med artsrig, lavtvoksende vegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, at opvækst af træer og buske fjernes, og at gødskning undgås. 17 ha. af Skyum Bjerger er fredet 1955.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov, væld, ekstremrigkær, strandeng

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Engelskgræs, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Stinkende Krageklo, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Merian, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Ager-Padderok, Vinget Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Blågrå Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Krognæb-Star, Lyng-Star, Næb-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Hunde-Viol, Håret Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Vild Æble, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Hvid Anemone, Småskulptet Brøndkarse, Engkarse, Kær-Galtetand, Plettet Gøgeurt, Hvidtjørn, Gul Iris, Alm. Katost, Smalbladet Kællingetand, Leverurt, Smalbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Krybende Potentil, Vår-Potentil, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Klit-Rose, Butblomstret Siv, Liden Skjaller, Rundbladet Soldug, Kløftet Storkenæb, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Alm. Ulvefod, Lancetbladet Ærenpris

Svampe:

1989: *Hygrophoropsis aurantiaca*

Lokalitetskode: ++ H-E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Skyum Bjerge er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældere planter: Stivhåret Kalkkarse, Stinkende Krageklo, Vår-Potentil, Klit-Rose, Blågrå Siv, Liden Snerre, Lyng-Star (distriktsny), Alm. Ulvefod

3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Lyng-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 56, 79, 80, 151, 201, 272, 281, 354, 408, 418, 419, 545, 546a, 546b, 593, 594, 677, 694, 831

7/19-3. Gudnæsstrand.

Omkring landevejen ved Gudnæsstrand ses på engene krat af Grå-Pil samt opvækst af høje urter domineret af Tagrør, Alm. Fredløs, Alm. Mjødurt og Ager-Tidsel. De nedre dele af engene ud mod Visby Bredning er afvandede, gødede og anvendes til græsning. Mellem

Gudnæsstrand og Skyum Øre forekommer rester af strandeng. På de fugtigste steder i lavninger mellem strandvold og agerland er udviklet rørskov. De øvrige dele er strandoverdrev. Området afgræsses ikke.

Udløbet af Årbæk er reguleret. I følge Jensen (1958) er strømmen svag og bunden er dækket af sort, stinkende dynd.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, mark

Højere planter:

1987: Alm. Fredløs, Alm. Mjødurt, Tagrør, Ager-Tidsel

1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + K-E-V-B III r

Kilder: 168, 187, 408, 695, 740

7/20 Lodbjerg Klitplantage

7/20-1. Lodbjerg Klitplantage.

Omkring halvdelen af den 1050 ha. store Lodbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) er tilplantet med skov, mens de resterende arealer er åbne hede- og klitarealer (se tillige Porskær Bakker lok. 7/20-2). De ældste beplantninger er påbegyndt i 1923. Jordbunden veksler mellem god morænejord og hævet havbund af sand og grus. Stedvis består den af flyvesand dækket af tynde morlag.

I beplantningerne indgår overvejende nåletræer af Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Klit-Fyr, Hvid-Gran og Sitka-Gran. Langs veje og stier er plantet løvtræer af forskønnede og brandhæmmende hensyn. Her forekommer tillige flere åbne partier domineret af græsser eller med rigdom af mosser og laver. Udsigtspunktet Bavnhøje samt dets omgivelser er heget og græsses af kreaturer.

Lortpøt er afvandet og anvendes til dyrkning af afgrøder og høslet.

Bevaring: Lodbjerg Klitplantage er fredet 1976.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Blåtop, Aks-Bærmispel, Bævresp, Bøg, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Smuk Perikon, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret-Pil, Pors, Rødknæ, Selje-Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Alm. Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Rød Svingel, Tormentil, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Sargents Æble, Alm. Ædelgran

1983: Djævelsbid

1982: Dun-/Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg

1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Blåbær, Kambregne, Stor Konval, Nat-Limurt(o), Stjerne-Star

Mosser:

1988: *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Svampe

1983: *Amanita muscaria*, *Cortinarius cinnamomeus*, *Cystoderma carcharias*, *Hygrophoropsis aurantiacus*, *Hygrophorus citrinus*, *Stropharia aeruginosa*, *Stropharia semiglobata*, *Thelephora terrestris* 1980: *manita rubescens*, *Boletus edulis*, *Calocera viscosa*, *Camarophyllus niveus*, *Cantharellus cibarius*, *Collybia butyracea*, *Coprinus comatus*, *Cortinarius trivialis*, *Cystoderma amianthimum*, *Cystolepiota sistrata*, *Diatrype disciforme*, *Galerina mycenopsis*, *Gloeoporus fumosus*, *Heterobasidion annosum*, *Hygrocybe coccinea*, *Hypoloma fasciculare*, *Irpex obliquus*, *Laccaria ametystina*, *Laccaria maritimus*, *Lactarius deterrimus*, *Lactarius rufus*, *Lactarius mitis/aurantiacus*, *Lepista nebularis*, *Lycoperdon perlatum*, *Mycena epipterygia*, *Mycena flavescens*, *Mycena flavoalba*, *Mycena galopoda*, *Mycena vitilis*, *Mycena vulgaris*, *Piptoporus betulinus*, *Rhizopogon luteolus*, *Rhodocybe mundula*, *Russula emetica*, *Russula nigricans*, *Suillus bovinus*, *Suillus luteus*, *Suillus variegatus*, *Tricoloma flavobrunneum*, *Tricoloma flavovirens*, *Tubaria furfuracea*, *Xylaria hypoxylon*

Laver:

1988: *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + S-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 65, 79, 80, 109, 310, 321, 354, 418, 436, 450, 587, 653, 759, 810

7/20-2. Porskær Bakker.

Porskær Bakker består af klitter med højder op til 29 m. Sandet i klitterne overlejrer moræneler, der over en lang strækning er blottet og udsat for erosion.

Bag klitrækkerne ligger i følge Christensen (1925) flader dækket af dværgbuske samt vintervåde lavninger.

Den præcise placering af flere af følgende smålokalteter er uklar, idet disse, der i litteraturen er omtalt som Lodbjerg Hede, Lodbjerg Klit, Tolbøl Klit og Ørum Klit, formodentlig nu er tilplantet med skov (se Lodbjerg Klitplantage lok. 7/20-1). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Porskær Bakker samt klit- og hedearealerne mod Lodbjerg Klitplantage er fredet 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, kær

Højere planter:

1983: Havtorn, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Dværg-Siv, Fin Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Klit-Stedmoderblomst, Engelsk Visse

1900-1979: Benbræk, Djævelsbid, Alm. Engelsød, Syl-Firling(o), Flipkrave, Hedelyng, Hjertelæbe(o), Hunde-Hvene, Kattefod(o), Klokkelyng, Børste-Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Stilket Månerude(o), Pilledrager(o), Revling, Rubus radula, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Liden Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Rundbladet Soldug, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Enskættet Sumpstrå, Søpryd(o), Tranebær, Tusindfrø, Liden Ulvefod, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandportulak

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Dværg-Siv, Fin Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Liden Ulvefod

Kilder: 65, 234, 304, 307, 310, 321, 365, 418, 379, 652

7/21 Bedsted

7/21-1. Lyngholm.

Omkring den regulerede, dybtliggende Hvidbjerg Å ligger ved Lyngholm faste eller vældprægede enge. Flere kilder er artesiske. Bunden af åen består i følge Jensen (1958) af grus eller sten af forskellig størrelse dækket af sort, noget stinkende dynd. Til åen fører nogle forurenende kloakudløb.

Den 56 ha. store Lyngholm Skov er overvejende løvskov på god bund.

Vegetationstyper: Vandløb, kilde, væld, eng, løvskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Kæmpe-Bjørneklo, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Skov-Elm, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Skov-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Gederams, Kær-Guldkarse, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Gul Iris, Hvid-Kløver, Rams-Løg, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Navr, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tagrør, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tæppegræs, Vandarve, Udspærret Vinterkarse, Vorterod, Alm. Ædelgran, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Vandpest(o)

Lokalitetskode: + V-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Botblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tæppegræs
3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Forglemmigej (distriktsny), Rams-Løg

Kilder: 109, 168, 187, 354, 359, 361, 694, 810, 801

7/21-2. Morupmølle.

Den ca. 7 km lange Hvidbjerg Å (Viborg amtskommune), der forbinder Ovesø (lok. 7/17-1) med Ørum Sø (lok. 7/23-2), har ved Morupmølle en anseelig bredde og er over 1 m på de dybeste steder. Åen er forholdsvis ureguleret og omgives af eng- og kærområder.

Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består sandtillige med grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenede. I følge Christensen (1925) og Christiansen & Holmen (1956) er vegetationen artsfattig i åen, mens den er artsrig langs bredderne og i kærerne.

Nordvest for Morupmølle ligger en brunvandet dam eutrofieret af henkastet halm og affald.

Vegetationstyper: Vandløb, vandhul, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Alm. Bjørneklo, Vand-Brandbæger, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Dunet Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Engblomme(o), Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Alm. Hanekro, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Kattehale, Kirtel-Kortstråle, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bidende Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel(o), Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Knop-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Trenervet Snerre, Kær-Star, Næb-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Kæmpe-Svingel, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Alm. Torskemund, Butbladet Vandaks(o), Børsteblandet Vandaks, Hjertebladet Vandaks(o), Spidsbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o), Vandpest, Vandportulak, Alm./Udspærret Vinterkarse, Lancetbladet Ærenpris, Storblostmest Ærenpris, Tråd-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Gul Åkande

Alger:

1900-1979: Botrydium sp.

Lokalitetskode: + V-B II r-s

Kilder: 65, 77, 168, 187, 131, 354, 359, 361, 436, 694

7/21-3. Hvidbjerg Kirke.

Hvidbjerg Kirke er omgivet af stengærde. Gærdet rummer mange skorpeformede laver.

Vegetationstyper: Stendige

Laver:

1900-1979: Herfra foreligger to floralister.

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 608, 613

7/21-4. Bedsted og Hassing.

Til Bedsted Bæk ledes utilstrækkeligt rensset spildevand fra Bedsted (1971). Bækkedal Mose rummer tørvegrave med tilgroede bredder og åbent vand. Botaniske oplysninger om lokaliteter omkring Bedsted og Hassing foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, overdrev

Højere planter:

1988: Djævelsbid

1900-1979: Blodstillende Bibernelle(o), Dværgulvefod (1867)(o)

Svampe:

1900-1979: *Glycine hispida*(o)

Lokalitetskode: 0-+ V-E IV 0

Kilder: 52, 234, 277, 344, 354, 690, 831

7/21-5. Rønhede Plantage.

I sammensætningen af 72 ha. store Rønhede Plantage indgår overvejende nåletræer tillige med mindre beplantninger af løvtræer. I plantagen forekommer mange damme. Svampefloreten er temmeligt rigt og velundersøgt.

Vegetationstyper: Skov, vandhul

Højere planter:

1981: Dun-/Vorte-Birk, Alm. Røn

1900-1979: Bukkeblad, Alm. Kohvede, Pebertræ, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Hvid Åkande

Svampe:

1981: *Amanita phalloides*, *Ganoderma lucidum*, *Ganoderma resinaceum*, *Sparassis crispa*
1980: Se fortegnelse i Thøgersen (1974, 1975).

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 68, 242, 244, 310, 339, 341, 418, 637, 694

7/21-6. Villerslev Mose.

Villerslev Mose rummer gamle tørvegrave med højt voksende vegetation domineret af Tagrør og pilebuske. Endnu forekommer områder med åbent vand.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Tagrør, Stilkfrugtet Vandstjerne(o), Gul Åkande, Hvid Åkande

Svampe:

1900-1979: *Agaricus arvensis*, *Calvatia caelatum*, *Marasmius oreades*, *Panaeolus foenicij*, *Paxillus involutus*, *Psathyrella lacrymabunda*

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 279, 418, 571

7/21-7. Kysten mellem Visby Strand og Lilbjerg.

Langs kysten ved mellem Visby Strand og Lilbjerg ligger strandoverdrev med enkelte lavere, fugtige partier. Enkelte steder dannes krumodder og laguner.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, kær

Højere planter:

1900-1979: Festgræs, Storblomstret Hønsetarm

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Festgræs

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 273, 354, 463, 694, 695, 831

7/21-8. Stenskær.

Stenskær er grøftet kærrområde med sumpkilder. Området græsses kun delvist og ugræssede dele er under tilgroning med Tagrør og krat af Pil.

Vegetationstyper: Kær

Højere planter:
1980: Tagrør

Lokalitetskode: 0-+ V III s

Kilder: 354, 418, 419

7/21-9. Brødkær.

Det grøftede Brødkær rummer væld. Vegetationen er på græssede fener lavtvoksende og artsrig med flere karakteristiske arter. Ugræssede dele er under tilgroning med Tagrør og krat af Pil.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at Brødkær bevares med den lavtvoksende, lyskrævende ekstremrigkærsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at kæret ryddes for opvækst af højt voksende planter og krat af vedplanter, at græsning iværksættes over hele kæret, og at tilførsel af gødning undgås.

Vegetationstyper: Væld, ekstremrigkær

Højere planter:
1980: Skov-Angelik, Bukkeblad, Engblomme, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Kær-Mangeløv, Rundbladet Soldug, Tagrør

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Brødkær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Engblomme

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 354, 418, 419

7/21-10. Kæstrup.

Ved foden af kystskrænten ved Kæstrup ligger græsset ekstremrigkær med flere lavtvoksende, lyskrævende arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kæret ved Kæstrup bevares med den lavtvoksende, lyskrævende ekstremrigkærsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af gødning undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Bukkeblad, Engblomme, Kær-Fladbælg, Kødfarvet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Kær-Tidse

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Kæstrup er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Kær-Fladbælg

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 545, 546a, 695

7/21-11. Visby Å.

Den ca. 4 km lange Visby Å (Sydthy kommune) har sit udspring nær Hurup og udløb i Visby Bredning. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandløbet har ret betydelig vandføring men er stærkt til meget stærkt forurenet af utilstrækkeligt rensede spildevand fra Hurup (1986). Det er derfor uden vegetation.

Den øvre del af åen er dybt nedskåret i morænelandskabet, mens den nedre del omgives af jævn, hævet havbund. På denne strækning omgives åen af moser og enge, der er delvis opdyrkede. Langs den øvre del forekommer tillige væld med en botanisk værdifuld rigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, rigkær, eng, mark

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Engblomme, Maj-Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Trævlekrone

Lokalitetskode: + V-E-B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 419

7/22 Flade Sø

7/22-1. Flade Sø.

Den 431 ha. store Flade Sø er oval og lavvandet. Den har oprindeligt været lagune i litorinahavet. Den er ved kystudligning og pålejring af flyvesand afsnøret fra Krik Vig. Forsøg på afvanding har fundet sted i midten af forrige århundrede, men er opgivet, da dyrkning af søbunden var urentabel. For at sikre mod gennembrud af havet er midt i 1950'erne bygget et havdige fra Agger syd om søen til litorinaskrænten ved Tolbøl. Afløbet fra søen blev samtidig flyttet til den nydannede Rodenbjerg Sø (lok. 7/23-1), således at Flade sø ikke længere modtager ferskvand fra Hvidbjerg Å (lok. 7/20-2). Vandet i søen er brakt. Bunden består af fast sand stedvis iblandet sten.

I Flade Sø optræder en spredt, submers vegetation. Langs søbredden findes bortset fra tangen mod Vesterhavet tæt og bred rørskov domineret af Tagrør. Landværts forekommer fugtige, afgræssede enge, der igen afløses af mere tørre enge domineret af græsser.

Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Flade Sø er fredet 1976.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Strand-Asters, Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Bukkeblad, Dyndurt(o), Tykbladet(?) Fladstjerne, Hestehale, Firehannet Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Stilket Kilebæger(o), Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Skotsk Lostilk, Dynd-Padderok, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Rubus vestitus, Rørgræs, Klit-Siv(o), Kortskaftet Skeblad(o), Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Tvebo Star, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Høj Sødgræs(o), Søpryd(o), Tranebær, Strand-Trehage, Liden Tusindgylden, Spinkel Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandpest, Strand-Vejbred(o), Kredsbladet Vandranunkel(o), Vandrøllike(o), Gul Åkande

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Skotsk Lostilk, Spyd-Pil, Tvebo Star

Kilder: 65, 77, 80, 95, 123, 126, 150, 168, 187, 235, 239, 263, 276, 284, 286, 344, 354, 359, 361, 372a, 418, 694, 695, 838

7/23 Rodenbjerg Sø og Ørum Sø

7/23-1. Rodenbjerg Sø.

Den 19 ha. store Rodenbjerg Sø er opstået efter dæmningsbyggeriet i midten af 1950'erne ved Flade Sø (lok. 7/22-1). Samtidig blev udløbet af Hvidbjerg Å (lok. 7/20-2) til Krik Vig flyttet til Rodenbjerg Sø. Søen omgives på syd-, øst- og nordøstsiden af græssede enge. Flere steder er engene vældprægede med ekstremrigkær med lavtvoksende vegetation med flere karakteristiske, lavtvoksende arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk interesse, at den lavtvoksende, lyskrævende ekstremrigkærsvegetation på engene ved Rodenbjerg Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bevares, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, væld, ekstremrigkær, eng

Højere planter:

1988: Vand-Brandbæger, Eng-Forglemmigej, Eng-Kabbeleje, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Vand-Mynte, Vand-Pileurt, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Alm. Star, Nikkende Star, Næb-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Rød Svingel, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Muse-Vikke

1900-1979: Sump-Hullæbe, Bugtet Kløver, Kvan, Leverurt, Bredbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Knold-Rottehale, Strand-Svingel

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Rodenbjerg Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

3. Lokalt sjældnere planter: Nikkende Star (distriktsny)

4. ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 344, 354, 359, 361, 418, 554, 804

7/23-2. Ørum Sø.

Den ca. 600 ha. store Ørum Sø er lavvandet. Den har oprindelig været lagune i litorinahavet. Den er ved kystudligning og pålejring af flyvesand afsnøret fra Krik Vig. Forsøg på afvanding har fundet sted i midten af forrige århundrede, men er opgivet, da dyrkning af søbunden var urentabel. Bunden består af fast sandbund med en del spredte, mindre sten på vestsiden og fladvandet sandbund langs østsiden (Jensen 1958).

I Ørum Sø optræder en artsrig, submers vegetation. Langs den vestlige og nordvestlige bred findes veludviklede rørskove domineret af Tagrør. Disse mangler langs syd- og østbredden på grund af græsning og høslet. Landværts forekommer fugtige, afgræssede enge, der igen

afløses af mere tørre enge domineret af græsser. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963).

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1988: Alm. Baldrian, Gifftyde, Gul Iris, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Rørgræs, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tagrør, Gul Åkande
1900-1979: Skov-Angelik, Bukkeblad, Dværgulvefod(o), Dyndurt(o), Engblomme, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Pengebladet Fredløs(o), Frøbid, Gifftyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Alm. Kamgræs, Strand-Limurt(o), Langbladet Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Kortskaftet Skeblad(o), Sværtevæld, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Brodbladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Græsbladet x Glinsende Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Spinkel Vandaks(o), Alm. Vandranunkel, Tykbladet Ærenpris

Alger:

1900-1979: *Microcystis aeruginosa*

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 65, 77, 94, 95, 150, 168, 187, 235, 255, 276, 284, 333, 344, 354, 359, 361, 372a, 418, 695, 786, 831, 838

7/24 Agger Tange

7/24-1. Agger Tange.

Agger Tange er sammen med Harboør Tange (se bind 6: Ringkøbing amt) dannet ved landhævning, kystudligning og pålejring af flyvesand med efterfølgende klitdannelse. Oprindeligt var de to tanger et hele, der afgrænsede Nissum Bredning mod vest og dermed Limfjorden fra Vesterhavet. Tangen er i følge historiske kilder blevet gennembrudt flere gange, og det sidst i 1825. Siden er gennembrudet holdt fri ved fjernelse af pålejret sand.

I midten af 1950'erne opførtes langs østsiden mod Krik Vig det dige, der nu bærer vejen til spidsen af Agger Tange. En del af Krik Vig blev derved afsnøret som strandsø. Denne strandsø er med årene blevet ferskere. Dette samt ophør af græsning har bevirket, at søen og de lave enge er groet til med skove af Tagrør. Ud mod Vesterhavet forekommer en eller flere klitrækker af vekslende højde med klithede og fugtige lavninger imellem. Ud for spidsen af tangen er dannet flere sandøer, Fjordholmene (Thy statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Klit, hede, kær, rørskov, brakvandsområde

Højere planter:

1990: Stilkløs Kilebæger

1988: Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Klit-Fladbælg, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Bjerg-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Strand-Kamille, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Dansk Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Limurt, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marehalm, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Hvid Okseøje, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Slangetunge, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandsennep, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Strand-Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Trævlekrone, Aks-Tusindblad, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Dværg-Bændeltang, Eng-Ensian, Firkløft, Knude-Firling, Langstillet Havgræs, Tæt-Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Liden Klokke, Jordbær-Kløver, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Kveller (incl. Langakset Salturt), Strand-Mandstro, Kamillebladet Månerude, Klit-Natlys, Mark-Rødtop, Glanskapslet Siv, Sand-Siv(o), Tudse-Siv, Alm. Star, Dværg-Star, Udspilet Star, Strandgåsefod, Enblomstret Sumpstrå, Tandbælg, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Tusindfrø, Alm. Ulvefod, Fliget Vejbred, Spinkel Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Bryum algovicum*, *Pottia heimii*

Svampe:

1900-1979: *Mutinus caninus*, *Phallus hadrianus*

Lokalitetskode: ++ K-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firkløft, Stilkløs Kilebæger (nordligste kendte forekomst i Danmark), Strand-Limurt, Strand-Mandstro, Klit-Natlys, Alm. Ulvefod

Kilder: 65, 79, 80, 113, 117, 120, 121, 123, 137, 150, 156, 176, 181, 193, 199, 234, 280, 310, 329, 330, 338, 340, 354, 364, 365, 418, 463, 464a, 630, 694, 695, 791, 831

7/25 Hurup med omgivende terræn

7/25-1. Krik og Vestervig.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Krik og ved Vestervig foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Klæbrig Brandbæger, Rød Hestehov, Strand-Hornskulpe(o) (Krik 1863, Vestervig 1883), Kirtel-Kortstråle, Klit-Natlys(o), Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 42, 63, 176, 213, 274, 276

7/25-2. Vestervig Å.

Den ca. 5,5 km lange Vestervig Å (Sydthy kommune) har udspring lidt vest for Vestervig (lok. 7/25-1) og med udløb i kanalen fra Rodenbjerg Sø (lok. 7/23-1). Herfra er vandløbet stærkt påvirket af opstigende brakvand.

Faldforholdene i åen er ringe til gode. Vandet er middel til stærkt forurenat som følge af tilledning af urensat spildevand fra Vestervig. Bunden på det nedre stykke er dækket af sort, blødt, noget stinkende dynd og uden vegetation af betydning (Jensen 1958).

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Kær-Dueurt, Kær-Fladbælg(o), Alm. Fredløs, Harril, Kryb-Hvene, Blågrøn Kogleaks, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Gåse-Potentil, Alm. Rapgræs, Rørgræs, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Toradet Star, Rød Svingel, Tagrør, Strand-Trehage, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 77, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418

7/25-3. Ashøj.

Omkring Ashøj (93,4 m) forekommer en del bevoksninger af løvtræer af især Bøg.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1983: Bøg

1900-1979: Linnæa(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 111, 354, 418, 694

7/25-4. Hennings Plantage.

Den ca. 64 ha. store Hennings Plantage er anlagt i 1906 på kuperet terræn og består af beplantninger af nåletræer. I plantagen forekommer flere søer og sumpe.

Vegetationstyper: Nåleskov, mose, vandhul

Højere planter:

1983: Tagrør

1900-1979: Liden Blærerod, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Plettet Gøgeurt, Kambregne, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Bittersød Natskygge, Skov-Padderok, Vejbred Skeblad, Trenervet Snerre, Skovstjerne, Sværtevæld, Tornblad

Lokalitetskode: + S-V III s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 354, 418, 694

7/25-5. Hurup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Hurup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: *Iris graminea*(o), *Rubus insularis*(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 133, 286

7/25-6. Gundtoft Å.

Den ca. 5 km lange Gundtoft Å har sit udspring nord for Gundtoft. Åen har tidligere haft sit udløb i Nissum Bredning (lok. 7/26-3), men nu ledes vandet gennem Sindrup Vejle (lok. 7/27-1) til Skibsted Fjord. Åen har et betydeligt fald, idet fra den sit udspring i kote ca. 50 til kote

0,4 ved Helligsø (lok. 7/27-2) tilbagelægger blot 5 km. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenet.

Det øvre stykke af åen er reguleret og løber i en smuk, markant dal. Vandløbet er i følge Jensen (1958) fuldstændig tilgroet med høje vandplanter, og vandføringen er som følge heraf ganske lav.

Til sideløbet Skærdalgrøft tilledes urensset spildevand fra Gettrup (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Alm. Mjødurt, Enkelt/Grenet Pindsvineknop, Tagrør

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361

7/25-7. Mølleå = Holmgård Mølleå.

Den små 5 km lange Mølleå har sit udspring nord for Ydby og har sit udløb i Skibsted Fjord. Åen har et betydeligt fald, idet udspringet ligger i kote ca. 50, men udløbet ligger i kote 0. Bunden består af sand iblandet grus og sand. Vandet er middel til stærkt forurenet. Det øvre stykke af åen løber i en smuk, dybt nedskåret dal.

Det nederste stykke af vandløbet er reguleret. Pletvis optræder megen vegetation (Jensen 1958).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Mærke, Vandranunkel

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

7/25-8. Ydby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ydby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Dige, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Rubus integrifolius(o), Sæbeurt

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 286, 435, 690

7/26 Kysten mellem Krik og Helligsø Teglværk

7/26-1. Kobberød Strand.

Ud mod Nissum Bredning ligger vest- og sydvendte skrænter, der hovedsageligt er beklædt med græsser. På trods af omfattende græsning er skrænterne under tilgroning med krat af Hvidtjørn, Havtorn og Alm. Hyld. Skrænterne gennemskæres af flere slugter. Vegetationen er lavtvoksende og artsrig.

Neden for kystskrænterne ligger en ofte smal forstrand opbygget af strandvolde. Her forekommer en stor bestand af den rødlistede Strand-Hornskulpe(x).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at skrænter og strandvolde ved Kobberød Strand bevares med den artsrige, karakteristiske overdrevs- og strandvegetation. Det er derfor ønskeligt, at skrænter og strand ikke udsættes for unødigt rekreativ slitage, ligesom det er ønskeligt, at skrænternes bagland friholdes for sommerhusbyggeri.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Engelskgræs, Fløjlgræs, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Havtorn, Eng-Havre, Hjertegræs, Strand-Hornskulpe(x) Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kællingetand, Blågrøn Løvefod, Merian, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Blågrøn Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Dunet Vejbred, Hunde-Viol, Håret Viol

1900-1979: Alm. Brandbæger, Klæbrig Brandbæger, Strand-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Hestetunge, Hieracium microlepidium, Strand-Kamille, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Dansk Kokleare, Strand-Limurt, Strand-Malurt, Alm. Markarve, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Blågrøn Rapgræs, Rejnfan, Kruset Skræppe, Håret Star, Fåre-Svingel, Fliget Vejbred

Mosser:

1900-1979: *Camptothecium lutescens*

Laver:

1900-1979: *Buellia stigmatea*(o), *Caloplaca citrina*, *Caloplaca saxicola*, *Candelariella aurella*, *Lecanora albescens*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora hageni*, *Lecidea erratica*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: ++ K-E I s

Botanisk vurdering:

Kobberød Strand er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Strand-Hornskulpe(x)

3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 58, 61, 63, 77, 113, 213, 274, 296, 305, 354, 418, 546b, 612, 831, 838

7/26-2. Helligsø Strand.

Ud mod Nissum Bredning (lok. 7/26-3) ligger stejle, vest- og sydvendte skrænter, der hovedsageligt er beklædt med græsser. Skrænterne gennemskæres af flere slugter. Store dele af skrænterne og af skrænttoppen er afgræsset. Vegetationen består af mange lavtvoksende overdrevsarter. Neden for kystskrænterne ligger en ofte smal forstrand opbygget af strandvolde.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskræs, Fløjlgræs, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Gul Snerre, Blågrøn Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Håret Viol

1900-1979: Strand-Fladbælg, Hestetunge(o), Strand-Hornskulpe (1872)(o), Strandkål, Norsk Pileurt(x)

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Norsk Pileurt(x)

3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 117, 121, 213, 296, 354, 546b, 831, 838

7/26-3. Nisum Bredning.

Nisum Bredning er i kraft af saltholdighed, fast stenbund, lidt højere gennemsnitstemperatur end Vesterhavet samt den relative beskyttethed levested for et par sydligt udbredte, sjældne brunalger.

Vegetationstyper: Saltvandsområde

Højere planter:

1900-1979: Alm. Bændeltang

Alger:

1985: *Cladostephus verticillatus*, *Dictyota dichotoma*

1900-1979: *Codium fragile*, *Colpomenia peregrina*

Lokalitetskode: + K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Codium fragile*, *Cladostephus verticillatus*, *Colpomenia peregrina*, *Dictyota dichotoma*

Kilder: 198, 284, 838

7/27 Sindrup Vejle og Draget

7/27-1. Sindrup Vejle = Thyholm Vejle.

Sindrup Vejle er afvandet. Langs nordsiden af engene er afløbet af Gundtoft Å (lok. 7/25-6) ført ud til Skibsted Fjord. De lave områder vest for vejlen rummer rørskove, ferskvandsenge og enge med præg af opfyldning og afvanding. Disse og Sindrup Vejle afgrænses mod Nisum Bredning (lok. 7/26-3) af strandvoldssystemer. Mod Skibsted Fjord øst for A 11 (Thisted-Struer) ligger strandeng.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, rørskov, eng

Højere planter:

1900-1979: Hestetunge(o), *Rubus septentrionalis*, Strandkål

Lokalitetskode: 0-+ K-V-E III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Rubus septentrionalis*

Kilder: 121, 168, 187, 193, 286, 354, 694, 695, 838

7/27-2. Helligsø.

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187

7/27-3. Draget.

Draget er tangen mellem Thy og Thyholm (Ringkøbing amt, se bind 6). Tangen er opbygget af stenede strandvoldsystemer, der er opstået som følge af landhævning og flyvesandspålejring. Den præges af sommerhusbebyggelse, tilplantning med nåletræer og råstofindvinding.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Klæbrig Brandbæger, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Klokke-Ensian(o), Syl-Firling(o), Strand-Fladbælg, Harril, Hedelyng, Hestetunge(o), Rød Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Hornskulpe(+), Strand-Kamille, Klokkelyng, Knudarve, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Læge-Kokleare, Kveller, Strand-Limurt, Hede-Melbærris(o), Rubus integribasis, Fladstrået Siv, Strand-Skræppe, Pille-Star, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgåsefod, Strandsennep (ssp. maritima), Ager-Svinemælk, Krans-Tusindblad, Strand-Tusindgylden, Alm. Ulvefod, Børsteblandet Vandaks, Liden Vandaks(o), Strand-Vandranunkel(o), Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Limurt, Rubus integribasis, Alm. Ulvefod

Kilder: 37, 63, 65, 77, 177, 193, 213, 286, 296, 354, 372a, 418, 694, 831, 838

7/28 Sønder Ydby Strand

7/28-1. Sønder Ydby Strand.

Sydøst for landsbyen Sønder Ydby ligger neden for den sydøst eksponerede litorinaskrænt kærømråde. Dette er delt i flere fenner af vekslende karakter: Længst mod vest ligger fattigkær med Pors, Benbræk og Klokkelyng. Den næste fenne rummer hårdt græsset rigkær med veludviklet knoldkær og artsrig, lavtvoksende vegetation med flere karakteristiske arter. Dernæst følger en ugræsset parcel, hvor vegetationen domineres af Tagrør iblandet Festgræs, og en græsset, gødskningspræget parcel med dominans af kulturgræsser. De vestligste parceller rummer skove af Tagrør. De ydre dele mod Skibsted Fjord præges af større salinitet, og vegetationen domineres af strandengsplanter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kærømråderne ved Sønder Ydby Strand bevares med lysåben, lyskrævende ekstremrigkærsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den græsningen bibeholdes i knoldkæret, at græsningen udvides til ikke græssede fenner domineret af Tagrør, at græsningen bliver mere ekstensiv, og at tilførsel af gødning stoppes og undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, fattigkær, rørskov, strandeng, overdrev

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Bellis, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Grå-Pil, Krybende Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Slangetunge, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tvebo-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandet Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidse, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol

1984: Sump-Hullæbe

1900-1979: Strand-Asters, Gul Iris

Lokalitetskode: + V-E-K I s

Botanisk vurdering:

Sønder Ydby Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Festgræs, Loppe-Star, Tvebo Star

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 165, 354, 384, 418, 695, 719, 740

7/29 Doverkil

7/29-1. Brokær.

Halvøen Boddum adskiller med sit bakkede landskab Nees Sund og Skibsted Fjord. I bunden af Nees Sund ligger den smalle Doverkil (lok. 7/29-2), hvis forlængelse, Brokær, danner grænsen mellem halvøen og Thy. Denne dal er tunneldal, hvis sider er furet af regnvandskløfter.

Det store Brokær er sammenhængede kærømråde, der rummer flere vegetationstyper. Ved foden af de omgivende bakker udspringer adskillige væld, der er med til at betinge kærrets artsrige vegetation. Især langs nordvestsiden har området karakter af ekstremrigkær. Spredt i rørskovene forekommer endnu huller med åbent vand.

Kæret, der for størstedelens vedkommende er uden græsning, er under kraftig tilgroning af rørskov domineret af Tagrør og af krat af Dun-Birk og arter af Pil. I ekstremrigkærspartierne ses endnu en artsrig vegetation med mange karakteristiske, lavtvoksende, lyskrævende arter, hvoraf flere er sjældne eller meget sjældne.

Kæret gennemløbes af Boddum Bæk, der er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Vandløbet er stærkt tilgroet med vegetation, har ringe vandføring Vandet er grumset og okkerholdigt (Jensen 1958)

Kæret omgives mod sydøst af lyngklædte, delvis åbne overdrevsbakker med interessant, lavtvoksende vegetation, mens de nordvestlige er skovklædte, Dover Plantage (lok. 7/29-3).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at Brokær med dets omgivelser bevares med dets artsrige overdrevs- og ekstremrigkærvegetation med mange lavtvoksende og lyskrævende arter. Det er derfor ønskeligt, at en naturpleje af hele kærret iværksættes med indførsel af ekstensiv græsning på ikkegræssede arealer, rydning af krat og stop for afvanding og tilførsel af gødning. Det er ligeledes ønskeligt, at lyngbakkerne på sydøstsiden friholdes for opvækst af selvsåede træer og buske. Ved Brokær og ved Doverkil er ialt 148 ha. fredet 1949 og 1972. Denne fredning er til revision.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, paludellavæld, væld, eng, pilekrat, hede, overdrev

Højere planter:

1990: Fin Kæruld(x)

1989: Blåmunke, Bukkeblad, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Bugtet Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Leverurt, Dynd-Padderok, Næb-Star, Top-Star, Fåre-Svingel, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Strand-Vejbred

1987: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Hunde-Hvene, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Rød-Kløver, Butfinnet Mangeløv, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Pors, Alm. Rapgræs, Alm. Røllike, Butblomstret Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Skovarve, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Hirse-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidse, Tormentil, Muse-Vikke, Eng-Viol

1984: Liden Andemad, Rød Arve, Bellis, Benbræk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Tyndskulpet Brøndkarse, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Draphavre, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Engkarse, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Bakke-Forglemmigej, Eng-Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Gederams, Gifftyde, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kær-Guld-karse, Alm.

Gyldenris, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Hyrdetaske, Grøn Høgeskæg, Pomerans-Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsbær, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Læge-Jordrøg, Kambregne, Kartoffel, Kattefod, Liden Klokke, Klokkelyng, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Mangebladet Lupin, Majblomst, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Eng-Mynte, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Smuk Perikon, Bånd-Pil, Selje-Pil, Skør-Pil, Bleg Pileurt, Fersken-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Raps, Revling, Hunde-Rose, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Ager-Sennep, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Tue-Siv, Vejbred Skeblad, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Alm. Star, Bleg Star, Blågrøn Star, Grøn Star, Grå Star, Hare-Star, Håret Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kruset Tidsel, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Liden Tvetand, Tæppegræs, Stor Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Skærm-Vortemælk, Vild Æble, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Alm. Ært, Spinkel Øjentrøst

1983: Otteradet Ulvefod(x)

1900-1979: Kors-Andemad, Benbræk, Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Smalbladet Dunhammer, Udspærret Dværgbunke, Dværgulvefod(o), Alm. Ene, Engblomme, Bredbægret Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Tykbladet Fladstjerne, Hoved-Frytle, Frøbid, Liden Fugleklo, Vild Gulerod, Hestehale, Vild Hør, Gul Iris, Børste-Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks(o), Tue-Kogleaks(o), Bredbladet Kæruld(o), Bredbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø(o), Bidende Pileurt, Liden Pileurt, Bjerg-Rørhvene, Blågrå Siv(o), Nøgle-Skræppe(o), Slangetunge, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Dværg-Star, Dynd-Star, Kær-Star(o), Skede-Star(o), Tvebo Star(o), Bidende Stenurt, Aks-Tusindblad, Alm. Ulvefod(o), Børstebladet Vandaks, Spidsbladet Vandaks(o), Vandpeberrod, Vandportulak, Storfrugtet Vandstjerne(o), Vibefedt(o), Mose-Vintergrøn(o), Håret Visse, Kirtel-Øjentrøst, Kort Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Fra Brokær foreligger tvivlsomme angivelser af Ager-Ranunkel, Spidsblomstret Siv, Gul Star, Ræve-Star, Bændel-Vandaks, Rust-Vandaks og Tørve-Viol.

Mosser:

1984: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum piliferum*, *Sphagnum palustre*

1900-1979: *Cryptothallus mirabilis*, *Paludella squarrosa*

Laver: *Hypogymnia farinacea*

Lokalitetskode: ++ V-E-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Brokær er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og paludellavæld, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Fin Kæruld(x), Otteradet Ulvefod(x)
 2. Sjældnere planter: Cryptothallus mirabilis, Engblomme, Kær-Fladbælg, Tykbladet Fladstjerne, Hønsbær, Kambregne, Butfinnet Mangeløv, Paludella squarrosa, Spyd-Pil, Dynd-Star, Loppe-Star, Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel
 3. Lokalt sjældnere planter: Skovarve, Trenervet Snerre
 4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv
Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Kattefod, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred, Håret Visse
Paludellavældindikatorer: Paludella squarrosa
- Områdets store botaniske værdier blev først opdaget i 1925.

Kilder: 6, 37, 65, 69b, 79, 80, 101, 120, 123, 148, 165, 168, 187, 193, 201, 213, 272, 354, 367, 368, 384, 418, 419, 430, 448, 448, 546c, 620, 630, 647, 663, 690, 693, 694, 715, 740, 831, 838

7/29-2. Doverkil.

Doverkil er adskilt fra Neessund ved vejbroen mellem Doverodde og Boddum (lok. 7/30-1). Vandet er brakt og noget forurennet (1971). Langs bredden ligger afgræssede strandenge, mens engene langs litorinaskrænterne er ferskvandsprægede som følge af væld. Stedvis ses rørskove domineret af Tagrør.

Bevaring: Doverkil er fredet 1949 og 1972. Denne fredning er under revision.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, eng, væld, brakvandsområde, bebyggelse

Højere planter:

1989: Strand-Asters, Vild Gulerod, Mangebladet Lupin, Spyd-Mælde, Strand-Svingel
1984: Strand-Annelgræs, Høst-Borst, Alm. Blæresmælde, Strand-Firling, Rød Gåsefod, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Strand-Kamille, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Dansk-Kokleare, Alm. Kvik, Smalbladet Kællingetand, Strand-Mælde, Alm. Rajgræs, Blågrøn Rapgræs, Rynket Rose, Sandkryb, Kruset Skræppe, Slangetunge, Ager-Stedmoderblomst, Enskættet Sumpstrå, Rød Svingel, Strand-Trehage, Alm. Vandkrans, Strand-Vejbred

Alger:

1980: Tolypella nidifica
1900-1979: Chara baltica, Chara canescens

Lokalitetskode: + K-V-E-B II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Tolypella nidifica
Fra Doverkil foreligger en tvivlsom angivelse af Kær-Svinemælk.

Kilder: 79, 80, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 440, 620, 690, 694, 695, 831

7/29-3. Dover Plantage.

I sammensætningen af den 247 ha. store, privatejede Dover Plantage indgår overvejende nåleskov tillige med indslag af yngre løvtræsbeplantninger af især Bøg og Eg. Plantagen ligger på den stærkt kuperede nordvestside af Brokær (lok. 7/29-1). I skovbundsvegetationen dominerer på lysåbne steder Bølget Bunke, ligesom her forekommer opvækst af Dun-Birk og Alm. Røn. Svampefloret er artsrigt.

I plantagen forekommer et vandhul og flere tilgroede kæmpehøje samt væld med afløb til Brokær (lok. 7/29-1).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul

Højere planter:

1989: Linnæa

1987: Dun-Birk, Blågran, Blåtop, Bølget Bunke, Bøg, Douglasgran, Alm. Eg, Gederams, Rød-Gran, Krybende Hestegræs, Europæisk Lærk, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Skov-Viol, Alm. Ædelgran

1900-1979: Blåbær, Mose-Bølle, Alm. Kohvede, *Rubus integrifolius*, *Rubus laciniatus*, Vedbend, Læge-Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: Se fortegnelse i Thøgersen (1974, 1975)

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Linnæa, *Rubus integrifolius*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 65, 67, 68, 109, 111, 242, 244, 286, 339, 341, 354, 418, 435, 620, 694, 716

7/29-4. Boddum Bakker og Ydby Skjold (= Ydby Hede).

På begge sider af den sydlige del af Boddum Bæk (se også lok. 7/29-1) rejser skrænter sig på begge sider til et højereliggende plateau, der er beklædt med lysåben hedevegetation. Mod vest ligger Ydby Skjold, mens Boddum Bakker udgør den østlige side. Begge områder rummer et anseeligt antal velbevarede kæmpehøje. Især Boddum Bakker er gennemfuret af regnvandskløfter med udløb i dalen omkring Boddum Bæk eller i Skibsted Fjord. Omkring bækken ligger tilgroede enge og langs foden af skrænterne væld.

Bevaring: Ydby Skjold og Boddum Bakker er fredet henholdsvis 1912 og 1948.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, eng, væld, vandløb

Højere planter:

1989: Dun-/Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Prikbladet Perikon, Rejnfan, Revling, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Hirse-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tornblad, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1900-1979: Plettet Gøgeurt, Kambregne, Stor Konval, Smuk Perikon, Tyttebær, Farve-Visse, Håret Visse

Lokalitetskode: ++ H-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 79, 80, 415, 418, 433, 435, 437, 440, 660, 682, 693, 694, 831

7/30 Boddum

7/30-1. Boddum.

Her er samlet botaniske oplysninger, der blot er henført til Boddum. Nogle af disse kan bero på angivelser fra Brokær (lok. 7/29-1). Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Boddum foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mergelgrav(o)

Højere planter:

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o), Kær-Guldkarse(o), Storblomstret Hønsetarm(o), Knoldet Mjødurt(o)

Laver:

1900-1979: Stereocaulon vesuvianum(o)

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 3, 263, 272, 273, 277, 831

7/30-2. Fugleø.

Omkring Fugleø ligger dels rørskov dels afgræssede strandenge. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Eng-Ensian, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kogleaks, Tigger-Ranunkel, Sandkryb, Vejbred-Skeblad, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian

Kilder: 354, 418, 695

7/30-3. Fuglebæk.

Langs kysten øst for Fuglebæk ligger græssede strandenge med veludviklede losystemer og tydelig strandengszonering. Her forekommer tillige strandsøer med rørskove. Strandengene er stedvis drænedede.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Eng-Ensian, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kogleaks, Tigger-Ranunkel, Sandkryb, Vejbred-Skeblad, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian

Kilder: 228, 354, 418, 695

7/30-4. Hunser Odde.

Langs kysten vest for Hunser Odde ligger delvis græssede strandenge. Især de nedre dele græsses ikke og domineres af rørskove, der går ud til vandkanten.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 354, 695

7/31 Neessund Færgested

7/31-1. Neessund Færgested.

Nord for Neessund Færgested ligger ekstensivt græssede strandenge neden for litorinaskrænten. Her forekommer strandsøer domineret af Tagrør.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Blodstillende Bibernelle

Lokalitetskode: + K-V III 0

Kilder: 277, 695, 831

7/31-2. Ginderup Bæk.

Ginderup Bæk er ca. 2 km lang med udspring i Møllekær og udløb i Nees Sund nord for Dovermølle Gård. Vandløbets fald er ganske betydeligt, men vandføringen er i følge Jensen (1958) ringe, og bunden består på den nedre del af sand eller sort, ildelugtende dynd med en del sten. Den nederste del er reguleret. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 354, 395, 361

7/31-3. Lundhøj.

Den 36 m høje Lundhøj ligger noget isoleret i opdyrket morænelandskab. Højen er uden græsning og med sparsom opvækst af Mirabel og Sød-Æble.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Blåhat, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Mirabel, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Glat Vejbred, Sød-Æble, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Kilder: 676

7/31-4. Futtrup.

Fjordskrænterne ved Futtrup består af plastisk ler, der ved udskriden giver skrænterne et terrasseagtigt udseende. Dele af skrænterne græsses og rummer lavtvoksende overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Følfod, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvfod, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Blågrå Siv, Kruset Skræppe, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Blågrå Siv

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 546b

7/32 Lindholm

7/32-1. Lindholm.

Omkring Lindholms centrale, opdyrkede morænedel ligger udbredte, græssede strandenge med strandsøer rørskove.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev, mark

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Strand-Asters, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Kveller, Smalbladet Kæruld, Pyramide-Læbeløs, Sværtevæld, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-B III r-s

Botanisk vurdering:

Sjældnere planter: Pyramide-Læbeløs

Kilder: 228, 354, 418, 695

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 8

8/1 Feggeklit og Fæggerøn

8/1-1. Feggeklit.

Feggeklit er næsten 25 m høj og forbundet med den øvrige del af Mors ved en smal tange, Klithals, ved foden af Kraghøj (lok. 8/2-1). Jordbunden i Feggeklit består af moler.

Vegetationen på østsiden er åben på grund af havets stadige erosion med skred til følge. Den græssede vestside med veludviklede fårestier er dækket af sammenhængende, artsrig vegetation med dominans af græsser. Træer og buske optræder kun i mindre omfang og da i sluttede bevoksninger. I overdrevsvegetationen indgår flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige overdrevsvegetation på Feggeklit bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bevares, at generende opvækst af selvsåede buske og træer fjernes, og at tilførsel af gødning undgås. Omkring Feggeklit er 95 ha. fredet 1963.

Vegetationstyper: Overdrev, strand, strandeng

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Sød Astragal, Bakketidsel, Alm. Bjørneklo, Blåhat, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mørk Kongelys, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Merian, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Bakke-Nellike, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Rejnfan, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1983: Bellis, Høst-Borst, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Hvid-Kløver, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Glat Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Tudse-Siv, Håret Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel

1980: Hestetunge, Dansk Kokleare, Slangetunge

1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Ahorn, Ask, Strand-Asters, Blæresmælde, Alm. Eg, Gyvel, Havtorn, Sand-Hjælme, Lancetbladet Høgeurt, Jordbær-Kløver, Stribet Kløver, Stor Knopurt, Plettet Kongepen, Kveller, Hybrid-Kvik, Lådden Løvefod, Marehalm, Strand-Mælde, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Blød Filt-Rose, Blød Filt-Rose x Klit Rose, Blågrøn Rose, Klit-Rose, Slangehoved, Sand-Star, Storbægret Storkenæb, Strandarve, Horse-Tidsel, Mark-Tusindgylden, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Håret Viol(o), Klit-Øjentrøst

Mosser:

1983: *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*

Svampe:

1900-1979: *Entyloma ambiens*(o), *Lepatostroma lineare*(o), *Microsphaera astragali*(o), *Puccinia violae*(o), *Septoria astragali*(o), *Tilletia controversa*(o), *Tilletia decipiens*(o), *Triphragmium filipendulae*(o), *Urocystis filipendulae*(o)

Lokalitetskode: ++ E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Feggeklit er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Skov-Fladbælg, Hestetunge, Smalbladet Klokke, Plettet Kongepen, Vår-Potentil, Liden Snerre

3. Lokalt sjældnere arter: Nyrebladet Ranunkel

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 40, 80, 113, 115, 138, 154, 207, 208, 217, 238, 277, 354, 418, 546b, 554, 555, 583, 584, 694, 831, 838

8/1-2. Feggerøn.

Feggerøn består af sand og er ved lavvande landfast med Feggeklit (lok. 8/1-1) via et stenet drag. På Fæggerøn optræder strandeng og strandoverdrev beskyttet af strandvolde. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0 K-E IV 0

Kilder: 354, 418, 695

8/2 Kraghøj

8/2-1. Kraghøj.

På den smalle tange mellem Kraghøj og Klithals ligger på vestsiden af vejen græssede strandenge med strandsøer og losystemer. Den sydlige del er ugræsset, og her er udviklet rørskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Lokalitetskode: 0 K-V-E IV 0

Kilder: 695

8/3 Skarregård

8/3-1. Skarresøer.

Neden for den nordvestvendte littorinaskrænt (lok. 8/3-2) ved Skarregård (Morsø kommune) ligger udstrakte, græssede enge. Disse rummer to store, vandfyldte lavninger, Skarresøer, på til sammen 20 ha. Omkring søerne er tæt og høj vegetation sparsom, og kun ved de sydlige og østlige dele findes højere bevoksninger med Tagrør. Mod vest og nord går engarealerne helt ud til søernes bredder (Søndergård 1979). Søerne har gennem en smal grøft forbindelse til Limfjorden. Nærmest skrænten findes tuet væld med artsrig rigkærvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret ved Skarregård bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform med ekstensiv græsning bibeholdes, at engene ikke drænes, og at gødskning ikke finder sted. Dele af Skarregårds jord i alt 188 ha. er udlagt til vildtreservat.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, strandeng, rørskov

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Blåtop, Alm. Brunelle, Tyndskulpet Brøndkarse, Bukkeblad, Rød-El, Engblomme, Engkarse, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Festgræs, Knude-Firling, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hestehale, Hjertegræs, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Top-Star, Toradet Star, Sumpkarse, Eng-Svingel, Alm. Sumpstrå, Enskættet Sumpstrå, Butblomstret Sødgræs, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Tæppegræs, Stor Vandarve, Vandnavle, Alm. Vandranunkel, Vedbend-Vandranunkel, Roset-Vandstjerne, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

1984: Vår-Potentil, Bidende Stenurt

1983: Liden Andemad, Strand-Asters, Bellis, Alm. Brandbæger, Fliget Brøndsel, Lådden Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Blågrøn Gåsefod, Harril, Stortoppet Hvene, Alm. Hønsetarm, Kalmus, Strand-Kamille, Kattehale, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Krybende Pil, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Sandkryb, Lyse-Siv, By-Skræppe, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden, Muse-Vikke, Lancetbladet Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst

1982: Leverurt, Spæd Pindsvineknop

1900-1979: Ris-Dueurt, Sump-Hullæbe, Hulkravet Kodriver, Rødbrun Kogleaks, Alm. Løvefod, Knoldet Mjødurt, Kantet Perikon, Krybende Potentil, Blodrød Storkenæb, Svømmende Sumpskærm, Søpryd, Liden Tusindgylden

Lokalitetskode: ++ V-E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Skarresøer er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Purpur-Gøgeurt, Blågrøn Gåsefod, Mark-Tusindgylden, Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 80, 137, 162, 201, 207, 220, 238, 328, 329, 344, 354, 412, 418, 419, 438, 567, 579, 583, 694, 695, 831

8/3-2. Krogbjerg (= Skarrehøj = Skarreklit).

Ved Skarregård (Morsø kommune) ligger nordvestvendte littorinaskrænter med den ca. 35 m høje bakkeknupe Krogbjerg. Jordbunden er kalkholdig. Skrænten rummer lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige, lysåbne overdrevsvegetation ved Krogbjerg bevares. Det er ønskeligt, at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Bakketidsel, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Engelskræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattesæg, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Korbær, Kransbørste, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Engelsk Visse

1988: Blåmunke, Blåtop, Bævreasp, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Mark-Frytle, Guldblomme, Hedelyng, Hønsbær, Gul Kløver, Plettet Kongepen, Alm. Mælkeurt, Rødknæ, Pille-Star, Farve-Visse, Læge-Ærenpris

1987: Engblomme, Baltisk Ensian, Fruebær, Stivhåret Kalkkarse, Kransbørste

1900-1979: Dværgløvefod(o), Bredbægret Ensian(o), Gul Evighedsblomst(o), Bakke-Fnokurt(o), Stor Frytle(o), Mark-Krageklo, Kugle-Museurt(o), Klit-Rose(o), Sand-Siv(o), Alm. Ulvefod

Mosser:

1900-1979: *Discelium nudum*(o)

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Krogbjerg er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Baltisk Ensian, Fruebær, Hønsbær, Stivhåret Kalkkarse, Smalbladet Klokke, Plettet Kongepen, Alm. Ulvefod

3. Lokalt sjældnere arter: Håret Viol

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Guldblomme, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Discelium nudum er fundet her i 1955 for eneste gang i Danmark.

Kilder: 8, 162, 217, 277, 328, 354, 377, 412, 414, 546b, 567, 637, 694, 829, 831

8/3-3. Skarregård Plantage.

I sammensætningen af den 26 ha. store Skarregård Plantage (Morsø kommune) indgår overvejende nåleskov. I plantagens østlige del over littorinaskrånten forekommer mindre bevoksninger af Bøg og blandet løvskov. Under den tidligere kystskrånt siver vand frem, og bevoksningerne her består af især Birk og Ask. I plantagens nordlige del er gravet grus.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, grusgrav

Højere planter:

1987: Klatrende Lærkespore

1983: Dun-Birk, Blåmunke, Høst-Borst, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Knude-Firling, Syl-Firling, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Strand-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid Kløver, Bakke-Knavel, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Liden Museurt, Spyd-Mælde, Eng-Rapgræs, Krybende Pil, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tudse-Siv, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Håret Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Tusindfrø, Strand-Tusindgylden, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst

1982: Alm. Bjørneklo, Stor Knopurt

1900-1979: Alm. Agermåne, Ask, Bøg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Plettet Gøgeurt, Hønsebær, Kambregne, Kattefod, Hulkravet Kodriver, Liguster, Alm. Mangeløv, Majblomst, Knoldet Mjødurt, Pebertræ, Selje-Pil, Krybende Potentil, Skovstjerne, Tjærenellike, Tyttebær, Tørst, Ørnebregne

Mosser:

1983: *Barbula fallax*, *Polytrichum piliferum*

Svampe:

1982: *Byssomerulius corium*, *Calvatia caelata*, *Camarophyllus pratensis*, *Camarophyllus russocoriaceus*, *Chondrostereum purpureum*, *Clavulinopsis corniculata*, *Collybia butyraea*, *Conocybe coprophila*, *Cylindrobasidium evolvens*, *Enerthenema papillatum*, *Eomatrixia tenerrima*, *Exidia thuretiana*, *Heterobasidium annosum*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hymenochaete tabacina*, *Hypholoma capnoides*, *Melanotus phillipsii*, *Mycena amygdalina*, *Mycena cinaerella*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galopoda*, *Mycena hiemalis*, *Mycena speirea*, *Mycena vitilis*, *Lepista nuda*, *Panaeolus acuminatus*, *Panaeolus papilionaceus*, *Panaeolus sphintrinus*, *Panellus serotinus*, *Psilocybe semilanceata*, *Rickenella setipes*, *Stereum hirsutum*, *Stereum rugosum*, *Typhula phacorrhiza*, *Tyromyces caesius*

Lokalitetskode: + S-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Eomatrichia tenerrima, Syl-Firling, Fruebær, Høsebær, Kambregne, Pebertræ

3. Lokalt sjældnere arter: Tredelt Egebregne

Kilder: 55, 109, 144, 328, 567, 583, 637, 694, 831

8/3-4. Præstegårds Plantage og Skærbæk Plantage.

Om sammensætningen af de sammenhængende, 22 ha. store, privatejede Præstegårds Plantage (= Sejerslev Præstegårds Plantage) og Skærbæk Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

8/4 Sejerslev

8/4-1. Hanstholm.

Hanstholm Kær er artsrigt moseområde med væld, tillige med flere afgræssede engarealer af skiftende fugtighed. Pletvis optræder tætte bevoksninger af Tagrør og krat. Kæret gennemskæres af Hanstholm Å. Randområderne er delvist afvandede og opdyrkede. Kæret rummer lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Ud mod Thisted Bredning ligger vestvendte kystskrænter med åben, lavtvoksende overdrevsvegetation. På den sydlige del af skrænten er plantet en mindre nåleskov.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret Hanstholm Kær bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at yderligere afvanding ikke finder sted, og at gødsning af kærområdet som helhed undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, overdrev

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Kirtlet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Engkarse, Krat-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Liden Klokke, Rød Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Alm. Mælkeurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Ager-Padderok,

Dynd-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden/Stor Skjaller, Vand-Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Kær-Star, Næb-Star, Top-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Enskellet(?) Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Trævlekrone, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Marts-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1900-1979: Engblomme, Maj-Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Tranebær, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten Hanstholm er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Spyd-Pil 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 201, 354, 411, 418, 419, 515

8/4-2. Skærbæk Bjerger.

De vestvendte kystskrænter ved Skærbæk Bjerger ud mod Thisted Bredning er stærkt eroderede og kun delvist vegetationsdækkede. På toppen af skrænterne forekommer kun en smal bræmme uopdyrket jord på nær ved Lisbjerg Høj, hvor overdrevet har en bredde på et par hundrede meter med artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. På skrænternes sydlige del forekommer en mindre plantage.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Skærbæk Bjerger bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at skrænterne friholdes for selvsået opvækst af og tilplantning med træer.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Løvefod, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Knoldet Mjødurt, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-

Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Dunet Vejbred, Tveskægget
Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Skærbæk Bjerger er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 522

8/4-3. Sejerslev.

Den ca. 6 km lange Sejerslev Bæk (Morsø kommune) udspringer omkring Sejerslev. Det øverste stykke er rørlagt. Vandløbet forurenes af spildevand, der enten er mekanisk rensset eller totalt urensset, fra Sejerslev.

Sejerslev Kær er en rest af den udtørrede Hundsø og består af afgræssede engarealer, kær, tørvegrave og afvandingsgrøfter. Vegetationen på ubenyttede steder domineres af pilekrat og Tagrør.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, kær

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Gul Iris, Klit-Rose(o), Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Tjærenellike

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 277, 344, 359, 361, 418, 831

8/4-4. Ejerslev.

Ved Ejerslev ligger østvendte skrænter mod Livø Bredning. Den nordlige del af kystskrænten er tidligere græsset og rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation stort set uden træer eller buske. Den midterste del er bevokset med løvtræer, der muligvis er plantet, mens den sydlige del er stærkt eroderet af havet og ofte blottet for vegetation. De dyrkede marker når ud til skrænttoppen. Et mindre område ejes af det offentlige (Thy statsskovdistrikt).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Ejerslev fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning genindføres, og at der foretages en rydning af opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Kommen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Pyrenæisk Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Ejerslev er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 310, 514

8/4-5. Hulhøj.

Omkring Hulhøj ligger nord- og østvendte skrænter mod Livø Bredning. Den nordlige del af littorinaskrænten er afgræsset og rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter, mens den sydlige del er udengræsning. På den græssede del optræder enkelte buske af Engriflet Hvidtjørn, mens tilgroning med Engriflet Hvidtjørn er udpræget på den ugræssede del. Jordbunden er kalkblandet. Ved foden af skrænten ligger et lille væld, hvorfra botaniske oplysninger ikke foreligger.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Hulhøj fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning genindføres på ugræssede dele, og at der foretages en rydning af opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1987: Vår-Star

1986: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Bakke-Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Ager-Gåseurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Læge-Kokleare,

Korsknap, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Feber-Nellikerod, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Kløftet Storckenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Tofrøet Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Krat-Fladbælg, Hedelyng

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Hulhøj er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Smalbladet Klokke, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 60, 494, 504, 694

8/5 Vilsund Øst

8/5-1. Sundby Kær.

Sundby Kær rummer mindre strandenspartier i lavningerne mellem strandvoldene dækket med overdrevsvegetation. Området græsses på nær de fugtigste dele, hvor der er udviklet rørskov. Ved foden af den nordeksponerede littorinaskrænt ligger væld.

Skrænten er græsset og rummer veludviklet, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Mod vest ophører det marine forland, og skrænten eroderes af vandet i Thisted Bredning med flere skred og blottet jordbund til følge.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Sundby Kær fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, strandeng

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Kommen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav

Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Vår-Star, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Bukkeblad, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Hestehale, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Jordbær-Kløver, Leverurt, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Eng-Troldurt, Vibefedt

Lokalitetskode: + E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Sundby Kær er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Nogleblomstret Klokke, Smalbladet Klokke

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 354, 418, 516, 695

8/5-2. Vilsund Øst.

Ved Vilsund Øst ligger vesteksponerede littorinaskrænter med artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation. De nordlige skrænter er uden græsning, og den nederste halvdel har mere eller mindre blottet jord. Den sydlige del græsses. Langs skrænttoppen ses flere steder læhegn af nåletræer. De dyrkede marker når helt frem til skrænttoppen.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Dværgløvefod, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Fløjlsgæs, Mark-Forglemmigej, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Hare-Star, Håret Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1900-1979: Strand-Kamille, Stribet Kløver, Alm. Mælkeurt, Håret Viol

Svampe:

1900-1979: Coprinus comatus

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stribet Kløver

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødur, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 154, 418, 509, 572, 831

8/6 Ny Klitgård Strand

8/6-1. Ny Klitgård Strand.

Ved Ny Klitgård Strand ligger nordvendte kystskrænter af varierende stejlehed. På grund af Limfjordens erosion og på grund af fremsivende vand skrider jorden, og en stor del af skrænternes jord er blottet. Jordbunden er meget leret. Flere steder graves ler. På mere beskyttede steder optræder artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lysåbne, artsrige overdrevsvegetation på kystskrænterne ved Ny Klitgård Strand fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at gravning af ler ikke foretages i kystskrænterne, og at disse ikke gror til med træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, lergrav

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Benved, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Alsike-Kløver, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødur, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rottehale, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Smalbægret Ensian, Eng-Kabelleje, Alm. Løvefod, Smalbladet Mærke, Vinget Perikon, Tigger-Ranunkel, Blodrød Storkenæb, Bølgekronet Storkenæb, Vandpeberrod, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Ny Klitgård Strand er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Smalbægret Ensian, Bølgekronet Storckenæb

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred Fra området foreligger en tvivlsom angivelse af Bredbladet Kæruld, der ifølge TBU-kartoteket ikke er kendt fra Mors.

Kilder: 354, 418, 506, 831

8/7 Flade Klit

8/7-1. Hanklit.

Hanklit er med sine 61 m Danmarks største molersklint. Som følge af skred på grund af havets erosion er jorden blottet på det meste af skrænten. På steder, hvor forstrand forekommer, optræder mere sluttet, artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Denne vegetation fortsætter stedvis oven for bakkekammen. Her ses tillige enkelte læhegn af nåle- og løvtræer samt flere, mindre nåletræsplantager. De jævne overdrev anvendes til græsning, mens skrænterne er uden.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Hanklit fortsat bevares med lysåben og artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, og at de ikke anvendes til udvinding af råstoffer. Hanklit er sammen med Skibsted Strand (lok. 8/7-2) og Salger Høj (lok. 8/7-3) i alt 177 ha. fredet 1934.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Alm. Jordbær, Hulkravet Kodriver, Knoldet Mjødurt, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Vår-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Vorterod 1988: Bakketidsel, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Eng-Gedeskæg, Alm. Gyldenris, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Håret Løvefod, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Liden Storckenæb, Rød Svingel, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Læge-Ærenpris, Kort Øjentrøst

1900-1979: Rød Arve, Blåstjerne, Strand-Kamille, Alm. Katost, Nøgleblomstret Klokke(o), Pastinak, Grenet Pindsvineknop, Vår-Potentil(o), Nyrebladet Ranunkel, Klit-Rose(o), Rubus laciniatus, Skærm-Vortemælk, Klit-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Bartramia ithyphylla*, *Diplophyllum albicans*, *Hypnum jutlandicum*, *Pohlia cruda*, *Polytrichastrum alpinum*, *Polytrichum formosum*, *Rhytidiadelphus loreus*

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Hanklit er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 40, 79, 80, 110, 113, 115, 154, 250, 270, 277, 295, 299, 333, 418, 480, 531, 535, 671, 831

8/7-2. Skibsted Strand.

Ved Skibsted Strand ligger nordeksponerede kystskrænter, der rejser sig brat over strandoverdrevet på forstranden. I skrænten forekommer flere slugter. Omkring væld skrider skrænten, og jorden blottes. Ellers er jorden dækket af artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter og med få vedplanter af Havtorn og Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Skibsted Strand fortsat bevares med lysåben og artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, og at de ikke anvendes til udvinding af råstoffer. Skibsted Strand er sammen med Hanklit (lok. 8/7-1) og Salger Høj (lok. 8/7-3) i alt 177 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgæs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Klokkeling, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Kommen, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Alm. Mangeløv, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøj, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Skovstjerne, Kruget Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Skibsted Strand er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 79, 80, 505, 556

8/7-3. Salger Høj.

Salger Høj er med sine næsten 89 m Mors' højeste punkt. Botaniske beskrivelser af lokaliteten foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: Salger Høj er sammen med Hanklit (lok. 8/7-1) og Skibsted Strand (lok. 8/7-2) i alt 177 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Nåleskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Ask, Alm. Firling, Rød-Gran, Alm. Hyld, Bakke-Jordbær(o), Skovstjerne, Bakke-Stilkaks(o)

Svampe:

1980: *Auricularia auricula-judae*

1900-1979: *Otidella fulgens*

Lokalitetskode: + S-E III r

Kilder: 40, 79, 80, 159, 277, 283, 333, 554, 831

8/7-4. Flade.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Flade foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris(o), Nyrebladet Tvetand(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 182, 281, 831

8/8 Jørsby

8/8-1. Sønder Dråby.

Langs kysten ved Sønder Dråby ligger drænedede eller opfyldte strandenge.

Vegetationstyper: Strandeng

Svampe:

1900-1979: *Stropharia semiglobata*

Lokalitetskode: 0-+ K IV 0

Kilder: 228, 354, 570, 694, 695

8/8-2. Rejholm.

Rejholm rummer store, sammenhængende strandenge med veludviklet zonerings og losystemer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Kveller

Lokalitetskode: 0-+ K III r-s

Kilder: 228, 354, 640, 694, 695

8/8-3. Buksør Odde.

Den over 2 km lange halvø Buksør Odde er opbygget af et system af lave, bredryggede strandvolde med mellemliggende, fugtige enge og strandenge. Den nordøstligste del er opdyrket. Langs østsiden ligger en kilometer lang, særdeles markant stejlskærnt af ret anselig højde op til 14 m.

Plantedækket på beskyttede steder langs kysterne er sammenhængende, zoneret strandengsvegetation. På de højere dele og på den østvendte skrænt optræder uforstyrret overdrevsvegetation med indhold af flere karakteristiske arter og sjældne eller sjældnere steppe- og skovsteppearter.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Alm. Brandbæger, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Flipkrave, Bakke-Forglemmigej, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-

Gæslingeblomst, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Alm. Knopurt, Kommen, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Alm. Røllike, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Lancet-Vejbred, Tandfri Vårsalat

1982: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Bakketidsel, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Alm. Firling, Knude-Firling, Fløjlgræs, Mark-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Vild Gulerod, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Eng-Havre, Vingefrøet Hindeknæ, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Vild Hør, Bakke-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Lugtløs Kamille, Strand-Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Fladtrykt Kogleaks, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Marehalm, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Fladstrået Rapgræs, Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Kortstillet Filt-Rose, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Nyse-Røllike, Finsk Røn, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tudse-Siv, Skavgræs, Kruket Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Sodaurt, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Håret Star, Pigget Star, Sand-Star, Skede-Star, Toradet Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel (ssp. rubra), Rød Svingel (ssp. pruinosa), Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Håret Viol, Krat-Viol, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Bakke-Jordbær, Vår-Potentil, Finsk Røn, Skede-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 228, 277, 354, 546b, 640, 694, 695, 620

8/8-4. Biskær.

Biskær rummer enge med flere afvandingskanaler. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Eng

Lokalitetskode: 0 E IV 0

Kilder: 354

8/9 Erslev

8/9-1. Sundby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sundby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne(o), Gul Iris(o), Korsblad(o), Nyrebladet Tvetand(o)

Lokalitetskode: 0-+ O IV 0

Kilder: 115, 182, 270, 281, 831

8/9-2. Skallerup.

Langs kysten vest for Skallerup ligger littorinaskrænter ved Vilsund. De nordlige dele er uden afgræsning, mens de sydlige i overvejende grad benyttes til græsning. I skrænterne ses flere mindre skred som følge af fremsivende vand. Ved Skallerup Hage er hele skrænten beplantet med nåletræer. Især på græssede steder forekommer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. De bagved liggende marker når skrænttoppen. Lige vest for Skallerup ligger marint forland med afgræsset strandeng.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Skallerup fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, at græsningen bibeholdes og udvides til ikke græssede steder, at de ikke tilplantes med træer, at de plantede træer ved Skallerup Hage afdrives, og at skrænterne friholdes for gødskning.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng

Højere planter:

1987: Bakketidsel, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dværøgløvefod, Engelskgræs, Rank Evighedsblomst, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertergræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Rank Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund,

Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Skallerup er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 507, 508, 695

8/9-3. Rovvig, nordsiden.

Langs nordsiden af Rovvig forekommer dels marint forland dels littorinaskrænt. Forlandet rummer delvist afgræssede strandenge. På skrænterne optræder overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1987: Høst-Borst, Alm. Brunelle, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Fløjlsgæs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + K-E II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kornet Stenbræk

Kilder: 354, 510, 695

8/9-4. Solbjerg.

Den øvre del af den ca. 5,5 km lange Solbjerg Å (delvis Morsø kommune og delvis privatejet) er lettere reguleret. Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand og grus med indslag af sten i forskellig størrelse. Den nedre del er stærkt reguleret. Dele af strækningen er rørlagt. Ikke rørlagte dele har dårlige faldforhold og ringe vandføring. Bunden er dækket af slam. Vandet i den øvre del er middel til stærkt forurennet (1981), mens den nedre stærkt til meget stærkt forurennet. Vandløbet modtager dels mekanisk rensset spildevand fra Bjergby (lok. 8/9-5) dels urensset fra Solbjerg og Ø. Jølby.

Omkring åen ligger kær og enge. Stedvis optræder krat af Pil og rørskov. På dalens sider forekommer flere små plantager fortrinsvis af nåletræer.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, rørskov, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Spæd Dueurt(o), Dusk-Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Rød Hestehov, Stor Konval, Korsknapp, Liljekonval, Rubus laciniatus, Skovmærke, Skov(?)-Viol

Lokalitetskode: + V-E-S III r

Kilder: 83, 176, 247, 344, 354, 359, 361, 418

8/9-5. Burhøj.

Den vestvendte skråning af Burhøj nord for Bjergby (lok. 8/9-6) ligger rummer overdrevsvegetation. Kun den sydligste del af skråningen anvendes til græsning, mens denne er opgivet på den øvrige del, der er under tilgroning af Alm. Eg og Dun-Birk. På toppen findes krat af Selje-Røn og Alm. Eg. Ved foden ligger dyrkede marker. Bemærkelsesværdig er de store bestande af Lav Skorsoner.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1983: Dun-Birk, Blåhat, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Ager-Padderok, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidse, Tormentil, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 710

8/9-6. Bjergby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Bjergby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul, grusgrav

Højere planter:

1982: Kærmysse

Svampe:

1980: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe citrina*, *Hygrocybe conica*, *Laccaria laccata*, *Lepista nebularis*, *Lepista nuda*, *Marasmius oreades*, *Mycena alcalina*, *Neottiella rutilans*, *Peziza repanda*, *Tyromyces caesius*

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 140, 425, 568

8/9-7. Frostkær.

Frostkær Å tilledes urensset spildevand fra Flade (lok. 8/7-4) (1971). Botaniske oplysninger om Frostkær foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344

8/9-8. Skarum.

Langs kysten ved Skarum ligger en smal bræmme af marint forland. Her findes dels græssede enge med lav strandvegetation, del ugræssede med rørskov af Tagrør samt noget strandoverdrev. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke. Skarum Kær er et sammenhængende eng-, kær- og moseområde omkring Skarum Å. Engene er afgræssede, mens flere af de ugræssede kær- og moseområder er tilgroet med enten rørskov af Tagrør eller krat af Pil. Kærets randzone er af botanisk værdi på grund af artsrigdom. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, kær

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Engblomme, Dusk-Fredløs, Frøbid, Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kalmus, Kattehale, Kær-Mangeløv, Kær-Padderok, Grenet Pindsvineknap, Langbladet Ranunkel, Eng-Rørhvene, Vejbred-Skeblad, Børsteblandet Vandaks, Kruset Vandaks, Vandkarse, Gul Åkande, Hvid Åkande

Lokalitetskode: + K-V-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Engblomme

Fra lokaliteten foreligger en angivelse af Kær-Svinemælk. Planten er endnu ikke registreret fra Limfjordsområdet.

Kilder: 354, 418, 695

8/9-9. Alsted.

Langs kysten ved Alsted ligger lave kystskrænter, der flere steder rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Stedvis optræder krat med blanding af Sitka-Gran, Ask, Alm. Hyld, Ahorn, Poppel, Selje-Røn, Skov-Elm og Engriflet Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Alsted fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, at græsningen bibeholdes og udvides til ikke græssede steder og krattet ryddes, at de ikke tilplantes med træer, og at de friholdes for gødskning.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Løvefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Knop-Siv, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Vår-Star, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Tandfri Vårsalat, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Dansk Ingefær

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Alsted er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2.

Sjældnere arter: Dansk Ingefær, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer:

Forskelligfarvet Forglemmigej, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 132, 496, 498, 502

8/9-10. Erslev.

Terrænet omkring Erslev er temmelig kuperet og rummer enkelte levende hegn. (Oplysninger om Erslev Kær er samlet under lok. 8/11.)

Vegetationstyper: Levende hegn, sø, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Følfod, Alm. Hyld, Judaspenge, Eng-Kabbeleje, Krebseklo(o), Mangebladet Lupin, Ager-Padderok, Pinselilje, Alm. Røllike, Rød Svingel

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 235, 690, 831

8/9-11. Tødsø.

Den ca. 2 km lange Tødsø-Alsted Bæk (Morsø kommune) har udløb syd for Årnakke i Livø Bredning. Bunden består af sand dækket af slam. Vandløbet modtager mekanisk renset spildevand fra Tødsø samt urensset spildevand fra Alsted (lok. 8/9-9). Vandet er meget stærkt forurenet.

Ved bækken ligger Alsted Kær med afgræssede engarealer samt kærpartier med Tagrør og pilekrat.

Vegetationstyper: Vandløb, kær

Højere planter:

1900-1979: Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Dunet Vejbred(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 113, 344, 359, 361, 418, 831

8/9-12. Galtrup.

Kirkengården i Galtrup omgives af stendige, der er mere eller mindre ugødet.

Vegetationstyper: Stendige

Højere planter:

1989: Skov-Elm, Skov-Forglemmigej, Korsknop, Vorterod, Vedbend-Ærenpris

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 690

8/9-13. Tøving.

Omkring Tøving ligger flere, spredte moser og søer af varierende dybde og størrelse. De enkelte søer omgives af opdyrkede marker.

Vegetationstyper: Mose, sø

Højere planter:

1900-1979: Dusk-Fredløs, Maj-Gøgeurt, Kalmus, Grenet Pindsvineknop

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 418

8/9-14. Støvlmose.

Støvlmose ligger i en lavning. Mosen rummer en klarvandet sø. Om vegetationen i mosen foreligger botaniske oplysninger ikke.

Syd for mosen ligger en mindre blandingskov.

Vegetationstyper: Mose, sø, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Rams-Løg, Nyrebladet Ranunkel, Vedbend

Lokalitetskode: + V-S III r-s

Kilder: 418

8/10 Dragstrup

8/10-1. Vestermark.

Langs vest- og sydkysten af Vestermark forekommer marint forland og littorinaskrænter. Forlandet rummer store sammenhængende arealer med græsset strandeng med strandsøer og strandoverdrev. Hvor græsningen er ophørt, er udviklet rørskov domineret af Tagrør.

Fjordskrænterne anvendes overvejende til græsning. Stedvis er de tilplantet med nåle- eller løvtræer. På græssede steder optræder artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

På nordsiden ud mod Rovvig ligger strandeng og væld.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den lysåbne, artsrige overdrevsvegetation på kystskrænterne af Vestermark bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at gødskning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, væld, overdrev, nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Blåhat, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Engelskræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Ager-Gåseurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruket Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Håret Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1900-1979: Strand-Asters, Dansk Kokleare, Kveller, *Rubus laciniatus*, Vibefedt, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne på Vestermark er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Dunet Havre, Eng-Havre, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 199, 418, 492, 501, 694, 695

8/10-2. Vr. Jølby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vr. Jølby foreligger ikke.

I sammensætningen af Dissing Plantage (=Digsind Plantage) indgår overvejende nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Blåstjerne(o), Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Ene, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Hyld,

Drue-Hyld, Klokkelyng, Kristtorn, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bittersød Natskygge, Rubus laciniatus, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 270, 382, 831

8/10-3. Jølby Nor.

Det ca. 9 ha. store Jølby Nor er ved en dæmning afspærret fra Dragstrup Vig. Noret er under udvikling til ferskvandssø. Afløbet foregår via pumpestation. Noret omgives af afgræssede, ofte tørre enge og rørskov. På engene forekommer artsrig rigkærsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af meget stor botaniske betydning, at engene omkring Jølby Nor bevares med lysåben, artsrig rigkærsvegetation. Det er derfor meget ønskeligt, at græsning bibeholdes, at gødskning undgås, og at afvanding ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng, overdrev, rigkær

Højere planter:

1988: Lancetbladet Høgeurt

1986: Blåtop, Bølget Bunke, Dværgulvefod(x), Engelskræs, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingebloomst, Blød Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mjødurt, Krybende Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Sand-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tvebo Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Vibefedt, Engelsk Visse
1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bunke, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Dusk-Fredløs, Kær-Fnokurt, Klit-Fyr, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Harril, Hestehale, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Kattehale, Jordbær-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Bidende Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Lyse-Siv, Slangetunge, Knippe-Star, Stiv Star, Kær-Svovlrod, Tagrør, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Alm. Vandranunkel, Høst-Vandstjerne, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: ++ V-E I s

Botanisk vurdering:

Jølby Nor er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Dværgulvefod(x)
2. Sjældnere arter: Kær-Fnokurt, Loppe-Star, Skede-Star, Tvebo Star, Høst-Vandstjerne
3. Lokalt sjældnere arter: Knippe-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Lav Skorsoner

Kilder: 344, 354, 418, 463, 495, 529, 546b, 694

8/10-4. Dragstrup.

Langs kysten ved Dragstrup ligger strandenge med strandsøer.

I sammensætningen af Dragstrup Plantage indgår overvejende nåletræer.

Kobberkær rummer tørveskær med en større og flere mindre, åbne vandflader. Kæret omgives af enge.

Vegetationstyper: Strandeng, nåleskov, løvskov, dige, mose, eng

Højere planter:

1982: Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Ene, Dusk-Fredløs, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Gul Iris, Kattehale, Klokkelyng, Kristtorn, Liljekonval, Majblomst, Bittersød Natskygge, Rubus laciniatus, Alm. Røn, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + K-S-V-B II r-s

Kilder: 182, 281, 326, 333, 354, 418, 478, 482, 694, 831

8/10-5. Torshøj.

Nord for den 27,9 m høje Torshøj ligger littorinaskrænter og marint forland. Forlandet rummer græsset strandeng med søer, der er domineret af rørskove af Strand-Kogleaks og Tagrør. De nordeksponerede kystskrænter anvendes overvejende til græsning. Langs skrænttoppen veksler dyrkede marker med plantager, der hovedsagelig består af nåleskov. Et enkelt sted i den østlige del er plantet nåleskov på selve skrænten. Skrænterne rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Torshøj bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at gødskning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng, rørskov

Højere planter:

1987: Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Eng-Havre, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Kattesæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Smuk Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-

Ranunkel, Lav Ranunkel, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris
1985: Strand-Kogleaks, Tagrør

1900-1979: Alm. Blærerod, Småskulpet Brøndkarse, Smalbladet Dunhammer, Frøbid, Hestehale, Kalmus, Hulkravet Kodriver, Dansk Kokleare, Leverurt, Knoldet Mjødurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Dunet Vejbred, Smalbladet Vikke, Tandfri Vårsalat

Lokalitetskode: + E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Torshøj er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Børste-Kogleaks 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 333, 418, 513, 694, 695, 831, 838

8/10-6. Foldager.

Langs kysten ved Foldager ligger marint forland og littorinaskrænter. På forlandet findes afgræsset strandeng med lavtvoksende vegetation, mens der på ugræssede steder er udviklet rørskov. Skrænterne er græssede, de vestlige dele endog hårdt. Et enkelt sted forekommer skred, mens der på den midterste del optræder fårestier. Skrænterne rummer stedvis lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskrænterne ved Foldager bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, at gødskning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng, rørskov

Højere planter:

1988: Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattesæg, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Blågrøn Løvefod, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Spids Øjentrøst

1986: Mose-Bunke, Følfod, Alm. Hvene, Rød-Kløver, Alm. Mælkeurt, Alm. Rajgræs, Alm. Rapgræs, Humle-Sneglebælg, Hare-Star, Rød Svingel, Vår-Star, Strand-Vejbred, Farve-Visse
1900-1979: Strand-Asters, Ris-Dueurt, Engblomme, Kødfarvet Gøgeurt, Jordbær-Kløver, Kveller, Leverurt, Kær-Mangeløv, Langbladet Ranunkel, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Krognæb-Star, Mose-Troldurt, Liden Tusindgylden, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Foldager er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Engblomme, Nøgleblomstret Klokke, Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 418, 493, 526, 694, 695, 838

8/11 Erslev Kær

8/11-1. Erslev Kær.

Det ca. 400 ha. store Erslev Kær er den østlige del af det store, sammenhængende kærrområde, der i den vestlige ende tillige består af Frøslev Kær (lok. 8/11-2) og af Søkær (lok. 8/11-3). I Erslev Kær ses afvandede enge, der enten anvendes til græsning eller til opdyrkning.

Vegetationen på de græssede enge er ensformig bestående af kulturgræsser og bærer præg af gødskning. Her forekommer tillige enkelte plantager af nåletræer.

Erslev Kær blev afvandet i 1950'erne, en afvanding hvis værdi, der er sat spørgsmålstegn ved (Kjærgård 1979). Flere af arterne i nedenstående liste er muligvis forsvundne med afvandingen og opdyrkingen.

Vegetationstyper: Mose, nåleskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Engblomme(o), Knude-Firling(o), Dusk-Fredløs(o), Frøbid(o), Gifttyde(o), Kødfarvet Gøgeurt(o), Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Gul Iris(o), Kattehale(o), Krebseklo(+), Leverurt(o), Langbladet Ranunkel(o), Nyrebladet Ranunkel(o), Vejbred-Skeblad(o), Alm. Skjolddrager(o), Kær-Svovlrod(o), Kær-Trehage(o), Eng-Troldurt(o), Mose-Troldurt(o), Trævlekrone(o), Vandkarse(o), Alm. Vandranunkel(o), Tykbladet Ærenpris(o), Gul Åkande(o), Hvid Åkande(o)

Lokalitetskode: + V-S-B III r

Kilder: 189, 201, 418, 419, 740

8/11-2. Frøslev Kær.

Frøslev Kær er det centrale kær i det sammenhængede, store kærrområde, i hvis østlige og vestlige ende ligger henholdsvis Erslev Kær (lok. 8/11-1) og Søkær (lok. 8/11-3). Frøslev Kær rummer afvandede enge og dyrkede marker. I den centrale del nord for Frøslev Gård ligger et lille uopdyrket område domineret af høje urter.

Vegetationstyper: Mose, mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 740

8/11-3. Søkær.

Søkær er det vestligste kær i det sammenhængende kærrområde bestående desuden af Frøslev Kær (lok. 8/11-2) og Erslev Kær (lok. 8/11-1). I alt fald dele af kæret græsses og rummer en lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret Søkær fortsat bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødskning undgås, og at dræning af kæret undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1988: Sump-Hullæbe

1987: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Festgræs, Kær-Fladstjerne, Kær-Galtetand, Gifttyde, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Bidende Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Nyse-Røllike, Butblomstret Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager, Glanskapslet Siv, Krognæb Star, Langakset Star, Stiv Star, Toradet Star, Trenervet Snerre, Kær-Svovlrod, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Søkær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Festgræs, Langakset Star

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Kilder: 201, 384, 409, 419, 545

8/12 Elså

8/12-1. Fråslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Fråslev foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1982: Lav Skorsoner

1900-1979: Strand-Kamille(o), Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + E III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner, Dunet Vejbred

Kilder: 113, 154, 207, 479, 831

8/12-2. Vils.

Smedebjerger ved Vils rummer skov med Bøg, Birk og nåletræer samt et mindre hedeareal. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov, vejkant

Højere planter:

1988: Draphavre, Engelskgræs, Eng-Gedeskæg, Alm. Hundegræs, Grøn Høgeskæg, Hvid-Kløver, Alm. Kællingetand, Rundbælg, Skvalderkål, Butbladet Skræppe, Hvid Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre 1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Bøg

Lokalitetskode: + H-S-B III r-s

Kilder: 694, 779

8/12-3. Lødderup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Lødderup og ved Frydsbrønd foreligger ikke.

Vandet i den ca. 10 km lange Dueholm Å er lettere til stærkere forurenat. På den øverste strækning modtager vandløbet mekanisk rensat spildevand fra Lødderup, men vandløbet er til en vis grad i stand til selvrensning (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Rams-Løg, Seglblad(o), Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 129, 182, 281, 344, 259, 261, 383, 463, 831

8/12-4. Støbjerg Å.

Vandet i den øvre del af Støbjerg Å er kun lettere forurenset. Faldforholdene er jævne til gode. Til den nedre del ledes noget urensset spildevand fra Mollerup.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/13 Nykøbing Mors

8/13-1. Nykøbing Mors.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i Nykøbing Mors foreligger ikke.
Undervandsvegetationen i Klosterfjorden er undersøgt af Rasmussen (1986).

Vegetationstyper: Have, bebyggelse

Højere planter:

1986: *Euphorbia nutans* (vortemælkfamilien) 1985: Tårnurt, Alm. Ålegræs

1982: *Euphorbia prostrata* (vortemælkfamilien), Hjertebladet Gåsefod

1980: Pindsvine-Kartebolle

1900-1979: Rød Arve, Enårig Bingelurt(o), Blåstjerne, Kirtlet Dueurt, Gul Iris, Strand-Kamille, Krybende Læbeløs(o), Pilledrager(o), Skovstjerne, Trekløft Stenbræk, Alm.

Sumpstrå, Dunet Vejbred, Vinterportulak, Skærm-Vortemælk

Alger:

1985: Se artsliste i Rasmussen (1985)

Lokalitetskode: + B III r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere arter: Tårnurt

Kilder: 113, 129, 135, 137, 140, 141, 147, 148, 154, 163, 182, 234, 247, 270, 281, 293, 295, 333, 379, 831

8/13-2. Refshammer.

Ved Refshammer ligger rester af ugræsset strandoverdrev og på de lavere dele strandsump, der mod syd er udviklet til rørskov domineret af Tagrør og andre højt voksende urter. Området anvendes rekreativt. Fra lokaliteten foreligger en usikker angivelse af Butblomstret Siv.

Vegetationstyper: Overdrev, rørskov

Højere planter:

1987: Vorte-Birk, Blåhat, Grå-Bynke, Kær-Dueurt, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Fuglegræs, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Harril, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Marehalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Krybende Pil, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Strand-Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Hvid Næbfrø(o), Butblomstret Siv(o), Ager-Stedmoderblomst

Lokalitetskode: + E-V III r

Kilder: 295, 379, 729, 740, 831

8/13-3. Ørodde.

På Ørodde forekommer mod Livø Bredning en del sandstrand med lave klitter og en mindre plantage, Plantagen.

Vegetationstyper: Strand, skov

Højere planter:

1982: Firblad, Kær-Mysse

1900-1979: Prikbladet Perikon

Lokalitetskode: + K-S III r

Kilder: 140, 142, 207, 831

8/13-4. Bjørndrup.

Langs kysten ved Bjørndrup ligger littorinaskrænter. Den nordlige del er udsat for kraftig afgræsning, mens græsningen er mere moderat mod syd. Den sydligste del er ugræsset, vegetationen er derfor højere og domineret af Vild Kørvel. Enkelte steder ses skred. Forstranden er smal. Især den nordlige del af skrænten rummer lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskrænterne ved Bjørndrup bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødskning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Alm. Agermåne, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Løvefod, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rynket Rose, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Vorterod, Tandfri Vårsalat, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Havtorn, Nogleblomstret Klokke, Kantet Konval, Hvas Randfrø, Klit-Rose(o)

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Bjørndrup er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.
2. Sjældnere arter: Nogleblomstret Klokke, Smalbladet Klokke, Kantet Konval, Liden Snerre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 113, 277, 354, 418, 499, 500, 694, 831, 838

8/14 Legind Vejle

8/14-1. Legind Vejle.

Nærmest Søbakker ved Legind (8/15-2) ses græssede enge domineret af Lyse-Siv med spredte træer af Birk og buske af Øret Pil. De ydre ugræssede dele er bevokset med Tagrør og

Birketræer. Tilkørselsbroen fra Nykøbing Mors (lok. 8/13-1) til Salling Sundbroen fører over området. I andre dele af Legind Vejle forekommer mere vældprægede, græssede enge med en artrig, lavtvoksende vegetation.

De ydre dele mod Salling Sund er græssede strandenge vekslende med ugræssede og strandoverdrev. På græssede fenner optræder typisk zoneret strandengsvegetation. Strandengen er stedvis trådt i tuer. Legind Vejle gennemstrømmes af Legind Å, der modtager (1971) mekanisk rensede spildevand fra Fredsø og urensede fra Lødderup (lok. 8/12-3). En mindre del af Legind Vejle er ejet af det offentlige (Thy statsskovdistrikt).

Bevaring: Legind Vejle er sammen med Legind Bjerge (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975. Lokaliteten er søgt retableret via et naturgenopretningsprojekt.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, overdrev, strandeng

Højere planter:

1988: Skov-Angelik, Bellis, Blåbær, Blåtop, Eng-Brandbæger, Brombær, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Fløjlgræs, Kær-Galtetand, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Kær-Mangeløv, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Alm. Rottehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Næb-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Kær-Svovlrød, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandnavle, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst 1987: Dun-Birk, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Skov-Hanekro, Kryb-Hvene, Rød-Kløver, Alm. Mjødurt, Kær-Padderok, Øret Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knop-Siv, Stor Skjaller, Burre-Snerre, Stjerne-Star, Alm. Syre, Tranebær, Trævlekrone 1900-1979: Strand-Annelgræs, Alm. Bjørneklo, Alm. Blærerod, Fin Bunke(o), Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Kødets Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kamille(o), Eng-Mynte, Butblomstret Siv(o), Top-Star x Trindstænglet Star(o), Strandgåsefod, Sværtevæld

Lokalitetskode: + V-E-K III r

Kilder: 80, 124, 154, 283, 329, 310, 344, 354, 418, 617, 623, 694, 695, 720, 740, 831

8/15 Legind

8/15-1. Legind Bjerge.

De tidligere lyngklædte, stærkt kuperede Legind Bjerge er nu tilplantet, hvilket begyndte i slutningen af forrige århundrede. I skoven er i første række indplantet nåletræer. Bøg er dominerende skovtræ i løvskovsbevoksningerne tillige med lidt Eg samt blandet løvskov. Endnu forekommer lysåbne, spredte rester med hedevegetation i den 157 ha. store Legind Plantage. Jordbunden består af sand.

Bevaring: Legind Bjerge er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1989: Blåbær

1988: Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Sitka-Gran, Ægte Kastanie, Balsam-Poppel

1986: Bøg

1982: Forskelligbladet Karse, Lav Skorsoner, Vår-Star, Engelsk Visse

1900-1979: Tredelt Egebregne, Hønsbær, Kambregne, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Linnæa(o), Alm. Mangeløv, Hede-Melbærris(o), Alm. Månerude(o), Hvid Næbfrø(o), Kantet Perikon, Rubus grabowski(o), Rubus infestus(o), Snylterod(o), Strudsvinge, Tyttebær, Femradet Ulvefod, Engelsk Visse, Håret Visse

Svampe:

1988: Amanita citrina, Amanita rubescens, Boletus badius, Clitocybe nebularis, Collybia maculata, Collybia peronata, Coprinus micaceus, Coryne sarcoides, Fomes annosus, Gymnopilus penetrans, Hypholoma capnoides, Hypholoma sublateritium, Hypholoma squamosum, Laccaria amethystina, Laccaria laccata, Lactarius quietus, Mycena vitilis, Paxillus involutus, Pholiota mutabilis, Russula fellea, Russula mairei, Russula ochroleuca, Scleroderma citrinum, Stereum hirsutum, Tremella mesenterica, Xylaria hypoxylon

1900-1979: Cantharellus cibarius, Lepiota grangei

Lokalitetskode: ++ S-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Hønsbær, Kambregne, Strudsvinge 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Lav Skorsoner, Vår-Star, Håret Visse

Kilder: 55, 67, 79, 80, 109, 113, 118, 120, 141, 207, 217, 286, 379, 382, 418, 481, 658, 659, 690, 694, 831

8/15-2. Legind.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Legind foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Krebsklo(o)

Laver:

1900-1979: Trapelia involuta

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

8/15-3. Højris Plantage.

Højris Plantage består overvejende af nåleskov tillige med diverse indplantede løvtræer. I plantagen ligger flere højtliggende fattigkær med åbent vand og omgivet af hængesæk. Placeringen af fattigkærene gør, at de i overvejende grad kun modtager vand fra nedbør og afstrømning fra de nærmeste omgivelser, mens bidrag fra fjernere omgivelser er ubetydelig. I randen af plantagen ligger flere overdrev bl. a. Kårup Hede (lok. 8/15-4).

Bevaring: Højris Plantage er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Legind Bjerge (lok. 8/15-1), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær

Højere planter:

1987: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Eng-Brandbæger, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Draphavre, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Banks Fyr, Gederams, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Gul Iris, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Næbfrø, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Hare-Star, Håret Star, Næb-Star, Sand-Star, Tråd-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris

1983: Bøg, Alm. Eg, Guldregn, Glansbladet Hæg, Tornblad

1900-1979: Benbræk, Mose-Bølle, Spæd Pindsvineknop(o), Skovstjerne, Hår-Tusindblad(o), Liden Ulvefod(o)

Alger:

1987: Bambusina sp., Closterium sp., Cylirocystis sp., Euastrum sp., Tetmemorus sp.

Lokalitetskode: ++ S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Børste-Kogleaks, Hvid Næbfrø, Tornblad

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt

Kilder: 158, 217, 238, 333, 379, 474, 520, 585, 694, 831

8/15-4. Kårup.

Vest for Højris Plantage (lok. 8/15-3) ligger Kårup Hede med overdrev, hvoraf hovedparten afgræsses. Stedvis ses mindre grupper af blandet løvskov og nåletræer samt enkelte fritstående træer. I fugtige lavninger optræder overgangsrigkær. Ved Kårup ses flere bronzealderhøje beliggende enten i Legind Bjerger Plantage (lok. 8/15-1) eller omgivet af kulturlandskab. Af de fritliggende høje græsses flere forsøgsvis (iværksat af Viborg amtskommune), mens resten er uden og under tilgroning med nåle- og løvtræer. Højene er ellers beklædt med lavtvoksende overdrevsvegetation. I denne og i vegetationen på Kårup Hede indgår flere sjældne og karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at Kårup Hede og kæmpehøjene ved Kårup bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, at gødskning undgås, at indplantning af træer ikke finder sted, og at selvsåede træer og buske fjernes.

Kårup Hede er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Legind Bjerger (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, overgangsrigkær

Højere planter:

1987: Bellis, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Draphavre, Djævelsbid, Tidlig Dværgebunke, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Gyvel, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Ager-Gåseurt, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dværger-Perikon, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Alm. Stedmoderblomst, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Hvid Næbfrø(o)

Lokalitetskode: + H-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Overdrevene ved Kårup er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Purpur-Gøgeurt, Børste-Kogleaks, Dværger-Perikon

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 80, 220, 379, 519, 523, 579, 831

8/15-5. Sallingsund.

Mellem Legind Bjerge (lok. 8/15-1) og stranden har i hvert fald tidligere ligget kær og kratklædte skrænter (Lind 1910).

Bevaring: Kysten omkring Sallingsund er fredet 1975.

Vegetationstyper: Kær(o), løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Fin Bunke(o), Tredelt Egebregne, Alm. Ene, Klokke-Ensian(o), Harril, Havtorn, Alm. Hyld, Strand-Kamille, Rødbrun Kogleaks(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Stinkende Krageklo(o), Kransbørste(o), Hvid Næbfrø(o), Smuk Perikon, Vinget Perikon(o), Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Fladstrået Siv, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Slåen, Trenervet Snerre, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Dynd-Star(o), Fjernakset Star(o), Loppe-Star(o), Skede-Star(o), Tvebo Star(o), Trekløft Stenbræk(o), Mose-Troldurt(o), Vibefedt(o)

Svampe:

1900-1979: Boletus variegatus

Lokalitetskode: + (V)-S III r

Kilder: 80, 154, 163, 217, 283, 333, 379, 382, 831

8/15-6. Gammelør.

Ved Gammelør ligger kratklædte skrænter. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: Kysten omkring Gammelør er fredet 1975.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Klit-Rose(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 80, 277, 694, 831

8/16 Nees og Mågeodde

8/16-1. Mågeodde.

Langs kysten ved Mågeodde ud for Ørnstrup ligger marint forland og littorinaskrænt. På forlandet forekommer store, sammenhængende, uforstyrrede strandenge med fladvandede strandsøer og losystemer samt strandoverdrev på strandvolde.

Dele af kystskrænterne er fortsat græssede, mens græsningen er indstillet andre steder. Stedvis forekommer enkelte skred. Især på græssede steder optræder artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Madsbjerg Enge er afvandet (1971) og opdyrket.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskrænterne ved Mågeodde bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at græsning iværksættes på ikke græssede dele, at gødskning undgås, og at indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, kær

Højere planter:

1989: Forskelligfarvet Forglemmigej 1988: Bellis, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Ager-Padderok, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Rundbælg, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Lav Skorsoner, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Strand-Asters, Klokke-Ensian, Kær-Fnokurt, Kødfarvet Gøgeurt, Kødet Hindeknæ, Gul Iris, Hulkravet Kodriver, Dansk Kokleare, Kveller, Sandkryb, Søpryd, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Mågeodde er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Kær-Fnokurt, Søpryd 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Vår-Star

Kilder: 182, 228, 354, 418, 485, 518, 546b, 694, 695, 831

8/16-2. Karby.

Langs kysten ved Karby forekommer marint forland og littorinaskrænt. På forlandet forekommer udbredte, uberørte strandenge med fladvandede strandsøer, rørskove af Strand-

Kogleaks eller Tagrør, losystemer og strandvolde med strandoverdrev. Dele af strandengsområdet er afgræsset.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev, bebyggelse

Højere planter:

1985: Strand-Kogleaks, Tagrør
1900-1979: Tornløs Hornblad(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), *Portulacca oleracea* (Portulakfamilien)(o), Stilk-Siv(o), Trekløft Stenbræk(o), Alm. Sumpstrå, Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + K-V-E-B III r

Kilder: 136, 155, 163, 174, 213, 228, 281, 354, 377, 379, 695, 831

8/16-3. Nees.

Langs kysten nord for færgestedet og langs sydspidsen til Nees Odde ligger en smal stribe marint forland og littorinaskrænt. Forlandet er opbygget af strandvolde med græsset strandoverdrev. Selve stranden er stenet eller består af sand. Den nordlige dele rummer græsset strandeng, der ved skræntfoden bliver vældpræget. Kystskrænterne er delvist afgræssede. Et enkelt sted forekommer skred. De dyrkede marker når frem til skrænttoppen. Især på græssede steder er vegetationen lavtvoksende og artsrig med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskrænterne på vestsiden af Nees bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at græsning iværksættes på ikke græssede dele, at gødskning undgås, og at indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1986: Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Engkarse, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Vår-Gæslingeblomst, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Kommen, Alm. Kongepen, Stinkende Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bakke-Nellike, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Håret Star, Pille-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Hør-Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Vår-Vikke, Hunde-Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris
1900-1979: Rød Arve, Strand-Kamille

Lokalitetskode: + K-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne på vestsiden af Nees er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Stinkende Krageklo 4. Hede- og overdrevsindikatorer:

Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 154, 333, 354, 491, 524, 695, 831

8/16-4. Vejlbjerg.

Langs kysten ved Vejlbjerg ligger marint forland og littorinaskrænt. På det marine forland forekommer hovedsageligt strandoverdrev. På den sydlige del optræder en del rørskov. Ved foden af skrænten forekommer en smal bræmme af strandeng, der sammen med skrænten græsses. På skrænten optræder lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Overdrev, rørskov, strandeng

Højere planter:

1987: Blåmunke, Blåstjerne, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Alm. Firling, Mark-Frytle, Ager-Gåseurt, Blød Hejre, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V-E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 228, 354, 527, 695

8/16-5. Agervejle.

Agervejle består af marint forland. Her forekommer græsset strandeng med i den vestlige del strandsøer. De lavere dele afgrænses af kystskrænten, der græsses. På skrænten optræder lavtvoksende, artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1989: Bakke-Forglemmigeje, Forskelligfarvet Forglemmigej, Vår-Star, Vorterod
1988: Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Alm. Dværgløvefod, Engelskgræs, Alm. Firling, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Vår-Gæslingeblomst, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stribet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Læge-Ærenpris
1900-1979: Strand-Asters, Bulmeurt, Vingefrøet Hindeknæ, Kalmus, Hjertekarse, Stilket Kilebæger, Dansk Kokleare, Kveller, Tjærenellike, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stilket Kilebæger, Stribet Kløver
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 190, 418, 525, 546b, 695

8/17 Agerø

8/17-1. Agerø.

Den centrale del af den ca. 386 ha. store Agerø er opdyrket moræne omgivet mod øst, vest og nord af marint forland med brede, uforstyrrede, afgræssede strandenge. I strandengene forekommer losystemer og på ugræssede steder rørskov.

Langs øens sydside forekommer op til 10 m høje klinter, der flere steder skrider ud. Dette bevirker, at disse stedvis er vegetationsløse. Enkelte steder forekommer vældzoner.

Vandhuller, skov og krat mangler på Agerø.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1987: Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Lugtløs Kamille, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Stor Nælde,

Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pengeurt, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris

1984-1986: En udførlig liste er udarbejdet af Wessberg (1987, upubl.), af hvilke kan fremhæves: Slap Annelgræs, Strand-Annelgræs, Udspærret Annelgræs, Alm. Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Engkarse, Knude-Firling, Strand-Firling, Forskelligfarvet Forglemmigej, Harril, Alm. Havgræs, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Firehannet Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Stilket Kilebæger, Jordbær-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Strand-Kogleaks, Stinkende Krageklo, Musehale, Mælkebøtte (70 småarter) Alm. Salturt, Kortakset Salturt, Sylt-Star, Strandgåsefod, Tandet Sødgræs, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekrone, Nyrebladet Tvetand, Vibefedt 1900-1979: Lav Hindebæger(o)

Lokalitetskode: ++ K-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Firehannet Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Stinkende Krageklo

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Vedrørende angivelsen (Fjerdingstad 1922) af Lav Hindebæger fra Agerø, og dermed angivelsen i TBU afhandling nr. 12 (Andersen 1943), foreligger muligvis en forveksling med Agersø i Storebælt (bind 1, lok. 41/68), hvorfra planten dog i følge TBU-arkivet ikke er kendt.

Kilder: 7, 92, 190, 228, 281, 354, 418, 511, 512, 517, 695, 701

8/17-2. Stenklipperne.

De privatejede Stenklipperne (Fugleværnsfonden) har et samlet areal på 6,5 ha. Øerne består af to større og flere mindre øer, der på grund af materialepålejring tilsammen danner en hesteskoformet barreø med den konkave side vendende mod Agerø (lok. 8/17-1).

Fjordområdet mellem Stenklipperne og Agerø er lavvandet. Jordbunden er overalt meget stenet. Øerne, og det især den nordlige, har spredt pionervegetation af strandplanter, der typisk hører hjemme på strandvolde.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1985-86: Udspærret Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Brandbæger, Alm. Byg, Grå-Bynke, Alm. Bændeltang, Alm. Fuglegræs, Blågrøn Gåsefod, Hvidmelet Gåsefod, Harril, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Hyrdetaske, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Strand-Kamille, Vellugtende Kamille, Læge-Kokleare, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte (4 småarter), Gul Okseøje, Knudet Pileurt, Snerle-Pileurt, Småbladet Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Raps, Alm. Røllike, Alm. Salturt, Sandkryb, Kruset

Skræppe, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgåsefod, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Opium-Valmue, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K II r

Kilder: 80, 190, 418, 703

8/18 Rakkeby

8/18-1. Rakkeby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Rakkeby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Japansk Hestehov, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 124, 333, 379, 831

8/18-2. Ejstrup.

Ved Ejstrup ligger blandet løvskov med en del væld. Skoven er forstligt præget til parkagtig.

Vegetationstyper: Løvskov, park

Højere planter:

1900-1979: Ask, Dun-/Vorte-Birk, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Hassel, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Liljekonval, Bredbladet Mangeløv, Alm. Røn, Stikkelsbær

Svampe:

1900-1979: Hymenochaete tabacina, Inonotus radiatus, Phellinus ferreus, Stereum rugosum

Lokalitetskode: + S-Sk II r

8/18-3. Spangå.

Den ca. 7 km lange Spangå udspringer ved Rakkeby (lok. 8/18-1). Den øvre del har et varieret forløb med en bund bestående af sten og grus. Den nedre strækning er mere ensformig. Her består bunden af sand. Vandet i den øvre del er lettere forurennet, mens det i den nedre del er

meget stærkt forurennet. Her modtager formodentlig mekanisk rensede spildevand fra både Rakkeby og fra et dambrug.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 354, 359, 361

8/18-4. Ejstrup Bæk.

Den ca. 5 km lange Ejstrup Bæk har sit udspring ved Margrethekilde nær Ejstrup. Faldforholdene er jævne på den øvre del, mens de er ringe på den nedre. Bunden består skiftende af sand, grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurennet. Vandløbet modtager urensede spildevand fra Ø. Hvidbjerg og V. Hvidbjerg.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/18-5. Sindbjerg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sindbjerg foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Nyrebladet Tvetand, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 113, 281, 831

8/19 Glomstrup

8/19-1. Glomstrup Vig.

Glomstrup Vig omgives af marint forland af vekslende bredde. Vegetationen på forlandet skifter mellem saltpræget strandeng og ferskvandseng. Her forekommer flere rørbevoksede strandsøer. Vigen står via sluser i forbindelse med Tissingvig (lok. 8/19-2) og Søndervig (lok. 8/19-3).

På sydvestsiden af Glomstrup Vig forekommer en mindre, afgræsset skrænt.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1988: Alm. Agermåne, Bellis, Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Blåstjerne, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hanekro, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Kugle-Museurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Dværg-Perikon, Kantet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris

1900-1979: Strand-Asters, Bulmeurt, Vingefrøet Hindeknæ, Kalmus, Hjertekarse, Tornløs Hornblad(o), Stilket Kilebæger, Dansk Kokleare, Kveller, Pilledrager(o), Alm. Sumpstrå, Tjærenellike, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Bulmeurt, Stilket Kilebæger, Dværg-Perikon

3. Lokalt sjældne arter: Kugle-Museurt 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 174, 190, 213, 228, 234, 379, 354, 418, 542, 533, 695, 831, 838

8/19-2. Tissingvig.

Tissingvig står via en sluse i forbindelse med Glomstrup Vig (lok. 8/19-1). Selve vigen er afvandet 1943. Her forekommer eng- og mosearealer eller opdyrkede marker samt afvandingskanaler. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Eng, mose, mark

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Tornløs Hornblad(o), Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Kær-Padderok, Blære-Star, Næb-Star, Tranebær, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: 0-+ E-V-B III r

Kilder: 174, 213, 354, 418, 831

8/19-3. Søndervig.

Den 50 ha. store Søndervig er ferskvandsområde omgivet af store rørskove og spredte engarealer. Vigen står via en sluse i forbindelse med Glomstrup Vig (lok. 8/19-1). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Rørskov, eng

Lokalitetskode: 0-+ V-E III r

Kilder: 344, 354, 418

8/19-4. Redsted Bæk.

Den ca. 2 km lange Redsted Bæk (Morsø kommune) har ringe vandføring. Samtidig modtager vandløbet mekanisk rensede spildevand fra rensningsanlægget i Rsted. Dette belaster i høj grad vandløbet, og vandet er meget stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/20 Sønderherreds Plantage og Sindbjerg Plantage

8/20-1. Sønderherreds Plantage.

I sammensætningen af den privatejede, 348 ha. store Sønderherreds Plantage indgår overvejende nåleskov domineret af Rød-Gran. Spredt forekommer en del bevoksninger af løvskov i første række af Bøg tillige med en del Eg og lidt blandskov.

Plantagen er rejst på tidligere hede. Endnu forekommer rester af hedevegetation i lysninger i lantagen samt en del fattigkær med hængesække af tørvemos og åbne vandhuller med en artsrig, værdifuld desmidiacéflora.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de artsrige desmidiacésøer i Sønderherreds Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at fattigkærene friholdes for opvækst af selvsåede træer og buske, da disse fremmer dræning og dermed tilgroning af vandhullerne i hængesækkene. På den anden side er det nødvendigt af holde vandhullerne åbne for at

opretholde en høj artsdiversitet, hvorfor en let, kontrolleret gravning af tørv i mindre sårbare hængesække forsøgsvis kunne afprøves.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, desmidiacésø

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Lærk, Hede-Melbærris, Alm. Mælkeurt, Hvid Næbfrø, Prikbladet Perikon, Pors, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Næb-Star, Pille-Star, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Tråd-Star, Tranebær, Vandaks, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1985: Alm. Ulvefod

1984: Jakobsstige

1982: Alchemilla conjuncta (rosenfamilien), Benbræk, Liden Blærerod, Alm. Ene, Tue-Kogleaks, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Pil, Liden Soldug, Grå Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Aflangbladet Vandaks

1900-1979: Hvid Anemone, Tredelt Egebregne, Klokke-Ensian, Hoved-Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme, Hunde-Hvene, Drue-Hyld, Kattehale, Kambregne, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Læge(?)-Kulsukker, Kvalkved, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Alm. Månerude, Læge-Oksetunge, Nyrebladet Ranunkel, Grenet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Rubus laciniatus, Liden Siv, Dværg-Star, Hirse-Star, Femradet Ulvefod, Aflangbladet Vandaks, Farve-Visse, Hvid Åkande

Svampe:

1900-1979: Amanita rubescens, Boletus badius, Boletus subtomentosus, Calocera viscosa, Cantharellus cibarius, Clavulina rugosa, Collybia peronata, Coprinus atramentarius, Fuligo septica, Hydnum repandum, Hygrophoropsis aurantiaca, Hygrocybe miniata/turunda, Hypholoma capnoides, Lactarius rufus, Lactarius subdulcis, Leptoporus albidus, Leptoporus caesius, Lycogala epidendron, Nematoloma fasciculare, Otidea leporina, Paxillus involutus, Russula emetica, Sparassis crispa

Mosser:

1900-1979: Sphagnum papillosum

Alger:

1987: Actinotaenium sp., Bambusina sp., Cosmarium sp., Closterium sp., Cylindrocystis sp., Desmidium sp., Euastrum sp., Micrasterias sp., Netricium sp., Pleurotaenium sp., Tetmemorus sp., Xanthidium sp. 1900-1979: Batrachospermum vagum

Lokalitetskode: ++ S-V I r-s

Botanisk vurdering:

1. Fattigkærene i Sønderherreds Plantage er henført til kategori I på grund af I-biotop: Desmidiacésø.

2. Sjældnere arter: Kambregne, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Dynd-Star, Alm. Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 49, 109, 140, 145, 158, 203, 333, 339, 354, 379, 382, 418, 474, 483, 503, 559, 694, 831, 838

8/20-2. Sindbjerg Plantage.

I sammensætningen af den 12 ha. store Sindbjerg Plantage (Morsø kommune) indgår både løv- og nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Skovstjerne, Forskelligbladet Tidsel

Svampe:

1900-1979: En fortegnelse findes i Brøndum (1978).

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 49, 109, 120, 333, 354, 831

8/21 Blistrup

8/21-1. Vejerslev.

Vest for landsbyen løber i nordsydgående retning den ca. 8 km lange Vejerslev Bæk. Vandløbet har generelt gode faldforhold. Bunden består over store strækninger af grus og sand. Vandet er middel til stærkt forurenset.

Ved Møllegård løber vandløbet gennem en snæver dal. Den østlige side er skovklædt og rummer flere væld. Skoven består overvejende af løvskov domineret af Bøg og i den sydlige del Alm. Eg. Nærmest bækken optræder krat af Pil. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser (1971).

Vegetationstyper: Vandløb, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Hvid Anemone, Rød Arve, Ask, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hassel, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Gul Iris, Fugle-Kirsebær, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Majblomst, Hvid Næbfrø(o), Stor Nælde, Skov-Padderok, Grå-Pil, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Alm. Sumpstrå, Tykbladet Ærenpris

Svampe:

1900-1979: *Daedalea quercina*, *Fomes fomentarius*, *Ganoderma applanatum*, *Polyporus varius*, *Stereum rugosum*

Lokalitetskode: + V-S II r-s

Kilder: 182, 333, 344, 359, 361, 379, 418, 438, 445

8/21-2. Blistrup.

Ved Blistrup har i alt fald tidligere ligget mose.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Klokke(o), Læge-Kokleare(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 110, 272, 831

8/21-3. Øster Assels.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Øster Assels foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Alm. Mangeløv, Prikbladet Perikon, Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 182, 207, 333, 382, 831

8/21-4. Moutrup Å.

Den ca. 6,5 km lange Moutrup Å udspringer ved Centrum. Faldforholdene er gode på den øvre del, men blive ringere nedstrøms. Bunden består øverst af sand, grus og slam, mens der nedstrøms forekommer sand og tørv. Vandet er lettere til stærkt forurenet. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/21-5. Storup Å.

Den ca. 1,5 km lange Storup Å har ringe faldforhold. Bunden består af sand, tørv og ler. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 354, 359, 361

8/21-6. Katrinelund.

Langs den sydlige kyst ligger lav kystskrænt, der overvejende er vegetationsløs som følge af skred. Hvor vegetation optræder, er det "øer" af markplanter, der er skredet ned fra markerne, der går ud til skrænttoppen.

Ved Katrinelund ses ca. 300 m lang strækning med sammenhængende overdrevsvegetation. Strækningen anvendes til græsning.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Engelskgræs, Gul Fladbælg, Skov-Fladbælg, Fløjlsgæs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Følfod, Gåsemad, Ager-Gåseurt, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Gul Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rejnfan, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Alm. Syre, Ager-Tidse, Muse-Vikke, Tandfri Vårsalat, Glat Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Skov-Fladbælg

4. Hede- og overdrevsarter: Forskelligfarvet Forglemmigej, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 497

8/22 Ljørslev

8/22-1. Ljørslev.

Omkring Ljørslev ligger flere mindre søer og vandhuller, der for hovedpartens vedkommende er åbne med ringe bredvegetation.

Vegetationstyper: Sø, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Klokke(o), Kantet Perikon

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 110, 207, 418, 831

8/22-2. Lilleris.

Lilleris består overvejende af nåleskov med mindre partier med løvtræer.

Lilleris Vandmølle er revet ned, mens mølledam og styrt fortsat er bevaret. Her ligger et sumpet engområde, der gennemløbes af møllebækken, der udspringer NV herfor.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandløb, vandhul, eng

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Rød Arve, Alm. Baldrian, Blåbær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Ris-Dueurt, Dunet Egebregne, Gifttyde, Rød Hestehov, Drue-Hyld, Gul Iris, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Majblomst, Smalbladet Mærke, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Dag-Pragtstjerne, Nyse-Røllike, Skovstjerne, Skovsyre, Top-Star, Stinkende Storkenæb, Kær-Tidsel, Alm. Vandranunkel, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + S-E-V II r-s

Kilder: 182, 207, 333, 418, 694, 831

8/22-3. Højris Skov.

I sammensætningen af den 199 ha. store, privatejede Højris Skov indgår såvel beplantninger af nåletræer som bevoksninger med løvtræer af Bøg, Eg og blandskov. En del af arealerne er uden anvendelse. Skoven rummer Danmarks nordvestligste større, naturlige bevoksning af Eg med tilhørende bundvegetation. Men rationel skovdrift med indplantning af nåletræer er ved at fortrænge egeskoven.

Bevaring: Højris Skov er sammen med Legind Bjerge (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Legind Vejle (lok. 8/14-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, park

Højere planter:

1981: Ahorn, Blåbær, Bøg, Desmerurt, Engelskgræs, Skov-Galtetand, Gederams, Rød-Gran, Alm.(?) Guldstjerne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Sct. Hansurt, Storblostmest Kodriver(x), Alm. Køhvede, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Eng-Nellikrod, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Syre, Krat-/Skov-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Dun-/Vorte-Birk, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Enblomstret Flitteraks, Alm. Gedeblad, Liden Guldstjerne, Hassel, Hindbær, Gul Iris, Bredbladet Klokke(o), Kvalkved, Pyramide-Læbeløs(o), Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Pilledrager(o), Klit-Rose(o), *Rubus laciniatus*, Skovmærke, Stjerne-Star

Svampe:

1980: *Bjerkandera adusta*, *Hohenbuehelia atrocoerulea*, *Merulius papyrinus*, *Panelleus serotinus*, *Phellodon ignarius*, *Stereum rugosum*, *Trametes versicolor*, *Ustulina deusta*, *Xylaria hypoxylon*, *Xylaria polymorpha* 1900-1979: *Agaricus silvicola*, *Amanita citrina*, *Amanita fulva*, *Amanita rubescens*, *Armillariella mellea*, *Ascocoryne sarcoides*, *Boletus badius*, *Boletus chrysenteron*, *Boletus pruinatus*, *Calocera cornea*, *Calocera viscosa*, *Clavaria cristata/rugosa*, *Clitocybe gibba*, *Clitocybe nebularis*, *Clitocybe odora*, *Collybia asema/butyracea*, *Collybia confluens*, *Collybia dryophila*, *Collybia peronata*, *Coprinus miscaceus*, *Coprinus plicatilis*, *Crepidotus mollis(o)*, *Crepidotus variabilis*, *Crycibulum levis*, *Cystoderma amianthinum*, *Cystoderma carcharias*, *Dacrymyces stillatus*, *Fomes annosus*, *Fomes fomentarius*, *Galerina hypnorum*, *Gymnopilus penetrans*, *Gymnopilus spectabilis*, *Hapalopilus nidulans(o)*, *Helotium citrinum*, *Hygrophoropsis aurantiaca*, *Hymenochaete rubiginosa*, *Hymenochaete tabacina*, *Hypoloma fasciculare*, *Inonotus nodulosus*, *Inonotus radiatus*, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Lactarius blennius*, *Lactarius glyciosmus*, *Lactarius subdulcis*, *Laetiporus sulfureus(o)*, *Lepista inversa*, *Leptoporus albidus*, *Leptoporus caesius*, *Lycogala epidendron*, *Lycoperdon pyriforme*, *Lyophyllum connatum*, *Macrolepiota rhacodes*, *Marasmiellus ramealis*, *Marasmius rotula*, *Mutinus caninus*, *Mycena alcalina*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galericulata*, *Mycena galopoda*, *Mycena inclinata*, *Mycena metata*, *Mycena polygramma*, *Mycena pura*, *Naucoria scolecina*, *Nectria cinnabarina*, *Omphalina swartzii*, *Oudemansiella mucida*, *Panaeolus semiovatus*, *Paxillus involutus*, *Phallus impudicus*, *Phellinus ferreus*, *Phellinus igniarius*, *Phlebia radiata*, *Pholiota aurivella*, *Pholiota lenta*, *Piptoporus betulinus*, *Pluteus atricapillus*, *Polyporus brumalis*, *Polyporus ciliatus*, *Polyporus igniarius(o)*, *Russula cyanoxantha*, *Russula delica*, *Russula emetica*, *Russula nigricans*, *Russula ochroleuca*, *Rutstroemia firma*, *Scleroderma citrinum*, *Strobilurus esculentus*, *Stereum hirsutum*, *Stereum purpureum*, *Stereum sanguinolentum*, *Stropharia aeruginosa*, *Suillus grevillei*, *Trametes abietina*, *Trametes hirsuta*, *Trametes serialis*, *Tremella encephala*, *Tricholomopsis rutilans*, *Tubaria furfuracea*, *Tyromyces ptychogaster*, *Xylaria longipes*

Lokalitetskode: ++ S-Sk II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Liden Guldstjerne, *Xylaria longipes*

3. Lokalt sjældnere arter: Storblomstret Kodriver(x)

Kilder: 64, 67, 79, 80, 109, 110, 124, 182, 207, 217, 234, 265, 277, 382, 418, 445, 463, 549, 569, 575, 694, 831, 838

8/22-4. Højris Strandenge.

Syd og sydøst for Højris ligger langs kysten marint forland. Her forekommer strandengsvegetation. Den nordlige del er forholdsvis tør og domineres af Lyse-Siv og Smalbladet Kæruld. Den sydlige del er fugtigere og gennemskæres af mange afvandingskanaler. Hist og her forekommer lavvandede strandsøer. Strandvolden er meget høj og rummer overdrevsvegetation med Alm. Ene. Området græsses ikke længere (1985). Inden ophøret var græsningstrykket moderat, og engene rummede artsrig vegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1985: Alm. Ene, Smalbladet Kæruld, Lyse-Siv 1900-1979: Kors-Andemad, Skov-Angelik, Slank Blærerod(o), Tykbladet(?) Fladstjerne, Kveller, Pilledrager(o), Vejbred-Skeblad, Dværg-Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Kær-Tidsel, Krans-Tusindblad(o), Trævlekrone, Svømmende Vandaks

Mosser:

1900-1979: *Pottia heimii*(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r-s

Kilder: 418, 438, 695

8/22-5. Vittrup Strøm.

Den øvre del af den ca. 2,5 km lange, privatejede Vittrup Strøm er rørlagt. Bunden i den nedre del består af sand iblandet grus og sten. Belastningen er varierende fra lettere til stærkt forurenede. Langs vandløbet forekommer varierede vegetationstyper som følge af vekslende former for menneskelig påvirkning. Skrænterne langs vandløbet nordlige side er hovedsageligt tilplantet med nåletræer. Ind imellem forekommer flader og slugter med rester af hede- og overdrevsvegetation. En mindre part af den sydøstlige del afgræsses, og her ses kun enkelte fritstående løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, eng, vandløb, overdrev

Højere planter:

1988: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Tidlig

Dværgbunke, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteslæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Enårig Knavel, Alm. Kongepen, Stor Konval, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liden Museurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Lav Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skvalderkål, Burre-Snerre, Gul Snerre, Alm. Spergel, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris
1982: Alm. Ene

Lokalitetskode: + V-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 359, 361, 418, 484, 544, 694

8/22-6. Birkemose og Hestholm Mose.

Både Birkemose og Hestholm Mose rummer mindre søer, der omgives af rørskov, pilekrat og enge.

Vegetationstyper: Eng, mose

Højere planter:

1900-1979: Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Kær-Guldkarse, Gul Iris, Bittersød Natskygge, Vinget Perikon, Næb-Star, Kær-Svovlrød, Sværtevæld, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 418

8/23 Rotholme og Hester Odde

8/23-1. Vester Assels.

Langs kysten ved Vester Assels ligger marint forland afgrænset af littorinaskrænt. Forlandet rummer græsset strandeng med strandsøer å den sydøstlige del, mens den nordvestlige er uden græsning og udviklet til rørskov med høj græsdomineret vegetation. Littorinaskrænten er skredet ned flere steder, men bærer dog vegetation. Den sydøstlige del er i lighed med strandengen græsset, mens den nordvestlige er uden. Midt på skrænten forekommer en mindre beplantning af løvtræer.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1988: Bellis, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Draphavre, Engelskgræs, Alm. Firling, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Gærde-Kartebolle, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rejnfan, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Ager-Snerle, Blågrøn Star, Håret Star, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Glat Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V-E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel

Kilder: 530, 695

8/23-2. Rotholme.

Rotholme består af rækker af sandøer og holme. Plantedækket er typisk, lavtvoksende strandengsvegetation, der fortsætter langs kysten både nord og syd for Rotholme. Her forekommer tillige veludviklede losystemer og strandsøer. Flere fenner er græssede.

Vegetationstyper: Strandeng, sø, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Engelskgræs, Blågrøn Gåsefod, Hejrenæb, Kødet Hindebæger, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Liden Klokke, Jordbær Kløver, Kveller, Gul Snerre, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Børsteblandet Vandaks

Lokalitetskode: + K-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stilket Kilebæger

Kilder: 228, 354, 695

8/23-3. Hestør Odde.

Hestør Odde er marint forland, hvis krummoddesystemer er under fortsat dannelse.
Plantedækket rummer rester af strandengsvegetation. Engene er dog delvist drænedede.

Vegetationstyper: Strandeng

Lokalitetskode: 0 K IV 0

Kilder: 120, 228, 354, 364, 418, 694, 695

8/24 Sillerslev

8/24-1. Sillerslev Ådal.

Den bugtede, øst-vestgående Sillerslev Ådal rummer overvejende afvandede enge omkring det regulerede vandløb. Engene anvendes til græsning og høslet. Den lavere bund i sidedalene er opdyrket, mens ådalens sider er tilplantet med nåletræer af Rød-Gran, Alm. Ædelgran, Sølvgran og Nordmannsgran. På utilplantede steder optræder rester af hede domineret af Bølget Bunke og Ørnebregne.

Ved Lægårde ligger et uopdyrket moseområde, der er under stærk tilgroning med buske af Pil og høje urter. I mosens østlige ende ses et parti med lavere vegetation. Igennem mosen går flere dybe grøfter. Vandet i den ca. 5 km lange Sillerslev Å (Morsø kommune) er belastet af tilledning af urensset spildevand fra Sillerslev. Åen udspringer nordvest for Sillerslev. Faldforholdene er ringe til jævne. Bunden består fortrinsvis af sand.

Vegetationstyper: Eng, mose, nåleskov, hede

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Bølget Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgæs, Gederams, Rød-Gran, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Kattehale, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Nordmannsgran, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Rørgræs, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Kær-Star, Ager-Stedmoderblomst, Rød Svingel, Alm. Syre, Sølvgran, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Muse-Vikke, Eng-Viol, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

1900-1979: Bukkeblad, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Kær-Galtetand, Gifttyde, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe(o), Bredbladet Klokke(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Kær-Mangeløv, Smalbladet Mærke, Kær-Padderok, Spyd-Pil(o), Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel, Rubus laciniatus, Butblomstret Siv(o), Vejbred-Skeblad, Nikkende Star, Næb-Star, Spidskapslet Star, Stiv-Star, Kær-Svovlrød, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Tæppegræs, Vandarve, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Philonotis calcarea(o), Philonotis fontana(o), Scorpidium scorpioides(o), Tomenthypnum nitens(o)

Lokalitetskode: + E-V-S-H III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Tæppegræs

Fra lokaliteten foreligger en angivelse af Kær-Svinemælk, der i følge TBU-arkivet ikke er kendt fra Mors.

Kilder: 110, 283, 344, 354, 359, 361, 382, 418, 438, 723, 739, 740, 831, 838

8/24-2. Ørding.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ørding foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne(o), Bredbladet Klokke(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 110, 270

8/24-3. Møllersminde.

Møllersminde er løvskov iblandet en del nåletræer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 694

8/24-4. Sillerslev Øre.

Langs kysten ved Sillerslev Øre og nord herfor ligger marint forland, der for størstedelens vedkommende er drænet og opdyrket eller tilplantet med nåletræer. Dele af området er udstykket. Den sydligste del er ugræsset strandoverdrev.

Vegetationstyper: Overdrev, mark

Højere planter:

1900-1979: Dansk Kokleare, Plettet Gøgeurt

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 354, 418, 695

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 9.

9/1 Knuden, Fur

9/1-1. Knuden.

Knudeklint (30 m. o. h.) består af moler. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Knudeklint er fredet 1972.

Vegetationstyper: Fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Fin Bunke(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 79, 80, 283, 831

9/2 Nordfur

9/2-1. Nordfur.

Nordfur er stærkt kuperet og når højder på 75 m omkring Lille Jenshøj og Stendal Høje (lok. 9/2-5). Undergrunden består af moler dækket af moræne af vekslende tykkelse. Flere steder langs kysten står moleret blottet i stejle skrænter.

I begyndelsen af århundredet var Nordfur uopdyrket, og flere arealer var hede. Mange af disse er siden blevet opdyrket, men endnu forekommer rester af heder tillige med flere overdrev. Langs nordkystens skrænter optræder stedvis væld. Nordfur rummer mange grave, hvor brydning af moler har fundet sted, eller hvor der fortsat udvindes moler.

Flere botaniske oplysninger er relateret til en konkret lokalitet på Nordfur og er beskrevet nedenfor. Oplysninger, der ikke er omtalt under de enkelte lokaliteter og blot kan henføres til Nordfur, er samlet her.

Bevaring: Om fredningsforhold henvises til de enkelte lokaliteter nedenfor.

Vegetationstyper: Hede, væld

Højere planter:

1900-1979: Tredelt Egebregne, Krat-Fladbælg (var. tenuifolius), Gederams, Alm. Hyld, Bakke-Jordbær(o), Kugle-Museurt, Liden Singrøn, Sand-Siv, Sodaurt(o), Lyng-Star(o), Liden Ulvefod(o), Farve-Visse

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: + H-V III r-s

Kilder: 152, 155, 205, 263, 277, 289, 298, 420, 468, 624, 831, 837

9/2-2. Råkilde.

Arealer ved Råkilde ejes af det offentlige (Feldborg statsskovdistrikt). Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Højere planter:

1986: Alm. Ulvefod

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

Kilder: 310, 324, 624, 831

9/2-3. Stolleklint (incl. Svenskehule).

Stolleklint rejser sig med højder op til 36 m over Limfjorden og består af moler. Svenskehule er opstået ved gravning efter råstoffer i begyndelsen af forrige århundrede. Som følge af frostsprængninger og havets erosion har hulen nu kun ringe udstrækning i forhold til den oprindelige.

Bevaring: Stolleklint er fredet 1979.

Vegetationstyper: Væld

Højere planter:

1980: Dansk Ingefær
1900-1979: Vandarve

Lokalitetskode: 0-+ V III r-s

Kilder: 79, 80, 121, 416

9/2-4. Rødstenene.

Rødstenene består af grus kittet sammen af jernforbindelser og sandsten. Den tørre Rødsten er en fritliggende blok omgivet af stærkt kuperet terræn bestående af overdrev, væld, vandløb og en opstemmet dam, mens den våde Rødsten er en formation under moleret på nordkysten. Især på den tørre Rødsten og på nærliggende blokke forekommer mange epilithiske laver, hvilket giver stenen et gråligt skær.

På havskrænten optræder en kratvegetation domineret af buske af Havtorn og Slåen samt af høje urter med især Kæmpe-Bjørneklo. Den smalle strand nedenfor klinten rummer strandvolde af sten og er vegetationsløs.

En del af området ejes af det offentlige (Feldborg statskovdistrikt).

Bevaring: Det er af botanisk stor interesse, at den lyselskende lichénvegetation på den tørre Rødsten bevares. Det er derfor ønskeligt, at både indplantede og selvsåede træer fjernes fra den tørre Rødsten.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, vandløb

Højere planter:

1983: Liden Andemad, Kæmpe-Bjørneklo, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Engriflet Hvidtjørn, Eng-Kabelleje, Moskus-Katost, Katteskæg, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge (var. litorale), Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Ladden Pil, Selje-Pil, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Kobber-Rose, Rynket Rose, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Grøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Ru Svinemælk, Rød Svingel, Kær-Tidsel, Liden Vandaks, Smalbladet Vandstjerne, Eng-Viol, Krat-Viol

1982: Hvid Anemone, Bakketidsel, Blåstjerne, Knoldet Brunrod, Engkarse, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Bakke-Forglemmigej, Eng-Forglemmigej, Vår-Gæslingeblomst, Gåsemad, Havtorn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Skov-Jordbær, Hvid-Kløver, Nikkende Kobjælde, Hulkravet Kodriver, Kvan, Alm. Kællingetand, Løgekarse, Marehalm, Stor Nælde, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Rundbælg, Skovstjerne, Skovsyre, Slåen, Humle-Sneglebælg, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Strandarve, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred

1900-1979: Hedelyng, Klokkelyng, Bidende Pileurt, Lyng-Silke(o), Trenervet Snerre, Lav Tidsel, Alm. Ulvefod(o), Vandarve, Vedbend-Vandranunkel(o), Engelsk Visse

Mosser:

1900-1979: *Bartramia pomiformis*, *Dicranum scoparium*
Hypnum cupressiforme, *Polytrichum piliferum*,
Racomitrium heterostichum

Laver:

1980: *Coelocaulon muricatum*, *Cystocoleus ebeneus*, *Lephroloma vouauxii*, *Parmelia loxodes*, *Psilolecia lucida*, *Sphaerophorus globus*, *Stereocaulon vesuvianum*
1900-1979: *Acarospora fuscata*, *Baeomyces carneus*, *Baeomyces roseus*, *Baeomyces rufus*, *Candelariella coralliza*, *Candelariella vitellina*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia macilenta*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia pyxidata*, *Cladonia squamosa*, *Cladonia verticillata*, *Diploschistes scruposus*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora rupicola*, *Lecanora sulphurea*, *Lecidea fuscoatra*, *Lepraria neglecta*, *Micarea peliocarpa*, *Ochrolechia androgyna*, *Opegrapha zonata*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera polydactyla*, *Pertusaria dealbescens*, *Physcia dubia*, *Platismatia glauca*, *Porpidia macrocarpa*, *Rhizocarpon obscuratum*, *Sphaerophorus fragilis*, *Stereocaulon dactylophyllum*, *Trapelia coarctata*, *Trapeliopsis granulosa*

Lokalitetskode: ++ E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lichénrig vegetation og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Baeomyces carneus*, *Diploschistes scruposus*, *Stereocaulon dactylophyllum*
2. Sjældnere planter: *Baeomyces roseus*, *Cystocoleus ebeneus*, *Lepraria neglecta*, *Micarea peliocarpa*, *Opegrapha zonata*, *Peltigera polydactyla*, *Pertusaria dealbescens*, *Psilolecia lucida*, *Sphaerophorus fragilis*, *Sphaerophorus globus*, *Stereocaulon vesuvianum*
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 62, 79, 80, 82, 116, 238, 324, 402, 551, 583, 694

9/2-5. Lille Jenshøj (incl. Stendal Høje).

Lille Jenshøj og Stendal Høje er med 75 m de højeste punkter på Fur.

Bevaring: Lille Jenshøj og Stendal Høje er fredet 1955.

Vegetationstyper: Nåleskov, vejkant

Højere planter:

1985: Knoldet Mjødurt
1982: *Bellis*, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bukkeblad, Engelskræs, Følfod, Gederams, Hedelyng, Håret Høgeurt, Lugtløs Kamille, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Stor Nælde, Alm.

Pengeurt, Rødknæ, Alm. Røllike, Lyng-Snerre, Glat Vejbred, Krat-Viol, Marts-Viol, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S-B III 0

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt

Kilder: 79, 80, 405, 551, 694

9/2-6. Langstedhuller.

Langstedhuller (Feldborg statskovdistrikt) er et kløftparti med dybe slugter og stejle skrænter. På skrænterne er udviklet fårestier. En del af skrænterne er tilgroet med buske af Hvidtjørn, Alm. Hyld og Havtorn.

Bevaring: Langstedhuller er fredet 1979.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Nikkende Kobjælde, Plettet Kongepen, Vår-Potentil 1988: Hvid Anemone, Bellis, Blåbær, Blåhat, Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Dunet Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hulkravet Kodriver, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1986: Alm. Ene

1985: Alm. Engelsød, Hjertegræs

1900-1979: Lund-Padderok

Lokalitetskode: ++ E I s

Botanisk vurdering:

Langstedhuller er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, Vår-Potentil, Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 79, 80, 406, 538, 546a, 546b, 581, 694

9/2-7. Smedjehøje.

Smedjehøje er flere kæmpehøje med græsrig hedevegetation domineret af Bølget Bunke tillige med en del opvækst af Bjerg-Fyr og Birk samt kratsamlinger.

Bevaring: Smedjehøje er fredet 1955.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1988: Blåbær, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Rajgræs, Revling, Rødknæ, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Farve-Visse

Lokalitetskode: + H-E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 79, 80, 407, 538

9/3 Færker Hede, Færker Odde og Engelstør Odde

9/3-1. Engelstør Odde.

På nordsiden af Engelstør Odde ligger neden for litorinaskrænten vidtstrakte, græssede enge med flere mindre vandhuller. I et lille vandhul vokser Alm. Vandranunkel, Hårfliget Vandranunkel, Svømmende Sumpskærm, Kors-Andemad, Grenet Pindsvineknope og Enkelt Pindsvineknope. I vældprægede dele optræder ekstremrigkærsvegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkærsvegetationen på Engelstør Odde bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødsning ikke finder sted, og at afvanding af kærømråderne og deres omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Sump-Hullæbe

1988: Bukkeblad, Djævelsbid, Klokke-Ensian, Kødfarvet(?) Gøgeurt, Hjertegræs, Leverurt, Blågrøn Star, Dværg-Star, Trævlekrone, Læge-Øjentrøst

1983: Kors-Andemad, Sump-Forglemmigej, Grå-Pil, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel, Hårfliget Vandranunkel

1982: Baltisk Ensian

Lokalitetskode: + K-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kærområderne Engelstør Odde er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 238, 354, 421, 422, 583, 694, 695, 740, 831

9/3-2. Færker Hede.

Færker Hede er opstået på tilgroede strandvolde, hvor lysåben hedevegetation har indfundet sig på toppen af voldene og fattigkærsvegetation i lavningerne. Nu er ikke-græssede dele under tilgroning med nåletræer eller udlagt til sommerhusbebyggelse, hvorfor der kun er enkelte rester af den interessante og værdifulde hede- og fattigkærsvegetation. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Baltisk Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Alm. Firling, Syl-Firling(o), Hoved-Frytle, Havtorn, Hedelyng, Klokkelyng, Brun Næbfrø(o), Krybende Pil, Lyng-Silke(o), Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Knop-Siv, Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Loppe-Star(o), Fåre-Svingel, Tagrør, Tormentil, Eng-Troldurt, Liden Ulvefod(o), Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + H-V II s

Kilder: 62, 116, 155, 283, 354, 377, 694, 831

9/3-3. Færker Odde.

Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke

Bevaring: 11 ha. langs nordsiden af Færker Odde er fredet 1968.

Vegetationstyper: Strandoverdrev, strand

Højere planter:

1900-1979: Lyng-Silke

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Lyng-Silke

Kilder: 80, 116, 354, 694, 831

9/3-4. Vojel Vig.

Vojel Vig er fladvandet og omgivet af strandenge med veludviklede systemer af loer. Langs den nordvestlige side optræder lidt rørskov af Tagrør. Tæt ved bunden af vigen ligger en holm, hvis vegetation er domineret af græsser. Den østlige del afgræsses, og her forekommer et par mindre vandhuller. Strandengene omgives af højereliggende marker.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Smalbladet Kællingetand(o), Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o)

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 151, 155, 377, 354, 695, 831

9/4 Sydfur

9/4-1. Harvarp Odde = Harbo Odde.

Yderst på Harvarp Odde forekommer eksponeret sandstrand med strandvolde bevokset med Sand-Hjælme. Bag strandvoldene findes et smalt bælte domineret af Rød Svingel efterfulgt af rørskov af Tagrør og Strand-Kogleaks. Området er uden græsning og kranses af sommerhusområder.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Sand-Hjælme, Rød Svingel, Tagrør

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 695, 624

9/4-2. Fur Kirke.

Omkring kirkegården ved Fur Kirke ligger et temmeligt langt, lavt stendige, der består af forskellige bjergarter, bl. a. kalksten. Dele af diget er skygget, mens andre er fuldt eksponeret.

Vegetationstyper: Stendige, grusgrav

Højere planter

1982: Pindsvine-Kartebolle

Laver:

1900-1979: *Acarospora fuscata*, *Aspicilla gibbosa*, *Buellia aethalea*, *Caloplaca citrina*, *Candelariella vitellina*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora albescens*, *Lecanora hagenii*, *Lecanora intricata*, *Lecanora rupicola*, *Lecanora sulphurea*, *Lecidea fuscoatra*, *Lecidea lactea*, *Ochrolechia parella*, *Parmelia glabratula* var. *fuliginosa*, *Parmelia loxodes*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria lactea*, *Physcia adscendens*, *Physconia distorta*, *Polysporina simplex*, *Porina chlorotica*, *Porpidia tuberculosa*, *Ramalina fastigiata*, *Ramalina siliquosa*, *Rhizocarpon distinctum*, *Scoliciosporum umbrinum*, *Tephromela atra*, *Tephromela grumosa*, *Trapelia coarctata*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: + B II r-s

Botanisk vurdering:

Diget ved Fur Kirke er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlisteart: *Pertusaria lactea*.
2. Sjældnere planter: *Lecanora intricata*, *Lecidea lactea*, *Ramalina siliquosa*, *Tephromela grumosa*,

Kilder: 83, 141, 402

9/4-3. Søndergårde.

Sydvest for Søndergårde ligger lavere kystskrænter, der gennemskæres af flere, mindre slugter. Mindre dele af området afgræsses. Her forekommer artsrig overdrevsvegetation med en del opvækst af buske af især Engriflet Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige og værdifulde overdrevsvegetation på kystskrænterne ved Søndergårde bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes og udvides til ikke græssede områder, at opvækst af selvsåede krat forhindres, at tilplantning ikke finder sted, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm. Dværgløvefod, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Gåsemad, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Stribet Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Alm. Rapgræs, Knold-Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Sand-Star, Vår-Star, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Stribet Kløver

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star

Kilder: 543

9/5-1 Risum Enge.

Syd for Selde Vig ligger et større sammenhængende engareal, Risum Enge. Dette er opdelt i græssede fenner. Kalken ligger højt i undergrunden i bakkerne syd for engene. Inderst har engene ferskvandspræg som følge af trykvand, mens påvirkningen af saltvand stiger mod vigen. Her ses flere små søer tillige med strandvolde, sandvader og krumoddesystemer. Mod vest ligger flere ugræssede fenner, der er domineret af Tagrør. Enkelte rummer bevoksninger af Sort Skæne.

Flere fenner rummer ekstremrigkærsvegetation med dominans af Sort Skæne, andre rummer veludviklet knoldkær. Vegetationen her er lavtvoksende og består af vekslen mellem rigkærarter som Fåblomstret Kogleaks, Leverurt, Blågrøn Star, Loppe-Star og Skede-Star og karakterarter fra fattigkæret som Pors, Benbræk og Klokkelyng. Her optræder flere sjældne eller meget sjældne arter.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de artsrige og værdifulde ekstremrigkærsvegetation ved Selde Vig bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende udnyttelse med ekstensiv græsning bibeholdes for at undgå opvækst af selvsåede buske og træer, at græsning iværksættes på ikke-græssede fenner, hvor Sort Skæne forekommer, og at gødskning ikke finder sted. Risum Enge er fredet 1974.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, strandeng, strandoverdrev, rørskov, sø

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Alm. Firling, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Harril, Hedelyng, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kamgræs, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Kragefod, Leverurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Kær-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Sort Skæne(x), Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Loppe-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Enskællet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol

1983: Strand-Asters, Knude-Firling, Harril, Kødets Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Jordbær-Kløver, Sø-Kogleaks, Kveller, Vild Kørvel, Krans-Mynte, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Høst-Rødtop, Sandkryb, Strandgåsefod, Vandnavle, Glat Vejbred,

1900-1979: Høst-Borst, Fin Bunke(o), Mose-Bølle, Dunet Dueurt, Dværgulvefod(x), Engelskræs, Baltisk Ensian, Eng-Ensian, Klokke-Ensian, Fløjlsgræs, Kær-Fnokurt(o), Sump-Forglemmigej, Følfod, Kær-Guldkarse, Hestehale, Hunde-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Knudearve, Fladtrykt Kogleaks, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Sand-Siv, Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Sump-Snerre, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Svømmende Sumpskærm(o), Fjernakset Star, Høst-Star, Toradet Star, Mangestænglet Sumpstrå(o), Søpryd, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tranebær, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Hår-Tusindblad(o), Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Tæppegræs(o), Liden Ulvefod(o), Børsteblandet Vandaks, Liden Vandaks, Fliget Vejbred, Vibefedt

Alger:

1900-1979: Chara sp.

Lokalitetskode: +++ K-E-V I s

Botanisk vurdering:

Risum Enge er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Dværgulvefod(x), Sort Skæne(x)
2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian, Eng-Ensian, Loppe-Star, Skede-Star, Søpryd
3. Lokalt sjældnere planter: Stivhåret Ranunkel
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sort Skæne

Kilder: 37, 62, 133, 155, 205, 218, 228, 238, 283, 289, 311, 354, 379, 382, 384, 417, 449, 469, 580, 583, 692, 694, 695, 735, 740, 831, 837

9/6 Kysten mellem Fur færgested og Junget Øre

9/6-1. Branden.

Ved Branden ligger overdrev på kuperet terræn. Kalken i undergrunden ligger forholdsvist højt. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1900-1979: Strand-Fladbælg, Opret Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 126, 205, 311

9/6-2. Kjeldgård Enge.

Den vestlige del af Kjeldgård Enge afgræsses og har lavtvoksende vegetation. Omkring lavningerne findes typisk strandengsvegetation. Den østlige del domineres af strandsøer med rørskov. Ud mod den lerede kyst forekommer strandvolde. Syd for engene ligger litorinaskrænten med højereliggende marker.

Mod øst rejser fjordskrænterne sig. Skrænterne gennemskæres af flere mindre slugter. Jordbunden består af plastisk ler med jordflydning til følge. Skrænterne er uden græsning og under lettere tilgroning med Hvidtjørn, Selje-Røn og Rose.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov, sø

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Vild Gulerod, Ager-Gåseurt, Alm. Hanekro, Dunet Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Knop-Siv, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + K-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Klokke, Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Knoldet Mjødurt, Kornet Stenbræk

Kilder: 546b, 695

9/6-3. Jungetøre Plantage.

Den 36 ha. store private Jungetøre Plantage rummer meget nåleskov. i den sydlige del forekommer blandinger af løvskov og nåletræsbeplantninger af Hvid-Gran og Japansk Lærk. Skovbunden her er fugtig og lysåben med Ask, Grå-El, Hvidtjørn, Hassel, Grå-Pil og Alm. Hyld tillige med en del Alm. Eg i skov- og busklag. Urtelaget domineres af Alm. Mjødurt og Stor Nælde eller i lysåbne nåletræsbeplantninger Gederams og Hindbær.

På stranden ud for Jungetøre Plantage og hen mod Junget Øre ses lave klitter domineret af Marehalm.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, klit, strand

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Ask, Alm. Baldrian, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Grå-El, Fløjlsgræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Haremad, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Liden Klokke, Korbær, Vild Kørvel, Japansk Lærk, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Marehalm, Feber-

Nellikerod, Stor Nælde, Grå-Pil, Bleg Pileurt, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Stinkende Storkenæb, Glat Vejbred, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S-H-K III r

Kilder: 109, 755, 810

9/7 Grynderup Strand

9/7-1. Grynderup Strand.

Langs kysten ved Grynderup Strand forekommer en bred, stenet strandvold. Bag strandvolden ligger strandenge. Hvor der ikke græsses, er udviklet rørskov. Det inderste af strandengen er flere steder omlagt. Strandengsområdet afgrænses i den sydlige ende af litorinaskrænter, mens den nordlige del begrænses af højereliggende marker. Visse steder er strandoverdrevet fraskilt ved et læhegn af Hvid-Gran. På litorinaskrænten optræder overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Hvid-Gran

1900-1979: Rynket Rose

Lokalitetskode: + K-E-V III r-s

Kilder: 183, 402, 695

9/7-2. Sæbygårds Hage.

Botaniske beskrivelser af Sæbygårds Hage foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Vår-Brandbæger, Fin Bunke(o), Firehannet Hønsetarm(o)

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Kilder: 150, 273, 274, 283, 831

9/8 Torum med omgivende terræn

9/8-1. Torum Kær.

Torum Kær består af afvandede enge, der enten er opdyrkede eller græssede.

Vegetationstyper: Eng, mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(+)

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 740

9/8-2. Batum.

Engene sydvest for Batum omkring Møjbæk og Hinnerup Å er afvandede og opdyrkede eller græssede. I undergrunden ligger kalken højt, og syd for Batum ligger flere kalkgrave.

Vegetationstyper: Eng, mark, kalkgrav

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(+)

Laver:

1988: Collema limosum, Thelidium velutium

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 6, 311, 344, 402, 740

9/8-3. Gåsemose.

Gåsemose er moseområde under tilgroning af især buske af Pil.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 354, 694

9/8-4. Risum.

Botaniske beskrivelser fra Risum foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Rød Arve(o), Kantet Perikon(o)

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Kilder: 207, 333, 831

9/8-5. Skærris Krat = Skærris Skov.

Skærris Krat består i følge Warming (1916-19) af blandet løvskov uden Bøg. Bøg er dog i følge TBU-arkivet angivet fra krattet. Undergrunden består af ler, mens skovbunden er blød og består af fugtig muld. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Ahorn, Skov-Angelik, Ask, Alm. Bjørneklo, Brombær, Mose-Bunke, Bøg, Bævreasp, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Eg, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Skov-Galtetand, Hassel, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Alm. Gedeblad, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Selje-Pil, Vild Ribs, Alm. Røn, Skvalderkål, Skovsyre, Skov-Skræppe, Burre-Snerre, Dunet Steffensurt, Eng-Svingel, Tørst, Krat-/Skov-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100, 366, 397, 831

9/9 Kysten mellem Jungetøre Plantage og Ør. Hegnet

9/9-1. Junget Krat = Junget Skov = Jungetgård Krat.

Junget Krat, der ligger på den østvendte litorinaskrænt mod Risgårde Bredning, er naturlig skræntskov. I sammensætningen indgår blandet løvskov. Skovlaget domineres af Alm. Eg, Skov-Elm og Ask, mens busklaget overvejende består af Hassel iblandet Hvidtjørn, Alm.

Hyld og Slåen tillige med opvækst af Ask og Skov-Elm. Hassel er flere steder enerådende. Bøg optræder kun som samlet bestand i krattets sydlige del. Bundlaget er artsrigt i lysninger og langs krattets rande, mens vegetationen er sparsom i den centrale del. Jordbunden er plastisk ler, hvilket bevirker hyppige skred godt hjulpet på vej af flere væld.

Stranden ud for krattet er smal. Vegetationen domineres af planter, der flyder med det plastiske ler ud fra skoven.

Bevaring: Det er af botanisk og naturvidenskabelig stor interesse, at den naturlige galleriskov i Junget Krat bevares. Krattet har stor plantegeografisk betydning. Det er derfor ønskeligt, at skoven fortsat drives i ikke-forstlig forstand med plads til stævningsdrift, og at fornyelser af skovlaget sker ved selvfornyelse.

Vegetationstyper: Løvskov, strand

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Ask, Alm. Bingelurt, Skov-Brandbæger, Brombær, Hassel-Brombær, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Liden Burre, Alm. Byg, Bævreasp, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Engelskgræs, Fjerebregne, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Følfod, Skov-Galtetand, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Haremad, Hassel, Sildig Skov-Hejre, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Alm. Knopurt, Stor Konval, Korbær, Kragefod, Kvalkved, Alm. Kvik, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Rams-Løg, Vild Løg, Marehalm, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Knoldet Mjødurt, Vand-Mynte, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Elfenbens-Padderok, Øret Pil, Vej-Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Nyrebladet Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Glat Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skavgræs, Skovsyre, Kruset Skræppe, Slåen, Gul Snerre, Håret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Stikkelsbær, Skov-Stilkaks, Stinkende Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Strand-Svingel, Alm. Syre, Tandet Sødgræs, Tagrør, Ager-Tidsel, Kål-Tidsel, Vedbend, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Alm. Ålegræs (opskyld)

1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Hvid Anemone, Skov-Angelik, Sød Astragal, Alm. Baldrian, Benved, Alm. Bjørneklo, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Desmerurt, Druemunke(o), Tredelt Egebregne, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Fruebær(o), Alm. Gedeblad, Alm. Guldstjerne, Gyvel, Sct. Hansurt, Dunet Havre, Hjertegræs, Gul Iris, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Smalbladet Klokke(o), Bugtet Kløver, Hulkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver(o), Alm. Kohvede, Skov-Kohvede(o), Korbær, Rød Kornel, Korsved, Sump-Kællingetand, Finger-Lærkespore(o), Liden Lærkespore, Rams-Løg, Gulgrøn Løvefod, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Vinget Perikon(o), Grå-Pil, Vand-Pileurt, Lav Ranunkel, Rederod(o), Eng-Rottehale, Sanikel, Nælde-Silke(o), Fladtrykt Siv, Glanskapslet Siv, Skælrod(o), Burre-Snerre, Krognæb-Star(o), Kær-Star(o), Skov-Star(o), Kæmpe-Svingel, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Lav Tidsel(o), Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Vorterod, Aks-Ærenpris(o), Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1988: *Atrichum undulatum*

Lokalitetskode: ++ S-K I r-s

Botanisk vurdering:

Junget Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Sildig Skov-Hejre, Elfenbens-Padderok

3. Lokalt sjældnere planter: Rød Kornel, Korsved, Elfenbens-Padderok optræder her tillige med Urhøj (lok. 9/9-2) på sine nordligste, kendte voksesteder i Danmark.

Kilder: 62, 100, 110, 205, 213, 283, 289, 297, 333, 354, 382, 397, 398, 694, 797, 831, 837

9/9-2. Urhøj.

På Urhøj (53 m) og på skrænten mod øst ligger græsset overdrev. Vegetationen er domineret af spredte buske og tætte krat af Hvidtjørn, Slåen, Rose og Alm. Hyld, samt høje græsser som Alm. Hundegræs, Mose-Bunke og Eng-Rottehale. Selv om området græsses, er det under delvis tilgroning, idet de mange tornede buskadsler danner fodposer for andre vedplanter. Enkelte steder bryder vand frem og danner rigkær. I den lavtvoksende overdrevsvegetation optræder flere karakteristisk arter.

Den smalle sandstrand afgrænses mod land af en lav skrænt bestående af plastisk ler. Vegetationen her domineres af planter fra det ovenfor liggende overdrev og væld.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, strand

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Mangelblomstret Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Eng-Havre, Dunet Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1988: Liden Andemad, Brombær, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Kirtlet Dueurt, Sump-Forglemmigej, Alm. Gedeblad, Gederams, Hassel, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Eng-Kabbeleje, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Korbær, Kvalkved, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Elfenbens-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Alm. Rapgræs, Glat Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Alm. Røn, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skov-Skræppe, Slåen, Sump-Snerre, Næb-Star, Top-Star, Stinkende Storkenæb, Rød Svingel, Tagrør, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vedbend, Krat-Viol, Tykbladet Ærenpris

1986: Stor Knopurt, Pille-Star

1900-1979: Bakketidsel, Bukkeblad, Alm. Ene, Skov-Fladbælg(o), Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Skov-Gøgelilje(o), Hunde-Hvene, Lancetbladet Høgeurt, Vild Hør, Skov-Jordbær, Katteskæg, Smalbladet Klokke(o), Mørk-Kongelys, Korsknop, Kragefod, Strand-Krageklo, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Vår-Potentil(o), Eng-Rapgræs, Æble-Rose(o), Alm. Star, Bleg Star, Dværg-Star, Næb-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Stiv Star, Smalbladet Timian, Liden Vandaks(o), Håret Viol(o), Farve-Visse, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ E-V-K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Elfenbens-Padderok

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Dunet Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel Elfenbens-Padderok optræder her tillige med Junget Krat (lok. 9/9-1) på sine nordligste, kendte voksesteder i Danmark.

Kilder: 62, 205, 277, 382, 807, 831, 874

9/9-3. Junget.

Øst for Junget ligger marint forland neden for litorinaskrænten. De lavere dele har karakter af strandeng og de højere af strandoverdrev. Området afgræsses og har lav vegetation. Undergrundens kalk ligger højt og danner en knude under Junget By.

Vegetationstyper: Strandeng, mark, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Mark-Forglemmigej, Prikbladet Perikon

Lokalitetskode: + K-B III r-s

Kilder: 207, 296, 311, 546b, 695, 831

9/9-4. Grættrup.

Øst for Grættrup ligger neden for litorinaskrænten marint forland med strandeng. Mod Risgårde Bredning ligger strandvoldssystemer. Den sydlige del er fugtig, og her findes tuer af Lyse-Siv og Tagrør. Den mellemste del er våd og domineres af rørskov, mens den nordligste del er afgræsset med lav vegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, strand

Højere planter:

1985: Lyse-Siv, Tagrør

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 695

9/9-5. Øster Hegnet.

Litorinaskrænten ved Øster Hegnet rummer overdrev med især på den nordlige del med enkeltstående træer og buske af Hvidtjørn og Rose. Vegetationen på græssede steder domineres af lavtvoksende overdrevsvegetation. Her ses tillige flere større krat af løvtræer. Sammensætningen domineres i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov

Højere planter:

1989: Bellis, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm./Småfrugtet Dværgløvefod, Engelskgræs, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Vår-Brandbæger, Alm. Eg, Skærm-Vortemælk

Lokalitetskode: + S II r-s

Botanisk vurdering:

Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 100, 274, 295, 546b, 831

9/10-1. Glyngøre.

Ved Glyngøre har i følge Kristensen (1931) forekommet en tørvemose (måske identisk med Glyngvand Mose, lok. 9/10-2).

Vegetationstyper: Mose(o), banedæmning(o)

Højere planter:

1900-1979: Vestlig Tue-Kogleaks(o), Hvid Næbfrø(o), Skorem(o)

Lokalitetskode: 0-+ (V)-B IV 0

Kilder: 205, 273, 379, 831

9/10-2. Glyngvands Mose.

Botaniske oplysninger om Glyngvands Mose foreligger ikke. Se bemærkning under lok. 9/10-1.

Vegetationstyper: Mose(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 694

9/10-3. Halkhoved Plantage.

I sammensætningen af den 47 ha. store, privatejede Halkhoved Plantage indgår såvel bevoksninger med nåletræer som løvskov af især Bøg. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 694

9/10-4. Glyngøre Strand.

Botaniske beskrivelser af stranden sydvest for Glyngøre foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1983: Engelskræs, Rank Evighedsblomst, Vår-Gæslingeblomst, Hjertekarse, Håret Høgeurt, Kattefod, Rynket Rose

1900-1979: Bulmeurt, Sandkryb

Laver:

1983: *Cetraria islandica*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia ciliata* var. *tenuis*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia verticillata* var. *cervicornis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Peltigera canina*, *Peltigera lactucifolia*, *Placynthiella icmalea*

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kattefod

Kilder: 402, 403

9/11 Vile

9/11-1. Kybehuse.

Ved Kybehuse forekommer krat af Rød-El. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, mergelgrav

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Rød-El

Laver:

1988: *Thelocarpon impressellum*

Lokalitetskode: 0-+ Sv IV 0

Kilder: 6, 402

9/11-2. Vile.

Vest for Vile ligger ud mod Sallingsund et uafgræsset strandengsområde, hvis vegetation kun rummer få strandengplanter. På de fugtigste dele optræder krat af Pors. Mod Sallingsund afgrænses engene af strandvolde.

Stendiget omkring kirkegården i Vile rummer mange skorpelaver.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, stendige

Højere planter:

1985: Pors

Laver:

1988: *Parmelia saxatilis*, *Ramalina farinacea*

Lokalitetskode: + K-E-B III r-s

Kilder: 402, 695

9/11-3. Langerodde.

Langerodde rummer strandenge beskyttet mod Sallingsund og Lysen af strandvolde. Engene oversvømmes af ferskvand. Græsset overdrev veksler med mose med Pil og Pors. Landværts på højere dele ligger marker.

Vegetationstyper: Strandenge, overdrev, eng, mose

Højere planter:

1985: Pors

Lokalitetskode: + K-E-V III r-s

Kilder: 695

9/11-4. Følvig.

Omkring Følvig ligger strandenge. Den vestlige del afgræsses, mens vegetationen er høj på den resterende del. En bæk gennemskærer området. Strandengene afgrænses af strandvolde og af opdyrkede marker.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, vandløb, mark

Lokalitetskode: + K-E-V-B III r

Kilder: 695

9/11-5. Sesterodde.

På marint forland ved Sesterodde ligger afgræssede strandenge, der delvis oversvømmes årligt. Yderst mod Lysen forekommer sandstrand. Mod landsiden grænser strandengene op til litorinaskrænt.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Kilder: 695

9/12 Harre Vig og Hjerk Nor

9/12-1. Harre Vig.

Langs sydsiden af Harre Vig ligger på marint forland flere arealer med strandeng. Dele af arealerne afgræsses. Hvor græsning mangler, er vegetationen høj. På højere bund optræder strandoverdrev. Enkelte steder er der fremsiven af ferskvand.

På østsiden af vigen ligger en plantage med både nåle- og løvtræer. På sydsiden ejes en mindre parcel af det offentlige (Feldborg statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Gedeblad, Alm. Hyld

1985: Maj-Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Trævlekrone

1900-1979: *Rubus laciniatus*(o), *Dynd-Star*(o)

Laver:

1988: *Buellia punctata*, *Lecanora argentata*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora mughicola*, *Lecanora pulicaris*, *Lecidella euphorea*, *Phlyctis argena*, *Physcia dubia*, *Scoliciosporum chlorococcum*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 205, 286, 310, 402, 694, 695, 837

9/12-2. Harre Nor.

Rundt om Harre Nor ligger på marint forland strandeng, der græsses delvis og har lav strandengsvegetation. De ugræssede dele rummer en vegetation af høje urter. Enkelte steder forekommer veludviklede losystemer og typisk strandengszonering.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Kilder: 695

9/12-3. Hjerk Nor.

Hjerk Nor er en tidligere fjordarm, der ved Lysen Odde er afskåret ved en dæmning. Noret omgives af græssede enge afvekslende med rørskove. Der har i hvert fald i begyndelsen af 1970'erne været nogen tilledning af spildevand.

Engene har i alt fald tidligere rummet særdeles artsrige kær med en mosaik af rigkærs- og fattigkærsvegetation. På skrænterne ligger delvis afgræssede, artsrige overdrev med flere karakteristiske og sjældne arter. Stedvis er plantet både løv- og nåletræer. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) forekommer her tillige et mindre egekrat.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige overdrev bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform ekstensiv græsning bibeholdes, at der foretages rydning af krat og selvsåede træer, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Eng, overdrev, nåleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm. Dværgløvefod, Engelskgræs, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Gyvel, Alm. Hanekro, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Liden Museurt, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid

Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Mark-Tusindgylden, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Udspærret Vinterkarse, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Strand-Asters, Benbræk(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Knoldet Brunrod, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Bævreasp, Glat Dueurt, Dværgulvefod(o), Alm. Eg, Engblomme(o), Engelskgræs, Alm. Engelsød, Eng-Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Knude-Firling(o), Strand-Firling(o), Fjerbregne, Sump-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hoved-Frytle, Alm. Gedeblad, Gifftyde, Guldblomme(o), Kødfarvet Gøgeurt(o), Plettet Gøgeurt(o), Skov-Hanekro, Hassel, Hjertelæbe(o), Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Jordbær-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kragefod, Kvalkved, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Øret Pil, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Høst-Rødtop, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Tudse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Langbladet Soldug(o), Rundbladet Soldug, Fjernakset Star(o), Grøn Star, Høst-Star, Loppe-Star(o), Næb-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Stinkende Storkenæb, Enskællet Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Søpryd(o), Tagrør, Tandbælg, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Liden Tusindgylden, Tørst, Aflangbladet Vandaks, Vandarve, Vandnavle, Hårfliget Vandranunkel(o), Vedbend-Vandranunkel(o), Storfrugtet Vandstjerne(o), Vibefedt(o), Eng-Viol, Krat-/Skov-Viol, Tykbladet Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E-S I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter på skrænterne.
2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Liden Museurt, Mark-Tusindgylden
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 62, 100, 283, 344, 354, 539, 541

9/13 Roslev

9/13-1. Roslev.

Arealerne langs den gamle banelinie, der nu er natursti, nordvest for Roslev er delvist opdyrkede, permanent græssede eller tilplantede. Skrænterne er stedvis vældprægede og

bevoksede med Ask, Ahorn og andre løvtræer. På tørrere steder optræder hede- og overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, skov, eng, mark

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Blåbær, Blåmunke, Blåtop, Bævreasp, Bøg, Bredbladet Dunhammer, Alm. Engelsød, Alm. Gedeblad, Gederams, Gyvel, Hedelyng, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Alm. Kongepen, Majblomst, Kantet Perikon, Revling, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skavgræs, Vandrøllike, Engelsk Visse, Vild Æble

1900-1979: *Centaurea triumfetti*(o), Mark-Forglemmigej, Søpryd(o)

Svampe:

1988: *Auricularia auricula-judae*

Lokalitetskode: + E-V-S-B III r-s

Kilder: 125, 289, 296, 344, 402, 831

9/13-2. Nautrup Hede og Hulkær.

Størstedelen af Nautrup Hede er opdyrket, nogle partier er tilplantet, bl. a. Nautrup Plantage, eller under tilgroning. I området ligger flere kæmpehøje med hedevegetation.

Hulkær rummer græssede eller opdyrkede enge. Ubenyttede, afvandede parceller er under tilgroning. Tidligere har forekommet tørvegrave med Blærerod. Vandet i bækken er efter uddybning okkerholdigt. På skrænterne forekommer ældre bevoksninger med Eg, Tørst og Bævreasp eller åbne områder med overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Nautrup Plantage består overvejende af nåletræer med indslag af løvtræer.

Skovbundsvegetationen præges endnu af hedeplanter.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, eng, vandløb, nåleskov, løvskov, mark

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Benbræk, Benved, Dun-Birk, Blåbær, Blåmunke, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kantet Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm./Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Følfod, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Eng-Gedeskæg, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Maj-Gøgeurt, Tyndakset Gøgeurt, Ager-Gåseurt, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Skive-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Enårig Knavel, Alm. Kongepen, Kristtorn, Kvalkved, Alm. Kvik, Smalbladet Kæruld, Liljekonval, Lærk, Alm. Løvefod, Majblomst, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Knoldet Mjødurt, Ager-Museurt, Liden Museurt, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Bittersød Natskygge, Hvid Næbfrø, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Rejnfan, Revling,

Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Rørgræs, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Slangetunge, Gærde-Snerle, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Sand-Star, Ager-Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Sværtevæld, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Tørst, Lancet-Vejbred, Foder-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Alm. Ædelgran, Ørnebregne
1900-1979: Alm. Agermåne, Blærerod(+), Fingerbøl, Frøbid, Guldblomme, Hassel, Pomerans-Høgeurt, Leverurt, Hede-Melbærris, Alm. Milturt, Aften-Pragtstjerne, Dag-Pragtstjerne, Rosmarinlyng, Skovmærke, Tranebær, Trævlekrone, Ensidig Vintergrøn(o), Liden Vintergrøn, Voldtimian(o)

Svampe:

1900-1979: Amanita fulva, Amanita muscaria, Cantharellus cibarius

Laver:

1988: Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Cetraria islandica, Cladonia coccifera, Cladonia coniocraea, Cladonia floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia portentosa, Cladonia pyxidata

Lokalitetskode: + H-E-S-V-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Spyd-Pil, Rosmarinlyng
3. Lokalt sjældnere planter: Tyndakset Gøgeurt
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærris, Knoldet Mjødurt, Alm. Månerude, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 205, 402

9/13-3. Dalstrup Vandmølle.

Skrænterne omkring Dalstrup Vandmølle har i alt fald tidligere været hedebakker med "saa godt som alle Lynghedens karakteristiske Planter" (Kristensen 1931). Engene omkring den 2,5 km lange Harre Å mellem Dalstrup Vandmølle og Harrevejle Bro er ikke afvandede og rummer naturlig vegetation. Bunden i vandløbet består af blødt sand eller fast sand iblandet grus og sten. Belastningen af vandløbet er varierende mellem lettere til meget stærkt forurenet (1982).

Engene syd for Harrevejle Bro er afvandede og opdyrkede, mens vandløbet er reguleret.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, Hede(o), overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Guldblomme(o), Gyvel(o), Bakke-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt(o), Hedelyng(o), Kambregne(o), Kattefod(o), Hede-Melbærris(o), Alm. Månerude(o), Smuk Perikon(o), Engelsk Visse(o), Farve-Visse(o), Håret Visse(o)

Lokalitetskode: + V-E-(H) III r

Kilder: 205, 355, 359, 361, 402

9/13-4. Jebjerg.

Nord for Jebjerg ligger mose. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose, mergelgrav

Højere planter:

1988: Gul Iris

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 402, 694

9/13-5. Harre.

Nordvest for Harre ligger flere, fritliggende kæmpehøje omgivet af opdyrket jord. I hvilket omfang overdrevsvegetation forekommer er uvidst.

Bevaring: Kæmpehøjene er fredede.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-/Sand-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng(o), Bugtet Kløver, Fin Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Vild Pære, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner(o), Liden Snerre(o), Lyng-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E II r-s

Kilder: 11, 402

9/14 Eskær Skov, Knudsskov og Astrup Skov

9/14-1. Eskær Skov.

Den 110 ha. store, privatejede Eskær Skov står på sydøstvendte skrånninger mod Hvalpsund. Skoven bærer flere steder præg af uberørthed. Fældninger, hvis omfang og betydning for skovsammensætningen ikke kendes, er foretaget i vinteren 1988-89. Jordbunden består af ler.

I sammensætningen indgår såvel nåletræer som løvtræer, der overvejende er af Bøg. På selve skrænten forekommer skov af Eg med underskov af Bøg, der er plantet i 1805.

Skoven rummer et varieret svampeflor. Nyere, grundige, botaniske undersøgelser er ønskelige.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den uberørte løvskov bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven ikke afdrives på en gang, men at fjernelsen af træer alene sker gennem plukhugst, og at der ikke plantes nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Alm. Ene

1985: Ask, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Hassel 1900-1979: Alm./Vellugtende Agermåne, Ahorn, Skov-Angelik, Benved, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bingelurt, Brombær, Bævreasp, Lådden Dueurt, Dunet Egebregne, Firblad, Fjerbregne, Lund-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Lund-Fredløs(o), Pengebladet Fredløs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Hylster-Guldstjerne, Hassel, Havtorn, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Sildig Hæg, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Fugle-Kirsebær, Nælde-Klokke, Storblomstret Kodriver(o), Stor Konval, Kristtorn, Kvalkved, Vild Kørvel, Krybende Læbeløs, Rams-Løg, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikrod, Stor Nælde, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Lund-Rapgræs, Hunde-Rose, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Skavgræs (kystformen "var. moorei")(o), Skælrod(o), Burre-Snerre, Skov-Springklap(o), Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Liden Steffensurt(o), Spidsbladet Steffensurt(o), Blodrød Storkenæb(o), Stikkelsbær, Kæmpe-Svingel, Tornblad, Tørst, Vedbend, Ædelcypres, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: *Sharpiella striatella*

Svampe:

1900-1979: *Amanita citrina*, *Amanita excelsa*, *Amanita rubescens*, *Armillariella mellea*, *Ascocoryne sarcoides*, *Boletus chysenteron*, *Bulgaria inquinans*, *Calocera cornea*, *Chlorosplenium aeruginascens*, *Claviceps purpurea*, *Clitocybe inversa*, *Clitocybe nebularis*, *Collybia butyracea*, *Collybia cirrhata*, *Collybia fuscopurpura*, *Collybia peronata*, *Coprinus disseminatus*, *Coprinus micaceus*, *Crepidotus variabilis*, *Cudoniella acicularis*, *Dacrymyces*

stillatus, Daedalea quercina, Diatrype disciforme, Fomes annosus, Fomes fomentarius, Fuligo septica, Grifola gigantea(o), Gloeoporus adustus, Gymnopilus spectabilis, Hypholoma fasciculare, Hypholoma squamosum, Hypholoma sublateritium, Hypocrea rufa, Kuehneromyces mutabilis, Laccaria ametystina, Laccaria laccata, Lentinellus cochleatus, Lepista nuda, Lycogala epidendron, Lycoperdon perlatum, Lycoperdon pyriforme, Marasmius alliaceus, Marasmius ramealis, Marasmius rotula, Mycena crocata, Mycena dilatata, Mycena galopoda, Mycena galericulata, Mycena haematopus, Mycena pelianthina, Mycena polygramma, Mycena pseudocorticola, Mycena pura, Mycena vitilis, Lactarius blennius, Nectria cinnabarina, Oudemansiella mucida, Oudemansiella radicata, Panellus stipticus, Paxillus involutus, Phallus impudicus, Pholiota flammans, Pholiota lenta, Piptoporus betulinus, Pleurotus dryinus, Pluteus cervinus, Polyporus fomentarius(o), Polyporus varius, Russula cyanoxantha, Russula fellea, Russula ochroleuca, Rutstroemia firma, Stereum hirsutum, Stereum rugosum, Trametes versicolor, Tricholomopsis platyphylla, Ustulina deusta, Xylaria hypoxylon

Lokalitetskode: ++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Eskær Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Hylster-Guldstjerne

Kilder: 100, 109, 110, 132, 216a, 218, 233, 281, 289, 297, 333, 354, 366, 382, 391, 397, 402, 468, 558, 561, 637, 694, 831, 837

9/14-2. Knudsskov.

Knudsskov er artsrig blandsskov. Bøg er dominerende skovtræ. På skrænten ud mod Astrup Vig (lok. 9/14-4) er skoven forstligt forholdsvis uberørt. Her ses mange vrang træer af Bøg tillige med en del Alm. Eg. I den vestlige del optræder Rød-Gran. Jordbunden består af plastisk ler og skrænterne skrider derfor ud især på steder med vældpåvirkning.

Neden for skoven ligger smal, stenet strand. Den pletvise Vegetation domineres af Tagrør og Harril.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at naturskoven i Knudsskov på skrænterne ud mod Astrup Vig bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven ikke afdrives samlet, men at fjernelsen af træer alene sker ved plukhugst, at der ikke plantes nåletræer, og at fornyelse sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, strand

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Alm. Bingelurt, Dun-Birk, Vorte-Birk, Hassel-Brombær, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Kirtlet Dueurt, Alm. Eg, Skov-Elm, Fjærbregne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Følfod, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Skov-Hanekro, Haremad, Harril, Hassel, Sildig Skov-Hejre, Hindbær, Hulsvøb, Alm.

Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Rank Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Nælde-Klokke, Smalbladet Klokke, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Stor Konval, Korbær, Kvalkved, Vild Kørvel, Rams-Løg, Løggarse, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Elfenbens-Padderok, Øret-Pil, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Vild Pære, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Rejnfan, Vild Ribs, Alm. Røn, Skov-Salat, Sandkryb, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Slåen, Burre-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Skov-Stilkaks, Stinkende Storkenæb, Ager-Svinemælk, Alm. Svinemælk, Tagrør, Ager-Tidsel, Vedbend, Strand-Vejbred, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Tykbladet Ærenpris, Ørnebregne, Alm. Ålegræs (opskyld) 1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Rød-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Skov-Fladbælg(o), Lund-Fladstjerne(o), Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Alm. Hyld, Hønsbær(o), Kambregne(o), Hulkravet Kodriver, Alm. Kohvede, Kristtorn(o), Rams-Løg, Skovstjerne, Trenervet Snerre, Vorterod, Vild Æble

Svampe:

1900-1979: *Phyllosticta confertissima*, *Phyllosticta lacerans*

Lokalitetskode: ++ S-K I r-s

Botanisk vurdering:

Knudsskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Sildig Skov-Hejre, Rank Høgeurt, Smalbladet Klokke, Elfenbens-Padderok

Kilder: 100, 233, 289, 354, 366, 382, 798, 831

9/14-3. Astrup Skov.

Ved godset Astrup ligger flere mindre, privatejede skove eller krat, der her betegnes Astrup Krat, på randen af dalene. Disse ligger mellem godset og Astrup Vig (lok 9/14-4). I nogle krat er Eg i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) fremherskende skovtræ, mens løvblandingsskov dominerer i andre. Skovbunden er muldrig, og skovbundsvegetationen artsrig. Visse steder optræder væld. Nyere oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Bellis, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Brombær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Firblad, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Sct. Hansurt, Haremad, Hassel, Tidlig Skov-Hejre(o),

Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Gul Iris, Skov-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Kambregne(o), Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Smalbladet Klokke(o), Skov-Kohvede(o), Stor Konval, Korsknop, Kransbørste(o), Kristtorn(o), Kvalkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Nikkende Limurt(o), Rams-Løg(o), Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Elfenbens-Padderok(o), Kær-Padderok, Skov-Padderok, Bjerg-Perikon(o), Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bleg Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Eng-Rottehale, Hunde-Rose, Æble-Rose(o), Rubus grabowskii(o), Alm. Røllike, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Sanikel, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skvalderkål, Skovmærke, Skovsyre, By-Skræppe(o), Skov-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star(o), Dunet Steffensurt, Skov-Stilkaks, Skovstjerne, Slåen, Stinkende Storkeknæb, Kæmpe-Svingel, Tagrør, Tørst, Småfrugtet Vandstjerne(o), Vedbend, Gærde-Vikke, Krat-/Skov-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 100, 109, 110, 283, 286, 366, 391, 397, 831

9/14-4. Astrup Vig.

Ved Astrup Vig ligger et sammenhængende strandengsområde med typisk zonerings af vegetationen. Som følge af græsningsophør, er den sydlige del under tilgroning med Tagrør. Engene afgrænses af litorinaskrænter.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Strand-Asters, Bellis, Høst-Borst, Alm. Ene, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Gråris, Vellugtende Gulaks, Harril, Hedelyng, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Katteslæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver(o), Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Kveller, Alm. Kællingetand, Spyd-Mælde, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rubus pyramidalis, Rødtop, Sandkryb, Knop-Siv, Stor Skjaller, Strandgåsefod, Rød Svingel, Strand-Trehage, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Kilder: 386, 354, 366, 695

9/14-5. Eskær.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Eskær foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark, vandløb, fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Lådden Dueurt, Klokke-Ensian(o), Mark-Forglemmigej, Pengebladet Fredløs, Hedelyng, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Kattehale, Børste-Kogleaks(o), Krumhals, Glat Løvefod, Bidende Pileurt, Knude-Pileurt, Snerle-Pileurt, Raps, Nyse-Røllike, Lyng-Silke(o), Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Ager-Stedmoderblomst, Mark-Ærenpris, Storblomstret Ærenpris

Lokalitetskode: + B-(V) III r

Kilder: 110, 218, 233, 289, 274, 296, 333, 344, 831

9/14-6. Breum Kilde.

Breum Kilde udspringer i et sumpet område omgivet af buskads.

Vegetationstyper: Kilde

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 326

9/15 Sundsøre

9/15-1. Sundsøre.

Ved Sundsøre rækker en smal odde ud i Hvalpsund. Her ses smal sandstrand, vegetationsdækket strandoverdrev og lav klit. På forstranden ligger en eller flere vegetationsdækkede tangvolde.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1988: Grå-Bynke, Engelskgræs, Vild Gulerod, Alm. Hundegræs, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Vild Kørvel, Marehalm, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Rynket Rose, Slangehoved, Gul Snerre, Strandarve, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Dusk-Syre, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 772, 810

9/15-2. Thise Bakker.

Thise Bakker består af stærkt kuperede kystskrænter hovedsageligt eksponeret mod sydøst ud mod Hvalpsund. Flere steder forekommer skred med erosion til følge. Jordbunden består af vekslen mellem sand og ler.

Skrænterne er stedvis dækket af krat hovedsagelig bestående af løvtræer og -buske. På græssede steder er vegetationen åben og artsrig. Forstranden er i følge Mentz og Pedersen (1917) smal og vegetationsfattig.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige overdrevsvegetation på Thise Bakker bevares. Det er derfor ønskeligt, at den græsningen opretholdes, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strand

Højere planter:

1988: Alm. Agermåne, Sød Astragal, Bakketidsel, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Grøn Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Gul Kløver, Alm. Knøpurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Skov-Løg, Alm. Markarve, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Hvas Randfrø, Knold-Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Skavgræs, Slangehoved, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Sæbeurt, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris 1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Strand-Annelgræs, Rød Gåsefod, Engriflet Hvidtjørn, Bakke-Jordbær(o), Moskus-Katost(o), Jordbær-Kløver(o), Fladtrykt Kogleaks, Vild Løg, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Vår-Potentil(o), Æble-Rose(o), Sandkryb, Skavgræs (kystformen "var. moorei")(o), Blodrød Storckenæb, Alm. Sumpstrå

Svampe:

1900-1979: *Claviceps nigricans*

Lokalitetskode: ++ E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Thise Bakker er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 125, 233, 277, 283, 354, 532, 831, 837

9/15-3. Thise.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Thise foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul(o), mark, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne, Mark-Forglemmigej, Kребseklo(o), Skærm-Vortemælk

Lokalitetskode: + (V)-B IV 0

Kilder: 235, 270, 289, 295, 296, 831

9/15-4. Rotholmene.

Botaniske oplysninger om Rotholmene foreligger ikke.

Kilder: 354, 695

9/16 Kysten mellem Nymølle og Hjerk Nor

9/16-1. Ny Spøttrup Enge.

Ny Spøttrup Enge veksler mellem afgræssede dele (især mod vest), strandsøer og uafgræssede enge (især mod øst). I flere strandsøer forekommer rørskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, vandhul

Lokalitetskode: 0-+ K-E-V IV 0

Kilder: 354, 695

9/16-2. Nymølle.

Mellem landevejen og stranden ved Nymølle ligger eng med hedekær.

Vegetationstyper: fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Klokke-Ensian, Festgræs, Klokkelyng, Alm. Røllike

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 218

9/17 Knudsstrand

9/17-1. Ålbæk Strand.

Botaniske beskrivelser af Ålbæk Strand foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Mark-Bynke, Engelskgræs, Jordbær-Kløver, Alm. Røllike, Fliget Vejbred

1900-1979: Bjerg-Mandstro(+)

Lokalitetskode: + E III r

Kilder: 90, 126, 402

9/17-2. Nørre Lem Hede.

Nørre Lem Hede er overvejende tilplantet. Ind imellem forekommer mindre græsbevoksede strækninger, der er uden græsning og under tilgroning.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1986: Guldblomme

Lokalitetskode: + H III s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 453

9/17-3. Lihme Krat.

Lihme Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af flere mindre krat af vekslende højde spredt på bakker med forskellig hældning.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Gedeblad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

9/17-4. Spøttrup.

Ved Spøttrup ligger en urtehave med mange gamle kultur-, læge- og krydderplanter. Selve slottet omgives af voldgrav.

Vegetationstyper: Vandhul, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Kребseklo(o), Hvid Okseøje (ssp. irkutianum)(o), Symphytum caucasicum(o)

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 218, 274, 289, 296, 354, 694

9/18 Krejbjerg

9/18-1. Mollerup Sø.

Den 44 ha. store Mollerup Sø er langstrakt med NV-SØ gående længderetning. Den omgives af store rørskove og eng. Søen og dens omgivelser rummer naturlig, meget artsrig vegetation med flere sjældne arter. Søen har i alt fald tidligere (1971) modtaget noget spildevand.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige, naturlige vegetation i og ved Mollerup Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen beskyttes mod forurening og afvanding, og at engene friholdes for tilførsel af kunstgødning.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1986: Kær-Fladbælg, Hjertegræs

1985: Krebseklo, Kær-Mysse

1900-1979: Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Sump-Kællingetand, Bredbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel

Lokalitetskode: + V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fladbælg, Krebseklo, Kær-Mysse

Kilder: 123, 218, 344, 354, 361, 451, 694, 837

9/18-2. Ginderup Plantage.

Den 39 ha. store partsskov Ginderup Plantage består overvejende af nåleskov. I skovbundsvegetationen indgår store bestande af Hindbær og Gedrams. På lysåbne steder optræder hedevegetation, mens fugtige partier domineres af Mose-Bølle.

Vegetationstyper: Nåleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Mose-Bølle, Gederams, Hindbær, Alm. Mjødurt

Lokalitetskode: + S-Sv III r

Kilder: 109, 402

9/19 Oddense

9/19-1. Vester Lyby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vester Lyby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Hvid Hestehov(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289

9/19-2. Viummølle.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Viummølle foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Trenervet Snerre(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289, 344, 354, 359, 361

9/20 Kysten mellem Jenle og Lybystrand

9/20-1. Jenle.

På den østvendte havskrænt og på nordhældet mod slugten ved Jenle ligger krat og væld. I sammensætningen af skræntkrattene indgår løvblandingsskov med Eg og Bøg. Busklaget er tæt og domineres af Hassel. Jordbunden består i store dele af krattene af ler overlejret af muld mens den på skrænten er mere sandet. 38 ha. af området er overtaget af staten i 1981 (Feldborg statsskovdistrikt).

Bevaring: Krattet ved Jenle er fredet 1934.

Vegetationstyper: Løvskov, væld

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Hassel, Hindbær, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Vild Æble

Lokalitetskode: ++ S-V II r

Kilder: 80, 100, 109, 240, 310, 324, 694

9/20-2. Grønning Strand.

Grønning Strand rummer strandoverdrev bestående af strandvolde, der er bevokset med lyng og buske af Alm. Ene.

Havskrænten er dækket af artsrigt krat domineret af Hassel. Skrænten er stærkt påvirket af den tidligere og nuværende anvendelse til græsning. Vegetationen er artsrig med flere karakteristiske arter. Flere steder forekommer væld. Stedvis er plantet nåleskov.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at de artsrige overdrev ved Grønning Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes, at gødskning ikke finder sted, og at græsning iværksættes på ugræssede parceller.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, nåleskov

Højere planter:

1989: Hjertegræs,
1988: Alm. Agermåne, Sød Astragal, Bakketidsel, Alm. Baldrian, Bellis, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelskgræs, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Havtorn, Eng-Havre, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Alm. Knopurt, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Stor Konval, Mark-Krageklo, Kransbørste, Kvalkvæd, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Elfenbens-Padderok, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Rejnfan, Revling, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Strand-Svingel, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-

Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Håret Viol(o)

Lokalitetskode: + E-V-S I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Elfenbens-Padderok

3. Lokalt sjældnere planter: Kransbørste, Trenervet snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 289, 528, 536, 546b, 837

9/20-3. Lybystrand.

Den nedre del af Grønnedal er nedskåret i morænelandskabet. Siderne rummer lyngklædt, ugræsset overdrev under tilgroning med buske og træer af Alm. Ene og Bævreasp eller tilplantet med nåletræer bl. a. Rød-Gran. Engene omkring åen er groet til med tætte krat af især Pil eller af rørskov domineret af Tagrør. Langs sydvestsiden ses et veludviklet Tagrør-Top-Star væld. På toppen af ådalen ligger mange sommerhuse.

Havskrænten langs kysten består af glimmersand og sortbrun glimmerler. Skrænten skrider ud flere steder.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, nåleskov, kær, vandløb

Højere planter:

1989: Nikkende Kobjælde

1987: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Klokkelyng, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Stor Nælde, Ager-Padderok, Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Top Star, Rød Svingel, Tagrør, Tormentil, Alm. Torskemund, Hunde-Viol
1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Toradet Star

Lokalitetskode: + H-E-S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Nikkende Kobjælde, Lav Skorsoner

Kilder: 37, 344, 546a, 733, 740

9/20-4. Nørgård Krat.

Om Nørgård Krat foreligger ingen nyere botaniske oplysninger.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 391

9/20-5. Vester Grønning.

Om gadekæret i Vester Grønning foreligger ikke særskilte botaniske beskrivelser.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1900-1979: Pindsvine-Kartebolle(o), Grøn Mynte(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 125

9/21 Kysten mellem Lybystrand og Resen

9/21-1. Hagensmølle Bæk (incl. Brændkær Enge).

Omkring det nedre løb af den ca. 9 km lange Hagensmølle Bæk forekommer områder med væld og rigkær. Den sydvendte side af ådalen rummer artsrige overdrev. Selve vandløbet modtager spildevand fra landbrug og rensningsanlæg. Vandet er middel til stærkt forurenet. Bunden består af sand iblandet grus og sten.

Neden for kystskrænten ligger strandenge og strandoverdrev, hvor græsning er indstillet. I den sydlige del forekommer tuet væld.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at de artsrige væld og sydvendte skrænter ved Hagens Møllebæk bevares. En vedvarende græsning er derfor ønskelig, ligesom tilførsel af gødning ikke bør finde sted.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1989: Kæmpe-Balsamin, Knoldet/Vand-Brunrod, Bukkeblad, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Gul Iris, Blågrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Foder-Kulsukker, Krans-/Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Elfenbens-Padderok, Kær-Padderok, Dag-Pragstjerne, Tigger-Ranunkel, Lyse-Siv, Stinkende Storkeæb, Vandnavle

1988: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engblomme, Fløjlsgræs, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Vibefedt, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1900-1979: Vinget Perikon(o), Glat Rottehale(o)

Svampe:

1989: *Auricularia auricula-judae*

Alger:

1900-1979: *Chara vulgaris*(o)

Lokalitetskode: + V-E-K I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Purpur-Gøgeurt, Elfenbens-Padderok

3. Lokalt sjældnere planter: Trenervet Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner, Lav Tidsel

Kilder: 125, 263, 344, 354, 359, 361, 447, 537, 694, 695

9/21-2. Hagenshøj.

Den nordlige del af den østvendte havskrænt ved Hagenshøj er græsset. Selve skrænten er stort set uden opvækst af buske og træer. Den sydlige del er ugræsset og groet til med krat af Hvidtjørn og Rose. Enkelte steder forekommer skred.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige vegetation på kystskrænten ved Hagenshøj bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af gødning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, vandløb

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Bellis, Eng-Brandbæger, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Vår-Gæslingeblostm, Hyrdetaske, Femhannet Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Hulkravet Kodriver, Opret Kobjælde, Korbær, Mælkebøtte, Blågrå Siv, Vedbend-Vandranunkel, Vorterod, Tandfri Vårsalat, Glat Ærenpris

1988: Alm. Agermåne, Sød Astragal, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Udspærret Vinterkarse, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Vedbend-Vandranunkel

3. Lokalt sjældnere planter: Trenervet Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Hjertegræs, Opret Kobjælde, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 125, 534, 546b

9/21-3. Resen Strand (incl. Røgild Krat).

Ved Resen Strand ligger østvendte, meget vældprægede havskrænter. Disse er fortrinsvis bevokset med løvtræer især af Bøg. Enkelte steder forekommer mere lysåbne steder med lavtvoksende vegetation. De lysåbne væld domineres af urtevegetation med Alm. Mjødurt og Lådden Dueurt. Væld på skyggede steder domineres af Elfenbens-Padderok.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld

Højere planter:

1988: Ahorn, Skov-Angelik, Ask, Kæmpe-Balsamin, Bellis, Alm. Bjørneklo, Kæmpe-Bjørneklo, Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Djævelsbid, Draphavre, Dunet Dueurt, Lådden Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Følfod, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hjertegræs, Hedelyng, Hejrenæb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Skov-Kogleaks, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Skov-Løg, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Elfenbens-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Vinget Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rejnfan, Knold-Rottehale, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Blågrå Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, By-Skræppe, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Have-Snerle, Gul Snerre, Hvid Snerre, Alm. Spergel, Blågrøn Star, Håret Star, Blød Storkenæb, Pyrenæisk Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Strudsvinge (forvildet), Strand-Svingel, Alm. Syre, Sødkærm, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tidselkugle, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Tofrøet Vikke, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Ask, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Hassel, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Fugle-Kirsebær, Selje-Pil, Hunde-Rose, Slåen, Tørst

Lokalitetskode: + E-S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Elfenbens-Padderok

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel

Kilder: 540, 546b, 694, 624

9/22 Kås Hoved

Halvøen Kås Hoved rummer flere vegetationstyper. For overskuelighedens skyld er foretaget en inddeling efter hovedtyperne. Botaniske oplysninger, der ikke kan henføres til en af disse typer, er anbragt under lok. 9/22-5.

9/22-1. Kås Skov (incl. Brigsbjerg Krat).

Den 110 ha. store, privatejede Kås Skov er ren løvskov. Hovedtræarten er Eg, idet både Alm. Eg og Vinter-Eg, samt deres indbyrdes krydsninger optræder. Især mod nord og vest antager skoven karakter af pur på grund af vindeksponering.

Egeskoven er formodentlig oprindelig. Den har så vidt vides ikke været anvendt til oldendrift og har

kun i ringe omfang været benyttet forstligt til hugst af tømmer. Med fredningen blev skoven fritaget for pligthugst og har formodentlig kun i ringe omfang leveret brændsel.

På grund af lysforhold og vekslende jordbundsforhold mellem muld og mør er skovbundsvegetationen relativ artsrig. Visse steder dominerer samfund af Alm. Kohvede, Stor Konval, Bjerg-Rørhvene og Alm. Gedeblad. Skoven rummer betydelige islæt af epifyttiske laver, hvoraf flere er sjældne eller meget sjældne i Danmark. Den ringe udnyttelse af skoven sammenholdt med dens vegetationssammensætning og dens isolation gør Kås Skov til en enestående lokalitet i Danmark.

Øst for Kås Sø (lok. 9/22-3) ligger Brigsbjerg Krat, der består af pur eller lav skov af Eg. Krattet er undersøgt af Gram, Jørgensen og Køie (1944).

Bevaring: Kås Skov er fredet 1941.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1987: Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Alm Kohvede, Stor Konval, Bjerg-Rørhvene

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Draphavre, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Sort Fladbælg(o), Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hassel, Havtorn, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Gul Iris, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Fladkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver, Fladkravet x Storblomstret Kodriver(o), Kongebregne(o), Korbær, Kransbørste(o), Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Løggarse, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Vild Ribs, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Blodrød Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Vorterod (ssp. fertilis), Vild Æble, Aks-Ærenpris(o), Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Svampe:

1981: Calocybe carnea, Camarophyllus pratensis, Camarophyllus russocoriaceus, Clavariadelphus fistulosus, Clavariadelphus juncea, Clavulina cinerea, Clavulinopsis acuta, Clavulinopsis corniculata, Clavulinopsis helvola, Dermocybe croceoconus, Dermoloma cuneifolium, Entoloma cetratum, Entoloma cocles, Entoloma hirtipes, Entoloma icterinum, Entoloma sericeum, Ganoderma lucidum, Geoglossum fallax, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe conica, Hygrocybe insipida, Hygrocybe miniata, Hygrocybe psittacina, Hygrophorus

hypothejus, Hypocreopsis lichenoides, Inonotus rheades, Isaria farinosa, Junghuhnia nitida, Lactarius chrysorrheus, Lepista luscina, Lepista nuda, Marasmius limosus, Marasmius prasiosmus, Marasmius scorodoni, Mycena alcalina, Mycena amygdalina, Mycena bulbosa, Mycena cinerella, Mycena erubescens, Mycena galopoda, Mycena haematopus, Mycena hiemalis, Mycena inclinata, Mycena polygramma, Mycena rorida, Mycena sanguinolenta, Mycena smithiana, Oxyporus populinus, Panaeolus acuminatus, Panaeolus sphinctrinus, Panaeolus subbalteatus, Phellinus ferreus, Pluteus atricapillus, Pluteus salicinus, Psathyrella spintrigera, Psilocybe inquilina, Psilocybe merdaria, Psilocybe montana, Psilocybe physaloides, Psilocybe semilanceata, Psilocybe subcoprophila, Russula pelargonica, Simocybe sumptuosa, Stereum gausapatum, Tephroclype tylicolor, Typhula phacorrhiza, Xerocomus parasiticus

Laver:

1900-1979: Acrocordia gemmata, Anaphycia ciliaris, Anisomeridium biforme, Arthonia didyma, Arthonia punctiformis, Arthonia radiata, Arthonia spacicea, Arthonia tumidula, Arthonia vinosa, Arthopyrenia lapponina, Arthopyrenia punctiformis, Arthothelium ruanum, Bacidia arceutina, Bacidia beckhausii, Bacidia circumspeta, Bacidia epixanthoides, Bacidia laurocerasi, Bacidia rubella, Bacidia vezdaea, Bactrospora corticola, Biatora pilularis, Buellia disciformis, Buellia griseovirens, Buellia punctata, Buellia schaeferi, Calicium abietinum, Calicium glaucellum, Calicium salicinum, Calicium viride, Catillaria globulosa, Catillaria sphaeroides, Cetraria islandica, Chaenotheca brunneola, Chaenotheca carthusiae, Chrysothrix candelaris, Cladonia arbuscula, Cladonia chlorophaea, Cladonia ciliata, Cladonia coccifera, Cladonia coniocraea, Cladonia ochrochlora, Cladonia portentosa, Cladonia polydactyla, Cladonia pyxidata, Cladonia ramulosa, Cladonia rangiferina, Cladonia scabriuscula, Cliostomum griffittii, Coelocaulon aculeatum, Cyphelium sessile, Dimerella pineti, Enterographa elaborata, Evernia prunastri, Graphis scripta, Haematomma ochroleucum, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lecanactis abietina, Lecania cyrtella, Lecanora argentata, Lecanora carpinea, Lecanora chlorotera, Lecanora confusa, Lecanora conizaeoides, Lecanora dispersa, Lecanora expallens, Lecanora intumescens, Lecanora symmetrica, Lecidea erythrophaea, Lecidella elaeochroma, Lepraria incana, Lobaria pulmonaria, Lopadium pezizoideum, Loxospora elatina, Megalaria grossa, Melaspilea ochrothalamia, Micarea denigrata, Micarea prasina, Mycoporum quercus, Nephroma laevigatum, Ochrolechia androgyna, Ochrolechia subviridis, Opegrapha atra, Opegrapha herbarum, Opegrapha niveoatra, Opegrapha ochrocheila, Opegrapha rufescens, Opegrapha sorediifera, Opegrapha varia, Opegrapha vermicellifera, Opegrapha vulgata, Pachyphiale cornea, Parmelia exasperata, Parmelia glabratula, Parmelia saxatilis, Parmelia subaurifera, Parmelia sulcata, Parmeliopsis hyperopta, Peltigera canina, Peltigera collina, Peltigera praetextata, Pertusaria albescens, Pertusaria amara, Pertusaria coccodes, Pertusaria hemisphaerica, Pertusaria hymenea, Pertusaria leioplaca, Pertusaria multipuncta, Pertusaria pertusa, Pertusaria pupillaris, Phlyctis agelaea, Phlyctis argena, Physcia adscendens, Physcia aipolia, Physcia stellaris, Physcia tenella, Physconia distorta, Placynthiella uliginosa, Platismatia glauca, Porina aenea, Porina borneri, Porina olivacea, Pseudevernia furfuracea, Pyrenula nitida, Pyrrhospora quereana, Ramalina farinacea, Ramalina fastigiata, Rinodina efflorescens, Rinodina sophodes, Scoliosporum chlorococcum, Sphinctina turbinata, Thelotrema lepadinum, Tomasellia gelatinosa, Trapeliopsis flexuosa, Trapeliopsis granulosa, Usnea subfloridana, Xanthoria parietina, Xanthoria polycarpa

Lokalitetskode: +++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Kås Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og likenrig skov samt på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Arthonia tumidula*, *Arthonia vinosa*, *Arthopyrenia lapponina*, *Bacidia circumspecta*, *Bacidia epixanthoides*, *Bacidia laurocerasi*, *Bactrospora corticola*, *Biatora pilularis*, *Chaenotheca carthusiae*, *Cyphelium sessile*, *Enterographa elaborata*, *Lecanora confusa*, *Lecidea erythrophaea*, *Lopadium pezizoideum*, *Melaspilea ochrothalamia*, *Nephroma laevigatum*, *Pertusaria pupillaris*, *Porina borrieri*, *Sphinctrina turbinata*

2. Sjældnere arter: *Arthonia didyma*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia spadicea*, *Bacidia arceutina*, *Bacidia beckhausii*, *Bacidia vezdae*, *Buellia disciformis*, *Buellia schaeferi*, *Calicium abietinum*, *Calicium glaucellum*, *Catillaria sphaeroides slettes*, *Chaenotheca brunneola*, *Cladonia ciliata*, *Lecanora intumescens*, *Megalaria grossa*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha sorediifera*, *Pachyphiale cornea*, *Parmeliopsis hyperopta*, *Peltigera collina*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria multipuncta*, *Physcia stellaris*, *Porina olivacea*, *Rinodina efflorescens*, *Rinodina sophodes*

Kilder: 21, 28, 29, 32, 61, 62, 78, 79, 80, 100, 109, 110, 184a, 218, 287b, 288, 289, 354, 391, 402, 468, 577, 608, 613, 636, 694, 831, 837

9/22-2. Kås Strand.

De ydre dele af Kås Hoved rummer strand, strandenge og -overdrev. Nord for Kås Skov (lok. 9/22-1) ses græsset strandeng med strandsump domineret af Strand-Kogleaks og Kryb-Hvene, samt strandoverdrev.

Bevaring: Det er af meget stor betydning, at den lysåbne, lavtvoksende vegetation på Kås Strand bevares. Kås Strand og Strand-Hornskulpe(x) er fredet 1941.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1987: Udspærret Annelgræs, Bitter Bakkestjerne, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Klæbrig Brandbæger, Vår-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Harril, Havtorn, Hedelyng, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Strand-Hornskulpe(x), Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Strand-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Strand-Limurt, Marehalm, Alm. Markarve, Hede-Melbærris, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Bakke-Nellike, Prikbladet Perikon, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandkryb, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandsennep (ssp.

maritima), Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Alm. Ulvefod, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Lyng-Øjentrøst

1985: Baltisk Ensian, Bredbægret Ensian

1900-1979: Alm. Brandbæger, Klæbrig Brandbæger, Tidlig Dværgbunke, Strand-Fladbælg, Alm. Fuglegræs, Følfod, Blød Hejre, Mark-Hindeknæ, Storblomstret Hønsetarm, Blågrøn Kogleaks, Dansk Kokleare, Kveller, Ager-Padderok, Sølv-Potentil, Enårig Rapgræs, Slangetunge, Sodaurt, Fåre-Svingel, Glat Vejbred

Alger:

1900-1979: *Gloiosiphonia capillaris*(o)

Lokalitetskode: +++ K-E I s

Botanisk vurdering:

Kås Strand er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Strand-Hornskulpe(x)

2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian, Bredbægret Ensian, Strand-Limurt, Klit-Rose, Alm.

Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Hede-Melbærris

Kilder: 21, 28, 32, 58, 62, 79, 80, 126, 184a, 196, 213, 218, 275, 289, 297, 305, 354, 364, 365, 420, 601, 694, 695, 726, 740, 831, 837

9/22-3. Kås Sø (= Kås Nor).

Den 60 ha. store Kås Sø har oprindeligt været en bugt af Limfjorden. Landhævning kombineret med aflejring af strandvolde har afsnøret søen, der gennem et rørlagt afløb stadig har forbindelse med fjorden. Vandet i søen er derfor brakt. Søen er uden tilledning af spildevand. Disse forhold præger vegetationen.

På østsiden ses nærmest søen rørskov af Tagrør, der afløses af Birkeskov. Omkring udløbet glider skoven over i græssede strandenge. Her dominerer Harril og Kryb-Hvene.

Engene, der for størstepartens vedkommende har været græssede, rummer vældmoser med artsrig vegetation. Vældmoserne er med ophør af græsning ved at gro til med opvækst af buske og træer af Pil og Birk.

En liste over fundne planter ved bredden af Kås Sø findes i Böcher og Jørgensen (1936).

Nyere grundige, botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at Kås Sø bevares i sin nuværende tilstand. Det er derfor ønskeligt, at den fortsat står i direkte forbindelse med Limfjorden, og at tørlægning ikke finder sted. Kås Sø er fredet 1941.

Vegetationstyper: Sø, væld, eng, fugtig løvskov

Højere planter:

1985: Lav Kogleaks(x)

1900-1979: Sump-Hullæbe(o). Se tillige floraliste i Böcher og Jørgensen (1936)

Lokalitetskode: + V-E-Sv I s

Botanisk vurdering:

Kås Sø er henført til kategori 1 på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Lav Kogleaks(x)

Kilder: 28, 62, 79, 80, 218, 289, 344, 354, 361, 694, 837

9/22-4. Kås Hede.

Syd for Kås Sø (lok. 9/22-3) rejser sig et græsset, stærkt kuperet overdrev med hedevegetation. Ved ophør af græsning vil i hvert fald den østlige del af heden forvandles til krat eller lav skov af Eg. Andre dele har længere tid været ugræsset og er sprunget i skov.

Bevaring: Kås Hede er fredet 1941.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1987: Tidlig Dværgebunke, Alm. Ene, Guldblomme, Hirse-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Mose-Troldurt, Engelsk Visse

1986: Hedelyng, Hede-Melbærris, Revling, Lav Skorsoner, Håret Visse

1985: Klit-Rose

1900-1979: Bølget Bunke, Mose-Bølle, Bredbægret Ensian(o), Småkronet Gedeskæg, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Kløkkelyng, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Øret Pil, Slåen, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Tyttebær, Læge-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia squamosa*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*

Lokalitetskode: ++ H-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Håret Visse

Kilder: 28, 32, 55, 56, 60, 62, 79, 80, 277, 289, 354, 452, 588, 694, 831, 837

9/22-5. Kås.

Botaniske oplysninger, der kan henføres arealer ved Kås Hovedgård eller som ikke umiddelbart kan stedfæstes nøjere på Kås Halvøen, er samlet her.

Vegetationstyper: Bebyggelse, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Mandstro(+), Fingerbøl, Kær-Guldkarse, Rød Hestehov, Alm. Hjertespad(o), Kalmus(o), Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Rubus pyramidalis, Stilk-Siv(o), Butbladet x Kruset Skræppe(o), Bakke-Soløje(o), Tangurt(+), Smalbladet Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Hypocreopsis lichenoides(o)

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 27, 32, 62, 79, 80, 155, 156, 191, 278, 286, 289, 297, 354, 831, 837

9/23 Enge på nordsiden af Sønderlem Vig

9/23-1. Sønderlem Vig.

Både amtsgrænsen mellem Viborg amt og Ringkøbing amt og distriktsgrænsen mellem TBU distrikt 9 og TBU distrikt 15 forløber gennem Sønderlem Vig. Idet særskilte botaniske beskrivelser af engene langs nordsiden af vigen, er disse samlet her.

Nord for den 320 ha. store Sønderlem Vig ligger strandenge, strandvolde, ferske enge og rørskov, der omfatter ca. 150 ha. Selve vigen er ved en dæmning adskilt fra Limfjorden. Et pumpeværk sikrer konstant vandstand i vigen.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, eng, rørskov

Lokalitetskode: + K-E-V III r

Kilder: 344, 354, 361, 694

9/23-2. Hostrup.

Uden for diget, der adskiller Sønderlem Vig (lok. 9/23-1) fra Limfjorden, ligger bred sandstrand med karakteristiske plantesamfund. Mellem diget og landevejen mellem Hostrup og Remmer ligger græsset, ikke lyngdomineret hede. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, hede

Højere planter:

1900-1979: Håret Viol(o)

Lokalitetskode: + K-E-H III r-s

Kilder: 289, 694, 837

9/24 Hvidbjerg

9/24-1. Brøndum-Hvidbjerg Plantage.

Den 44 ha. store Brøndum-Hvidbjerg Plantage (Spøttrup kommune) er nåletræsplantage, hvori der indgår lidt løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 694

9/24-2. Øster Dølby.

Ved Øster Dølby ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et stykke kulturskov med mange forskellige, mest plantede træer. Enkelte træer af Alm. Eg og Småbladet Lind er formodentlig oprindelige.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Småbladet Lind

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

9/24-3. Skørsø.

Amtsgrænsen mellem Viborg og Ringkøbing amt løber gennem den 8 ha. store Skørsø. Oplysninger om søen og dens omgivelser er af praktiske årsager samlet her. Området har oprindeligt været helt tilgroet mose. Under sidste krig blev tørven afgravet til produktion af brændsel. Søen er nu igen under tilgroning. Ved søen ligger i følge Böcher (1943) hede.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøen Skørsø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen friholdes for næringsstoffer, og at den ikke gror til. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø, hede(o)

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Smalbladet Pindsvineknop

1900-1979: Tvepibet Lobelie (i mængder)

Lokalitetskode: + V-(H) I s-ms

Botanisk vurdering:

Skørsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x)
2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop
4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 56, 218, 239, 354, 361, 631c, 631d

9/25 Skive

9/25-1. Skive

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i og ved Skive foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse, brakvand

Højere planter:

1986: Blåtop, Gederams, Stor Konval, Majblomst, Liden Nælde, Alm. Røn
1900-1979: Blåstjerne, Vår-Brandbæger, Opret Hejre(o), Stakløs Hejre(o), Rød Hestehov,
Hieracium bupleurifolium(o), Konellike(o), Gærde-Kørvel(o), Eng-Storkenæb(o),
Børsteblandet Vandaks, Alm. Ålegræs

Svampe:

1900-1979: Puccinia arrhenatheri

Lokalitetskode: + B-K III r

Kilder: 54, 90, 135, 270, 274, 284, 289, 336, 690, 831

9/25-2. Skive Å (= Karup Å) ved Skive.

På strækningen mellem Lundbro og Skive Fjord danner Skive Å grænsen mellem TBU distrikt 9 og TBU distrikt 15.

Langs åen ligger tidligere græssede enge, der er under kraftig tilgroning med høje urter og tuedannende planter, samt mere sumpede arealer. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke. (Se tillige lok. 15/13-1).

Bevaring: 63 ha. på begge sider af åen er fredet 1944.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, eng

Højere planter:

1983: Bredbladet/Smalbladet Dunhammer

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 80, 351, 354

9/25-3. Krabbesholm Skov.

Den 66 ha. store Krabbesholm Skov (Skive kommune, privatejet) består overvejende af løvskov af især Bøg iblandet Småbladet Lind og Korsved samt i mindre grad beplantninger af nåletræer. Skoven rummer stedvis uforstyrrede bevoksninger med mange, ældre træer og artsrig skovbundsvegetation. På skråningerne mod Skive Fjord forekommer væld.

Skoven er findested for mange for landsdelen usædvanlige planter. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, væld

Højere planter:

1985: Bøg, Korsved, Småbladet Lind

1982: Alm. Eg, Hassel, Skavgræs, Skælrod

1900-1979: Blå Anemone(o), Ask, Spring-Balsamin, Vorte-Birk, Blåstjerne, Druemunke(o), Skov-Elm, Firblad, Lund-Fredløs(o), Kost-Fuglemælk, Galnebær(o), Hestekastanie, Storblomstret Kodriver(o), Nælde-Klokke, Smalbladet Klokke(o), Alm. Mangeløv, Miliegræs, Storbladet Lind, Liden Lærkespore, Elfenbens-Padderok(o), Alpe-Pengeurt(o), Vinge-Pileurt(o), Sølv-Poppel, Alm. Røn, Skælrod(o), Liden Steffensurt(o), Spidsbladet Steffensurt(o), Skov-Stilkaks, Kæmpe-Svingel, Gærde-Vikke (var. montana?)

Svampe:

1982: *Armillariella mellea*, *Bertia moriformis*, *Bjerkandera adusta*, *Boletus luridus*, *Calocera cornea*, *Cylindrobasidium elvovens*, *Daedaleopsis confragosa*, *Datronia mollis*, *Exidia glandulosa*, *Exidia truncata*, *Flammulina velutipes*, *Fomitopsis pinicola*, *Ganoderma lucidum*, *Hymenochaete rubiginosa*, *Hyphodontia sambucina*, *Hypoxylon fragiforme*, *Hypoxylon fuscum*, *Hypoxylon rubiginosum*, *Inonotus radiatus*, *Lycogala epidendron*, *Megacollybia platyphylla*, *Mycena galericulata*, *Mycena vitilis*, *Melogramma spiniferum*, *Peniophora incarnata*, *Phellinus conchatus*, *Phellinus ferreus*, *Phellinus ferruginosus*, *Phellinus igniarius*, *Piptoporus betulinus*, *Pluteus atricapillus*, *Pluteus squamosus*, *Schizopora paradoxa*, *Sclerotinia tuberosa*, *Stereum hirsutum*, *Stereum rugosum*, *Trametes semisupina*, *Trametes versicolor*, *Tremella mesenterica*, *Xylaria carpophila*, *Xylaria hypoxylon*

Lokalitetskode: + S-Sv-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skælrod

3. Lokalt sjældnere planter: Korsved, Småbladet Lind

Kilder: 52, 62, 100, 107, 109, 110, 116, 125, 176, 265, 270, 272, 283, 289, 333, 354, 382, 397, 468, 563, 565, 694, 831, 837

9/26 Hærupstrand

9/26-1. Hærupstrand.

Botaniske beskrivelser af skrænterne ved Hærupstrand foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1982: Pyramide-Læbeløs

1900-1979: Bakke-Gøgeurt(o), Kløftet Storkenæb

Lokalitetskode: + E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pyramide-Læbeløs

Kilder: 140, 208, 287b, 831

9/26-2. Hostrupstrand.

Ved Hostrupstrand ligger strandvolde med overdrevsvegetation og væld neden for litorinaskrænten. Kystskrænten er beklædt med krat domineret af Havtorn eller af skov.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, nåleskov

Højere planter:

1985: Havtorn

1900-1979: Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Bredbladet Mangeløv, Grå-Pil, Alm. Røn, Rubus infestus, Skovstjerne

Lokalitetskode: + E-V-S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rubus infestus

Kilder: 286, 694, 837

9/26-3. Hostrup Krat (= skov ved Birkedal?).

Hostrup Krat er i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et mere eller mindre samlet egekrat iblandet plantet Bøg på østhælde (ved Birkedal?).

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Hedelyng, Engriflet Hvidtjørn, Majblomst, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Tørst, Vild Æble

Lokalitetskode: + S III r

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 10.

TBU distrikt 10 er den vestlige del af Himmerland. Området syd for Lerkenfeld Å ligger i Viborg amt og behandles nedenfor, mens den nordlige del ligger i Nordjyllands amt og gennemgås i bind 9.

10/47 Gedsted

10/47-1. Gedsted.

Nord og vest for Gedsted rejser litorinaskrænten sig over Lerkenfeld Ådal (beskrevet under Nordjyllands amt, bind 9, lok. 10/44-1) og beskyttes af marint forland. De ydre dele af skrænterne, Libakker, er eksponeret mod Lovns Bredning.

Dele af skrænterne anvendes til græsning. Landevejen Viborg-Løgstør er gravet ned i skrænten og ligger på en dæmning over engene og Lerkenfeld Å. Vejskrænterne er tilplantet med Havtorn, Rynket Rose og Bjerg-Fyr. Det marine forland syd for åen og vest for landevejen er græsset og overvejende veldrænet. I den sydlige del optræder bortset fra rørskov af Tagrør lavtvoksende vegetation, der stedvis både på skrænterne og på engene bærer præg af anvendelse af gødning.

På skrænterne ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) rester af egekrat.

Vegetationstyper: Overdrev, rørskov, strandeng, løvskov

Højere planter:

1988: Bellis, Blåmunke, Høst-Borst, Bølget Bunke, Bævreasp, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Eg, Grå-El, Alm. Engelsød, Flipkrave, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Alm. Gyldenris, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hylde, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Bredbladet Mangeløv, Stor Nælde, Ager-Padderok, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandskæg, Gul Snerre, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1985: Tagrør

1900-1979: Strand-Asters, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Kødte Hindeknæ, Mark-Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Klokke(o), Nikkende Kobjælde(o), Rødbrun Kogleaks(o), Strand-Kogleaks, Selje-Røn, Sandkryb, Strandgåsefod, Aks-Ærenpris(o)

Lokalitetskode: + E-V-K-(S) II r-s

Kilder: 71b, 100, 289, 695, 790

10/47-2. Knudstruphede.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Knudstruphede foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede(o)

Laver:

1900-1979: *Peltigera aphthosa*(o)

Lokalitetskode: 0-+ (H) IV 0

Kilder: 4, 72, 78, 826

10/48 Fjelsø

10/48-1. Ålestrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Ålestrup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Rapgræs(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 125

10/48-2. Vesterris Plantage = Vesterris Skov.

I sammensætningen af Vesterris Plantage indgår overvejende nåletræer tillige med lidt Bøg og Eg. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1985: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

10/48-3. Testrup.

I Testrup ligger ruiner af bispegården og hospitalet. Murresterne er delvist velplejede. I vegetationen indgår enkelte kulturplanter, mens mos- og lavvegetationen på stenene er veludviklet.

Højere planter:

1988: Ahorn, Alm. Akeleje, Ask, Blæresmælde, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Grå-Bynke, Draphavre, Glat Dueurt, Skov-Elm, Mark-Forglemmigej, Skov-Forglemmigej, Gederams, Gåsemad, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Judaspenge, Lugtløs Kamille, Roset-Karse, Liden Klokke, Stor Konval, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Alm. Markarve, Alm. Mælkebøtte, Fandens Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Snerle-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Fladstrået Rapgræs, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Singrøn, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Hvid Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Vedbend, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Marts-Viol, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 219

10/49 Gjørup Enge

10/49-1. Gjørup Bæk.

Vandet i Gjørup Bæk er lettere forurennet. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 354, 361

10/49-2. Hjortshøje.

Langs stranden ved Hjortshøje ligger marint forland afgrænset mod Lovns Bredning af smal forstrand. De lavere dele rummer strandengesvegetation, mens de højere er strandoverdrev.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Gul Abeblomst

1900-1979: Vår-Potentil

Lokalitetskode: 0-+ K IV 0

Kilder: 463

10/50 Ulbjerg Klint

10/50-1. Ulbjerg Klint.

Ulbjerg Klint rummer skrænter, der rejser sig stejlt mod Lovns Bredning. Disse er stedvis blottet for vegetation. Baglandet er stærkt kuperet med højder op til 27,1 m ved Skelhøj og 30,1 m ved Store Klinthøj. Jordbunden består af sand, der overlejrer ler. Stedvis forekommer flere, mindre egekrat. I mange lavninger optræder væld. Vegetationen i de græssede væld domineres af Tandet Sødgræs og Alm. Rapgræs, tillige med Gul Abeblomst. På åbne steder med rindende vand vokser de lyskrævende arter Vedbend-Vandranunkel og Vandarve. På ugræssede steder dominerer pilekart.

Bakkelandet er hårdt græsset, men rummer en temmelig artsrig overdrevsvegetation domineret af græsser eller dværgbuske (= Hedelyng).

Et område omkring Store Klinthøj er ejet af det offentlige (Viborg statsskovdistrikt).

Bevaring: Ulbjerg Klint og dele af baglandet ialt omkring 210 ha. er fredet 1969.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, mark

Højere planter:

1988: Gul Abeblomst, Liden Andemad, Lådden Dueurt, Sump-Fladstjerne, Mark-Forglemmigej, Fuglegræs, Gedeskæg, Hvidmelet Gåsefod, Alm. Gåsemad, Alm. Hanekro, Hamp-Hanekro, Grøn Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Hyrdetaske, Kamgræs, Kiddike, Kornblomst, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Smalbladet Mærke, Fersken-Pileurt, Snerle-Pileurt, Lav

Ranunkel, Alm. Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Spergel, Hare-Star, Ager-Stedmoderblomst, Rynket Stenfrø, Tandet Sødgræs, Kær-Tidsel, Kølle-Valmue, Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Rank Vejsennep, Foder-Vikke, Muse-Vikke, Mark-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1983: Hvid Anemone, Tidlig Dværgbunke, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Håret Høgeurt, Kattefod, Opret Kobjælde, Alm. Kællingetand, Gråfrugtet Sand-Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Knold-Ranunkel, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Smalbladet Timian, Smalbladet Vikke, Vår-Vikke, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Alm. Ene, Havtorn, Hjertegræs, Enårig Knavel, Mark-Krageklo, Kegle-Limurt, Knoldet Mjødurt, Alm. Pimpinelle, Sand-Star, Bidende Stenurt, Aks-Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Tritomaria exsertiformis

Lokalitetskode: ++ E-V-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt, Kegle-Limurt, Aks-Ærenpris

3. Lokalt sjældnere planter: Opret Kobjælde 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Kattefod, Opret Kobjælde, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 79, 80, 136, 310, 354, 630, 621, 694, 805, 810, 831, 837, 852

10/50-2. Møllebæk = Ulbjerg Møllebæk.

Møllebæk er ca. 5 km. Faldforholdene er gode, og bunden består af sand vekslende med grus og sten. Omkring udløbet i Lovns Bredning syd for Store Klinthøj (lok. 10/50-1) ligger enge, der overvejende er græssede og stedvist vældpåvirkede.

Bevaring: Den nedre del af Møllebæk syd for Store Klinthøj er fredet 1969.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst, Strand-Kogleaks, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 276, 354, 361, 694, 831

10/50-3. Uglbakke.

Ved Uglbakke ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) små partier af forhugget egekrat domineret af Alm. Eg. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Gedeblad

Lokalitetskode: + S IV 0

Kilder: 100

10/51 Ulbjerg

10/51-1. Ulbjerg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ulbjerg foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant, bebyggelse

Højere planter:

1988: Eng-Storkenæb

1900-1979: Gul Abeblomst, Håret Hunde-Rose(o), Langbladet Vortemælk

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 277, 630, 810

10/51-2. Bak Royels Plantage = Bakrøgel Plantage.

Om sammensætningen af den 55 ha. store Bak Royels Plantage (Møldrup kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/51-3. Sletmose Plantage.

Om sammensætningen af den 54 ha. store, privatejede Sletmose Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/51-4. Kiildsens Plantage.

Om sammensætningen af den 40 ha. store, privatejede Kiildsens Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/51-5. Skinderup Mølle.

Om sammensætningen af den 10 ha. store, privatejede skov ved Skinderup Mølle foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/51-6. C. E. Flensborgs Plantage og Hov Hede.

Den 705 ha. store C. E. Flensborgs Plantage (Det danske Hedeselskab) og Hov Hede rummer nåleskov med mindre hedepartier. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Skov, hede

Lokalitetskode: + S-H III r

Kilder: 109, 354

10/51-7. Lille Thorup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Lille Thorup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1981: Jordkastanie

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 140

10/52 Sundstrup

10/52-1. Sundstrup.

Både nord og syd for Sundstrup ligger vesteksponerede litorinaskrænter. Skrænterne syd for Sundstrup græsses og rummer en lavtvoksende overdrevsvegetation.

På de nordlige skrænter forekommer granplantager, der gennemskæres af dybe slugter med væld og bække. De omkringliggende enge afgræsses (1978). En del af de nordlige skrænter (75 ha.) ejes af det offentlige (Viborg statsskovdistrikt).

Øst og ØNØ for Sundstrup ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et par mindre egekrat, der stedvis er domineret af Bævresp.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, nåleskov, eng, væld, vandløb

Højere planter:

1980: Guldblomme, Hønsbær, Kambregne, Spæd Mælkeurt, Smuk Perikon
1900-1979: Gul Abeblomst, Hvid Anemone, Blåbær, Brombær, Bævreasp, Alm. Eg, Skov-
Elm, Alm. Ene, Alm. Fuglegræs, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Hassel,
Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm.
Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Stor Nælde,
Prikbladet Perikon, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle, Kær-Ranunkel, Rubus langei, Nyse-Røllike,
Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Tørst, Alm. Vandranunkel, Vedbend-Vandranunkel,
Tveskægget Ærenpris

Svampe:

1981: Entoloma juncimum, Hygrocybe ceracea

Lokalitetskode: + S-E-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, Kambregne, Spæd Mælkeurt, Vedbend-Vandranunkel
3. Lokalt sjældnere planter: Rubus langei
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 100, 109, 286, 310, 354, 578, 694

15/52-2. Virksund.

Langs dæmningen ved Virksund forekommer skove af Rørgræs. På stranden optræder Marehalm.

Vegetationstyper: Rørskov, strand

Højere planter:

- 1988: Marehalm, Rørgræs
1900-1979: Stilk-Mælde(o)

Lokalitetskode: + K-V III r

Kilder: 156, 810

10/53 Lynderup Halvøen

10/53-1. Nørreris Skov.

Om sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Nørreris Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/53-2. Sandager Plantage.

Om sammensætningen af den 14 ha. store, privatejede Sandager Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/53-3. Lynderup Strand.

Lynderup Strand er smal og sandet. Vegetationen er præget af rørskovs- og fugtigbundsplanter.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Fliget Brøndsel, Vand-Mynte, Bredbladet Mærke, Fersken-Pileurt, Gåse-Potentil, Ranunkel, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tagrør

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 180

10/54 Lynderup Enge

10/54-1. Lynderup Enge.

Langs kysten fra Lynderup Hage til udløbet af Simested Å (lok. 10/56) ligger marint forland med delvist omlagte og inddæmmede strandenge samt afvandede ferskvandsenge. Enkelte af

disse enge har knoldstruktur domineret af Mose-Bunke. Engene anvendes til græsning, høslet eller opdyrkning.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, mark

Højere planter:

1986: Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Mose-Bunke, Engkarse, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Alm. Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Strand-Trehage

1900-1979: Vadegræs(+)

Lokalitetskode: + K-E-B III r

Kilder: 180, 283, 354, 604, 695

10/55 Nørre Rind

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

10/56 Simested Ådal, nedre del

10/56-1. Simested Å.

Den mellemste del af Simested Å mellem Ålestrup (lok. 10/48-1) og Sdr. Borup Bro er ureguleret med godt fald, mens den nedre del er reguleret med ringe fald.

På grund af uberørtheden langs den mellemste del optræder oprindelig, naturlig vandplantevegetation. De omgivende enge er for størstedelens vedkommende ekstensivt græssede. Væld optræder stedvis.

Sidebækken ved Skinderup (ikke Sinderup Møllebæk) er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Den øverste del af Simested Å er beskrevet under lok. 10/60-2.

Bevaring: Simested Ådal mellem Ålestrup og Sdr. Borup Bro er sammen med Tulsbjerg (lok. 10/60-1) ialt 455 ha. fredet 1970.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, væld

Højere planter:

1984: Bølget Bunke, Fløjlgræs, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Alm. Hundegræs, Alm. Kamgræs, Hvid-Kløver, Eng-Nellikerod, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Eng-

Rapgræs, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Eng-Troldurt
1900-1979: Dynd-Skræppe x Vand-Skræppe(o)

Laver:

1988: Xanthoria elegans

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 6, 79, 80, 101, 106, 180, 344, 348, 354, 359, 361, 694, 837

10/56-2. Borup Hede.

Borup Hede plejes ved afbrænding, hvilket bevirker en god reetablering af lavtvoksende vegetation.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1984: Bølget Bunke, Bævreasp, Hedelyng, Revling, Skovstjerne, Grå Star, Sand-Star, Enskallet(?) Sumpstrå, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + H III s

Kilder: 694

10/56-3. Troelstrup Krat.

Troelstrup Krat står på den stærkt kuperede østside af Simested Ådal og gennemskæres af flere dybe slugter, af hvilke den ene forlænges mod øst til Tulsbjerg (lok. 10/60-1). I krattet indgår i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) løvskov domineret af Eg i blandet mosaik med beplantninger af nåletræer og af marker.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede(o), mark

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje(o), Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Smalbladet Klokke(o), Alm. Kohvede, Stor

Konval, Liljekonval, Majblomst, Stor Nælde, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene(o), Skovstjerne, Skovsyre, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tørst, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-(H)-B II r

Kilder: 100

10/56-4. Ettrup Plantage.

I Ettrup Plantage indgår overvejende nåleskov tillige med lidt løvskov af Alm. Eg og Bævreasp.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 109

10/57 Skals med omgivende terræn

10/57-1. Skals.

Syd for Skals ligger på den sydeksponeerede side af Skals Ådal (lok. 14/32-1) i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et mindre krat.

Kildedal rummer spredte løvtræer, krat, væld og vandløb. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, væld, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Hassel, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 100, 694

10/57-2. Granlygård Plantage.

I sammensætningen af den 14 ha. store, privatejede Granlygård Plantage indgår overvejende nåletræer tillige med lidt blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

10/58 Møldrup med omgivende terræn

10/58-1. Ugelris.

Ved Ugelris forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) krat af løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Hvidtjørn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

10/58-2. Langmose.

Langmose rummer tørvegrave. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 694

10/58-3. Vester Tostrup

Om sammensætningen af den 15 ha. store, privatejede Egelund ved Vestre Tostrup foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/59 Hverrestrup Bakker og Skat Skov

10/59-1. Hverrestrup Bakker.

Hverrestrup Bakker er randmorænedannelse og fremstår som markant bakkeparti. Vegetationen er en mosaik mellem ubenyttede, lyngklædte partier, græsklædte, græssede overdrev, krat, dyrkede marker og fugtige områder i dalene. Flere af de fugtige områder er fattigkær med veludviklede hængesække.

Bevaring: 29 ha. af Hverrestrup Bakker er fredet 1929.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, løvskov, kær, mark

Højere planter:

1987: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Frøbid, Rød-Gran, Hunde-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø, Grå-Pil, Spæd Pindsvineknop, Revling, Rosmarinlyng, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Rundbladet Soldug, Tranebær, Aflangbladet Vandaks

1983: Blåbær, Blåmunke, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Liden Klokke, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Majblomst, Nordisk Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Alm. Månerude, Krybende Pil, Lyng-Snerre, Pille-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Strand-Nellike(o), Forskelligbladet Tidsel(o)

Alger:

1987: *Cosmarium* sp., *Cyrorocystis* sp., *Euastrum* sp., *Pleurotaenium* sp., *Staurastrum* sp., *Staurodesmus* sp., *Tetmemorus* sp.

Lokalitetskode: + H-E-S-V-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Kattefod, Alm. Månerude

Kilder: 25, 80, 289, 354, 474, 694, 837, 853

10/59-2. Skat Skov.

den 120 ha. store partsskov Skat Skov ligger på kuperet terræn, der falder jævnt mod nordøst. I skovens østlige del ligger flere kløfter. Jordbunden er tør og mager.

I sammensætningen af skoven indgår megen naturskov af Eg, der i følge Wiinstedt (Gram, Jørgensen og Køie 1944) overvejende er Alm. Eg tillige med lidt Vinter-Eg og deres indbyrdes hybrider samt pletvis Hassel. Stedvis er indplantet nåletræer. Løvskovspartierne bærer præg af manglende forstlig drift, og skoven er gennem de sidste årtier blevet tættere.

Skovbundsvegetationen er uforstyrret og meget karakteristisk. På grund af manglende drift rummer skoven mange udgåede træer, der giver grobund for en artsrig svampe- og mosvegetation, der ikke er beskrevet i den foreliggende litteratur.

Nyere oplysninger om Skat Skov er meget ønskelige.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven med dens karakteristiske følgearter i Skat Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at nåletræerne afdrives, at der foretages en let plukhugst i løvskoven for at skabe lysninger, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, mark

Højere planter:

1989: Ask, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Guldnælde, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Vild Kørvel, Lærk, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Eng-Nellikerod, Nordmannsgran, Rubus nessensis, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovsyre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Tyttebær, Glat Vejbred, Krat-Viol, Ørnebregne

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåtop, Brombær, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Alm. Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Nikkende Flitteraks(o), Fløjlsgræs, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Skov-Gøgeurt(o), Sct. Hansurt, Hieracium virgultorum(o), Hunde-/Sand-Hvene, Hvidtjørn, Rank Høgeurt(o), Liden Klokke, Smalbladet Klokke(o), Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Klæbrig Norel(o), Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Skvalderkål, Skovmærke, Skovstjerne, Gul Snerre, Liden Snerre(o), Snylterod(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tormentil, Tørst, Femradet Ulvefod(o),

Gærde-Vikke, Kassubisk Vikke(o), Klokke-Vintergrøn(o), Liden Vintergrøn(o), Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Skat Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Skat Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 7, 35, 100, 109, 271, 273, 289, 297, 354, 595, 631e, 694, 837

10/59-3. Højslev Møllegård.

Beskrivelse af mølledammen ved Højslev Møllegård foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Gifttyde, Vild Kørvel, Krans-Mynte, Enkelt Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 35

10/60 Terrænet mellem Hvam, Hvilsom og Simested

10/60-1. Tulsbjerg.

Tulsbjerg er randmorænedannelse og består af et smalt, stærkt kuperet terræn. Området står i den vestlige ende i forbindelse med Simested Ådal (lok. 10/56-1).

Bevaring: Tulsbjerg er fredet 1971.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Bævreasp, Stor Konval, Alm. Røn, Vild Æble

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 79, 80, 100

10/60-2. Simested Å, øvre del.

Den øverste del af Simested Å er reguleret, og åens fald er ringe. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Den mellemste og nederste del af Simested Å er beskrevet under lok. 10/56-1.

Vegetationstyper: Vandløb, have

Højere planter:

1900-1979: Dansk Ingefær(o), Nikkende Kobjælde(o), Kær-Mysse(o)

Lokalitetskode: 0 V-B IV 0

Kilder: 48, 289, 348, 354, 359, 361, 837

10/60-3. Eveldrup.

Ved Eveldrup ligger græssede, ugødede overdrev med hedevegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at hedeområderne med lavtvoksende, lyskrævende vegetation ved Eveldrup bevares.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1983: Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Alm. Hønsetarm, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Kattefod, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Majblomst, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Kantet Perikon, Krybende Pil, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Fåre-Svingel, Pille-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Lancet-Vejbred, Lyng-Vikke(x), Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Dyndurt(o), Spyd-Pil(o), Skede-Star(o), Svømmende Vandaks(o)

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Overdrevene ved Eveldrup er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Lyng-Vikke(x)

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Kattefod, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 283, 289, 854

10/60-4. Korsøgård.

I sammensætningen af den 58 ha. store, privatejede Korsøgård Plantage indgår overvejende nåletræer tillige med lidt løvskov af Eg. Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Korsøgård foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1985: Alm./Vinter-Eg

1900-1979: Horse-Tidse

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 289

10/61 Hvilsom Plantage og Åstrupgård Plantage

10/61-1. Hvilsom Plantage.

Om den 206 ha. store, privatejede Hvilsom Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/61-2. Åstrupgård Plantage.

Om den 99 ha. store Åstrupgård Plantage (Det danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/61-3. Skravad Plantage.

Om Skravad Plantage (Det danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/61-4. Hvilsom Skolelod.

Om Hvilsom Skolelod (Det danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

10/62 Roum

10/62-1. Skravad Bæk (incl. Støttrup Bæk og Navndrup Møllebæk).

Skravad Bæk har gode faldforhold. Bunden består af sand tillige med stedvis grus eller sten. Enkelte steder optræder væld i engene omkring bækken. Siderne rummer stedvis hedevegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, eng, hede

Højere planter:

1985: Opret Kobjælde

Lokalitetskode: + V-E-H III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Opret Kobjælde

Kilder: 352, 354, 359, 361, 694, 837

10/62-2. Hvolris.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Hvolris foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Svineøje

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Svineøje

Kilder: 391, 630

10/62-3. Navndrup Krat.

Navndrup Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af tre mindre krat på kuperet terræn. Nyere oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Hedelyng, Alm. Hyld, Majblomst, Øret Pil, Alm. Røn, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

10/62-4. Roum.

Terrænet ved Roum er stærkt kuperet. Her ligger ådale, hvis sider har forskellig eksponering. Flere af disse har lysåben lavtvoksende vegetation med flere, karakteristiske overdrevsplanter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de lysåbne skrænter med den karakteristiske, lyskrævende overdrevsvegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at de lysåbne skrænter ikke tilplantes, at selvsåede træer og buske med undtagelse af Alm. Ene fjernes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, vandløb

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Ugrenet Edderkopurt(x)
1980: Bakke-Gøgelilje, Kambregne, Plettet Kongepen, Spæd-Mælkeurt, Smuk Perikon, Lyng-Star

Lokalitetskode: + E-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Overdrevsskrænterne ved Roum er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Ugrenet Edderkopurt(x)
2. Sjældnere planter: Kambregne, Plettet Kongepen, Spæd Mælkeurt, Lyng-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje, Lyng-Star

Kilder: 354, 621, 694, 878

10/62-5. Nørris Krat.

Nørris Krat beklæder den ene side af en sidedal til Nørris Dal. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) omgives krattet af i ådalen eng og oven for krattet af mark og hedebakker. Selve krattet er i den øverste del ret højt bestående af retstammede træer, mens den nedre del er mere åbent med flere krogede stammer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Sct. Hansurt, Krybende Hestegræs, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Fugle-Kirsebær, Smalbladet Klokke(o), Kantet Konval(o), Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Feber-Nellikerod, Bjerg-Perikon(o), Alm. Røn, Skovstjerne, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

10/62-6. Hale Sø.

Den 10 ha. store Hale Sø har en maksimal dybde på 2 m. Bunden består af sand eller sandblandet gytje. Søen er uden overjordisk til- eller fraløb. Den omgives af dyrkede marker, enge og kær.

Vandet i søen er temmeligt næringsrigt og i stigende omfang lettere eutrofieret af stigende mængder kvælstof, der hidrører fra diffus tilstrømning. Den rummer en veludviklet vandplantevegetation. Af bredvegetation optræder lidt rørskov i den vestlige del.

Bevaring: Det er af stor betydning, at det rene vand i Hale Sø bevares og dermed den veludviklede vandplantevegetation. Det er derfor ønskeligt, at vandet i søen ikke udsættes for yderligere eutrofiering, at den og dens omgivelser ikke afvandes, at tilførsel af næringsstoffer i søens nære omgivelser nedsættes, og at udvinding af råstoffer forhindres.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Hår-Tusindblad, Liden Vandaks

Alger:

1989: Chara sp.

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Hale Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Renvandet sø.

2. Sjældnere planter: Svømmende Sumpskærm, Hår-Tusindblad

Kilder: 345, 352, 354, 361, 621, 694, 837

10/63 Fristrup med omgivende terræn

10/63-1. Hærup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Hærup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Mose-Vintergrøn(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289

10/63-2. Klejtrup.

Ved Klejtrup ligger tre mindre krat på kuperet terræn, der i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) rummer bevoksninger eller enkelttræer af Eg. Det ene krat er tillige gennemplantet af nåletræer. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Hassel, Alm. Gedeblad, Hieracium lissolepium(o), Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Tørst, Krat-/Skov-Viol

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 378

10/64 Klejtrup Sø

10/64-1. Klejtrup Sø.

Grænsen mellem Nordjyllands amt og Viborg amt samt grænsen mellem TBU distrikt 10 og TBU distrikt 13b går gennem Klejtrup Sø. Af praktiske årsager er oplysningerne om Klejtrup Sø samlet her. Den 135 ha. store Klejtrup Sø har dybder op til 3,5 m. Vandet er næringsrigt som følge af tilledning af spildevand gennem en årrække direkte til søen og til de tilførende vandløb. Algeproduktionen er stor, hvorfor bundvegetation kun optræder sparsomt. Langs bredden forekommer spredt rørskov. De omgivende enge græsses. Flere steder støder fugtig skov op til søen. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Alm. Brunelle, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Vand-Mynte, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Krybende Ranunkel(o), Kruset Skræppe, Alm. Sumpstrå, Sværtelvæld, Hjertebladet Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Langbladet Vandaks(o), Tråd-Vandaks(o), Vandnavle, Vandranunkel(o)

Alger:

1900-1979: Chara sp., Gloiotrichia echinulata(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 83, 160, 289, 345, 352, 354, 361

10/65 Hærup Sø

10/65-1. Hærup Sø.

Den 73 ha. store Hærup Sø har en største dybde på ca. 2 m. Vandet i søen er eutrofieret på grund af tilledning af overdoser af kvælstof og fosfor. Dette bevirker kraftig algeproduktion, der hæmmer væksten af højere plante i søens dybere dele. Flere steder dækkes vandoverfladen af flydeblade. Bredvegetationen er kun sparsomt udviklet.

Søen kranses af delvis græssede enge (bl. a. en dyrehave på østsiden) med væld og hedebacker.

Bevaring: Hærup Sø er sammen med sine omgivelser ialt 370 ha. fredet 1970.

Vegetationstyper: Sø, væld, eng, hede

Højere planter:

1988: Bellis, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Måj-Gøgeurt, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Hvid-Kløver, Fladtrykt Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Kær-Padderok, Bidende Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Trehage, Vandarve, Vandnavle, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

1987: Kødfarvet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt

1986: Kryb-Hvene, Vand-Mynte, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Sump-Snerre, Manna-Sødgræs, Lancetbladet Ærenpris

1900-1979: Glansbladet Hæg, Opret Hønsetarm

Mosser:

1986: *Climacium dendroides*, *Hypnum cupressiforme*, *Marchantia polymorpha*

Alger:

1900-1979: *Chara contraria*(o), *Chara fragilis*(o)

Lokalitetskode: ++ V-E-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Bryum schleicheri*, Purpur-Gøgeurt

3. Lokalt sjældnere planter: Opret Hønsetarm

Kilder: 79, 80, 122, 263, 345, 352, 354, 361, 397, 470, 487, 579, 694, 837

10/65-2. Skamris Krat.

Skamris Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af små, spredte krat på siderne af Skamris Dal. Disse krat er iblandet nåletræer. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

10/66 Hjarbæk Fjord

10/66-1. Hjarbæk Fjord.

Med etableringen i 1966 af dæmning og sluser over Virksund (lok. 10/52-2) er vandet i Hjarbæk Fjord blevet adskilt fra den ydre del af Limfjorden. Dette har påvirket de hydrologiske forhold i Hjarbæk Fjord, idet den frie indstømning af saltvand blev forhindret. Fjorden modtager vand fra flere store, vandrige åer, Simested Å (lok. 10/56-1 & 10/60-2), Skals Å (lok. 14/32-1, 2, 3 & 4), Fiskbæk Å (lok. 15/23-1, 2 & 3) og Jordbro Å (lok. 15/21-1 & 15/32-6).

Vandet i fjorden er blevet ferskere efter lukningen. Samtidig bevirker spildevandsudledninger fra rensningsanlæg og dambrug til de fire tilførende åer kraftig eutrofiering af fjordvandet. På grund af vandets næringsrigdom, bliver fjordens fødekædestruktur ustabil, hvilket resulterer i store udsving i fytoplanktonpopulationerne. I forbindelse med fytoplanktonmaxima opnås

høje pH værdier. Når algerne nedbrydes, er der risiko for lave iltkoncentrationer selv i overfladevandet. Dette har betydet store ændringer for både faunaens og floraens sammensætning. For planternes vedkommende er mindre salttolerante planter indvandret på bekostning af marine. Før 1966 domineredes bunden i hvert fald i de ydre dele af Alm. Bændeltang og af *Ulva lactuca*. Vegetationen domineres nu af ferskvandsarter, der kun dækker bunden i ringe grad og generelt vokser på lavt vand. Sammenhængende bevoksninger forekommer kun ved åmundinger.

Bevaring: Hjarbæk Fjord er udlagt til vildtreservat 1967.

Vegetationstyper: Brakvand, sø

Højere planter:

1987: Sø-Kogleaks, Lyse-Siv, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs

1986: Børsteblandet Vandaks, Hjerteblandet Vandaks, Kruset Vandaks, Spinkel Vandaks, Vandkrans, Vandpest

1900-1979: Alm. Bændeltang(+), Havgræs(+)

Alger:

1986: *Achnanthes delicatula*, *Achnanthes hungarica*, *Achnanthes longipes*, *Aphanizomenon flos-aquae*, *Chlorella vulgaris*, *Cladophora fracta*, *Cladophora glomerata*, *Cocconeis pediculus*, *Cocconeis placentula*, *Cocconeis scutellum*, *Chrysamoeba* sp., *Chrysochromulina parva*, *Cymbella aspera*, *Cymbella cistula*, *Diatoma elongatum*, *Diatoma vulgare*, *Dichotomococcus curvatus*, *Enteromorpha linza*, *Fragilaria construens*, *Gomphonema intricatum*, *Grammatophora marina*, *Gymnodinium* sp., *Licmophera debilis*, *Licmophera gracilis*, *Melosira italica*, *Melosira nummuloides*, *Micractinium pusillum*, *Navicula crucigera*, *Navicula cryptocephala*, *Navicula directa*, *Navicula gracilis*, *Navicula hennedyi*, *Navicula lyra*, *Navicula lyroides*, *Navicula salinarum*, *Nitzschia longissima*, *Ochromonas* sp., *Oscillatoria planctonica*, *Pleurosigma strigosum*, *Rhoicosphenia curvata*, *Scenedesmus acuminatus*, *Scenedesmus opoliensis/protuberans*, *Scenedesmus quadricauda*, *Stephanodiscus hantzschii*, *Synedra acus*, *Synedra pulchella*, *Synedra tabulata*, *Synedra ulna*

1985: *Actinastrum hantzschii*, *Ankyra judayi*, *Golenkinia radiata*, *Gomphosphaeria pusilla*, *Peridinium aciculiferum*, *Pseudanabaena galeata*

1984: *Coelastrum microporum*, *Melosira islandica*, *Pediastrum boryanum*

1900-1979: *Ulva lactuca*

Lokalitetskode: +++ K-V III r

Kilder: 79, 80, 173, 179, 180, 231, 259, 284, 294, 297, 345, 352, 354, 357, 621

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 14.

Hovedparten af TBU-distrikt 14 ligger i Viborg amt og er gennemgået her. Den østligste og sydligste del (omr. 14/1 - 14/30) ligger i Århus amt og er behandlet i bind 7.

14/31 Vorde

14/31-1. Hjarbæk.

Både nord og syd for Hjarbæk Havn ses skove af Tagrør. På forstrand og ved foden af litorinaskrænten vokser Kæmpe-Bjørneklo i tætte bestande, mens odden syd herfor er græsset.

Vegetationstyper: Strand, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1988: Tagrør, Kæmpe-Bjørneklo

1900-1979: Gul Abeblomst, Jordbær-Kløver, Kegle-Limurt(o), Tigger-Ranunkel, Blågrå Siv

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 276, 289, 463, 831

14/31-2. Fiskbæk Møllebæk.

Den unavngivne, NØ-SV gående dal mellem Hjarbæk og Fiskbæk (lok. 14/41-6) rummer reguleret bæk, Fiskbæk Møllebæk. Vandløbet har en længde på omkring 2 km. og gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Den øvre del er lettere forurenet, mens forureningen bliver forstærket ved tilledning af biologisk rensset spildevand fra Fiskbæk (1987).

De tørre enge omkring bækken anvendes til græsning eller høslet. Siderne er enten græssede eller

tilplantet med nåletræer af især Rød-Gran.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, nåleskov

Højere planter:

1988: Rød-Gran

Lokalitetskode: + V-E-S III r

Kilder: 344, 359, 361, 810

14/31-3. Kølsen Enge = Vorde Enge.

Kølsen Enge er tidligere engområde, der for størstedelens vedkommende er drænet og omlagt. De anvendes dels til opdyrkning dels til græsning. Engene afgrænses mod syd af højere

liggende marker. Vegetationen er ensformig og artsfattig. Enkelte steder i vandkanten ved Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) optræder rørskov med Tagrør.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, mark

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Sø-Kogleaks, Lyse-Siv, Høj Sødgræs

Mosser:

1900-1979: *Trichodon cylindricus*

Lokalitetskode: + K III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Trichodon cylindricus*

Kilder: 135, 180, 695

14/31-4. Galgehøj, Vorde.

Lokaliteten rummer to bakker. Den ene, Galgehøj (68 m. o. h.), ligger nord for vejen til campingpladsen, mens den anden (46 m. o. h.) ligger syd herfor. Højene er kun delvis ubenyttede som følge af opdyrkning samt tilplantning mod nord og øst med nåleskov. På toppen af selve Galgehøj ligger en stærkt nedslidt kæmpehøj samt et fugletårn, hvorfra der er frit udsyn mod vest, syd og sydøst.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, mark, vejkant

Højere planter:

1988: Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Bølget Bunke, Draphavre, Alm. Ene, Engelskgræs, Flipkrave, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Gul Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skarntyde, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Eng-Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Cypress-Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + H-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Knold-Ranunkel

Kilder: 234, 287, 470, 753a, 810

14/32 Skals Ådal

Skals Å (Viborg amtskommune, samlet længde 37,7 km) danner grænsen mellem TBU distrikt 10 og 14. Af praktiske årsager er botaniske oplysninger om Skals Å og Skals Ådal på strækningen mellem grænsen til Århus amt nord for Hvidding Krat (lok. 14/39-1) og Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) samlet her. Nordsiden af dalen mellem Klejtrup Bæk og grænsen til Århus amt ligger i Nordjyllands amt, men er beskrevet her.

14/32-1. Skals Ådal, Løvelbro - Hjarbæk Fjord.

Skals Å er reguleret, men rummer velbevaret vandplantevegetation. I dalen omkring åen forekommer tørre enge overvejende med græsning eller høslet samt enkelte dyrkede marker. På udyrkede parceller optræder pilekrat. Dalens nordside er overvejende opdyrket eller tilplantet med nåletræ. Hist og her ses enkelte udyrkede skrænter. Engene i dalen er omlagt i begyndelsen af dette århundrede. Mentz (1902, 1903, 1910) giver en beskrivelse af vegetationens sammensætning inden omlægningen.

Sydsiden rummer mange parallelle NV-SØ gående dale og uopdyrkede NV skrånninger. Disse er beskrevet under Løvel-området (lok. 14/33).

Vegetationstyper: Vandløb, kær, overdrev, nåleskov, eng, mark

Højere planter:

1900-1979: Tyndskulpet Brøndkarse, Vellugtende Kamille, Kommen, Toradet Star, Tagrør

Lokalitetskode: + V-E-S-B III r-s

Kilder: 90, 229, 230, 231, 289, 352, 354, 359, 361, 694, 740, 810, 837, 840

14/32-2. Skals Ådal, Løvelbro - Vasehus Bro.

Skals Å, der på denne strækning er reguleret flere steder, forløber i brede slyng gennem de omlagte enge og delvist drænedede kær. En beskrivelse af vegetationen inden omlægningen i begyndelsen af dette århundrede findes hos Mentz (1902).

Vegetationstyper: Vandløb, kær, eng

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 229, 231, 352, 354, 359, 361, 740, 810

14/32-3. Skals Ådal, Vasehus Bro - Amtsbros.

Skals Å meadrerer gennem faste enge men er sine steder reguleret. Engene anvendes til græsning eller til høstet. Neden for Trindrup Krat (Bind 9. Nordjyllands amt: Lok. 13b/37-2) ses kær med pilekrat. Beskrivelser af tidligere tiders vegetation findes hos Mentz (1902) og hos Esben-Petersen (1919).

Vegetationstyper: Vandløb, kær, eng

Højere planter:

1900-1979: Tykbladet Andemad(o)

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 36, 229, 231, 352, 354, 361, 740, 810

14/32-4. Sjørring Kær, Sønderonsild Enge og Gråkær.

Dalen omkring Skals Å er på denne strækning meget bred og rummer især syd for åen store engstrækninger. Disse er for størstedelens vedkommende afvandede. Enkelte steder ses rester af tørveskær. Den sydlige del gennemstrømmes af den vandrige Tjele Å (lok 14/38-2).

I alt fald tidligere har forekommet strækninger domineret af Hirse-Star(o), hvis gråblå farve har lagt navn til lokaliteten, Gråkær, sammen med andre arter af Star. På denne strækning har tillige forekommet ekstremrigkærsvegetation. En beskrivelse af vegetationsforholdene inden omlægningen af ådalen i begyndelsen af dette århundrede findes i Mentz (1902).

Vegetationstyper: Vandløb, kær, eng

Højere planter:

1982: Kær-Fladbælg

1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Tyk Andemad(o), Skov-Angelik, Benbræk(o), Dun-Birk, Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Blåtop, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Liden Burre, Djævelsbid, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engelskgræs, Engkarse, Klokke-Ensian(o), Knude-Firling, Fjerbregne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Frøbid, Gederams, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Hestehale, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Lancetbladet Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Sø-Kogleaks, Kragefod, Bredbladet Kæruld(o), Liden Kæruld(o), Ager-Kål, Leverurt(o), Bredbladet Mangeløv, Kær-Mangeløv(o), Smalbladet Mangeløv, Ager-Mynte, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Pilblad(o), Bidende Pileurt, Liden Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Rødknæ, Eng-Rørhvene, Stivtoppet Rørhvene(o), Liden Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Dynd-Skræppe(o), Vand-Skræppe, Rust-Skæne(o), Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o),

Rundbladet Soldug(o), Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Dynd-Star(o), Grå Star, Gul Star(o), Hirse-Star, Loppe-Star(o), Nikkende Star, Næb-Star, Skede-Star(o), Stjerne-Star, Top-Star, Tråd-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Rød Svingel, Sværtevæld, Dusk-Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Mose-Troldurt, Krans-Tusindblad(o), Tæppegræs(o), Liden Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks(o), Bændel-Vandaks(o), Børstebladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks x Tråd-Vandaks(o), Glinsende Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o), Langbladet Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o), Vandnavle, Vandpest, Vandrøllike(o), Småfrugtet Vandstjerne(o), Strand-Vejbred, Vibefedt(o), Udspærret Vinterkarse, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Vand-Ærenpris(o), Læge-Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande

Mosser:

1900-1979: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Dicranum scoparium*, *Dicranum undulatum*, *Drepanocladus intermedius*, *Hylacomium splendens*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Tomenthypnum nitens*

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Botaniske vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fladbælg

Kilder: 14, 36, 113, 160, 222, 229, 231, 284, 289, 352, 354, 359, 361, 381, 831

14/33 Løvelområdet

Området rummer Danmarks eneste nuværende voksested for den rødlistede Bjerg-Ulvefod(x), der her vokser sammen med tre andre arter af Ulvefod i en N-S gående, sandet lavning. Lavningen er desværre under eksplosiv tilgroning af selvsåede træer og buske af især Birk og Pil.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at bestandene af Ulvefod, især Bjerg-Ulvefod(x), bevares. Samtidig har lokaliteten stor værdi som spredningssted for ulvefodarter. Det er derfor meget ønskeligt, at lokaliteten ryddes for opvækst af buske og træer, at den optages i et overvågningsprogram, og at den skånes for unødige slitage samt opgravning og plukning af Ulvefodsplanter.

Vegetationstyper: Væld, søbred

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Flipkrave, Fløjlsgræs, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Håret Høgeurt, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Øret Pil, Lav Ranunkel, Revling, Rundbælg, Børste-Siv, Lyse-Siv, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Alm. Ulvefod(x), Bjerg-Ulvefod(x), Liden Ulvefod(x), Otteradet Ulvefod(x), Smalbladet Vikke 1987: Liden Fugleklo, Leverurt

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ulvefodsspiringssted og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Bjerg-Ulvefod(x), Otteradet Ulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod(x), Liden Ulvefod(x)

Bjerg-Ulvefod(x) kendes i Danmark i øvrigt kun fra Anholt, hvorfra planten formodentlig er forsvundet. (Se: Bind 7. Århus amt. Omr. 12/3.)

Kilder: 145, 631c, 696, 742, 810, 831

14/33-1. Amdal.

Dalens nederste ende rummer de mest oprindelige plantesamfund med egekrat, overdrev og kær. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) har der forekommet to mindre egekrat på dalens sydside.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev, kær

Højere planter:

1900-1979: Vorte-Birk, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Grå-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Fugle-Kirsebær, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S-E-V III r

Kilder: 100, 694

14/33-2. Havskov Dal.

Den sydøst-nordvest gående, brede Havskov Dal er sidedal til Skals Ådal (lok. 14/32). Den flade dalbunde opdyrkes eller er udlagt til græsning, mens siderne er uopdyrkede og over store stræk utilplantede. Vegetationen domineres af græsser i første række Bølget Bunke og af spredte buske af især Alm. Ene. Enkelte steder ses spredte, selvsåede nåletræer og samlet opvækst af Bævreasp.

Lokaliteten er et af de få, kendte voksesteder i Danmark for den rødlistede Ugrenet Edderkopurt(x). Bestanden overvåges, og her foretages rydning af generende krat og opvækst af træer.

Bevaring: Det er af meget stor botaniske betydning, at bestandene af Ugrenet Edderkopurt i Havskov Dal bevares. Det er derfor ønskeligt, at overvågningen af bestandene fortsætter, at tilførsel af kunstgødning undgås, at indplantning af træer ikke finder sted, og at beskæring eller rydning af selvsået opvækst af buske og træer foretages med jævne mellemrum.

Vegetationstyper: Overdrev, mark

Højere planter:

1988: Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mark-Bynke, Draphavre, Ugrenet Edderkopurt(x), Alm. Ene, Alm. Eg, Fjerebregne, Krat-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Eng-Havre, Hedelyng, Hindbær, Drue-Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Liden Klokke, Gul Kløver, Alm. Kongepen, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Smuk Perikon, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Revling, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Stikkelsbær, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

Lokalitetskode: ++ E-B I s

Botanisk vurdering:

Havskov Dal henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Ugrenet Edderkopurt(x)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre, Lav Skorsoner, Håret Visse

Lokaliteten rummer Danmarks største tilbageværende bestande af Ugrenet Edderkopurt(x).

Kilder: 30, 150, 196, 275, 290, 297, 354, 388, 630, 694, 753b, 810, 837

14/33-3. Hellendal.

Den smalle SØ-NV gående Hellendal er side dal, til Skals Ådal (lok. 14/32). I bunden forekommer græsset væld og kær, mens de delvis græssede sider rummer hede- og overdrevsvegetation domineret af Revling tillige med Tyttebær og Bølget Bunke.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, kær, hede, overdrev

Højere planter:

1988: Gul Abeblomst, Blåtop, Vand-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Alm. Ene, Engkarse, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Alm. Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Majblomst, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Kær-Padderok, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Revling, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Tyttebær, Vedbend-Vandranunkel, Engelsk Visse, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vedbend-Vandranunkel

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 754, 783, 810

14/33-4. Kirkedal

Den SØ-NV gående Kirkedal er sidedal til Skals Ådal (lok. 14/32). Siderne rummer mindre lynghede partier. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede

Lokalitetskode: + H III r-s

Kilder: 694

14/33-5. Storedal (incl. Brokdal).

Den SØ-NV gående, langstrakte Storedal har varierende bredde og er sidedal til Skals Ådal (lok. 14/32). Den flade dalbund anvendes landbrugsmæssigt. Store dele af dalens nordside samt dele af sydsiden er tilplantet med nåletræer. Enkelte steder især på sydsiden ses utilplantede strøg domineret af overdrevsvegetation bestående af Bølget Bunke og Alm. Ene. Lokaliteten rummer den meget sjældne, rødlisteart Ugrenet Edderkopurt(x).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at bestandene af Ugrenet Edderkopurt bevares. Det er derfor ønskeligt, at de plantede træer af Rød-Gran fjernes, så planten fortsat sikres lysåbne forhold og at lokaliteten indgår i amtets overvågning.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, mark

Højere planter:

1988: Blåbær, Blåhat, Bølget Bunke, Draphavre, Ugrenet Edderkopurt(x), Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Nikkende Limurt, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Selje-Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Rød Svingel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Farve-Visse

Lokalitetskode: + E-S-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Storedal er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Ugrenet Edderkopurt(x)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 182, 289, 354, 694, 770, 810, 837

14/33-6. Kistrup

Den uregulerede, ca. 3 km lange Trudskov Bæk (privatejet, Tjele kommune) snor sig gennem græssede enge omgivet af væld og tørveenge i den nord-syd gående dal syd for Kistrup. Dalen er sidedal til Skals Ådal (lok. 14/32). Den nederste del af vandløbet er reguleret, og bunden består af sand. Bunden i den øvre del består af sand iblandet grus og sten.

Dalens sider rummer græssede skrænter med karakteristisk hede- og overdrevsvegetation.

Højere Planter:

1988: Gul Abeblomst, Liden Andemad, Mose-Bunke, Rød-El, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Hønsetarm, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mærke, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Kær-Snerre, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Trævlekrone, Tæppegræs

1983: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Alm. Ene, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Dunet Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kællingetand, Majblomst, Krogfliget Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smuk Perikon, Knold-Ranunkel, Hunde-Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Alm. Syre, Tormentil, Tyttebær, Gærde-Vikke, Tofrøet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse

1900-1978: Tandet Sødgræs(o), Vandarve, Lancetbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ V-E-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Dunet Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 276, 352, 354, 359, 361, 776, 847

14/33-7. Kistrup Krat (= Kistrup Skov).

På nordvest siden af Kratdal ligger Kistrup Krat. Dette består af egekrat og egepur samt åbne pletter beklædt med lyng. Krattet rummer jordbundstyper fra tør mor til fugtig, kalkholdig ler. Den nordlige del har været græsset, og krattet som helhed bærer præg af stævning, idet

hovedparten af træerne er mangestammede og forsynet med rods kud. Et egentligt busklag forekommer kun sparsomt.

Skovlaget domineres af Vinter-Eg. Her indgår tillige Alm. Eg samt krydsninger mellem de to. Den varierede urtevegetation rummer mange sjældne arter.

Bevaring: Det er ønskeligt, at græsningen af den nordlige del af Kistrup Krat opretholdes for at undgå tilgroning med træer og buske. Den øvrige del af Kistrup Krat kræver ingen pleje, men kan drives med plukhugst. I krattet er indplantet enkelte nåletræer.

Disse bør fjernes, og yderligere tilplantning
nåletræer bør undgås.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Sød Astragal, Blåbær, Stivhåret Borst, Bøg, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Sort Fladbælg, Lund-Fladstjerne, Flipkrave, Nikkende Flitteraks, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Sct. Hansurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Smalbladet Klokke, Bakke-Knavel, Hulkravet Kodriver, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede, Kantet Konval, Stor Konval, Kransbørste, Liljekonval, Majblomst, Vand-Mynte, Feber-Nellikerod, Bjerg-Perikon, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Fladstrået Rapgræs, Aks-Rapunsel, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Trenervet Snerre, Solbær, Soløje, Pille-Star, Stikkelsbær, Forskelligbladet Tidsel, Vedbend, Gærde-Vikke, Smalbladet Vikke, Engelsk Visse, Farve-Visse, Håret Visse, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Kistrup Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af forekomst af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Stivhåret Borst, Sort Fladbælg, Smalbladet Klokke, Skov-Kohvede, Kantet Konval, Bjerg-Perikon, Aks-Rapunsel, Forskelligbladet Tidsel

3. Lokalt sjældnere planter: Hulkravet Kodriver, Kransbørste, Fladstrået Rapgræs, Trenervet Snerre, Soløje

Kilder: 100, 354, 388, 694, 831, 832c, 836, 837

14/33-8. Kjølsern og Kjølsern Krat (= Kjølsern Krat).

Kjølsern Krat rummer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) kun lidt lav Alm. Eg samt meget Bævreasp og Fugle-Kirsebær. Krattet ligger på sydsiden af Skals Ådal (lok. 14/32) ca. 1 km. øst for landsbyen.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev(o), væld(o), ruderat

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Guldblomme(o), Hedelyng, Hindbær, Fugle-Kirsebær, Nikkende Kobjælde(o), Grøn Mynte(o), Øret Pil, Blågrå Siv(o)

Lokalitetskode: + S-(E)-(V)-B III r

Kilder: 64, 100, 276, 289, 831

14/33-9. Løvel Krat.

Løvel Krat ligger på en bakke ved den sydøstlige rand af Skals Ådal (lok. 14/32) med stejlt fald mod syd, vest og nord. Skovlaget består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) næsten udelukkende af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Gedeblad, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/33-10. Navntoft.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Navntoft foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Dværgulvefod(o), Gul Rævehale, Lyng-Vikke(o)

Lokalitetskode: + V III 0

Kilder: 289, 831

14/33-11. Pederstrup.

Syd for Pederstrup ligger arealer med krat af Alm. Ene.

Vegetationstyper: Overdrev, bebyggelse

Højere planter:

1985: Alm. Ene

1900-1979: Rød Sct. Hansurt

Lokalitetskode: + E-B III r-s

Kilder: 289, 694

14/33-12. Nørremølle Ådal, nordsiden.

Nordsiden af Nørremølle Ådal (lok. 14/43) mellem Loldrup Sø (lok. 14/43-2) og Rødding Sø (lok. 14/43-1) er stærkt kuperet og gennemsat af flere nord-syd gående dale omgivet af stejle skrænter. Skrænterne anvendes eller har været anvendt til græsning (1983). Parceller, hvor græsningen er ophørt, gror til med opvækst og selvsåede træer og buske af Dun-Birk, Bævreasp, Gyvel og forvandles på få år til sluttet skov. Græssede parceller og lysåbne steder er beklædt med artsrig overdrevsvegetation med mange karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den lyskrævende, artsrige overdrevsvegetation på nordsiden af Nørremølle Ådal bevares. Det er derfor ønskeligt, at tilførsel af kunstgødning undgås, og at græsningen bibeholdes og genindføres på ugræssede parceller. Dette kan gøres ved en omfordeling af kreaturerne, idet græsningstrykket på de græssede parceller generelt er højt.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1983: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Blåmunke, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Småfrugtet Dværgløvefod, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Liden Fugleklo, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Majblomst, Fandens Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Plettet Mælkebøtte, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Alm. Månerude, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Knold-Ranunkel, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Vår-Ærenpris

Lokalitetskode: + E I s-ms

Botanisk vurdering:

Overdrevsskrænterne ved Nørremølle Ådal er henført til kategori I på grund af forekomst af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, Vår-Ærenpris 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Kattefod, Alm. Månerude, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Håret Visse

Kilder: 841, 842, 843, 844, 845, 846, 848, 851

14/34 Rødsø og Sødal Skov

14/34-1. Rødsø.

Den 158 ha. store Rødsø er lavvandet med største dybder på 2 m. Søen ligger i en nord-syd gående tunneldal, der har forbindelse med Skals Ådal (lok. 14/32). Den modtager i første række vand fra væld langs tunneldalens sider. Afløbet sker til Skals Å gennem Rødå (lok. 14/34-3). I tørre somre har søen været næsten tørlagt som følge af reguleringer ved Rødå.

Søen rummer især mod nord, vest og syd udbredte rørskove af Tagrør, der ekspanderer.

Vandet er meget næringsrigt. Algeproduktionen bevirker, at pH i vandet ved sommermaksimum overstiger 10,5 (Viborg amtskommune 1988, 1989).

Elle- og birkekrattene syd og vest for søen danner forbindelse til Sødal Skov (lok. 14/34-2). Disse krat er i første række skudt frem efter vandstandssænkning i forbindelse med reguleringen af Skals Å. Visse enge sydvest og nord for søen er dræuede. Disse anvendes til græsning eller opdyrkning. På udyrkede, tørrere steder optræder hedevegetation domineret af Hedelyng og Farve-Visse med islæt af Alm. Ene.

Vegetationstyper: Sø, eng, hede, mose, krat

Højere planter:

1983: Dun-Birk, Rød-El, Alm. Ene, Tagrør

1900-1979: Gul Abeblomst, Ahorn, Skov-Angelik, Blåmunke, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Bøg, Ris-Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Knude-Firling, Fjerbregne, Dusk-Fredløs, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gifttyde, Guldblomme(o), Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sump-Hullæbe, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Alm. Kamgræs, Fladtrykt Kogleaks(o), Skov-Kogleaks, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Sand-Løg, Bredbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Skov-Padderok, Vinget Perikon, Grenet Pindsvineknop, Dag-Pragtstjerne, Langbladet Ranunkel, Vild Ribs, Bjerg-Rørhvene, Skov-Salat, Børste-Siv, Vjebred-Skeblad, Solbær, Dværg-Star, Grå Star, Hare-Star, Knippe-Star, Krognæb-Star, Loppe-Star(o), Spidskapslet Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Kær-Tidsel, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Aks-Tusindblad, Tyttebær, Tæppegræs, Tørst, Hjerterbladet Vandaks, Vandarve, Vibefedt, Farve-Visse, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ V-E-H I s

Botanisk vurdering:

Vældene ved Rødsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Tæppegræs

3. Lokalt sjældnere planter: Knippe-Star

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 201, 204, 329, 345, 352, 354, 359, 361, 387,
419, 694, 840

14/34-2. Sødal Skov (incl. Torup Krat).

I den 182 ha. store, privatejede Sødal Skov indgår både nåleskov og løvskov med i første række Bøg og Eg. Skoven beklæder begge sider af dalstrøget mellem Sødal og Rødsø (lok. 14/34-1). Den sydøstlige del af skoven er næsten rent egekrat, der især samler sig omkring de større kløfter, mens den nordvestlige del er kulturskov af nåletræer og bøgehøjskov. Mod nord forekommer hist og her egekrat og mod vest stedvis egbevoksninger med underskov af Hassel.

De fleste af egebevoksningerne er oprindelige og rummer veludviklede, store træer på grund af manglende stævning. Især i skovens fugtigere dele forekommer lysåbne partier med artsrig bundvegetation tillige med mange epifyttiske lichener, hvoraf flere er sjældne eller sjældne.

En grundig redegørelse for skovens vegetationsforhold og gennemgang af planteforekomster er foretaget af Øllgaard i 1989 (upubliseret).

Bevaring: Det er botaniske af stor betydning, at de naturlige bevoksninger med Eg i Sødal Skov samt de lysåbne steder på fugtig bund med artsrig bundvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, disse bevoksninger drives ved plukhugst, og at der ved renafdrift plantes Eg af lokal proveniens.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Liden Andemad, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Kæmpe-Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Engkarse, Rank Evighedsblomst, Sump-Evighedsblomst, Fingerbøl, Firblad, Alm. Firling, Fjerbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Flipkrave, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Fruebær, Håret Frytle, Mangleblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Følfod, Kær-Galtetand, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hvidmelet Gåsefod, Ager-Gåseurt, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hedelyng, Blød Hejre, Krybende Hestegræs, Hieracium subaustinum, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Sand-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Alm. Hæg, Grøn

Høgeskæg, Kær-Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Rank Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblostmest Hønsetarm, Skov-Jordbær, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Katteskæg, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Kvalkved, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Mirabel, Alm. Mjødurt, Eng-Mælkebøtte, Fandens Mælkebøtte, Krogfliget Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Feber Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Fersken-Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Italiensk Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Vild Ribs, Hunde-Rose, Eng-Rottehale, *Rubus dethardingii*, *Rubus insularis*, *Rubus nessensis*, *Rubus plicatus*, *Rubus wahlbergii*, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Rørgræs, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Sanikel, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skovarve, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, *Spiraea tomentosa*, Roset-Springklap, Skov-Springklap, Akselblomstret Star, Alm. Star, Bleg Star, Grøn Star, Grå Star, Hare-Star, Næb-Star, Pigget Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Ager-Stedmoderblomst, Dunet Steffensurt, Liden Steffensurt, Stikkelsbær, Skov-Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Ager-Svinemælk, Kæmpe-Svingel, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tandrod, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tørentil, Trævlekrone, Alm. Torskemund, Tørst, Svømmende Vandaks, Vandkarse, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Rank Vejsennep, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Tofrøet Vikke, Liden Vintergrøn, Eng-Viol, Hunde-Viol, Krat-Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Benved, Ru Bittermælk(o), Alm. Eg x Vinter-Eg, Bredbladet Høgeurt(o), Kransbørste(o), Liden Pileurt, Rederod(o), Snylterod(o), Bakke-Star(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Tyttebær, Vild Æble

Svampe:

1900-1979: *Radulum orbiculare*

Laver:

1989: *Lobaria pulmonaria*(x)

1900-1979: *Arthonia aspercella*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia radiata*, *Arthonia spacicea*, *Bacidia rubella*, *Calicium salicinum*, *Calicium viride*, *Chaenotheca brunneola*, *Chaenotheca cartusiae*, *Chaenotheca stemonea*, *Chaenotheca trichialis*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia ochrochlora*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia pyxidata*, *Cladonia squamosa*, *Cliostomum griffittii*, *Coniocybe furfuracea*, *Dimerella pineti*, *Enterographa elaborata*, *Evernia prunastri*, *Graphis scripta*, *Haematomma ochroleucum*, *Haematomma ochroleucum* var. *porphyricum*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecania cyrtella*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Loxospora elatina* *Micarea peliocarpa*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Opegrapha atra*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha lichenoides*, *Opegrapha niveoatra*, *Opegrapha rufescens*, *Pachyphiale cornea*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia saxatilis*,

Parmelia subaurifera, *Parmelia sulcata*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria albescens*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Pyrrhospora querneana*, *Ramalina farinacea*, *Thelotrema lepadinum*, *Tomasellia gelatinosa*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Chaenotheca carthusiae*, *Chaenotheca stemonea*, *Enterographa elaborata*
2. Sjældnere planter: *Arthonia didyma*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia spadicea*, *Chaenotheca brunneola*, Fruebær, Skov-Kohvede, *Haematomma ochroleucum* var. *porphyrium*, *Lobaria pulmonaria*(x), *Loxospora elatina*, *Micarea peliocarpa*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha lichenoides*, *Pachyphiale cornea*, *Pertusaria hemisphaerica*, Aks-Rapunsel, Liden Steffensurt, Tandrod
3. Lokalt sjældnere planter: Firblad, Lund-Rapgræs, *Rubus dethardingii*, Skov-Skræppe
4. Gammelskovsindikatorer: *Lobaria pulmonaria*(x)

Kilder: 6, 73, 78, 100, 109, 289, 327, 354, 391, 392, 613, 633, 634, 636, 694, 837, 839, 840, 876

14/34-3. Rødå.

Den omkring 1,2 km lange Rødå (Tjele kommune) danner afløb for Rødsø. Strømhastigheden er ringe, da faldforholdene i åen er relativt dårlige. Bunden består af sand iblandet tørv. Vandet er lettere forurenet som følge af påvirkninger fra Rødsø. Det øvre løb af Rødå er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 101, 352, 359, 361

14/35 Vammen

14/35-1. Vammen

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vammen foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Lyng-Star(o)

Lokalitetskode: 0 0 IV 0

Kilder: 289

14/36 Lindum Skov

14/36-1. Bigum Skov.

Idet Bigum Skov sammen med Lindum Skov og Tårupgård Skov udgør et samlet hele og i litteraturen behandlet samlet, er de botaniske forhold beskrevet under lok. 14/36-2.

14/36-2. Lindum Skov incl. Bigum Skov og Tårupgård Skov.

Lindum Skov (Tjele skovdistrikt), Bigum Skov og Tårupgård Skov udgør sammen med Fastruplund Skov (lok. 14/36-4) et stort sammenhængende skovområde, der står på nordvest og nordøst eksponerede skråninger mod Skals Ådal (lok. 14/32). Terrænet er stærkt kuperet og gennemskæres af flere, dybe slugter. Undergrunden består af ler overlejret af sand. Jordbunden er overvejende mor. Enkelte steder, hvor forholdene er fugtigere, bliver jordbunden mere muldrig.

Skovlaget Lindum Skov udgøres overvejende af indplantede nåletræer primært Rød-Gran, Sitka-Gran, Omorika-Gran, Alm. Edelgran, Nordmannsgran og Kæmpegran. Her indgår tillige omkring 300 ha. løvskov fortrinsvis ældre, højstammet Bøg (ca. 200 ha.) og Eg (ca. 80 ha.), samt på fugtigere steder mindre partier med Ahorn, Ask og Rød-El. Langs skovveje er Alm. Eg og Rød-Eg nogle steder anvendt som galleriskov.

Urtevegetationen er artsfattig i bøgehøjskoven og i nåletræsbeplantningerne. I slugterne og ved foden af skrænterne mod Skals Ådal øges artsrigdommen i takt med stigende fugtighed. I randen af skoven forekommer enkelte lysåbne strækninger med hede- og overdrevsvegetation, der desværre er under tilgroning med opvækst af selvsåede træer og buske.

I parken ved den gamle skovridergård er udplantet flere urter, buske og træer, der alle er meget sjældne i Jylland. Dette er i plantelisten angivet med (P).

Om sammensætningen af Bigum Skov og Tårupgård Skov foreligger ikke særskilte, botaniske oplysninger.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov, overdrev, hede

Højere planter:

1988: Ahorn, Blå Anemone (P), Hvid Anemone, Ask, Småblomstret Balsamin, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Draphavre, Glat Dueurt, Kantet Dueurt, Alm. Eg, Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Alm.

Ene, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Følfod, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Omorika-Gran, Sitka-Gran, Guldblomme, Guldnælde (P), Gyvel, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hedelyng, Hestekastanie, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skive-Kamille, Katteskæg, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Stor Konval, Alm. Kællingetand, Kæmpegran, Vild Kørvel, Liljekonval, Hulrodet Lærkespore (P), Klatrende Lærkespore, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikero, Feber-Nellikero, Nordmannsgran, Stor Nælde, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Prikbladet Perikon, Selje-Pil, Øret-Pil, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Lund-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovarve, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Akselblomstret Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Stikkelsbær, Stinkende Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Kæmpe-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tusindstråle, Tyttebær, Tørst, Alm. Ulvefod, Valnød (P), Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Marts-Viol, Skov-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Alm. Ædelgran, Bjerg-Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne 1900-1979: Skov-Brandbæger, Sump-Evighedsblomst, Knold-Fladbælg(o), Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Hvidmelet Gåsefod, Ager-Gåseurt, Alm. Hanekro, Alm. Høgeurt, Kambregne, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Fersken Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Pors, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Enårig Rapgræs, Rederod(o), *Rubus lindbergii*, Selje-Røn, Rørgræs, Kruket Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kronløs Springklap(o), Alm. Torskemund, Tranebær(o), Cypress-Ulvefod(o), Femradet Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Gærde-Vikke, Ensidig Vintergrøn(o), Liden Vintergrøn(o)

Mosser:

1988: *Plagiomnium undulatum*

1900-1979: *Antitrichia curtipendula*, *Campylopus pyriformis*, *Dicranoweisia cirrata*, *Neckera complanata*, *Frullania fragilifolia*, *Ptilium crista-castrensis*, *Radula complanata*

Svampe:

1900-1979: Blomkålssvamp, *Pacciniastrum vacciniarum*

Laver:

1989: *Lobaria pulmonaria*(x)

1900-1979: *Alectoria jubata*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Ramalina calicaris*, *Usnea barbata*

Lokalitetskode: ++ S-H-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klatrende Lærkespore, *Lobaria pulmonaria*, *Rubus lindbergii*, Alm. Ulvefod

3. Lokalt sjældnere planter: Rederod, Skov-Viol, Bjerg-Ærenpris

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 33, 36, 109, 160, 161, 211, 289, 354, 431a, 487, 553, 626, 831, 839

14/36-3. Tårupgård Skov.

Idet Tårupgård Skov sammen med Lindum Skov og Bigum Skov udgør et samlet hele og i litteraturen behandlet samlet, er de botaniske forhold beskrevet under lok. 14/36-2.

14/36-4. Fastruplund Skov.

I sammensætningen af den 58 ha. store Fastruplund Skov (Tjele kommune) indgår nåleskov og løvskov af fortrinsvis Bøg samt Alm. Eg og Vinter-Eg. Skoven ligger på stærkt kuperet terræn på sydsiden af Skals Ådal (lok. 14/32). Skovens sammensætning er beskrevet i Gram, Jørgensen og Køie (1944).

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Avnbøg(o), Blåbær, Bøg, Bølget Bunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Hassel, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Majblomst, Aks-Rapunsel(o), Skovstjerne, Skovsyre, Rød Svingel, Tormentil, Krat-/Skov-Viol, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100, 109

14/37 Tjele Langsø

14/37-1. Tjele Langsø.

Den smalle, 472 ha. store Tjele Langsø ligger i en NØ-SV gående, langstrakt tunneldal. For indtil få år siden var søen kun svagt forurennet. Nu er den stærkt forurennet som følge af en væsentlig tilledning fra grundvand og andre diffuse kilder af fosfor. På stille sommerdage optræde endog rigelige mængder af vandblomst. Dette giver bundplanterne forringede livsbetingelser, og bundvegetation træffes næppe dybere end en meter. Langs bredderne forekommer visse steder en smal rørskov.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1987: Rød-El, Alm. Mjødurt

1900-1979: Gul Abeblomst, Kær-Fnokurt(o), Gifttyde, Hestehale, Gul Iris, Kær-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Langbladet Ranunkel, Knop-Siv, Alm. Sumpstrå, Aks-Tusindblad(o), Aflangbladet Vandaks, Glinsende Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Alm. Vandranunkel(o), Kredsbladet Vandranunkel(o)

Alger:

1983-84: *Microcystis* sp., *Stephanodiscus* sp.

1900-1979: *Ceratium hirundinella*, *Chara vulgaris*(o)

Lokalitetskode: ++ V III r-s

Kilder: 160, 263, 345, 352, 354, 359, 361, 625, 646, 694, 739, 740, 837, 839, 840

14/37-2. Tjele Langsø, væld langs søbredden.

Flere steder langs bredden af Tjele Langsø forekommer væld. Ofte er vældene groet til med træer af Rød-El, men hvor græsning forekommer, er de lysåbne. Blandt disse forekommer et artsrigt, næsten træfrit paludellavæld med moderat græsning. Ved vældet forekommer en mindre bestand af Kæmpe-Bjørneklo.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at paludellavældet bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning bibeholdes, at afvanding ikke finder sted, at tilførsel af kunstgødning undgås, og at bestanden af Kæmpe-Bjørneklo fjernes.

Vegetationstyper: Væld, paludellavæld

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Bukkeblad, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Rød-El, Engkarse, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mark-Frytle, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Majblomst, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Krogfliget Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, *Rubus plicatus*, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, *Spiraea* sp., Alm. Star, Blære-Star, Grøn Star, Grå Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Krognæb-Star, Næb-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Tråd-Star, Tvebo-Star, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandet Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandarve, Vandkarse, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1988: Gul Abeblomst, Kæmpe-Bjørneklo, Alm. Firling, Eng-Forglemmigej, Kattehale, Alm. Sumpstrå

1987: Alm. Brunelle, Gul Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Kryb-Hvene, Grå-Pil, Selje-Pil, Alm. Rajgræs, Kær-Ranunkel, Tudse-Siv, Kær-Star, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs

1900-1979: Engblomme, Knude-Firling, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs(o), Hjortetrøst, Alm. Hvene, Bugtet Kløver, Fladtrykt Kogleaks, Butfinnet Mangeløv, Spyd-Pil, Nyse-Røllike, Silene, Butblomstret Siv, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Knippe-Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Gul Stenbræk(x), Alm. Syre (var. hydrophilus), Eng-Troldurt(o), Vedbend-Vandranunkel, Vibefedt, Kort Øjentrøst

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Climacium dendroides, Marchantia polymorpha, Philonotis fontana, Polytrichum commune, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum palustre

1900-1979: Aneura pinguis, Brachythecium mildeanum, Brachythecium rivulare, Brachythecium rutabulum, Bryum pseudotriquetrum, Calliergon giganteum, Campylium stellatum, Chiloscypus pallescens, Cratoneuron commutatum, Cratoneuron filicinum, Drepanocladus intermedius, Drepanocladus polycarpus, Helodium blandowii, Moerchia flotowiana, Paludella squarrosa(x), Pellia epiphylla, Philonotis calcarea, Plagiomnium ellipticum, Plagiomnium elatum, Plagiomnium medium, Riccardia sinuata, Sphagnum teres, Tomenthypnum nitens

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Vældområderne langs Tjele Langsø er henført til kategori I på grund af I-biotoper:

Paludellavæld og ekstremrigkær.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)
2. Sjældnere planter: Engblomme, Paludella squarrosa(x), Spyd-Pil, Loppe-Star, Tvebo-Star, Tomenthypnum nitens
3. Lokalt sjældnere planter: Krognæb-Star, Trenervet Snerre
4. Paludellavældindikatorer: Paludella squarrosa(x), Gul Stenbræk(x)

Kilder: 385, 426, 598, 694, 731, 775, 835, 840

14/37-3. Tjele Langsø, krat og overdrev.

Langs bredderne af Tjele Langsø forekommer flere steder og i næsten alle sidedale ned mod søen rester af egekrat. På græssede skrænter optræder artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at egekrattene og overdrevene langs Tjele Langsø fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at der ikke indplantes nåletræer i krattene, at overdrevene friholdes for opvækst af træer og buske, at græsningen bibeholdes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Bellis, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Rank Evighedsblomst, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Kattefod, Kattesæg, Liden Klokke, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Krogfliget Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rubus plicatus, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Butbladet Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidse, Tormentil, Mose-Troldurt, Lancet-Vejbred, Eng-Viol, Hunde-Viol, Håret Visse, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Bakketidse, Alm. Brunelle, Eng-Havre, Bakke-Nellike, Blød Filt-Rose, Hvid Æble-Rose(+), Lugtløs Æble-Rose(o), Æble-Rose(o), Smalbladet Timian, Tjærenellike, Farve-Visse, Ørnebregne

Mosser:

1989: *Dicranum scoparium*, *Hylocomnium splendens*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Svampe:

1900-1979: *Physarum compressum*

Lokalitetskode: + S-E I r-s

Botanisk vurdering:

Overdrevene ved Tjele Langsø er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Håret Visse

På overdrev ved Tjele Langsø er i hvert fald tidligere fundet den rødlistede Hvid Æble-Rose(+).

Kilder: 44, 100, 277, 297, 598, 694

Søvide (Tjele skovdistrikt) er en mindre skov på nordsiden af Tjele Langsø (lok. 14/37-1). Den består overvejende af løvskov med enkelte indplantede nåletræer. Strækningen langs søen er fugtig og vanddækket i forårs- og de tidlige sommermåneder.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Vorte-Birk, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-Eg, Skov-Elm, Fingerbøl, Fjerbregne, Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Markarve, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Nordmannsgran, Stor Nælde, Grå-Pil, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røn, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Kær-Tidse, Vandkarse, Glat Vejbred, Eng-Viol, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Alm. Baldrian, Bellis, Alm. Gyldenris, Skov-Gøgelilje, Skov-Jordbær, Liljekonval, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikerod, Kantet Perikon, Skovmærke, Vorterod, Bjerg-Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Gøgelilje, Bjerg-Ærenpris

Kilder: 547, 775

14/37-5. Lindum.

Det åbne land omkring Lindum dyrkes intensivt eller anvendes til græsning. Den vilde flora er således henvist til vejkanter og skrænter. Her optræder den rødlistede Lyng-Vikke(x), Læge-Alant, Moskus-Katost og Guldhavre sammen med flere almindelige arter.

Bevaring: Det er botanisk stor betydning, at bestanden af Lyng-Vikke bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at skrænten fortsat holdes lysåben og ikke tilplantes, og at den friholdes for opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, vejkant

Højere planter:

1988: Lyng-Vikke(x)

1987: Læge-Alant, Guldhavre, Moskus-Katost

1900-1979: Opret Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + O-B I s

Botanisk vurdering:

Overdrevslokaliteten for Lyng-Vikke(x) er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Lyng-Vikke(x)

Kilder: 589, 550, 721

14/38 Vinge Mølle

14/38-1. Vinge Møllebæk.

Den ca. 3,5 km lange, privatejede Vinge Møllebæk ligger dybt nedskåret i morænelandskabet. Strømmen er rigelig, da faldforholdene er gode. Bunden varierer mellem tørv og sand iblandet sten og grus. Vandet er kun i ringe grad forurennet (1979).

Syd for vejen Nr. Vinge-Vorning er ved opstemning af bækken dannet Vinge Mølledam. Dammens bredvegetation domineres af Tagrør.

Langs Vinge Møllebæk domineres Bredbladet Dunhammer, Langbladet Ranunkel og Butblomstret Siv. I den snævre ådal ligger flere væld, af hvilke flere er ekstremrigkær eller paludellavæld. Vegetationen i disse væld er særdeles artsrig med mange karakteristiske arter.

Ådalens sider er stejle, vestsiden skovklædt eller ryddet for skov, mens østsiden er næsten træløs og græsses. På siderne ses veludviklede fårestier. På lysåbne steder optræder en lavtvoksende overdrevsvegetation med enligtstående løvtræer og buske af Alm. Ene og Rosearter.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at paludellavæld, ekstremrigkær og overdrev ved Vinge Møllebæk med den særdeles artsrige og karakteristiske vegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning af væld og overdrev bibeholdes, at yderligere afvanding af vådområder ikke foretages, at indvækst af træer og buske undgås, og at gødskning ikke finder sted. Det er ligeledes ønskeligt, at den resterende nåleskov i det fredede område afdrives, at der ikke foretages yderligere indplantning af nåleskov, og at lokaliteten indgår i et overvågningsprogram.

Vinge Møllebæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Vinge Mølledam er med sine omgivelser, ialt 24 ha., fredet 1983.

Vegetationstyper: Sø, væld, ekstremrigkær, paludellavæld, overdrev, nåleskov

Højere planter:

1987: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Kvalkved, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld,

Leverurt, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Vinget Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Nyse-Røllike, Butblomstret Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Grå Star, Hare-Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Nikkende Star, Næb-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bellis, Benbræk, Vorte-Birk, Liden Blærerod, Nikkende Brøndsel, Alm. Byg, Bævreasp, Glat Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Alm. Eg, Grå-El, Fjerbregne, Tykbladet(?) Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Frøbid, Gifttyde, Rød-Gran, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Hunde-Hvene, Kambregne, Kamgræs, Kattefod, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Hvid-Kløver, Børste-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Ager-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Liden Nælde, Ager-Padderok, Smuk Perikon, Spyd-Pil, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Eng-Rapgræs, Knæbøjlet Rævehale, Stivtoppet Rørhvene, Skov-Salat, Børste-Siv, Knop-Siv, Spidsblomstret(?) Siv, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre, Sump-Snerre, Trenervet Snerre, Langbladet Soldug(x), Liden Soldug, Blære-Star, Dværg-Star, Dynd-Star, Langakset Star, Loppe-Star, Stiv Star, Tråd-Star, Tvebo Star, Gul Stenbræk(x), Manna-Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tandbælg, Tranebær, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Krans-Tusindblad, Alm. Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Kruket Vandaks, Vandarve, Glat Vejbred, Læge-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst, Hvid Åkande

Mosser:

1987: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Paludella squarrosa*(x), *Philonotis fontana*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum squarrosum*

1900-1979: *Aneura pinguis*, *Atrichum undulatum*, *Bartramia pomiformis*, *Brachythecium albicans*, *Brachythecium mildeanum*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergon cordifolium*, *Calliergon giganteum*, *Cratoneuron commutatum*, *Dicranum bonjeanii*, *Drepanocladus intermedius*, *Drepanocladus revolvens*, *Drepanocladus vernicosus*, *Eurhynchium angustirete*, *Fissidens adianthoides*, *Fissidens cristatus*, *Helodium blandowii*, *Hypnum jutlandicum*, *Plagiomnium ellipticum*, *Plagiomnium undulatum*, *Philonotis calcarea*, *Polytrichum commune*, *Plagiothecium cavifolium*, *Pogonatum nanum*, *Rhodobryum roseum*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*, *Scapania irrigua*, *Sphagnum contortum*, *Sphagnum obtusum*, *Sphagnum recurvum*, *Sphagnum subnitens*, *Sphagnum teres*, *Sphagnum warnstorffii*, *Splachnum ampullaceum*, *Thuidium philibertii*, *Tomenthypnum nitens*

Lokalitetskode: +++ V-E-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten Vinge Mølledam er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og paludellavæld, på grund af rødlisteart og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)
2. Sjældnere planter: *Fissidens cristatus*, *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa*(x), Spyd-Pil, Langbladet Soldug, Dynd-Star, Loppe-Star, Skede-Star, Tvebo Star, *Tomenthypnum nitens*
3. Lokalt sjældnere planter: Krognæb-Star, Langakset Star
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Paludellavældindikatorer: Helodium blandowii, Paludella squarrosa, Gul Stenbræk(x),
Tomenthypnum nitens

Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Kattefod

Kilder: 33, 80, 101, 171, 201, 303, 352, 354, 359, 361, 368, 384, 419, 457, 470, 475, 603,
615, 628, 629, 630, 694, 732, 740, 811, 831, 837, 839

14/38-2. Vorning Å = Tjele Å, østlige del

Den ca. 9,7 km lange Vorning Å (Viborg amtskommune) har gode faldforhold. Bunden består på den øverste strækning af sand, grus og sten. Vandløbet biologiske forhold er påvirket af søvand fra Tjele Langsø (lok. 14/37-1), som det er afløb for.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Spæd Pindsvineknop(o), Gul Stenbræk(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 289, 352, 354, 359, 361

14/38-3. Vorning Møllebæk.

Den privatejede, ca. 3 km lange Vorning Møllebæk har gode faldforhold, hvilket medfører en jævn til god strømhastighed. Især den nedre del af vandløbet har tidligere været stærkt forurenet på grund af tilledning mekanisk rensede spildevand fra Vorning (lok. 14/40-1). Denne tilledning er nu bragt til ophør.

Ved Vorning Mølle findes en opstemmet dam og væld. Her findes tillige et overdrevsagtigt græsset egekrat.

Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, løvskov, overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Plettet Kongepen(o), Strand-Nellike(o), Trenervet Snerre(o), Trekløft Stenbræk(o)

Lokalitetskode: + V-S-(E) III r-s

Kilder: 289, 344, 352, 359, 361, 840

14/38-4. Vingegård Skov.

I den 82 ha. store, privatejede Vingegård Skov indgår meget blandet løvskov tillige med mindre bevoksninger af Bøg og Alm./Vinter-Eg samt nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1900-1979: Hønsebær(o)

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 109, 289

14/39 Hvidding Krat

14/39-1. Hvidding Krat.

Den 100 ha. store, partsskov Hvidding Krat ligger på stærkt kuperet terræn på sydsiden af Skals Ådal (lok. 14/32) og gennemskæres af flere dybe slugter. Den østlige del af krattet ligger i Århus amt, men er af praktiske årsager medtaget her.

Krattet rummer en del naturlig egeskov. Skoven har gennem et langt tidsrum været udsat for græsning, som nu er ophørt. Skovbundsvegetationen bærer præg af denne anvendelse, idet der på store, lysåbne arealer er dominans af Hedelyng. I krattet er tillige indplantet en del nåletræer. Jordbunden består af stærkt udvasket smeltevandssand.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den oprindelige, lysåbne egeskov i Hvidding Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskov bibeholdes, at opvækst af nåletræer fjernes, og at der ved nyplantninger anvendes løvtræer gerne Eg af lokal proveniens. Det er tillige ønskeligt, at der iværksættes en landskabspleje med fjernelse af uønsket opvækst. 83 ha. af Hvidding Krat er fredet 1984.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede

Højere planter:

1988: Vorte-Birk, Blåbær, Brombær, Bævreasp, Bøg, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Ene, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvidtjorn, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Kæmpegran, Liljekonval, Lærk, Majblomst, Pil, Alm. Røn, Skovsyre

1980: Hvid Anemone, Tredelt Egebregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Gederams, Haremad, Hyrdetaske, Alm. Kohvede, Krans-Konval, Stor Konval, Vild Kørvel, Feber-Nellikerod, Kantet Perikon, Bidende Ranunkel, Alm. Røllike, Skovmærke, Skovstjerne,

Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Stinkende Storkenæb, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1900-1978: Djævelsbid, Alm. x Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Alm. Gyldenris, Alm. Sct. Hansurt, Hassel, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Miliegræs, Grå-Poppel, Lund-Rapgræs, Skov-Rørhvene, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Læge-Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Arcyria pomiformis, Physarum viride

Lokalitetskode: ++ S-H I r-s

Botanisk vurdering:

Hvidding Krat er henført til kategori I på grund af

I-biotop: Naturskov af Eg.

2. Sjældnere planter: Krans-Konval

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Bakke-Gøgelilje

Kilder: 44, 80, 109, 225, 354, 429, 548, 627, 630, 694, 834, 836, 837

14/40 Hammershøj

14/40-1. Vorning.

Ved Vorning ligger Helligkilde, der er udgravet i 60'erne. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Kilde, vandhul(o), overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Dværg-Perikon(o), Spæd Pindsvineknop(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 289, 326

14/41 Romlund

14/41-1. Boller Krat.

Partsskoven Boller Krat ligger på østsiden af Fiskbæk Ådal (lok. 15/23-2). Terrænet er stærkt kuperet og skråner i den vestlige del. Krattet er lysåbent, delvist græsset og rummer rester af naturskov. Ved krattet ligger lynghede med enligtstående buske af Alm. Ene.

Skovlaget består næsten udelukkende af Alm. Eg og Vinter-Eg, samt deres indbyrdes krydsninger, mens skovbundsvegetationen rummer mange karakteristiske arter for egekrat.

Et par kilder med sideløb til Fiskbæk Å (lok. 15/23-2) er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Bevaring: Det er botanisk stor betydning, at egeskoven i Boller Krat bevares. Det er ønskeligt, at den lysåbne løvskov bibeholdes, at nåletræer ikke indplantes, og at ekstensiv græsning fortsætter. Endvidere kan driften af krattet bestå i plukhugst.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1986: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Krybende Hestegræs, Majblomst, Miliegræs, Smuk Perikon, Alm. Rapgræs, Ørnebregne 1900-1979: Høst-Borst, Bævreasp, Djævelsbid, Glat Dueurt, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Baltisk Ensian(o), Bredebægret Ensian(x), Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Alm. Hvene, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Kattesæg, Bakke-Knavel, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede, Alm. Kongepen, Kantet Konval, Liljekonval, Smalbladet Mangeløv, Grøn Mynte(o), Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Revling, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Blågrøn Star, Pille-Star, Vår-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tyttebær, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Krat-Viol, Engelsk Visse, Tørst, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S-E I r-s

Botanisk vurdering:

Boller Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Bredebægret Ensian

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme

Kilder: 100, 101, 289, 291b, 350, 354, 359, 361, 391, 393, 604, 605, 694, 837, 839

14/41-2. Løgstrup Krat.

Løgstrup Krat er betegnelsen for flere små krat, der står på siderne af Snabedal med tilhørende sidedale. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) består de egentlige krat af Alm. Eg isprængt Bævreasp, Vild Ribs og Gyvel.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Gederams, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Kohvede, Vild Ribs, Sand-Star, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/41-3. Nybro Krat.

Nybro Krat består af to adskilte, mindre krat på den østlige side af Fiskbæk Ådal (lok. 15/23-2) og omfatter ialt ca. 7 ha. Krattene danner randbevoksning langs ådalens skrænt og ovenfor denne. S sammensætningen er i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) næsten ren Eg. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Et par sideløb til Fiskbæk Å er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Alm. Gedeblad, Gederams, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Majblomst, Miliegræs, Skovsyre, Tørst, Vedbend

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/41-4. Romlund Krat (incl. Rishøje).

Det ca. 20 ha. store Romlund Krat ligger på plateauets fald mod Fiskbæk Ådal (lok. 15/23-2) ca. 2. km vest for landsbyen Romlund (lok. 14/41-5). S sammensætningen er i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) næsten ren egeskov med åbne partier med lyngvegetation. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Mangleblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Bakke-Gøgelilje(o), Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Tørst

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 100, 289

14/41-5. Romlund.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Romlund foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Toårig Natlys(o)

Lokalitetskode: 0 B IV 0

Kilder: 289

14/41-6. Fiskbæk.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Fiskbæk foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul(o), bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Kegle-Limurt(o), Tornløs Hornblad(o)

Lokalitetskode: 0 (V)-B IV 0

Kilder: 174, 289

14/42 Neckelmanns Plantage, Skrikes Plantage og Undallslund

14/42-1. Neckelmanns Plantage.

Den 66 ha. store Neckelmanns Plantage (Viborg kommune) er nåleskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 694

14/42-2. Skrikes Plantage.

Den 71 ha. store, privatejede Skrikes Plantage består overvejende af nåleskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 694

14/42-3. Undallslund.

Den 216 ha. store plantage Undallslund (Viborg kommune) er nåleskov med noget blandet løvskov i udkanten. I plantagen ligger enkelte moser. Botaniske oplysninger er i øvrigt af ældre dato.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, mose

Højere planter:

1900-1979: Ugrenet Edderkopurt(o), Rød-Gran, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Cypress-Ulvefod(o), Klokke-Vintergrøn(o)

Svampe:

1900-1979: Ciboria alni, Ciboria rufo-fusca

Lokalitetskode: + S-Sv III r

Kilder: 52, 53, 109, 161, 234, 289, 290, 694

14/42-4. Rogenstrup Sø.

Den 3,2 ha. store Rogenstrup Sø har en formodet største dybde på 4 m. Fra søen leder et kunstigt etableret afløb. Herved er maksimal vandstand sikret. Bredvegetationen er sparsom, men her forekommer dog en mindre bræmme rørskov. Vandet er stærkt eutrofieret som følge af kulturpåvirkning. Dette bevirker forårsmaksimum af planktonalger.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 354, 359, 361, 625

14/43 Nørremølle Ådal, øvre del

14/43-1. Rødding Sø.

Rødding Sø er nu tørlagt og engene opdyrket.

Vegetationstyper: Sø(+), mark

Højere planter:

1900-1979: Tue-Siv(o)

Lokalitetskode: + (V)-B III r

Kilder: 289

14/43-2. Batum.

Engen i Nørremølle Ådal omkring Batum er nu tørlagte og opdyrkede.

Vegetationstyper: Mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Otteradet Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 289

14/43-3. Loldrup Sø.

Den 46 ha. store Loldrup Sø er stærkt eutrofieret med med pH værdier på visse tider af året på over 10,5. Langs østsiden forekommer veludviklet og artsrig rørskov. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst, Bredbægret Ensian(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 269, 276, 289, 345, 349, 354, 359, 361, 625, 694, 837

14/43-4. Nørremølle Å.

Nørremølle Å (Tjele kommune) har sit udspring i den tørlagte Rødding Sø (lok. 14/43-1) og løber mod vest gennem tørlagte enge og drejer mod syd gennem Loldrup Sø (lok. 14/43-2) for at udmunde i Viborg Nørresø (lok. 14/50-1). Vandløbets længde på strækningen Rødding Sø - Loldrup Sø er ca. 3 km; Det er reguleret. Faldforholdene er gode og bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er forurenet til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 346, 349, 354, 359, 361, 694

14/44 Nørremølle Ådal mellem Loldrup Sø og
Nørresø

14/44-1. Nørremølle Å.

Nørremølle Å (Viborg kommune) har sit udspring i den tørlagte Rødding Sø (lok. 14/43-1) og løber mod vest gennem tørlagte enge og drejer mod syd gennem Loldrup Sø (lok. 14/43-2) for at udmunde i Viborg Nørresø (lok. 14/50-1). Vandløbets længde på strækningen Loldrup Sø - Nørresø er ca. 2 km. Det er reguleret. Faldforholdene er gode og bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er forurenet til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 269, 276, 289, 346, 349, 359, 361

14/44-2. Feldborg Dal incl. Fristrup Høj.

Siderne af den Ø-V gående, privatejede Feldborg Dal er skovklædte. S sammensætningen er meget varieret med både løv- og nåletræer mellem hinanden. Kun få steder optræder egentlige monokulturer af enten Bøgehøjskov eller Rød-Gran beplantninger samt en ellesump med en karakteristisk urtevegetation. Skovlagets meget varierede sammensætning giver samtidig artsrig og afvekslende skovbundsvegetation på grund af skiftende lysforhold, fugtighed samt vekslen mellem muld og mor.

I området har i hvert fald tidligere i følge Gram, Jørgensen og Køie forekommet tre mindre egekrat, hvoraf det ene lå i Feldborg Dal, mens de to øvrige lå omkring Fristrup Høj.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Skov-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Forglemmigej, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Omorika-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Rød Hestehov, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Kær-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Judaspenge, Eng-Kabbeleje, Skive-Kamille, Fugle-Kirsebær, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Japansk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Mirabel, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Øret-Pil, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Lyng-Snerre, Solbær, Sorbaria sorbifolia, Pille-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Alm. Torskemund, Tørst, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Sargents Æble, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Vinter-Eg(o), Alm. Eg x Vinter-Eg(o), Hvid-El(o), Femradet Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100, 289, 749, 810

14/45 Sønder Ingstrup

I sommeren 1990 er fundet et mindre overdrev, hvor mindst ét individ af den stærkt truede Hvid Sækspore(x) forekommer. Nedenfor overdrevet ligger kær og eng, der anvendes til deponering af byggeaffald.

Bevaring: Det er af meget stor betydning, at overdrevet bevares af hensyn til den stærkt truede Hvid Sækspore(x). Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning indføres på overdrevet i perioder uden for Hvid Sækspores vækst- og frøsætningstidspunkter, at indvækst af selvsåede træer og buske, at tilplantning ikke foretages, at tilførsel af kunstgødning til overdrevet og de nære omgivelser undgås, at allerede ulovligt deponerede byggeaffald fjernes omgående, og at deponering af affald fremover ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, kær, eng

Højere planter:

1990: Alm. Ene, Rød-Gran, Guldblomme, Hedelyng, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Snerre, Lav Skorsoner, Hvid Sækspore(x), Tjærenellike, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Hvid Sækspore(x)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 596

14/45-1. Klaris Krat.

Vestsiden af Tjele Å (lok. 14/45-4) ved Klaris er kuperet med hedevegetation isat fritstående buske af Alm. Ene. Dele af området er græsset, og vegetationen er fri for påvirkning af gødskning.

På ådalens skrænter forekommer krat. Dette er formodentlig identisk med det i Gram, Jørgensen og Køie (1944) omtalte Klaris Krat, hvilket er ret udstrakt egekrat beliggende på syd- og østvendte skråninger i et i øvrigt lyngklædt bakketerræn ved Tjele Å. I krattet er indplantet en del nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede, vandhul, mark

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Bredbladet Dunhammer, Døvnælde, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs/Krybende Hestegræs, Håret Frytle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Eng-Havre, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Vild Kørvel, Liljekonval, Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Mirabel, Alm. Mælkebøtte, Stor Nælde, Grå-Pil, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Kruset Skræppe, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovsyre, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Blød Storkenæb, Alm. Syre, Sødskærm, Tandbælg, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg x Vinter-Eg, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Alm. Engelsød, Høsebær(o), Alm. Kohvede, Selje-Pil, Øret Pil, Vild Pære, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Tørst, Femradet Ulvefod(o)

Mosser:

1989: Dicranum scoparium

Lokalitetskode: + H-S III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre

Kilder: 100, 686, 690

14/45-2. Porsmose.

Porsmose er delvis groet til med buske og træer samt af krat af Pil. Mosen omgives af kreaturgræssede enge domineret af Lyse-Siv. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Fra mosen går et 3 km. langt afløb til Vansø (lok. 14/45-5). Strømmen er ringe, og bunden består af sand. Vandet er middel til stærkt forurenet (1987).

Højere planter:

1989: Lyse-Siv

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 352, 354, 359, 361, 825

14/45-3. Stigsbæk.

Den ca. 3 km lange Stigsbæk (privatejet) har gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet sten og grus. Vandet er middel til stærkt forurenet (1984).

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 349, 354, 359, 361

14/45-4. Tjele Å.

Fra sit udspring syd for Vansø (lok. 14/45-5) snor Tjele Å (Tjele kommune) sig mod nordøst i en snæver dal til Tjele Langsø (lok. 14/37-1). Vandløbet har en samlet længde på ca. 7 km. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. På den nedre strækning er bunden sandet og iblandet tørv. Vandet er middel til stærkt forurenet.

Et lille sideløb ved Klaris Krat (lok. 14/45-1) er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb, kær

Højere planter:

1989: Gul Fladbælg, Mark-Frytle, Håret Høgeurt, Alm. Røllike, Lyse-Siv, Sand-Star, Kær-Tidse

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 101, 352, 354, 359, 361, 690

14/45-5. Vansø.

Den privatejede Vansø er stærkt eutrofieret med veludviklet vandblomst. Rankegrøde mangler. I søen ses en mindre bestand af flydebladsplanter. Bredzonen dækkes af tæt rørskov især af Tagrør tillige med Blågrøn Kogleaks og Alm. Sumpstrå. I søens sydlige ende har i alt fald tidligere vokset flere arter af Vandstjerne.

Bredderne og engene anvendes overvejende til græsning. Ved søens østside forekommer vandrige væld, der ligger i en fordybning omkranset af krat. Vegetationen her domineres af Tagrør. I søens nordlige ende dækkedes vandspejlet i rørskoven af en stor krystalblå, malingslignende plamage.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Fliget Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Kryb-Hvene, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Tagrør, Vandnavle, Hvid Åkande

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Hestehale, Lav Skorsoner(o), Alm. Syre, Vandarve, Høst-Vandstjerne(o), Smalbladet Vandstjerne(o)

Lokalitetskode: ++ V II s

Kilder: 345, 352, 354, 359, 361, 625, 694, 778, 837, 839

14/45-6. Thisted.

Langs nordsiden af Nørre Ådal (lok. 14/52) omkring Thisted mellem Tapdrup og Vejrum (lok. 14/46-7) ligger flere småskove, Vesterskov, Østerskov og Vejrum Skov. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 100

14/45-7. Subæk Mølledam.

Den privatejede Subæk Mølledam er omgivet af en smal bræmme træer og dyrket agerland. Selve dammen er renvandet. Langs bredden forekommer spredte bevoksninger af rørskov. Rankegrøden er spredt og domineres af den rødlistede Tæt Vandaks(x).

Tilførslen af vand sker fra en uforstyrret, vældpræget mose omgivet af elleskov. Afstrømningen herfra sker gennem et ca. 600 m langt vandløb med forbindelse til Nørreå (lok. 14/52-1). Bunden består af sand iblandet sten og grus. Faldforholdene er gode.

Bevaring: Det er af botanisk stor interesse, at Subæk Mølledam bevares og dermed bestanden af den rødlistede Tæt Vandaks(x). Det er derfor ønskeligt, at der ikke foretages vandstandsændringer eller afvanding af mølledammen og dens opland.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1987: Gul Abeblomst, Bredbladet Dunhammer, Gul Iris, Tæt Vandaks(x)

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Subæk Mølledam er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Tæt Vandaks(x)

Tæt Vandaks(x) optræder her på sit eneste, kendte voksested i Viborg amt.

Kilder: 231, 284, 289, 349, 354, 359, 361, 463, 694, 739, 831, 837

14/46 Ørum

14/46-1. Velds Krat.

Den 40 ha. store, partsskov Velds Krat ligger på kuperet terræn på nordsiden af Nørre Ådal (lok. 14/53). I sammensætningen indgår bevoksninger af Eg. I krattet forekommer tydelige spor efter græsning og stævningsdrift, hvilket tyder på, at lokaliteten sammen med Ø Bakker (lok. 14/54) er gammelt overdrevs- og græsningsland. I følge Gram, Jørgensen & Køie (1944) går lavt krat af Eg stedvis over i lyng. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egeskoven i Velds Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at tilplantning med nåleskov undgås, og at græsningen bibeholdes på de tilstødende, faste græsgange.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Sct. Hansurt, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Kohvede, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Tørst, Krat-/Skov-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Svampe:

1900-1979: Physarum bivalve

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Velds Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Gammelt overdrevs- og græsningsland.

Kilder: 44, 100, 109, 231, 391, 393, 625, 694, 837

14/46-2. Veldsmølle.

Ved Veldsmølle forekommer vældmoser. Velds Møllebæk (Tjele kommune) har en samlet længde på ca. 2 km. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand iblandet sten og grus. Vandet er lettere forurenet (1984).

Vegetationstyper: Væld, mose

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 349, 359, 361, 694, 837

14/46-3. Formyre Skov (= Vester Tjele Skov).

I sammensætningen af Formyre Skov (Tjele skovdistrikt) indgår bevoksninger med Bøg, Alm./Vinter-Eg og nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 161, 694

14/46-4. Årup Skov.

Om sammensætningen af den 40 ha. store partsskov Årup Skov foreligger oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/46-5. Morild Bæk.

Den privatejede Morild Bæk har en længde på ca. 2 km og skærer på den nedre del dybt i nordsiden af Nørre Ådal (lok. 14/53) og leder vand til Nørreåen. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er meget stærkt forurennet (1984).

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 231, 344, 349, 359, 361

14/46-6. Tjele.

Omkring herregården Tjele forekommer alléer og stenvure med en righoldig epifytvegetation.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige epifytvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at allétræerne ikke fældes på én gang, men at erstatning af aldrende træer sker successivt.

Vegetationstyper: Allé, stenmur

Højere planter:

1900-1979: Ask, Skov-Elm, Hestekastanie

Mosser:

1900-1979: *Barbula convoluta*, *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Bryum pallens*, *Funaria hygrometrica*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucodon sciuriodes*, *Marchantia polymorpha*, *Mnium hornum*, *Neckera complanata*, *Plagiomnium undulatum*, *Plagiothecium curvifolium*, *Plagiothecium denticulatum*, *Plagiothecium succulentum*, *Pleurozium schreberi*, *Pogonatum aloides*, *Polytrichum formosum*, *Rhizomnium punctatum*, *Rhynchostegium murale*, *Rhynchostegium riparoides*, *Sphagnum nemoreum*, *Sphagnum quinquefarium*, *Tetraphis pellucida*, *Thuidium tamariscinum*, *Tortula laevipila*, *Tortula muralis*, *Tortula papillosa*, *Ulota bruchii*

Svampe:

1900-1979: *Badhamia macrocarpa*

Lokalitetskode: + B I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig epifytvegetation.

2. Sjældnere arter: *Leucodon sciuriodes*, *Tortula laevipila*, *Tortula papillosa*

Kilder: 33, 44, 475

14/46-7. Vejrum.

Vejrum ligger ved foden af den nordlige side af Nørre Ådal (lok. 14/53). Kirkegården omgives i følge Wiinstedt (1929) af stendige, ligesom her forekommer to mindre gravhøje. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Overdrev(o), stendige, ruderat, væld(o)

Højere planter:

1900-1979: Vår-Brandbæger, Ris-Dueurt, Skov-Fladbælg(o), Tag-Hejre(o), Gyldenlak-Hjørneklap(o), Moskus-Katost(o), Marehalm(o), Grøn Mynte(o), Toårig Natlys(o), Læge-Oksetunge, Rejnfan, *Sedum lydium*, Pigget Star, Bjerg-Stenurt(o), Sødskærm, Vandarve(o), Lyng-Vikke(o), Vindaks

Lokalitetskode: + B-(E)-(V) III r

Kilder: 289, 374

14/46-8. Viskum.

I bakkelandet nord for Viskum har i alt fald tidligere forekommet bøgeskov med frodig muldbundsvegetation, egekrat og lyngklædte, artsrige skrænter. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o), overdrev(o), vandløb, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Smalfliget(?) Brandbæger(o), Skov-Brandbæger, Bævreesp, Bøg, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Ene, Sump-Fladstjerne(o), Enblomstret Flitteraks, Skov-Galtetand, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje(o), Sand-Hanekro(o), Sct. Hansurt, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum(o), Hieracium subaustrinum(o), Skive-Kamille, Nikkende Kobjælde(o), Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand(o), Liljekonval, Vild Løg, Smuk Perikon, Selje-Pil, Enkelt Pindsvineknop, Vild Pære, Alm. Røn(o), Lav Skorsoner(o), Bakke-Star, Pigget Star, Stinkende Storkeæb(o), Svineøje, Kæmpe-Svingel, Tandbælg, Smalbladet Timian, Tjærenellike, Tørst, Vedbend-Vandranunkel(o), Lyng-Vikke(o), Farve-Visse, Vild Æble, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + S-H-E-V-B III r

Kilder: 231, 289, 374

14/46-9. Tinghøj.

Gravhøjen Tinghøj (kote 60) nord for A 16 (Viborg-Randers) er moderat tilgroet med buske. Urtevegetationen domineres af Bølget Bunke og Gederams.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Skov-Elm, Fløjlgræs/Krybende Hestegræs, Mark-Frytle, Gederams, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Rajgræs, Rose, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Alm. Syre

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 678

14/47 Skovsgård Skov

14/47-1. Skovsgård Skov.

Skovsgård Skov ligger på stærkt kuperet terræn på østsiden af Vibæk (lok. 14/47-2). Sammensætning er meget varieret med bevoksninger af både løv- og nåletræer. Løvskoven domineres af Bøg, der stedvis er blandet med Alm. Eg, mens monokulturer er mindre fremherskende. Blandskoven er snart lysåben snart tæt. Busklaget, der visse steder er tyndt, domineres af Hassel. Stedvis ses opvækst af Ask og Skov-Elm. Vedbend og Alm. Gedeblad binder hist og her træerne sammen, og stedvis optræder tætte krat af Hindbær og Brombær. Skovbundsvegetationen er særdeles artsrig og rummer karakterarter for både muld og mor.

Bevaring: Det er botanisk stor betydning, at den artsrige løvblandingskov i Skovsgård Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at der ved renafrift af beplantninger plantes løvtræ.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Alm. Bjørneklo, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Glat Dueurt, Alm. Eg, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldregn, Alm. Gyldenris, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Nælde-Klokke, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Europæisk Lærk, Japansk Lærk, Spids-Løn, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Rynket Rose, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Sanikel, Liden Singrøn, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Slåen, Snebær, Lyng-Snerre, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Tandrod, Alm. Thuja, Vedbend, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Krat-Viol, Marts-Viol, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Blodstillende Bibernelle(o), Vorte-Birk, Blåbær, Vinter-Eg, Alm. Ene, Kambregne(o), Fjer-Knopurt(o), Krans-Konval(o), Nikkende Kobjælde(o), Kantet Konval(o), Småbladet Lind, Pyramide-Læbeløs(o), Bjerg-Perikon(o), Pors, Vild Ribs, Skov-Rørhvene(o), Liden Singrøn, Sværd-Skovlilje(o), Mark-Tusindgylden(o), Forskelligbladet Tidsel, Tørst, Eng-Viol

Svampe:

1900-1979: Tremella mesenterica

Lokalitetskode: ++ S I r

Botanisk vurdering:

Skovsgård Skov er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

Flere arter har deres vestgrænse i Danmark her.

Kilder: 43, 100, 107, 289, 694, 767, 810, 814, 837, 839

14/47-2. Vibæk.

Vibæk (Viborg kommune) har en længde på lidt over 5 km., hvoraf omkring 1 km på den øvre del er rørlagt. Den nedre del ved Skovsgård Skov (lok. 14/47-1) løber gennem tidligere græssede enge i snæver, skovklædt dal. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand ofte iblandet sten og grus. Vandet er lettere forurennet. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Loppe-Star(o), Tue-Star(o)

Lokalitetskode: 0+ V-E IV 0

Kilder: 231, 349, 354, 359, 361

14/48 Viborg Vestermark og Margrethelund

14/48-1. Viborg Vestermark.

Botaniske oplysninger om botaniske lokaliteter ved Viborg Vestermark foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Pyramide-Læbeløs(o)

Lokalitetskode: 0 0 IV 0

Kilder: 289

14/48-2. Margrethelund.

Den 113 ha. store, privatejede skov Margrethelund består nu næsten udelukkende af nåleskov. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) lå der mellem 4 og 5 ha. krat i NV-hjørnet 3 km NV for Viborg tildels bevokset med Eg, men overalt med indblanding af nåletræer og stedvis med Grå-El. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Ugrenet Edderkopurt(+), Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg(o), Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Sct. Hansurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hunde-Hvene, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Smalbladet Klokke(o), Alm. Kohvede, Plettet Kongepen(o), Liljekonval, Krybende Læbeløs, Pyramide-Læbeløs(o), Majblomst, Hede-Melbærris(o), Strand-Nellike(o), Kantet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Røn, Skovstjerne, Liden Snerre(o), Lyng-Snerre, Snylterod(o), Bakke-Star(o), Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Forskelligbladet Tidsel(o), Tormentil, Tyttebær, Tørst, Flad Ulvefod(o), Vedbend, Gærde-Vikke, Hunde-Viol, Skov-Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

Lokaliteten har siden århundrede ændret karakter. Den har været en klassisk lokalitet for Ugrenet Edderkopurt, der nu må anses for at være forsvundet. Planten er senest fundet i 1946.

Kilder: 100, 109, 150, 161, 289, 290, 366, 372b, 694

14/49 Viborg

14/49-1. Viborg.

På åbne pladser, i parker, på jernbaneterræen og på tomter optræder til stadighed en række karakteristiske, mindre almindelige munkeplanter og indslæbte planter.

Vegetationstyper: Bebyggelse, park, ruderat

Højere planter:

1986: Klæbrig Brandbæger, Sort Natskygge

1982: Tag-Hejre, Slangerod, Tusindstråle

1900-1979: Krybende Ambrosie(o), Småblomstret Balsamin, Blodstillende Bibernelle(o), Vår-Brandbæger, Skræppe-Brodfrø(o), Vår-Brunrod(o), Bulmeurt(o), Cynoglossum glochidium(o) (rubladfamilien), Døvnælde, Liden Fingeraks, Prikket Fredløs, Nikkende Fuglemælk, Tvebo Galdebær(o), Alm. Guldstjerne, Rundbladet Hareøre(o), Hieracium semigothiciforme(o), Hundetunge(o), Aksblomstret Jordbærspinat(o), Kanariegræs, Pindsvine-Kartebolle, Liden Katost, Nøgle-Klokke(o), Violet Kongelys(o), Kryddermynte(o), Læge-Kvæsurt(o), Glansbladet Løvefod(o), Murrude(o), Grøn Mynte(o), Toårig Natlys(o), Pigæble(o), Gåse-Potentil, Gul Reseda, Krans-Salvie(o), Skarntyde, Læge-Stenfrø(o), Stjerneskaerm(o), Tandbæger, Vandpest, Liden Torskemund, Vedbend-Torskemund, Farve-Vau(o), Langbladet Vortemælk(o), Ris-Vortemælk(o), Tandfri Vårsalat(o)

Svampe:

1900-1979: *Exidia recisa*(o), *Rutstroemia firma*(o), *Sclerotinia condolleana*(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 43, 52, 128, 131, 149, 150, 182, 212, 274, 276, 277, 278, 281, 289, 295, 296, 333, 382, 689, 707

14/50 Nørresø og Søndersø

14/50-1. Nørresø.

Den 123 ha. store Nørresø, hvis basin er dannet af afstrømmende smeltevand under isens afsmeltning, er med sine 12 m den dybeste af Viborgsøerne. Søen er næringsrig. Langs bredden optræder sporadisk smal, tæt rørskov. I midten af 60'erne indgik Hjertebladet Vandaks i rankegrøden.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1987: Rød Hestehov

1900-1979: *Brudelys*(o), *Gul Abeblomst*(o), *Smalbladet Dunhammer*(o), *Stakløs Hejre*(o), *Småbladet Milturt*(o), *Dværg-Perikon*(o), *Mandel-Pil*(o), *Hjertebladet Vandaks*(o)

Alger:

1982: *Actinastrum hantzschii*, *Ankyra judai*, *Aphanizomenon flos-aquae*, *Asterionella formosa*, *Botryococcus braunii*, *Ceratium hirundinella*, *Chlamydomonas* sp., *Chroococcus* sp., *Closterium acutum*, *Closterium parvulum*, *Closterium* sp., *Coelastrum microporum*, *Coelastrum* sp., *Coenococcus fottii*, *Cryptomonas* sp., *Cyclotella comta*, *Cyclotella* sp., *Cymatopleura solea*, *Cymbella* sp., *Diatoma elongatum*, *Dictyosphaerium pulchellum*, *Dictyosphaerium* sp., *Elakatotrix genevensis*, *Fragillaria* sp., *Gomphosphaeria naegeliana*, *Gomphosphaeria pusilla*, *Goniochloris mutica*, *Gymnodinium helveticum*, *Katablepharis ovalis*, *Koliella elongata*, *Lagerheimia ciliata*, *Lagerheimia subsalsa*, *Melosira granulata*, *Melosira varians*, *Melosira* sp., *Meridion circulare*, *Microcystis aeruginosa*, *Microcystis incesa*, *Microcystis wesenbergii*, *Monoraphidium contortum*, *Monoraphidium* sp., *Nitzschia acicularis*, *Nitzschia* sp., *Oocystis lacustris*, *Oocystis* sp., *Oscillatoria redekei*, *Oscillatoria* sp., *Pascheriella tetras*, *Pediastrum duplex*, *Peridinium* sp., *Phacus* sp., *Planktosphaeria gelatinosa*, *Pseudoanabaena mucicola*, *Pseudostaurastrum limneticum*, *Rhodomonas lacustris*, *Staurastrum* sp., *Stephanodiscus astraëa*, *Stephanodiscus hantzschii*, *Synedra acus*, *Synedra ulna*, *Tetraëdron caudatum*, *Tetraëdron minimum*

Lokalitetskode: ++ V III r-s

Kilder: 64, 97, 226, 227, 258, 276, 289, 345, 346, 349, 354, 359, 694, 739

14/50-2. Søndersø

Den 146 ha. store Søndersø, hvis basin er dannet af afstrømmende smeltevand under isens afsmeltning, er med sine dybder op til 5 m den mest lavvandede af Viborgsøerne. Søen er næringsrig. På lange strækninger især langs østsiden langs bredden forekommer tæt rørskov af især Tagrør. Omkring udløbet af Mølleå (lok. 14/51-4) er sammensætning af rørskoven meget varieret med Lådden Dueurt, Kalmus, Alm. Mjødurt, Rørgræs, Kær-Star, Alm. Sumpstrå og Høj Sødgræs.

Flydebladsvegetation forekommer kun sparsomt og domineres af Vand-Pileurt.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Lådden Dueurt, Eng-Forglemmigej, Kalmus, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Vand-Pileurt, Rørgræs, Kær-Star, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tagrør

1900-1979: Brudelys(o), Smalbladet Dunhammer, Mandel-Pil(o), Stivtoppet Rørhvene(o)

Alger:

1982: Actinastrum hantzschii, Ankyra judai, Anabaena sp., Ankistrodesmus gracilis, Aphanizomenon elenkinii, Aphanizomenon flos-aquae, Asterionella formosa, Chlamydomonas sp., Chlorogonium sp., Chroococcus limneticus, Closterium acutum, Closterium parvulum, Closterium sp., Coelastrum microporum, Coelastrum sp., Coenococcus fottii, Crucigeniella apiculata, Cryptomonas sp., Cyclotella sp., Cymbella sp., Dictyosphaerium pulchellum, Dictyosphaerium sp., Elakatotrix genevensis, Elakatotrix sp., Fragilaria sp., Gomphonema sp., Gomphosphaeria naegiliana, Gomphosphaeria pusilla, Goniochloris mutica, Goniochloris sp., Gymnodinium helveticum, Gymnodinium sp., Katablepharis ovalis, Koliella longiseta, Lagerheimia ciliata, Lyngbya sp., Melosira granulata, Melosira sp., Micratinium pusillum, Microcystis aeruginosa, Microcystis inesta, Microcystis viridis, Microcystis wesenbergii, Monoraphidium contortum, Monoraphidium sp., Nitzschia acicularis, Nitzschia sp., Oocystis sp., Oscillatoria sp., Pascheriella tetras, Pediastrum boryanum, Pediastrum duplex, Pediastrum tetras, Peridinium sp., Phacus sp., Pinnularia sp., Pseudanabaena mucicola, Pseudostaurastrum limneticum, Pteromonas angulosa, Rhodomonas lacustris, Scenedesmus acuminatus, Scenedesmus acutus, Scenedesmus armatus, Scenedesmus denticulatus, Scenedesmus ecornis, Scenedesmus intermedius, Scenedesmus opoliensis, Scenedesmus quadricauda, Scenedesmus spinosus, Staurastrum sp., Stephanodiscus astraea, Stephanodiscus hantzschii, Synechococcus sp., Synedra acus, Synedra ulna, Tetrastrum staurogeniaforme, Tetraëdron caudatum, Tetraëdron minimum

Lokalitetskode: ++ S III r-s

Kilder: 64, 97, 226, 258, 276, 289, 345, 346, 349, 354, 694, 780

14/51 Asmild og Overlund

14/51-1. Asmild.

Ved Asmild Kloster findes et anlæg af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Park

Højere planter:

1900-1979: Ask, Bulmeurt(o), Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Prikbladet Fredløs, Guldnælde(o), Alm. Guldstjerne, Eng-Guldstjerne, Håret Høgeurt, Nikkende Kobjælde(o), Finger-Lærkespore(o)

Svampe:

1900-1979: Rutstroemia firma

Lokalitetskode: + Sk III r

Kilder: 52, 100, 182, 289

14/51-2. Asmildkloster Øvelsesplads.

Asmildkloster Øvelsesplads omfatter ialt ca. 76 ha. På områdets sydligste del på skrænten mod Mølleå nord for Bruunshåb (lok. 14/51-3) forekommer egekrat, kaldet Asmild Krat = Bruunshåb Krat. Her ligger den 51,6 m høj bronzealderhøj, Brodding Bjerg, og på områdets vestlige del Stofsø.

Bevaring: Den sydligste del af øvelsespladsen er fredet 1955.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, vandhul

Højere planter:

1986: Småblomstret Balsamin, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hindbær, Billebo-Klaseskærm, Enkelt Pindsvineknop, Revling, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Tormentil, Tofrøet Vikke, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Ene, Fløjlsgræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Kragefod, Majblomst, Øret Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Alm. Skjolddrager, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Kær-Svovlrod, Tørst, Eng-Viol

Mosser:

1900-1979: Aulacomnium palustre, Dicranum scoparium, Hylacomium splendens, Mnium hornum, Pleurozium schreberi, Sphagnum palustre

Lokalitetskode: + E-S-V II r-s

Kilder: 97, 100, 161, 182, 213, 231, 289, 291b, 656, 694

14/51-3. Bruunshåb.

Om sammensætningen af den 31 ha. store Bruunshåb Plantage (Viborg kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev, skov, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Krybende Ambrosie(o), Skede-Star(o), Tjærenellike(o)

Lokalitetskode: 0-+ E-S-B IV 0

Kilder: 97, 109, 274, 289, 310, 689

14/51-4. Mølleådal mellem Søndermølle og Søndersø.

Mølleå (Viborg kommune) er godt 4 km langt. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Faldforholdene er jævne til gode. Vandet er middel til stærkt forurennet.

De tørre enge langs åen anvendes til høslet og græsning eller til opdyrkning. På de fugtigere dele vokser pilekrat eller ellesump.

Dalen har tidligere i følge Løjtnant og Worsøe (1978) været træfri, og engene blev anvendt til græsning. For at hindre skæmmende bebyggelse blev området fredet 1959. I takt med den faldende udnyttelse af engene, indvandrede træer og buske og i 1970 var engene groet til med Birkeskov. Nærmest åen dominerer mandshøj rørskov på bekostning af den lavtvoksende urtevegetation med Benbræk(o), Dynd-Star(o) og Gul Stenbræk(o), der alle må formodes at være forsvundne fra lokaliteten.

Bevaring: Ådalen er fredet 1959 på strækningen mellem Søndermølle og Bruunshåb (lok. 14/51-3).

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, mark

Højere planter:

1988: Rød-El, arter af Pil

1900-1979: Benbræk(o), Liden Fugleklo, Sand-Hanekro(o), Hvid Hestehov(o), Hieracium jutlandicum(o), Hieracium pinnatifidum(o), Rank Hjørneklap(o), Hjertekarse(o), Fladtrykt Kogleaks(o), Tue-Kogleaks(o), Alm. Kohvede, Leverurt(o), Ager-Museurt(o), Kugle-Museurt(o), Liden Museurt(o), Håret Blågrøn Rose(o), Stivtoppet Rørhvene(o), Rundbladet Soldug(o), Dværg-Star(o), Dynd-Star(o), Kær-Star(o), Loppe-Star(o), Skede-Star(o), Stjerne-Star(o), Top-Star(o), Trindstænglet Star(o), Gul Stenbræk(o), Trekløft Stenbræk(o), Ager-Stenfrø(o), Svineøje(o), Høj Sødgræs, Tornblad(o), Hårfliget Vandranunkel(o), Tadder-Vikke(o), Vår-Ærenpris(o)

Mosser:

1900-1979: *Paludella squarrosa*(o)

Lokalitetskode: + V-E-B III r-s

Kilder: 79, 80, 97, 224, 231, 289, 344, 346, 349, 354, 359, 361, 374, 625, 694, 830, 837

14/51-5. Søgårde.

Omkring dæmningen for den nu nedlagte Viborg-Handest jernbane ligger flere vandfyldte grave, der er opstået i forbindelse med gravning af tørv i en brændselsknapp periode. Den østlige skrånning rummer væld. Dette er artsfattigt som følge af gødsugning.

Området rummer desuden dyrkede marker og mindre nålebeplantninger tillige med en landskabeligt skæmmende destruktionsanstalt for udrangerede motorkøretøjer.

Vegetationstyper: Mose, eng, overdrev, bebyggelse

Højere planter:

1988: Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Kragefod, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Blodrød Storkenæb (forvildet?), Eng-Storkenæb, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Vandnavle, Gul Åkande

1900-1979: Alm. Månerude(o), Læge-Kvæsurt(o)

Lokalitetskode: + V-E-B III r

Botanisk vurdering:

Området har i hvert fald tidligere rummet en stor, mulig spontan bestand af Læge-Kvæsurt(o).

Kilder: 277, 289, 290, 354, 374, 694, 773, 837

14/51-6. Forstbotanisk Have.

Forstbotanisk Have (Viborg kommune) ligger på østsiden af Søndersø (lok.14/50-2) syd for Asmild Kloster. Haven rummer i første række sjældne nåletræer.

Vegetationstyper: Park

Højere planter:

1900-1979: *Hutchinsia petraea*(o)

Lokalitetskode: 0-+ Sk IV 0

Kilder: 80, 289, 625

14/52 Nørre Ådal mellem Randrup Mølle og Vejrum
Bro

14/52-1. Nørre Ådal

De tørre enge langs den regulerede Nørre Å er udlagt fortrinsvis til græsning og høslet. Enkelte dyrkede marker forekommer. Ubenyttede arealer domineres af pilebuske; stedvis forekommer lavere vegetation. Langs åen vokser Høj Sødgræs. Vandet i åen er generelt middel til stærkt forurenet (1986).

Vegetationstyper: Vandløb, eng, mark

Højere planter:

1988: Mose-Bunke, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Eng-Rævehale, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel

1986: Hvid Anemone, Græsbladet Fladstjerne, Maj-Gøgeurt, Hindbær, Kragefod, Kær-Mangeløv, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Alm. Star, Grå Star, Kær-Star, Toradet Star, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil

1900-1979: Vandpest, Gul Åkande, Hvid Åkande

Lokalitetskode: + V-E-B III r

Kilder: 231, 344, 346, 349, 359, 361, 604, 810

14/52-2. Væld i Nørre Ådal.

Enkelte steder langs randen af Nørre Ådal ligger væld. Mindst ét af disse er Paludellavæld, hvor den rødlistede Gul Stenbræk(x) forekommer i ringe mængde. Vegetationen her er lavtvoksende med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er største botaniske betydning, at vældområderne langs randen af Nørre Ådal og især paludellavældet bevares. Paludellavældet er fredet. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afvanding ikke finder sted, at tilførsel af kunstgødning til vældområder og deres omgivelser undgås, og at ekstensiv græsning bibeholdes, hvilket fremgår af plejebestemmelsen.

Vegetationstyper: Væld, paludellavæld

Højere planter:

1987: Gul Abeblomst, Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Engblomme, Engkarse, Gul Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Måj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Børste-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Leverurt, Glat Løvefod, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Liden Pileurt, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Grøn Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Kær-Star, Næb-Star, Skede-Star, Top-Star, Toradet Star, Gul Stenbræk(x), Rød Svingel, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tæppegræs, Vandkarse, Vibefedt, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse, Rosen-Dueurt, Knude-Firling, Mangeblomstret Frytle, Sump-Hullæbe(o), Hunde-Hvene, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mærke, Spyd-Pil, Top-Star, Alm. Syre (var. hydrophilus), Vandarve, Muse-Vikke, Eng-Viol

Mosser:

1987: Amblyodon dealbatus, Brachythecium rivulare, Bryum pseudotriquetrum, Calliergonella cuspidata, Cirriphyllum piliferum, Climacium dendroides, Cratoneuron commutatum, Paludella squarrosa(x), Pellia endiviifolia, Philonotis fontana, Plagiomnium ellipticum, Rhytidiadelphus squarrosus 1900-1979: Drepanocladus vernicosus, Lophocholea bidentata, Marchantia polymorpha, Oxyrrhynchium praelongum, Plagiomnium undulatum, Riccia pinguis, Scleropodium purum, Tomenthypnum nitens(o)

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)

2. Sjældnere planter: Paludella squarrosa(x), Skede-Star, Butblomstret Sødgræs, Tæppegræs

4. Paludellavældindikatorer: Paludella squarrosa(x), Gul Stenbræk(x)

Kilder: 170, 224, 349, 354, 368, 370, 371, 385, 694, 839

14/52-3. Søer i Nørre Ådal.

Tapdrup Sø har udløb til Nørreå. Den omgives af tæt rørskov domineret af Tagrør. Inden reguleringen af Nørreåen i begyndelsen af århundredet rummede ådalen flere søer, Over Bredningsø, Mellem Bredningsø, Neder Bredningsø, Thisted Sø (se Mentz, 1910). Disse er alle tørlagte.

Vegetationstyper: Sø, rørskov

Højere planter:

1988: Tagrør

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 231, 810

14/53 Nørre Ådal mellem Vejrum Bro og Skjern Bro

14/53-1. Nørre Ådal.

Omkring den regulerede Nørreå, samt omkring tilløbene Veldsmølle Bæk (lok. 14/53-2) og Søbæk, ligger i første række faste enge, der anvendes til græsning eller høslet, mens enkelte tørrere parceller opdyrkes. Uopdyrkede områder gror til med pilekrat eller elleskov. Hist og her ses grave efter tørveskæring. En beskrivelse af ådalens vegetationsforhold inden reguleringen af Nørreå findes i Mentz (1910). Vandet i åen og i Søbæk er generelt middel til stærkt forurenet (1986).

Vegetationstyper: Eng, mose

Højere planter:

1900-1979: Tykbladet Andemad(o), Tvebo Baldrian(o), Brudelys(o), Smalbladet Dunhammer, Baltisk Ensian(o), Kalmus, Spyd-Pil(o), Pilblad, Kær-Star(o), Gul Stenbræk(o), Smalbladet Vandstjerne, Småfrugtet Vandstjerne, Mose-Vintergrøn(o)

Lokalitetskode: 0 E-V-B

Kilder: 97, 227, 231, 289, 344, 346, 349, 354, 359, 361, 374, 381, 810, 839

14/53-2. Kvorning Mølle.

Langs de stejle skrænter omkring Kvorning Mølle ligger flere græssede, træfrie væld med særdeles artsrig vegetation. Flere af disse rummer ekstremrigkær og paludellavæld.

Kvorning Møllebæk (Tjele kommune) er ca. 2 km lang med gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet sten og grus. Vandet er let forurenet (1984).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de artsrige væld omkring Kvorning Mølle bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning fortsat finder sted, at der ikke foretages dræning af vældene og deres opland, at der ikke deponeres affald i vældene, og at der ikke tilføres gødning til vældene og deres opland.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, paludellavæld, eng

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Bellis, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Fladtrykt Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Butblomstret Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Langakset Star, Næb-Star, Top-Star, Gul Stenbræk(x), Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandarve, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1987: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Climacium dendroides, Drepanocladus cfr. polycarpa, Marchantia polymorpha, Paludella squarrosa(x), Philonotis fontana, Plagiomnium ellipticum

Lokalitetskode: + V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og paludellavæld, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)
2. Sjældnere planter: Paludella squarrosa(x), Langakset Star, Butblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv
Paludellavældsindikatorer: Paludella squarrosa(x),
Gul Stenbræk(x)

Kilder: 231, 344, 346, 349, 359, 361, 384, 385, 737, 740, 810, 811

14/53-3. Hammershøj Kær.

Ved Tindbæk (lok. 14/56-3) modtager Nørreå tilløb af den 6 km lange Vejlebæk, der udspringer ved Læsten Bakker (se: Bind 7. Århus amt, omr. 14/2). Her har også Skalså (lok. 14/32-1, 2, 3 & 4) sit udspring. Vejlebæk, der er reguleret, har gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurennet.

Øst for Vejlebro på den gamle landevej mellem Hammershøj og Tindbæk afgrænser Vejlebæk et større, sammenhængende engområde, der ved hjælp af levende hegn og grøfter er opdelt i mange, smalle englodder. Jordbunden er stedvis tørveholdig. Flere steder forekommer væld, hvorfor en egentlig opdyrkning ikke har fundet sted. I et af vældene ses et veludviklet, mosrigt knoldkær, der både indeholder ekstremrigkær- og paludellavældsvegetation.

Engene udnyttes i udstrakt grad til græsning af især kreaturer. Her optræder lav vegetation domineret af græsser, mens pilekrat dominerer ugræssede. Stedvis er engene vanddækkede. Her udvikles en blad- og tørvemosrig vegetation.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at den artsrige ekstremrigkær- og paludellavældsvegetation i Hammershøj Kær bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at dræning af kærene og deres opland ikke finder sted, at der ikke finder deponering af affald eller opfyldning sted, og at der ikke tilføres kunstgødning til kærene og vældene samt deres opland.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, paludellavæld, mose, eng

Højere planter:

1988: Dynd-Star, Trindstænglet Star 1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Alm. Ene, Engkarse, Knude-Firling, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Lancet-Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Leverurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Butblomstret Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Gul Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Langakset Star, Loppe-Star, Næb-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Gul Stenbræk(x), Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Muse-Vikke, Eng-Viol, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1987: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Climacium dendroides, Dicranum bonjeanii, Marchantia polymorpha, Paludella squarrosa(x), Sphagnum palustre

Lokalitetskode: + V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Hammershøj Kær er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og paludellavæld.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)

2. Sjældne planter: Paludella squarrosa(x), Dynd-Star, Langakset Star, Loppe-Star, Skede-Star

4. Ekstremrigkærindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Paludellavældsindikatorer: Paludella squarrosa(x), Gul Stenbræk(x)

Kilder: 231, 232, 344, 349, 354, 359, 361, 384, 385, 740, 717, 811

14/53-4. Søer i Nørre Ådal.

Umiddelbart øst for Vejrum Bro ligger den lille Vejrum Sø. Søen har tidligere haft større udstrækning og har været gennemstrømmet af Nørre å. Som følge af menneskelige indgreb er den reduceret til den nuværende størrelse. I ådalen har tillige forekommet større eller mindre søer, f. eks. Hulbæk Sø (se Mentz 1910), der nu er afvandet.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Dunhammer, Kær-Fnokurt(o), Gifttyde, Hestehale, Kryb-Hvene, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Vand-Skræppe, Alm. Star, Hirse-Star, Nikkende Star, Næb-Star, Høj Sødgræs

Lokalitetskode: ? V III r-s

Kilder: 231

14/54 Ø

14/54-1. Ø.

Den langstrakte, landskabeligt smukke øst-vest gående bakke Ø ligger isoleret i Nørre Ådal (lok. 14/53-1) og er til alle sider omgivet af enge. Ø rummer skov (megen nåleskov), hede med lyng og dyrkede marker (især på den østlige ende).

Ø Bakker rummer hede på tør bund og hedekær med karakteristisk vegetation tillige med spredte buske og træer. På trods af græsningsophør sker indvækst af træer og buske kun langsomt.

Om den 11 ha. store, privatejede skov Egelund foreligger botaniske oplysninger ikke.

Bevaring: Det er af botanisk betydning, at den karakteristiske, lyskrævende hedevegetation bevares på Ø Bakker. Da indvækst af buske og træer tilsyneladende foregår langsomt, vil hedeområdernes karakter være let at opretholde. Af Ø Bakker er ialt 285 ha. fredet 1973 og 1975.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, skov, mark

Højere planter:

1986: Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Ene, Hedelyng, Hønsbær(x), Klokkelyng, Hede-Melbærris, Revling, Rosmarinlyng, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Alm. Star, Grå Star, Sand-Star, Vestlig Tue-Kogleaks, Tyttebær, Engelsk Visse

1900-1979: Benbræk, Pors

Mosser:

1986: Aulacomnium palustre

Lokalitetskode: + H-E-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsebær, Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner

Kilder: 80, 109, 231, 604, 607, 694, 810, 837

14/55 Tindbæk Hestehave

14/55-1. Tindbæk Hestehave.

Den 32 ha. store, partsskov Tindbæk Hestehave ligger på flad, leret bund isoleret i Nørre Ådal (lok. 14/53-1) og er omgivet af enge. Især i den SSØ del af skoven forekommer fugtigere bund.

I skoven indgår løvskov af især ældre Bøg, der er enerådende i den sydøstlige del. I den centrale del forekommer blandet løvskov af Bøg og Alm. Eg med busklag af Hassel. Især i den vestlige ende indgår noget nåleskov, der består af Rød-Gran samt af andre nåletræer, der anvendes til produktion af pyntegrønt.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Knoldet Brunrod, Skov-Burre, Bølget Bunke, Grå Bynke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Rød-Eg, Sump-Evighedsblomst, Fjerebregne, Lund-Fladstjerne (ssp. glochidisperma), Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Rank Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Fugle-Kirsebær, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Stor Konval, Kragefod, Kvalkved, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Alm. Lungeurt, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Mirabel, Fandens Mælkebøtte, Krogfliget Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Fersken-Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Aks-Rapunsel, Hunde-Rose, Rubus nessensis, Rubus plicatus, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovarve, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Slåen, Burre-Snerre, Spiraea tomentosa, Hare-Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Stikkelsbær, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Manna-Sødgræs, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Bjerg-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1981: Håret Frytlev, Alm. Guldstjerne, Liden Lærkespore, Alm. Syre, Rød Tvetand, Vorterod

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Aks-Rapunsel

3. Lokalt sjældnere planter: Alm. Lungeurt

Kilder: 109, 231, 289, 549, 877

14/56 Nørre Ådal mellem Skjern Bro og amtsgrænsen

14/56-1. Stejlsand.

På Stejlsand forekommer lynghede med Alm. Ene. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1900-1979: Alm. Ene, Hedelyng

Lokalitetskode: + H III 0

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 694

14/56-2. Søndervium Skov.

Den 24 ha. store, privatejede Søndervium Skov består overvejende af nåleskov. I skoven indgår tillige lidt blandet løvskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

14/56-3. Tindbæk.

Om sammensætningen af den 25 ha. store, privatejede Tindbæk Skov foreligger oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 231

14/56-4. Skjern.

Omkring Skjern Kirke ligger stendige med græsabat. Nyere botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Overdrev(o), ruderat(o), stendige

Højere planter:

1900-1979: Håret Kortstråle(o), Vår-Ærenpris(o)

Lokalitetskode: 0-+ E-B IV 0

Kilder: 231, 289, 825

14/56-5. Nørreå

Vandet i Nørreå er generelt middel til stærkt forurennet (1986). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb,

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344, 349, 359, 361

14/57 Finderup

14/57-1. Finderup.

Finderup Hede er nu pløjet op og opdyrket.

Vegetationstyper: Mark, ruderat(o)

Højere planter:

1900-1979: Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Have-Malurt(o), Sæbeurt(o), Cypres-Ulvefod(o), Tørve-Viol(o), Håret Visse(o)

Lokalitetskode: 0 B IV 0

Kilder: 234, 289, 831

14/57-2. Findskov Plantage (= Findskov Krat).

Findskov Plantage rummer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) omkring 12 ha. lysåben egekrat domineret af Vinter-Eg med hedepartier. Den øvrige del af plantagen er nåleskov. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Alm. Gedeblad, Alm. Kohvede, Selje-Pil, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Krat-/Skov-Viol, Læge-Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 161

14/57-3. Gårdsdal Krat.

Den 60 ha. store partsskov Gårdsdal Krat ligger på bakket moræneterræn syd for Ravnstrup. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) domineres skovsammensætningen af løvskov af Alm. Eg tillige med noget Vinter-Eg og deres indbyrdes krydsninger.

Skovbundsvegetationen domineres over store strækninger af Bølget Bunke. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-/Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks(o), Håret Frytle, Stor Frytle(o), Alm. Gedeblad, Vellugtende

Gulaks, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Skov-Gøgelilje(o), Sct. Hansurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Høgeurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Miliegræs, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Selje-Pil, Eng-Rapgræs, Fladstrået Rapgræs, Lund-Rapgræs, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Pille-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tørst, Hundeviold, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 109, 289, 354

14/57-4. Gårdsdal Bæk.

Gårdsdal Bæk er ca. 10 km langt. Den øvre del har ringe fald og flere strækninger er rørlagt. Den nedre del har naturligt løb med godt fald kun afbrudt af et dambrug. Vandet har været stærkt forurenet som følge af tilledning af urensset spildevand. Vandkvaliteten er bedret i de senere år.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 350, 354, 359, 361

14/57-5. Keldbæk.

Keldbæk er ca. 2 km lang. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandløbet har stor vandføring i forhold til lille topografisk opland. Vandet er kun forurenet i mindre omfang.

Keldbæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 101, 350, 354, 359, 361

14/57-6. Morville Plantage.

Om sammensætningen af den 224 ha. store Morville Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/57-7. Ravnstrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Ravnstrup foreligger ikke, udover særskilte beskrivelser af Gårdsdal Bæk (lok. 14/57-4) og Keldbæk (lok. 14/57-5).

Vegetationstyper: Overdrev(o), mose(o)

Højere planter: Toårig Natlys(o), Loppe-Star(o), Dunet Vejbred(o)

Lokalitetskode: 0-+ (E)-(V) IV 0

Kilder: 289

14/58 Viborg Hedeplantage

14/58-1. Viborg Hedeplantage (= Viborg Plantage).

Den 434 ha. store Viborg Hedeplantage (Viborg statsskovdistrikt) rummer fortrinsvis nåleskov på let jord tillige med lidt løvskov af Bøg og Eg. Svampefloret er så vidt vides artsfattigt. Terrænet er fladt og har tidligere været hede.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1985: Bølget Bunke, Rød-Gran

1980: Vinter-Eg

1900-1979: Bøg, Douglasgran, Rød-Eg, Klit-Fyr, Omorika-Gran, Kæmpegran, Lærk, Nordmannsgran, Alm. Ædelgran

Svampe:

1900-1975: *Tricholomopsis decora*

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

Fundet af *Tricholomopsis decora* i Viborg Hedeplantage er det første i Jylland.

Kilder: 109, 161, 302, 310, 362, 689, 694

14/58-2. Viborg Krat.

I Viborg Krat (Viborg statsskovdistrikt) indgår hovedsagelig løvskov af Bøg tillige med bevoksninger af Eg og nåletræer. I følge Warming (1916-1919) har her tillige forekommet egekrat med undervegetation af Blåbær. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1985: Hvid Anemone, Dun-/Vorte-Birk, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Omorika-Gran, Rød-Gran, Alm. Ædelgran

1900-1979: Blåbær, Douglasgran, Sort Fladbælg(o), Kæmpegran, Nordmannsgran

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 289, 302, 354, 362, 366,

14/58-3. Liseborg Plantage.

Den 117 ha. store, privatejede Liseborg Plantage består overvejende af nåleskov. Terrænet er fladt og har tidligere været hede.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1985: Bølget Bunke, Rød-Gran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 302

14/58-4. Langskov Plantage.

Stednavnet "Langskov" har på ældre kort været anvendt for skovområdet mellem den nuværende hovedvej 13 (Viborg-Vejle) og Bækkelund. Efter statsskovvæsnets overtagelse af

Hald Hovedgård i 1914 anvendes "Langskov" om den privatejede del af skovområdet, jvf. Skov- og Naturstyrelsens folder (1985). For at undgå forvekslinger anvendes her Langskov Plantage om den privatejede del. Botaniske oplysninger om Hald Egeskov er samlet under lok. 14/59.

I sammensætningen af den 90 ha. store Langskov Plantage indgår fortrinsvis beplantninger af nåletræer, hvilket er sket på bekostning af egeskov. Plantagen står på småkuperet morænejord. Plantagen rummer flere sjældne eller meget sjældne, epifyttiske lichener.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1985: Rød-Gran

1900-1979: Aksel-Røn(o)

Laver:

1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Arthonia radiata*, *Arthonia spadicea*, *Buellia griseovirens*, *Buellia punctata*, *Calicium salicinum*, *Calicium viride*, *Cetraria chlorophylla*, *Chaenothecopsis alboatra*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia cenotea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia digitata*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia pyxidata*, *Cliostomum griffittii*, *Cyphelium sessile*, *Evernia prunastri*, *Graphis scripta*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora subrugosa*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria aeruginosa*, *Lobaria pulmonaria*, *Lobaria scrobiculata*, *Micarea prasina*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Opegrapha varia*, *Pachyphiale cornea*, *Parmelia glabratula* ssp. *fuliginosa*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera canina*, *Peltigera horizontalis*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria albescens*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria leucostoma*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Physcia tenella*, *Platismatia glauca*, *Pyrrhospora querneae*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Schismatomma decolorans*, *Scoliciosporum chlorococcum*, *Thelotrema lepadinum*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Langskov Plantage er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: *Chaenothecopsis alboatra*, *Cyphelium sessile*, *Lobaria scrobiculata*, *Peltigera horizontalis*, *Pertusaria leucostoma*

2. Sjældnere planter: *Arthonia spadicea*, *Lecanora subrugosa*, *Lobaria pulmonaria*, *Pachyphiale cornea*, *Pertusaria hemisphaerica*

Kilder: 34, 81, 86, 302, 317, 354, 362

Om referencer i litteraturen til egeskovsbevoksninger i Store Traneskov se kommentarerne under indledningen til Hald Egeskov (lok. 14/59-1).

I sammensætningen af Store Traneskov (Viborg statsskovdistrikt) indgår partier med gammel egeskov med en varieret og naturlig flora. Egeskoven består af ældre, enstammede træer, der er stødskud, og af yngre træer, der er fremkommet af rodsrud eller frøplanter. Træernes alder varierer fra 150 til 300 år. Skoven står på småkuperet morænejord.

Skoven er præget af tidligere tiders udnyttelse som lavskov: Kreaturgræsning, stævning og plukhugst. Ved stævningen og plukhugsten er træer med rette stammer fjernet, mens de krogede er efterladt. Dette er formodentlig forklaringen på egeskovens særegne udseende. Efter statens overtagelse af skoven i 1914 indstilledes disse driftsformer, og et artsrigt busklag har bredt sig.

Den vestlige del, Hald Plantage, består overvejende af nåletræsplantager af især Rød-Gran på tidligere dyrket jord.

Jordbunden i skovområdet som helhed veksler fra leret muld over fattig muld til mor, der overlejrer svagt podsoleret sand.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egeskoven i Store Traneskov bevares. Det er derfor ønskeligt, at fornyelsen sker udelukkende ved selvforyngelse, at der ikke indplantes nåletræer, og at opvækst af nåletræer og mere skyggetolerante løvtræer fjernes. Egebevoksningerne i Store Traneskov er fredet 1942.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Ene, Stor Fladstjerne, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Alm. Røn, Skovsyre, Tørst, Ørnebregne

1985: Vorte-Birk, Rød-El, Alm. Engelsød, Håret Frytle, Rød-Gran, Liljekonval, Majblomst, Pil, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Ædelgran

1900-1979: Nordmannsgran

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Store Traneskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 80, 91, 186, 233, 240, 302, 317, 354, 362

14/58-6. Egedal.

Den snævre Egedal strækker sig fra Hald Ege By mellem Langdal (lok. 14/58-4) og Viborg Krat (14/58-2) mod de dyrkede områder i vest. Egedal rummer adskillige sjældne eller meget sjældne, epifyttiske lichener.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egeskovsbevoksningerne i Egedal bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse fortsat friholdes for forstlig drift, og at fornyelse sker ved selvforyngelse. Egepartierne omkring Egedal er fredet 1942.

Vegetationstyper: Løvskov, vandhul, vejside

Højere planter:

1984: Hvid Anemone, Dun-Birk, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåtop, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Alm. Ene, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Dusk-Fredløs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Gul Iris, Nælde-Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Køhvede, Stor Konval, Kransbørste, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Kær-Mysse, Mælkebøtte, Feber-Nellikrod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Bjerg-Perikon, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Trenervet Snerre, Solbær, Bakke-Star, Grå Star, Håret Star, Stikkelsbær, Skov-Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Strudsvinge (udplantet?), Sumpkarse, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Forskelligbladet Tidsel, Tormentil, Kæmpe-Turt, Tyttebær, Tørst, Tårnurt, Svømmende Vandaks, Glat Vejbred, Gærde-Vikke, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Gul Frøstjerne(o), Eng-Skær(o), Stilkfrugtet Vandstjerne(o)

Mosser:

1984: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum formosum*, *Rhytidiadelphus triquetrus*,

Laver:

1988: *Lobaria pulmonaria*

1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Arthonia spadicea*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia radiata*, *Bacidia absistens*, *Baeomyces rufus*, *Buellia disciformis*, *Buellia griseovirens*, *Buellia punctata*, *Calicium abietinum*, *Calicium adpersum*, *Calicium quercinum*, *Calicium viride*, *Caloplaca flavorubescens*, *Candelariella xanthostigma*, *Catillaria globulosa*, *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria glauca*, *Cetraria sepincola*, *Chaenotheca trichialis*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia scabriuscula*, *Cladonia subulata*, *Cliostomum griffittii*, *Coniocybe furfuracea*, *Evernia prunastri*, *Graphis scripta*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypocenomyce caradocensis*, *Hypocenomyce scalaris*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chloropolia*, *Lecanora expallens*, *Lecanora intumescens*, *Lecanora persimilis*, *Lecanora populicola*, *Lecanora varia*, *Lecidea helvola*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria aeruginosa*, *Lopadium pezizoideum*, *Megalaria grossa*, *Micarea denigrata*, *Micarea prasina*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Pannaria rubiginosa*, *Parmelia glabratula* ssp. *fuliginosa*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliella plumbea*, *Parmeliella triptophylla*, *Peltigera collina*, *Peltigera didactyla*, *Peltigera polydactyla*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis agelaea*, *Phlyctis argena*, *Physcia*

adscendens, Physcia aipolia, Physcia tenella, Physconia distorta, Platismatia glauca, Pyrrhospora querneana, Ramalina farinacea, Ramalina fastigiata, Rinodina archaea, Schismatomma decolorans, Scoliciosporum chlorococcum, Thelotrema lepadinum, Trapeliopsis granulosa, Usnea subfloridana, Xanthoria parietina, Xanthoria polycarpa

Lokalitetskode: + S-V I r-(s)

Botanisk vurdering:

Egedal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Bacidia absistens*, *Calicium adpersum*, *Calicium quercinum*, *Cetraria sepincola*, *Lecanora persimilis*, *Lecanora populicola*, *Lecidea helvola*, *Lopadium pezizoideum*, *Pannaria rubiginosa*, *Parmeliella triptophylla*, *Rinodina archaea*

2. Sjældnere planter: *Arthonia spadicea*, *Arthonia punctiformis*, *Buellia disciformis*, *Calicium abietinum*, *Caloplaca flavorubescens*, *Lecanora chloropolia*, *Lecanora intumescens*, *Lobaria pulmonaria*, *Megalaria grossa*, *Peltigera collina*, *Peltigera polydactyla*, Bjerg-Perikon, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, Bakke-Star, Skov-Storkenøb, Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 274, 279, 289, 302, 327, 636, 712

14/58-7. Sønderkrat.

I den 24 ha. store, private fællesskov Sønderkrat indgår overvejende naturlige bevoksninger af Eg tillige med enkelte beplantninger af nåletræer.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egeskoven i Sønderkrat bevares. Det er derfor ønskeligt, at fornyelsen sker udelukkende ved selvfornyelse, at der ikke indplantes nåletræer, og at opvækst af nåletræer og mere skyggetolerante løvtræer fjernes.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1985: Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-Gran

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Sønderkrat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov af Eg.

Kilder: 80, 302

14/59 Hald Egeskov

Stednavnet "Hald Egeskov" er i litteraturen i flere tilfælde anvendt i flæng om egebevoksningerne nord for Hald Sø (lok. 14/71-1). Samtidig har stednavnet "Langskov" på ældre kort været anvendt for skovområdet mellem den nuværende hovedvej 13 (Viborg-Vejle) og Bækkelund. Efter statsskovvæsnets overtagelse af Hald Hovedgård i 1914 anvendes "Langskov" om den privatejede del af skovområdet, jvf. Skov- og Naturstyrelsens folder (1985). Botaniske oplysninger om Langskov Plantage er samlet under lok. 14/58-4.

Stednavnet "Hald Egeskov" anvendes her om det skovområde, der ligger mellem byen Hald Ege og hovedvej 13 (Viborg-Vejle). Botaniske oplysninger, der kan henføres til Hald Egeskov, er ligeledes samlet her, også selv om de kan referere til egebevoksninger i Store Tranekov (lok. 14/58-5).

14/59-1. Hald Egeskov.

Hald Egeskov ligger på småkuperet moræne. Skovlaget består af Eg. Egeskoven er præget af tidligere tiders udnyttelse, kreaturgræsning og plukhugst. Ved plukhugsten er træer med rette stammer fjernet, mens de krogede er efterladt. Dette er formodentlig forklaringen på egeskovens særegne udseende. Busklag optræder pletvis, men mangler i store dele af skoven. Heri indgår opvækst af Eg, Bøg, Alm. Ene, Alm. Røn og Tørst.

Skovbundsvegetationen er karakteristisk og stedvis artsfattig. På egestammerne optræder artsrig epifytvegetation med flere sjældne eller meget sjældne arter.

Warming (1916-1919) omtaler flere arter, der nu kendes fra Egedal (lok. 14/58-6). På grund af skiftende anvendelse af stednavne, er der grund til at formode, at flere af Warmings fund er gjort i Egedal.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den gamle naturskov i Hald Egeskov bevares. Hald Egeskov er fredet 1942.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Alm. Ene, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Hassel, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Tørst 1986: Vorte-Birk, Vinter-Eg, Tyttebær, 1984: Stor Frytle, Alm. Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Glansbladet Hæg, Smalbladet Mangeløv, Skov-Rørhvene, Lyng-Snerre, Skov-Viol, Ørnebregne 1900-1979: Ahorn, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bølle, Glat Dueurt, Tredelt Egebregne, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Draphavre, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Skov-Fyr, Gyvel, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-/Sand-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Vild Kørvel, Spids-Løn(o), Mælkebøtte, Kantet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Eng-Rapgræs, Vild Ribs, Aksel-Røn(o), Selje-Røn, Liden Singrøn, Stikkelsbær, Rød Svingel, Vedbend, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1988: Hypnum cupressiforme

1984: *Aulacomnium androgynum*, *Dicranum scoparium*, *Homalothecium sericium*, *Mnium hornum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune*, *Polytrichum formosum*, *Scleropodium purum*

1900-1979: *Antitrichia curtipendula*, *Frullania dilatata*, *Hylacomium splendens*, *Leucobryum glaucum*, *Plagiothecium undulatum*, *Ptilium crista-castrensis(o)*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Ulota crispa*

Svampe:

1900-1979: *Bulgaria inquinans*, *Collybia fusipes*, *Cordyceps canadensis*, *Fistulina hepatica*, *Lactarius chrysorrheus*, *Puccinia herniariae(o)*, *Sclerotinia batschiana*, *Tilletia decipiens(o)*, *Tremella encephala(o)*

Laver:

1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Anisomeridium biforme*, *Arthonia didyma*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia radiata*, *Arthonia spadicea*, *Arthonia vinosa*, *Bactrospora dryina*, *Baeomyces rufus*, *Buellia disciformis*, *Buellia punctata*, *Bryoria capillaris*, *Calicium abietinum*, *Calicium adspersum*, *Calicium quercinum*, *Calicium salicinum*, *Calicium viride*, *Caloplaca flavorubescens*, *Candelariella xanthostigma*, *Catillaria globulosa*, *Catinaria laureri*, *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria sepincola*, *Chaenotheca trichialis*, *Chaenothecopsis alboatra*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia cenotea*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia digitata*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia ochrochlora*, *Cladonia parasitica*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia pyxidata*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia scabriuscula*, *Cladonia squamosa*, *Cladonia subulata*, *Cliostomum griffittii*, *Coniocybe furfuracea*, *Cyphelium sessile*, *Dermatina quercus*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Graphis scripta*, *Gyalecta ulmi*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypocenomyce caradocensis*, *Hypocenomyce scalaris*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecania cyrtella*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorohera*, *Lecanora chloropolia*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora expallens*, *Lecanora hagenii*, *Lecanora intumescens*, *Lecanora persimilis*, *Lecanora subrugosa*, *Lecanora subfuscata*, *Lecanora varia*, *Lecidea elaeochroma*, *Lecidea helvola*, *Lecidea querneae*, *Lecidea scalaris*, *Lecidella achristotera*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria aeruginosa*, *Lepraria candelaris*, *Lepraria incana*, *Lepraria membranacea*, *Leporloma membranaceae*, *Leptogium licheniodes*, *Lobaria pulmonaria*, *Lobaria scrobiculata*, *Megalaria grossa*, *Micarea denigrata*, *Micarea prasina*, *Mycocalicium subtile*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Ochrolechia turneri*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha varia*, *Opegrapha vulgata*, *Pachyphiale cornea*, *Pannaria rubiginosa*, *Parmelia acetabulum*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliella plumbea*, *Parmeliella triptophylla*, *Parmeliopsis ambigua*, *Peltigera canina*, *Peltigera collina*, *Peltigera didactyla*, *Peltigera horizontalis*, *Peltigera polydactyla*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria albescens*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria lutescens*, *Pertusaria multipuncta*, *Pertusaria pertusa*, *Pertusaria wulfenii*, *Phlyctis agelaea*, *Phlyctis argena*, *Physcia adscens*, *Physcia aipolia*, *Physcia pulverulenta*, *Physcia semipinnata*, *Physcia tenella*, *Physconia distorta*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Pyrenula nitida*, *Pyrrhospora querneae*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Schismatomma decolorans*, *Scoliciosporum chlorococcum*, *Sphinctina turbinata*, *Stenocybe byssacea*, *Thelopsis rubella*, *Thelotrema lepadinum*, *Trapeliopsis granulosa*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: +++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Arthonia vinosa*, *Bactrospora dryina*, *Callicium adspersum*, *Calicium quercinum*, *Cetraria sepincola*, *Chaenothecopsis alboatra*, *Cyphelium sessile*, *Lecanora persimilis*, *Lecidea helvola*, *Lobaria scrobiculata*, *Mycocalicium subtile*, *Parmeliella plumbea*, *Parmeliella triptophylla*, *Peltigera horizontalis*, *Sphinctina turbinata*,

2. Sjældnere planter: *Arthonia didyma*, *Arthonia punctiformis*, *Arthonia spadicea*, *Bryoria capillaris*, *Buellia disciformis*, *Calicium abietinum*, *Caloplaca flavorubescens*, *Catinaria laureri*, *Cladonia parasitica*, *Lecanora chloropolia*, *Lecanora intumescens*, *Lecanora subrugosa*, *Leporloma membranaceae*, *Lobaria pulmonaria*, *Opegrapha herbarum*, *Pachyphiale cornea*, *Peltigera polydactyla*, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria multipuncta*, *Physcia adscendens*, *Physcia semipinnata*, *Stenocybe byssacea*, *Thelopsis rubella*

Kilder: 6, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 26, 31, 43, 50, 56, 59, 69a, 80, 81, 86, 91, 99, 100, 109, 161, 240, 260, 261, 287, 288, 289, 302, 310, 317, 327, 354, 362, 381, 390, 392, 393, 366, 398, 487, 609, 613, 632, 636, 691, 837

14/60 Rindsholm

14/60-1. Vintmølle Sø.

Den 22 ha. store Vintmølle Sø har afløb (privatejet) til den mod syd liggende Vedsø (lok. 14/60-2). Fra søen foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 231, 345, 347, 349, 354, 359, 361, 837

14/60-2. Vedsø.

Den øst-vestgående, langstrakte og snoede, 160 ha. store Vedsø har tilløb fra vest af Non Mølleå fra Hald Sø (lok. 14/71-1) og afløb mod øst ved opstemningen ved Rindsholm Mølle til Nørreå (lok. 14/60-3). Søen har en største dybde på 13,5 m. Midt på søen ligger den lavvandede indsnævring Spangsum. Søen er stærkt næringsrig, hvilket bevirker stor algeproduktion i sommermånederne. Dette medfører meget ringe lysforhold på bunden, der stort set er uden plantevækst. De næringsrige forhold skyldes tilledning af næringsstoffer fra Hald Sø og fra Non Mølle dambrug.

Langs bredden optræder mindre rørskovsbevoksninger. I rørskoven indgår rene bestande af Kalmus. Langs sydsiden grænser især dyrkede marker op til søen, mens der nord for søen fortrinsvis forekommer blandet løvskov samt en del nåleskov.

Vegetationstyper: Sø, løvskov, fugtig løvskov, nåleskov, mark, mose

Højere planter:

1988: Slank Blærerod, Storlæbet Blærerod, Frøbid, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Rubus laciniatus, Rubus plicatus, Rubus vestitus, Rundbladet Soldug, Dynd-Star, Grå Star, Næb-Star, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks

1980: Dun-Birk, Bredbladet Dunhammer, Grå-El (plantet), Gyvel, Hedelyng, Storblomstret Hønsetarm, Smalbladet Kæruld, Grå-Pil, Gul Åkande

1900-1979: Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Kalmus, Brodbladet Vandaks x Liden Vandaks(o)

Lokalitetskode: + V-S-Sv-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Slank Blærerod, Storlæbet Blærerod, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Dynd-Star

Kilder: 80, 231, 284, 345, 347, 349, 354, 359, 361, 389, 707, 837, 840

14/60-3. Nørreå mellem Rindsholm og Randrup Mølle.

Nørreå er på denne strækning ureguleret, men forsænket. Faldforholdene er gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Engene langs åen er faste og anvendes til græsning og høslet.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1988: Alm. Baldrian, Ris-Dueurt, Rød-El, Eng-Forglemmigej, Gul Iris, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Grenet Pindsvineknop, Lav Ranunkel, Rørgræs, Lyse-Siv, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Hjertebladet Vandaks

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 231, 349, 359, 361, 760, 810

14/60-4. Rindsholm Skov.

Den 19 ha. store, privatejede Rindsholm Skov ligger på den langstrakte øst-vest gående bakke mellem Nørreå Dal (lok. 14/60-3) og Bruunshåb Dal og har fra gammel tid været anvendt som

lystskov. Bøg er dominerende løvtræ. Skovlaget består fortrinsvis ældre, højstammet Bøg tillige med en del Alm. Eg. Desuden forekommer bevoksninger af nåletræ fortrinsvis Rød-Gran og Alm. Ædelgran samt enkelte ældre Sitka-Gran. Busklag forekommer sparsomt. Det domineres af Alm.

Hyld, Drue-Hyld og Hassel.

Urtelaget er især i Bøgehøjskoven sparsomt og domineret af morbundsarter. Her vokser Skovsyre, Majblomst, Liljekonval, Blåbær, Håret Frytle og Bølget Bunke. Hvor der er lysåbent, optræder en mere højt voksende vegetation domineret af Hindbær og Gederams. Det sydvendte skovbryn domineres af Eg, mens Hassel indgår i busklaget.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-Eg, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Grå-Pil, Bleg Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Tørst, Glat Vejbred, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris

1980: Alm. Ene, Græsbladet Fladstjerne, Hedelyng, Dansk Ingefær, Krat-Viol, Vorterod

1900-1979: Stor Frytle(o), Alm. Hvidtjørn, Kvalkved, Småbladet Lind(o), Selje-Pil, Øret Pil, Vild Ribs, Slåen, Stikkelsbær, Vedbend, Vild Æble

Mosser: *Polytrichum formosum*

Svampe: *Amanita virosa*, *Laccaria amethystina*, *Oudemansiella mucida*, *Phallus impudicus*

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100, 109, 231, 289, 354, 689, 765, 810, 837

14/60-5. Rindsholm Mose.

Nord for Rindsholm Skov (lok. 14/60-4) ligger Rindsholm Mose, der har været anvendt til tørvegravning. Mosen er nu groet til, og vegetationen består af tæt busklag domineret af Birk og Grå-Pil. Ind imellem ses åbne parceller, der enten dyrkes eller anvendes til høslet. Mosen afvandes gennem et 1,2 km langt vandløb til Nørreå (lok. 14/60-3).

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, mose, mark

Højere planter:

1988: Grå-Pil

1980: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Eng-Brandbæger, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Eng-Kabbeleje, Billebo-Klaseskærm, Bidende Ranunkel, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tranebær, Eng-Viol

Lokalitetskode: + Sv-V-B III r-s

Kilder: 359, 361, 689, 810

14/60-6. Skrædderdal og sydsiden af Nørre Ådal.

På sydsiden af Nørre Ådal forekommer elleskov samt væld. Her forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) tillige spontane egekrat. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov(o), fugtig løvskov, væld

Højere planter:

1900-1979: Rød-El, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S-Sv-V III r

Kilder: 100, 231, 837

14/60-7. Bjergnæs Krat og Dalsgård Krat.

Skråningerne omkring Melhøj er beklædt med flere egekrat af varierende højde. Krattene består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) overvejende af Alm. Eg, tillige med lidt Vinter-Eg. Især i de sydlige krat er indplantet nåletræer. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Ene, Hedelyng

1900-1979: Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Kantet Konval, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Stor Nælde, Kantet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Vild Ribs, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Bakke-Star(o), Tørst, Vedbend, Vild Æble, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 291b, 690

14/60-8. Bruunshåb Skov.

Om sammensætningen af den 15 ha. store, privatejede Bruunshåb Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/60-9. Bruunshåb Hede.

Vest for Bruunshåb ligger på en østvendt skråning et hede- og kratbevokset overdrev. Yderligere botaniske oplysninger er ønskelige.

Bevaring: 25 ha. af Bruunshåb Hede er fredet 1952.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Lokalitetskode: 0 H-E IV 0

Kilder: 80

14/60-10. Stenshøje.

Stenshøje består af en større gruppe kæmpehøje på et fredet hedeterræn langs vejen mellem Rindsholm (lok. 14/60-11) og Bruunshåb.

Bevaring: Stenshøje med omgivende hede, ialt 13 ha., er fredet 1951.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1980: Alm. Ene, Hedelyng, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + H-E III r-s

Kilder: 79, 80, 646

14/60-11. Rindsholm.

Rindsholm er en idyllisk, langstrakt landsby omkring den gamle Viborg-Århus landevej ved Nørreåens (lok. 14/60-3) udløb af Vedsø (lok. 14/60-2). I Pedersen (1937) er flere fund noteret fra Rindsholm uden angivelse af biotop. Disse oplysninger er samlet her.

På skrænterne langs vejen til Almind (lok. 14/72-1) står egeskov.

Vegetationstyper: Løvskov, vejkant

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Alm. Eg, Skov-Elm, Drue-Hyld, Lærk, Feber-Nellikerod, Alm. Røn, Tveskægget Ærenpris

1980: Kornet Stenbræk

1900-1979: Druemunke(o), Dunet Egebregne(o), Syl-Firling(o), Hieracium caecium(o), Hieracium tridentatum(o), Hjertekarse(o), Kantet Konval(o), Læge-Kulsukker(o), Læge-Kvæsurt(o), Nikkende Limurt(o), Salomons Lysestage(o), Skavgræs(o), Segl-Sneglebælg(o), Høj Stenkløver(o), Tårnurt(o), Farve-Vau(o), Ungarsk Vejsennep(o), Håret Visse(o)

Svampe:

1900-1979: Diderma effusum(o)

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 44, 239, 277, 289, 645, 646, 689

14/60-12. Vejkanter langs A 13 (Viborg-Vejle landevej) på strækningen mellem Århusvej og Birgittelyst.

Langs dele af vejstrækningen er vejkanter bred og mindre vejskrænter forekommer. Ved nedkørslen til Non Mølle ses en større, åben vejskrænt. Vegetationen på vejkanterne holdes lav ved slåning.

Vegetationstyper: Vejkant, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Skærmarve(o)

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 131

14/61 Vinkel

14/61-1. Randrup Skov.

Den 55 ha. store, privatejede Randrup Skov ligger på stejle skrænter, der er gennemskåret af dybe kløfter, ud mod Nørreå Dal (lok. 14/52). Jordbunden er sandet moræne stedvis dækket af tynde morlag. Langs foden af skrænten forekommer enkelte væld (lok. 14/52-2).

Skovsammensætningen er meget varieret. Skrænterne er bevokset af især Bøg, hvoraf flere er vrang. Her forekommer tillige en del nåleskov af Rød-Gran og Skov-Fyr. Neden for skrænten forekommer på fugtigere steder skov af Rød-El iblandet Birk, Øret Pil, Ask, Rød-Eg og Avnbøg. Skovens plane dele oven for skrænten rummer i første række plantede nåletræer af Rød-Gran, Alm. Ædelgran, Nordmannsgran og Ædelcypres. Urtevegetationen er ret artsrig især i de fugtigere

dele af skoven. Skrænterne rummer en udpræget morbundsvegetation.

Arealerne mod Nørreå er i første række faste, afvandede enge, der anvendes til græsning og høslet eller er opdyrkede. Her ses tillige enkelte uopdyrkede parceller, der rummer elleskov og pilekrat.

Bevaring: Løvskovspartierne på skrænterne i Randrup Skov, bevoksninger af løvtræer på fugtig bund langs foden af skrænten og vældene er af stor botanisk betydning på grund af den artsrige og varierede sammensætning. Samtidig udgør disse dele af Randrup Skov et samlet hele med vældene i Nørre Ådal (se lok. 14/52-2). Det er derfor ønskeligt, at løvskov og vældene bevares, at der ikke indplantes nåletræer på skrænterne og i de fugtige dele, og at ikke foretages yderligere dræning af de fugtigere dele.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov, væld

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Avnbøg (plantet?), Dun-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Kantet Dueurt, Alm. Eg, Rød-Eg, Grå-El, Rød-El, Alm. Engelsød, Sump-Evighedsblomst, Fjerbregne, Lund-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Stor Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Hvidmelet Gåsefod, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Kær-Høgeskæg, Alsike-Kløver, Alm. Kongepen, Stor Konval, Alm. Kvik, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Japansk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Nordmannsgran, Stor Nælde, Selje-Pil, Øret-Pil, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgræs, Skov-Salat, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skavgræs, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Akselblomstret Star, Stinkende Storkenæb, Manna-Sødgræs,

Horse-Tidsel, Tørst, Vedbend, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Krat-Viol, Ædelcypres, Alm. Ædelgran, Tykbladet Ærenpris 1900-1979: Alm. Baldrian, Alm. Bingelurt, Vorte-Birk, Smalfliget(?) Brandbæger(o), Småskulpet Brøndkarse, Bukkeblad, Skov-Burre, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Dunet Egebregne, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Sump-Forglemmigej, Hjortetrøst, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kambregne, Alm. Kohvede, Korsknep, Kvalkved, Vild Kørvel, Sump-Kællingetand, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Skov-Padderok, Alm. Rapgræs, Eng-Rørhvene, Skovmærke, Solbær, Alm. Star, Kær-Star, Stiv Star, Top-Star, Tue-Star(o), Liden Steffensurt, Kæmpe-Svingel, Alm. Syre var. hydrophilus, Tæppegræs(o), Vandarve, Vandkarse, Gærde-Vikke, Eng-Viol, Vorterod

Mosser:

1988: *Atrichum undulatum*, *Mnium hornum*, *Plagiothecium undulatum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum formosum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*

Svampe:

1988: *Amanita virosa*

Lokalitetskode: ++ S-Sv-V I r-s

Botanisk vurdering:

Randrup Skov er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske og halvsjældne arter.
2. Sjældnere planter: Avnbøg, Kambregne, Stor Frytle, Aks-Rapunsel, Skavgræs

Kilder: 109, 231, 289, 694, 763, 810, 833, 837

14/61-2. Vinkel.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vinkel foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Guldhavre(o)

Lokalitetskode: 0-+ B III 0

Kilder: 289

14/62 Rind Bæk og Dalsgårde Bæk

14/62-1. Rind Bæk.

Rind Bæk løber i en snæver, øst-vest gående dal, der i en blød bue drejer mod nord ind i Nørre Ådal (lok. 14/52-1). Faldforholdene er gode, og strømmen er jævn til god. Bunden består af sand iblandet mange steder grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenset.

Dalen er dannet som tunneldal under sidste istid. Engene vest for Horsdal Bro er faste og anvendes til græsning. Bækken forbinder Dalsgårde Bæk (lok. 14/62-2) samt vandløb fra sidedale, bl. a. Faldborg Dal, Visdal og Dybdal med Nørreå. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 231, 289, 320, 344, 349, 359, 361

14/62-2. Dalsgårde Dal, bækken og væld.

Den smalle, øst-vest gående, landskabeligt smukke Dalsgårde Dal er snæver tunneldal. Den rummer fortrinsvis faste enge, der anvendes til græsning eller høslet. Enkelte parceller er opdyrkede. Stedvis forekommer væld bl. a. ved vejbroen neden for landsbyen Dalsgårde. Her ligger et mindre væld, hvor der vokser Kær-Tidsel, Sump-Kællingetand og Øret Pil. Vest for broen ligger en lille, græsset bakke.

Dalsgårde Bæk er renvandet, men reguleret. Bækken har god vandføring. Bunden består af sand eller sandblandet grus. Faldforholdene er gode, og strømmen er jævn til god.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, kær, eng

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Fliget Brøndsel, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Engkarse, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Kær-Galtetand, Gederams, Hamp-Hanekro, Skov-Hanekro, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Kattesæg, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Vej-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Lav Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tandet Sødgræs, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Smalbladet Vandstjerne, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 320, 344, 349, 359, 361, 795b, 810

14/62-3. Dalsgårde Dal, skrænter og overdrev.

På sydsiden af Dalsgårde Dal ses dels skræntskov domineret af Alm. Eg, ligesom der på begge sider flere steder er plantet nåletræer. Ind imellem forekommer udyrkede parceller både på dalens sider og i sidedale. Hovedparten af disse anvendes de til græsning, mens enkelte er uden anvendelse. Vegetationen her domineres af Bølget Bunke og Hedelyng. Flere af de lysåbne skrænter omkring Dalsgårde Bæk rummer en botanisk værdifuld og karakteristisk vegetation med flere halvsjældne arter i store bestande.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige overdrevsvegetation i Dalsgårde Dal bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen på allerede græssede parceller bibeholdes, at græsning på værdifulde, ikke-græssede skrænter iværksættes (genoptages), at deponering af affald ikke finder sted, og at tilførsel af gødning undgås.

Ådalens skrænter og omgivende overdrev indgår sammen med bækken og vældene i et samlet, landskabeligt hele. Dette hele er yderst bevaringsværdigt på grund af den totale mængde af varierede naturtyper.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

1988: Bølget Bunke, Hedelyng

1985: Blæresmælde, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Håret Høgeurt, Alm. Kongepen, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Rundbælg, Tjærenellike, Tormentil, Tyttebær, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris

1983: Smuk Perikon, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Storblomstret Kodriver(o)

Laver:

1900-1979: Coniocybe peronella

Lokalitetskode: ++ H-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Hede- og overdrevspartierne er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Kornet Stenbræk, Håret Visse

Kilder: 6, 276, 320, 461, 849

14/63 Vindum Skov

14/63-1. Vindum Skov (incl. Klosterskoven, Rind Skov og Stenhus Skov).

Sammensætningen af Vindum Skov, hvoraf hovedparten på 326 ha. er statsskov (Fussingø statsskovdistrikt), er meget varieret. Bevoksninger med løvtræer veksler med beplantninger af

nåletræer domineret af Rød-Gran. Bøg er dominerende løvtræ. Flere af bevoksningerne er naturskov med træer af høj alder (Møller 1988). Busklag forekommer kun i ringe udstrækning.

Skoven står mod syd på fladt eller let kuperet morænejord. Mod nord er terrænet stærkt kuperet og mod Dalsgårde Bæk (lok. 14/62-2) ses mere eller mindre stejle skråninger gennemskåret af dybe erosionskløfter. Jordbunden i skoven veksler mellem mor og muld. I skovens flade, sydlige del er den kraftig, men noget vandlidende. På skråningerne er jordbunden sandet, mens den er lerblandet i de fladere dele i dalen syd for bækken.

I skoven ligger flere kilder.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bevoksningerne med naturskov af Bøg i Vindum Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at Bøg får mulighed for selvforyngelse, og at nåletræer ikke indplantes på bekostning af løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Douglasgran, Alm. Eg, Rød-Eg, Tredelt Egebregne, Grå-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Fjebregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Gederams, Hamp-Hanekro, Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Blød Hejre, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Kæmpegran, Vild Kørvel, Krybende Læbeløs, Europæisk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Nordmannsgran, Stor Nælde, Skov-Padderok, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret-Pil, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Glat Vejbred, Krat-Viol, Sargents Æble, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

1900-1979: Ask, Vorte-Birk, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Gedeblad, Guldnælde(o), Hylster-Guldstjerne, Bakke-Gøgelilje(o), Alm. Haremad, Hestekastanie, Alm. Hvene, Hønsbær(o), Stor Konval, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Lund-Rapgræs, Eng-Rørhvene, Knop-Siv, Høj Sødgræs, Femradet Ulvefod(o), Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1988: *Dicranella heteromalla*, *Dicranum majus*, *Marchantia polymorpha*, *Mnium hornum*, *Plagiothecium undulatum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum formosum*, *Scleropodium purum*, *Thuidium tamariscinum*

Svampe:

1900-1979: *Licea variabilis*

Lokalitetskode: ++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Vindum Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Gammel naturskov.

Kilder: 44, 80, 109, 126, 240, 281, 289, 310, 314, 320, 326, 694, 781, 782, 810, 815, 839

14/63-2. Filsø.

Filsø er den sidste rest af et stort moseområde. Dette er for størstedelens vedkommende drænet og tilplantet med især nåletræer. Søen, der omgives af en bred hængesæk, er dystrof. Her forekommer den sjældne Dynd-Star(x) og den rødlistede Blomstersiv(x). Herfra er tillige kendt den sjældne Liden Åkande(x).

Bevaring: Det er af største botaniske og naturvidenskabelige betydning, at den dystrofe Filsø og den omgivende hængesæk bevares. Det er derfor ønskeligt, at hængesækken friholdes for indvækst af træer, at opvæksten i den sydøstlige del fjernes, at dræning af Filsø og den omgivende skov undgås, og at ændringer af jordbundsforholdene såvel på hængesækken som i den omgivende skov forhindres. Filsø er fredet af statsskovvæsnet 1970.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Blomstersiv(x), Blåtop, Bukkeblad, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Rød-Gran, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star(x), Næb-Star, Tranebær, Svømmende Vandaks

1900-1979: Liden Åkande(x)

Mosser:

1988: Polytrichum commune

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Filsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær.

1. Rødlistearter: Blomstersiv(x)

2. Sjældnere planter: Dynd-Star(x), Liden Åkande(x)

Kilder: 80, 118, 126, 320, 354, 630, 694, 750, 837

14/64 Brandstrup Mose = Brandstrup Nørremose

14/64-1. Brandstrup Mose.

Brandstrup Mose ligger i en større lavning i omgivet af småkuperet moræneland. I dele af mosen ses endnu tue- og højformationer med karakteristisk højmoservegetation domineret af

Hedelyng, Klokkelyng og Tue-Kæruld. Tørven når tykkelser på op til 3 m. I andre dele af mosen er tørven bortgravet. Her ses åbne vandflader med skove af Smalbladet Kæruld. Især i randområder og langs veje og på tørvevalker foregår indvækst af løv- og nåletræer. Enkelte steder er den omgivende lagg-zone bevaret i naturlig tilstand.

Bevaring: Det er af botanisk meget stor betydning, at resterne af højmoservegetation i Brandstrup Mose bevares. Det er derfor ønskeligt, at der foretages en rydning af træer og buske, og at yderligere gravning af tørv ikke finder sted. 53 ha. af Brandstrup Mose er fredet 1984.

Vegetationstyper: Højmose, fattigkær

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Grå-Pil, Øret Pil, Revling, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Pille-Star, Tormentil, Tranebær, Mose-Troldurt, Tyttebær, Alm. Ulvefod

1900-1979: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Femradet Ulvefod, Farve-Visse

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering:

Brandstrup Mose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Højmose

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Alm. Ulvefod

Kilder: 1, 80, 354, 694, 744, 837, 839

14/65 Korreborg

14/65-1. Korreborg Bækdal.

Den ca. 6 km lange, regulerede Korreborg Bæk (privatejet, Tjele kommune) har gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet pletvis sten og grus. Vandet er middel til stærkt forurennet.

Engen omkring vandløbet er faste og afvandede. De anvendes til græsning og høslet. I randskoven langs vejen mellem Vejrumbro og Korreborg Bæk er plantet Skov-Fyr. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, nåleskov, eng

Højere planter:

1988: Skov-Fyr

Lokalitetskode: + V-S-E III r

Kilder: 231, 249, 354, 359, 361, 810

14/65-2. Thorsager Skov.

Om sammensætningen af den 90 ha. store, privatejede Thorsager Skov foreligger oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Otteradet Ulvefod(o)

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 289

14/65-3. Viskum Skov.

Den 171 ha. store, privatejede Viskum Skov består af blandet kulturskov overvejende af nåletræ. I sammensætningen indgår tillige en del højskov af rene bevoksninger af Bøg eller Bøg og Alm. Eg i blanding. På fugtige steder forekommer ellebevoksninger. Her forekommer tillige enge med fritstående egetræer og væld med bække. Skovbundsvegetation er temmelig artsrig.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, væld, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Sød Astragal, Vorte-Birk, Blåbær, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Håret Frytle, Følfod, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Skov-Jordbær, Kransbørste, Fugle-Kirsebær, Bugtet Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Krans-Konval, Kvalkved, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Småbladet Milturt, Mælkebøtte, Grå-Pil, Selje-Pil, Hvas Randfrø, Alm. Røn, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Roset-Springklap(o), Skov-Springklap, Akselblomstret Star, Bakke-Star, Stinkende Storkenæb, Mose-Troldurt, Tyttebær, Tørst, Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Storfrugtet Vandstjerne, Foder-Vikke, Muse-Vikke, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: *Pohlia lutescens*

Svampe:

1900-1979: *Comatricha laxa*(o), *Lamproderma arcyrioides*(o), *Licea variabilis*(o)

Laver:

1900-1979: *Buellia griseovirens*, *Caloplaca citrina*, *Evernia prunastri*, *Lecanora chlarofera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Parmelia saxatilis*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Thelotrema lepadinum*

Lokalitetskode: ++ S-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Krans-Konval, *Pertusaria flavida*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pohlia lutescens*, Bakke-Star, Vedbend-Vandranunkel

3. Sjældnere planter: Skov-Springklap

Pohlia lutescens er formodentlig undererkendt i Danmark.

Kilder: 44, 45, 109, 231, 289, 354, 613, 633, 634, 636, 839

14/65-4. Koldbæk Skov incl. Krog Skov.

Koldbæk Skov ligger på den nordvendte side af Nørre Ådal (lok. 14/53-1). Terrænet skrånere og er gennemsat af dybe kløfter. I sammensætningen indgår flere rene bestande af højstammet Bøg, mindre bevoksninger af Eg samt beplantninger med nåletræer af Rød-Gran, Alm.

Ædelgran, Nordmannsgran, Skarntydegran og Ædelcypres. Nedenfor skrænten består skoven i vældzonen af rene bevoksninger af Rød-El eller Ask og på tørrere steder af Rød-Gran.

I tilknytning til skoven forekommer vældmose med Krans-Konval og Elfenbens-Padderok.

Den 70 ha. store Krog Skov er partsskov. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, væld

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Blåbær, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Fjærbregne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Hindbær, Alm. Hundegræs, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Alm. Køhvede, Vild Kørvel, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Nordmannsgran, Stor Nælde, Skov-Padderok, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Salat, Skarntydegran, Burre-Snerre, Pille-Star, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Akselblomstret Star, Stinkende Storkenæb, Tørst, Krat-Viol, Ædelcypres, Ørnebregne

1900-1979: Hønsbær, Krans-Konval, Elfenbens-Padderok, Cypres-Vortemælk

Lokalitetskode: + S-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, Krans-Konval, Elfenbens-Padderok

Kilder: 109, 126, 231, 289, 354, 694, 799, 813, 837

14/65-5. Himmestrup Skov.

I sammensætningen af den 59 ha. store, privatejede Himmestrup Skov indgår både nåleskov og løvskov med Bøg, Eg og blandet løvskov.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Hassel, Skovstjerne

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 840

14/65-6. Kirkeskov.

Om den 20 ha. store, privatejede Kirkeskov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/65-7. Nørreåhus.

Om den 8 ha. store, privatejede skov ved Nørreåhus foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/66 Vindum

14/66-1. Bjerring Sø.

Langs det meste af bredden af den lavvandede Bjerring Sø står tæt rørskov af Tagrør. Kun den nordøstlige bred er fri. Her ses Bredbladet Dunhammer. Søen og søbredden huser flere sjældne arter. Eutrofieringen af søen er tilsyneladende stigende.

Vest for søen ses et græsset kær domineret af græsser og halvgræsser tillige med Smalbladet Kæruld, Bredbladet Dunhammer, Trævlekrone og Kær-Tidsel.

Vegetationstyper: Sø, kær, eng

Højere planter:

1988: Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Kæruld, Tagrør, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Høst-Vandstjerne

1900-1979: Billebo-Klaseskærm, Svømmende Sumpskærm, Nåle-Sumpstrå, Kruset Vandaks, Vandarve, Vandpest, Vandportulak, Dværg-Åkande(o)

Lokalitetskode: + V-E II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Nåle-Sumpstrå, Høst-Vandstjerne

Kilder: 126, 359, 361, 694, 810, 837, 839

14/66-2. Brandstrup Sø.

Den 6 ha. store Brandstrup Sø er lavvandet med største dybde op til 1 m. Søen har måske tidligere har været næringsfattig. Søen er i dag lettere eutrofieret og fungerer i nogen grad som gadekær. Langs bredden optræder en del rørskov tillige med flere sjældne vandplanter.

Brandstrup Sø er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at vandplanterne i Brandstrup Sø bevares. Da søen fungerer som gadekær, er en status quo-fredning velegnet.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1988: Høst-Vandstjerne

1900-1979: Nåle-Sumpstrå, Vandportulak

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Brandstrup Sø er henført til kategori I: Renvandet vandplantesø

2. Sjældnere planter: Nåle-Sumpstrå, Høst-Vandstjerne

Kilder: 345, 349, 354, 359, 361, 694, 837, 839

14/67 Hjørthede

14/67-1. Hjørthede Bæk.

Den ca. 7 km lange Hjørthede Bæk (Bjerringbro kommune) er uforstyrret, men på visse strækninger reguleret. Faldforholdene er gode, og strømmen er jævn til god. Bunden består af sand iblandet grus og sten eller stedvis tørveholdig. Vandet er middel til meget stærkt forurenet som følge af tilledning af spildevand fra Lee (lok. 14/67-11).

Langs bækken forekommer ellebevokset vældmose, der til dels rummer naturlig vegetation. Flere af elletræerne er forsynet med store trunter.

Vegetationstyper: Vandløb, fugtig løvskov, væld

Højere planter:

1900-1979: Krans-Konval

Lokalitetskode: + V-Sv-S III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Krans-Konval

Kilder: 231, 344, 349, 354, 359, 361, 694, 837

14/67-2. Løvskal Skov.

I den 111 ha. store parcelskov Løvskal Skov på den sydlige side af Nørre Ådal (lok. 14/53-1) indgår en del bevoksninger af Bøg. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Bøg

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 109, 354, 837

14/67-3. Skjern Skov.

I den 99 ha. store parcelskov Skjern Skov indgår en del bevoksninger af Bøg fortrinsvis på næringsfattig bund samt blandet løvskov og nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1982: Hvid Anemone, Blåbær, Småskulpet Brøndkarse, Bøg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Fuglegræs, Guldnælde, Eng-Kabbeleje, Vild Kørvel, Alm./Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Skovsyre, Alm. Syre, Vorterod

1900-1979: Sitka-Gran

Svampe:

1900-1979: *Sparassis crispa*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 211, 552, 694

14/67-4. Karmark Skov.

I den 42 ha. store parcelskov Karmark Skov indgår naturlige bevoksninger af egeblandingsskov med indslag af ellebevokset, vældpræget mose samt overdrev. Dele af skoven har være drevet ved plukhugst. Yderligere botaniske oplysninger er ønskelige.

Ved Karmark Mølle ligger en opstemmet dam.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egeblandingsskoven i Karmark Skov bevares, idet denne skovtype er sjælden. Det er derfor ønskeligt, at plukhugsten bibeholdes.

Vegetationstyper: Løvskov, sø

Højere planter:

1900-1979: Krans-Konval, Brodbladet Vandaks

Lokalitetskode: + S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Krans-Konval

Kilder: 109, 289, 354, 694, 837, 839

14/67-5. Enemærket.

Om sammensætningen af den 18 ha. store, privatejede skov Enemærket foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/67-6. Lee Skov.

Om sammensætningen af den 70 ha. store, partsskov Lee Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Spring-Balsamin(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 109, 289

14/67-7. Skovblinkhus Skov.

Om sammensætningen af den 16 ha. store, private skov Skovblinkhus Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/67-8. Ilsø.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ilsø foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant, mose, stendige

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Bellis, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Eg, Rød-El, Græsbladet Fladstjerne, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Læge-Jordrøg, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Røllike, Slangehoved, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Trævlekrone, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 646

14/67-9. Løvskal og Næsset.

Ved Løvskal har i alt fald tidligere ligget åbne bakker med overdrevsvegetation.

På Næsset forekommer et skræntområde med lysåbne Enekrat på afgræsset hedeterræn tillige med sumpkilder med tilhørende bække, ellekrat og moser.

Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Hede, overdrev(o), væld, mose, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Ene, Hedelyng, Hønsbær(o), Tornblad(o), Vår-Ærenpris(o)

Svampe:

1900-1979: Arcyria pomiformis(o), Diderma spumarioides(o)

Lokalitetskode: + H-(E)-V-Sv r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 44, 289, 354, 694

14/67-10. Hjorthede.

Kirken i Hjorthede omgives af et stendige. Dette er bregne-, mos- og lichenrigt. Blandt laverne forekommer mange skorpelaver.

Vegetationstyper: Dige, vejkant

Højere planter:

1989: Alm. Brandbæger, Småbladet Elm, Alm. Engelsød, Fjerbregne, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Bjerg-Stenurt, Vedbend, Krat-Viol

1986: Blodrød Storkenæb

Mosser:

1989: Hypnum cupressiforme

Lokalitetskode: + B II s

Kilder: 646, 817

14/67-11. Lee.

Stendiget omkring kirken i Lee er enten nysat eller grundigt rensat. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Stendige

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 825

14/68 Terp

14/68-1. Terp Kær og Skov.

Om sammensætningen af den ca. 20 ha. store, partsskov Terp Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Terp Kær ligger i en vandrig sidedal til Nørre Ådal (lok. 14/56) i tilknytning til Terp Skov. Dele af kæret har tidligere været græsset, men græsningen er nu ophørt, og tilgroning med højt voksende urter og træer af især Rød-El er begyndt fra især øst og syd. Den vestlige parcel græsses fortsat (1987). Midt i dalen er bækken stemmet op. Her forekommer tillige en sumpkilde.

De omgivende, sandede moræneskrænter rummer hede, der er under tilgroning med krat af Alm. Ene, Eg eller Hassel samt dyrkede marker, hvori der optræder Vindaks.

Bevaring: Terp Kær rummer meget betydelige botaniske værdier. Det er derfor ønskeligt, at sumpkilden ikke udsættes for græsning, at kæret ikke afvandes, og at der genindføres græsning på de mere robuste dele af kæret.

Vegetationstyper: Kær, væld, løvskov, fugtig løvskov, hede, overdrev, mark

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Dun-Birk, Blæresmælde, Blåhat, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Draphavre, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Ene, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, By-Skræppe, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Top-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Trævlekrone, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Vindaks, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris
1900-1979: Butblomstret Siv(o)

Lokalitetskode: ++ V-S-Sv-H-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 109, 354, 694, 728, 730, 740, 837

14/68-2. Vester Velling.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vester Velling foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Draphavre(o), Hjertelæbe(+), Langakset Star(o)

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Botanisk vurdering:

Angivelsen af Hjertelæbe i Pedersen (1937) er formodentlig baseret på et fund gjort af Kamphøener i 1834.

Kilder: 283, 289

14/69 Bjerring Egeskov, Hjermind Krat, Hjermind
Skov og Ulstrup Skov

14/69-1. Bjerring Egeskov.

I sammensætningen af den ca. 50 ha. store, partsskov Bjerring Egeskov indgår løvskov og nåleskov med Rød-Gran og Alm. Ædelgran. Løvskoven består i den sydlige del især af ældre bevoksninger af højstammet Bøg samt en mindre bevoksning af Alm. Eg og langs Møllebæk Rød-El. I skoven forekommer tillige rester af gammel egeskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Ask, Blåbær, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Fjerebregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks, Fruebær, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm./Skov-Hanekro, Haremød, Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Selje-Røn, Skov-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Pille-Star, Kæmpe-Svingel, Tørst, Vedbend, Gærde-Vikke, Eng-Viol, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Skov-Kohvede, Slangetunge, Ensidig Vintergrøn

Svampe:

1900-1979: Kugleknoldet Fluesvamp(o)

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Kohvede, Aks-Rapunsel, Ensidig Vintergrøn

Kilder: 51, 109, 463, 694, 743, 812, 837, 839

14/69-2. Hjermind Krat.

I sammensætningen af den 70 ha. store, partsskov Hjermind Krat indgår nåleskov og løvskov af i første række Eg samt løvblandingsskov med Eg, Birk og Ask samt især i de fugtigere dele elleskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, væld

Højere planter:

1900-1979: Ask, Dun-Birk, Blåbær, Alm./Vinter-Eg, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Rød-Gran

Lokalitetskode: + S-Sv-V II r

Kilder: 109, 354, 694, 837

14/69-3. Hjermind Skov.

Hovedparten af den 267 ha. store Hjermind Skov er statsejet (Fussingø statsskovdistrikt) og ligger på nordsiden af Guden Ådal (lok. 14/77-1). Skovlaget består hovedsageligt af nåleskov med Rød-Gran som det dominerende skovtræ tillige med Nordmannsgran, Lærk, Sitka-Gran, Douglasgran, Kæmpegran, Skarntydegran og Skov-Fyr. I skovens sammensætning indgår tillige nogen løvskov af især ældre Bøg og lidt Eg, der har karakter af naturskov (Møller 1988).

Skoven ligger højt (op til kote 75) og er gennemsat af flere erosionskløfter. Jordbunden er meget varieret fra frodig kærtørv over muld og mor til sur tørvebund, fra god lerblandet muld til magre, sandede bakker.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Dun-/Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Vinter-Eg, Skov-Fyr, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Ørnebregne

1981: Douglasgran, Sitka-Gran, Kæmpegran, Lærk, Nordmannsgran, Skarntydegran

1980: Hvid Anemone, Blåbær, Knoldet Brunrod, Stor Fladstjerne, Fuglegræs, Håret Frytle, Gederams, Vild Gulerod, Hindbær, Alm. Hønsetarm, Filtet Kongelys, Majblomst, Mælkebøtte, Stor Nælde, Alm. Røllike, Skovmærke, Skovsyre, Burre-Snerre, Tyttebær, Glat Vejbred

1900-1979: Cypress-Vortemælk

Mosser:

1988: *Leucobryum glaucum*

Svampe:

1900-1979: *Radulum orbiculare(o)*

Lokalitetskode: ++ S III r

Kilder: 73, 109, 240, 289, 310, 312, 322, 549

14/69-4. Ulstrup Skov.

Den 140 ha. store, privatejede Ulstrup Skov er blandet kulturskov med en del Bøg tillige med spredte indslag af nåletræer. Langs vandløbene bliver jordbundsforholdene mere frodige. I

skovbundsvegetationen optræder flere sjældne arter samt de i Jylland sjældne Vår-Fladbælg(x) og Gul Anemone(x).

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Hvid Anemone, Bellis, Blåbær, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Følfod, Håret Høgeurt, Skov-Galtetand, Gederams, Gyvel, Gul Iris, Skov-Jordbær, Hulkrauet Kodriver, Alm. Kongepen, Krybende Læbeløs, Majblomst, Mælkebøtte, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Bidende Ranunkel, Skov-Salat, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Kruset Skræppe, Lyng-Snerre, Skov-Star, Alm. Stedmoderblomst, Rød Tvetand, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Vorterod, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1900-1979: Blå Anemone, Gul Anemone, Ask, Spring-Balsamin, Benved, Bøg, Druemunke, Vår-Fladbælg, Enblomstret Flitteraks, Alm. Hæg, Kvalkved, Hunde-Kvik, Liljekonval, Hulrodet Lærkespore(o), Liden Lærkespore, Nyrebladet Ranunkel, Fjeld-Ribs, Skov-Rørhvene, Skavgræs, Blågrå Siv(o), Bjerg-Ærenpris

Svampe:

1900-1979: *Ramaria ochracea-virens*(o), *Sclerotinia ficariae*(o)

Lokalitetskode: ++ S-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Druemunke, Vår-Fladbælg

3. Lokalt sjældnere planter: Gul Anemone, Hunde-Kvik, Fjeld-Ribs, Skavgræs, Bjerg-Ærenpris

Gul Anemone, Druemunke og Vår-Fladbælg optræder her på deres eneste, kendte voksested i Viborg amt.

Kilder: 76, 109, 124, 191, 213, 289, 354, 551, 694, 837, 839

14/69-5. Møllebæk.

Den ca. 5 km lange Møllebæk (Bjerringbro kommune) snor sig i bakklandet nord for Bjerringbro (lok. 14/77-2) mellem Bjerring Egekrat (lok. 14/69-1) og Hjermind Krat (lok. 14/69-2) ned til Gudenå (lok. 14/77-1). Bækken er renvandet og har rigelig vandføring. Vandet er dog stedvis noget okkerholdigt.

Bækken løber gennem landskabeligt smukke områder med hedebakker, overdrev og væld. Et af disse er vældmose med tørvedannelse af *Sphagnum*-arter og fattigkærsvegetation med flere lokalt sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske fattigkærsvegetation i vældmosen bevares tillige med Møllebæks landskabeligt smukke omgivelser. Det er derfor ønskeligt, at dræning af vældet og dets omgivelser ikke finder sted, at gødskning af vældet og dets omgivelser undgås, og at selvsåede træer og buske fjernes.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, hede, overdrev

Højere planter:

1984: Alm. Baldrian, Benbræk, Blåmunke, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Engkarse, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Håret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Kær-Galtetand, Skov-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Alm. Hanekro, Hedelyng, Hindbær, Håret Høgeurt, Storblomstret Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Rød-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Krybende Læbeløs, Majblomst, Mælkebøtte, Eng-Nellikerod, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Skovsyre, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Muse-Vikke, Eng-Viol, Krat-Viol, Skov-Viol, Engelsk Visse
1900-1979: Dun-Birk, Blåbær, Djævelsbid, Alm. Ene, Skov-Fyr, Tue-Kogleaks, Revling, Børste-Siv, Hirse-Star, Tagrør, Tørst, Roset-Vandstjerne

Mosser:

1900-1979: *Aulacomnium palustre*, *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum rubellum*, *Trichocolea tomentella*(x)

Laver:

1900-1979: *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*

Lokalitetskode: +++ V-H-O II s-ms

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældne planter: Benbræk, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Børste-Siv

Kilder: 354, 359, 361, 387, 460, 490, 694, 837, 839

14/69-6. Ellehaven.

Om sammensætningen af den 26 ha. store, privatejede skov Ellehaven foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/69-7. Rønge Skov.

Om sammensætningen af den 60 ha. store, partsskov Rønge Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/69-8. Tulstrupgård Skov.

Om sammensætningen af Tulstrupgård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Svampe:

1900-1979: *Sparassis crispa*

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 211

14/70 Guldborgland Plantage og Fløjgård Dal

14/70-1. Guldborgland Plantage.

Den 402 ha. store Guldborgland Plantage (Det danske Hedeselskab) består overvejende af nåleskov med Rød-Gran som dominant. I skoven har i hvert fald tidligere indgået en del egekrat. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm./Vinter-Eg, Rød-Gran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 161

14/70-2. Falle Krat.

Falle Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) "af 3 Grupper af egepurrer paa Hedepletter 1/2 km V for Guldborgland Plantage og knapt 3 km SV for Finderup". Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Blåbær, Blåtop, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Krat-Fladbælg, Majblomst, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/70-3. Fallesgårde.

Omkring Fallesgårde er endnu levnet rester af hede, der er omgivet af opdyrkede marker.

Bevaring: Hederesterne vest for Fallesgårde er småbiotop af største botaniske betydning, idet de huser rødlistearten Lyng-Vikke(x). Det er ønskeligt, at hedestykket bevares, at indvækst af træer og buske forhindres, og at sprøjtning af herbicider fra omliggende marker undgås.

Vegetationstyper: Hede, mark

Højere planter:

1985: Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Krat-Fladbælg, Mark-Frytle, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Krybende Pil, Revling, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Muse-Vikke, Lyng-Vikke(x), Hundeviolen

1900-1979: Moskus-Katost(o), Æble-Rose(o), Hvid x Gul Snerre(o), Smalbladet Timian

Lokalitetskode: + H I s-ms

Botanisk vurdering:

Hederesterne ved Falledgårde er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Lyng-Vikke(x)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 374, 857

14/70-4. Fløjgårde Dal.

På randen af Fløjgårde Dal forekommer ubenyttede partier med artsrig overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1985: Hvid Anemone, Blåbær, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Kattesæg, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mælkebøtte, Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Kantet Perikon, Krybende Pil, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Børste-Siv, Lyng-Snerre, Hirse-Star, Pille-Star, Bakke-Svingel, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse, Håret Visse, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Kattefod, Knold-Ranunkel, Håret Visse

Kilder: 858

14/71 Hald Sø området

14/71-1. Hald Sø.

Hald Sø (Viborg statskovdistrikt) er med sine 34,5 m Danmarks næstdybste sø. Vandspejlet ligger i kote 9. Søen ligger i bunden af et kombineret tunneldals- og smeltevanddalssystem på det sted, hvor hovedopholdslinie dannede et næsten vinkelret knæk. Den sydlige rand fortsatte mod Thorning, mens den vestlige gik mod Sjørup. Den lavning, som søen delvis udfylder nu, formodes at være et dødishul. En følge heraf er, at dybdeforholdene i søen er stærkt varierede. De dybeste dele ligger i den sydlige ende ved Dollerup, mens søens vestlige arm og nordlige ende har betydelig ringere vanddybde.

Søen har fra at være en ren, uforstyrret, forholdsvis næringsfattig sø gradvist ændret karakter op gennem 70'erne og begyndelsen af 80'erne som følge af stigende belastninger i form af tilledning af spildevand fra de omkringliggende bysamfund og især fra dambrug. De øgede mængder af spildevand med rigeligt indhold af næringssalte gav algerne i søen gode vækstbetingelser med deraf følgende tegn på økologisk uligevægt: Formindsket sigtedybde, hyppige forekomster af vandblomst i sommermånederne af især blågrønalger og faldende mængder af fisk. Fra midten af 80'erne påbegyndtes et større naturgenopretningsarbejde, idet Viborg amtskommune og staten opkøbte dambrugene og indstillede driften. Dammene blev kastet til. Der blev udarbejdet skærpede krav for tilledning af spildevand, og søens bundlag fik "kunstigt åndedræt" ved nedpumpning af ilt. Disse tiltag har alle bevirket en klar forbedring af søens vandkvalitet.

Langs det meste af søbredden mangler rørskov. Hvor den forekommer, er den oftest smal og tynd. Den består især af rene bestande af Sø-Kogleaks eller i beskyttede vige og på lavvandede steder af Tagrør. Kun i enkelte vige ses flydebladsplanter af Vand-Pileurt.

På sandbund indtil et par meters dybde optræder rankegrøde af Hjertebladet Vandaks, Liden Vandaks, Børstebladet Vandaks og Vandkrans tillige med grundskudsplanten Strandbo.

Over lange strækninger står træerne direkte på søbredden og rækker deres grene ud over vandspejlet. Her ses træer af Bøg, Alm. Eg og Vinter-Eg, som f. eks. i Inderø Skov (lok. 14/71-11), og Rød-El, der især optræder på fugtigere steder, gerne med vældpåvirkning.

Især under elletræerne optræder busklag af elleopvækst fra stubskud, af Alm. Røn, Hindbær og tæt urtevegetation af Stor Nælde, Eng-Kabbeleje, Alm. Mjødurt, Hvid Anemone, Desmerurt, Akselbladet Star, Alm. Rapgræs, Lådden Dueurt, Alm. Fredløs og Alm. Baldrian.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at Hald Sø's nuværende vandkvalitet ikke forringes. Det er derfor ønskeligt, at fornyede belastninger af søen ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, rørskov

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Bøg, Desmerurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Fredløs, Hindbær, Eng-Kabbeleje, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Akselblomstret Star

1988: Krans-Mynte, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Storblomstret Vandranunkel

1982: Strandbo, Liden Vandaks, Børstebladet Vandaks, Vandkrans

1981: Tornfrøet Hornblad, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Kruset Vandaks

1900-1979: Dynd-Skræppe(o), Høst-Vandstjerne(o)

Alger:

Søens vegetation af fytoplankton er for perioden 1975

1982 undersøgt af Olrik (1983).

Lokalitetskode: ++ V II s

Kilder: 33, 79, 80, 106, 214, 231, 255, 257, 279, 284, 287, 302, 310, 317, 318, 345, 349, 353, 354, 356, 358, 360, 361, 362, 625, 697, 707, 837

14/71-2. Hald Sø, østsiden af søen mellem Non Mølle og Mostgård Dal.

Bakkelandet langs søens østside er fordelt på mange lodder, hvor af de fleste er i privat eje. Et enkelt lod i Gl. Almind By er overtaget af staten i midten af 70'erne. Her samt ad en sti i Kapeldal har offentligheden adgang til søen, der ellers ligger skjult, idet morænebakkelandet langs søens østside flere steder rejser sig stejlt op til omkring 30 m over søspejlet. Efter isens tilbagetrækning har smeltevand skåret dybe slugter, af hvilke de største er Fardal, Kapeldal og Mostgård Dal (lok. 14/71-3).

Hovedparten af skrænterne er skovklædte. Bøg er dominerende skovtræ tillige med en del Alm. Eg og

Vinter-Eg. På skovvæsnets foranledning blev omkring 1980 alle nåletræer på nær Skov-Fyr og Alm. Ene fjernet fra flere af skræntskovene således, at også østsiden over store stræk domineres af løvtræer i lighed med Inderø Skov (lok. 14/71-11).

Skovbundsvegetationen består over store strækninger af en artsfattig, usammenhængende morbundsvegetation. Her dominerer Bølget Bunke sammen med Majblomst, Håret Frytle, Skovstjerne, Hvid Anemone, Liljekonval, Alm. Kohvede, Alm. Gyldenris og Alm. Høgeurt. På mere lysåbne steder eller på steder med vældpåvirkning optræder tillige Blåbær, Tyttebær, Hedelyng, Klokkelyng, Stor Frytle, Kambregne og Liden Vintergrøn. Et enkelt sted forekommer Kristtorn og Ensidig Vintergrøn.

På lysåbne og træfrie steder ses overdrev og lyngbakker med en karakteristisk vegetation. Denne domineres af Hedelyng eller græsser af især Bølget Bunke samt enlige buske af Alm. Ene. Forudsætningen for heders og overdrevs beståen er græsning eller kratrydning. Indstilles græsningen, gror de lysåbne partier til med opvækst af Bævreasp og selvsåede træer af Birk, Gran og Fyr.

Bunden af de større dale og de tørre enge mellem skrænterne og søbredden er ofte lysåbne og sletteagtige som følge af deres anvendelse til opdyrkning, græsning, høslet eller rekreative formål. Disse lysåbne stræk kranses mod søen af en række af Rød-El.

Ind imellem forekommer sumpede vældområder opstået som følge af udsivende trykvand. Nogle sumpe er bevokset med krat af Pil. Hvor vældpåvirkningen er intens, kan vedplanter ikke få fat. Vegetationen domineres her af højt voksende urter som Alm. Mjødurt, Lådden Dueurt, Mose-Bunke, Dynd-Padderok, Hjortetrøst, Alm. Baldrian og Kær-Tidsel. I bunden optræder kærplanter, der typisk har deres blomstring inden den højt voksende vegetation for alvor er skudt op. Her kan anføres Eng-Kabbeleje, Småbladet Milturt, Eng-Nellikerod, Vandkarse, Småskulpet Brøndkarse og Eng-Viol. I randen af vældområderne og deres udløb i søen står naturlig skov af Rød-El, hvor elementer af føromtalt bundvegetation tillige forekommer. Søen får på østsiden tilløb af et par større bække: 1. fra Kapeldal med Sct. Magrethes Kilde og fundamentet af et kapel. 2. fra Mostgård Bæk (lok. 14/71-3).

Den 300 m lange, privatejede Kapeldal Bæk har gode faldforhold. Strømmen er god til frisk. Bunden består af sand iblandet sten og grus. Vandet er rent. Jordbundens sammensætning på søens østside skifter

markant fra at være stiv og leret ved hovedvejen til sandjord nærmest søen. Dette har medført, at opdyrkning i flere tilfælde er opgivet på grund af manglende rentabilitet. Disse marker er i stedet blevet tilplantet med nåletræer. Mens jorden endnu var uden sammenhængende plantedække optrådte en karakteristisk sandmarksvegetation af pionerplanter som Glat Kongepen, Alm./Småfrugtet Dværgløvefod, Kugle-Museurt, Alm. Knavel, Alm. Spergel, Blåmunke, Liden Museurt, Liden Fugleklo og Smalbladet Vikke.

Denne vegetation forsvinder gradvist når et sammenhængende dække af især flerårige græsser som Alm. Hundegræs, Bakke-Svingel, Fåre-Svingel, Alm. Hvene, Alm. Rajgræs og Fløjlgræs vinder indpas.

Bevaring: Det er af landskabelig og botanisk stor betydning, at den varierede sammensætning af østsiden af Hald Sø bevares tillige med de naturlige bevoksninger af Rød-El. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven bibeholdes og friholdes for nåleskov, at arealer med nåleskov ved afdrift tilplantes med egetræer af lokal proveniens eller udlægges til hede og overdrev, at fældning af løvtræer alene sker ved plukhugst, at der ikke foretages permanente reguleringer af vandløb, og at de åbne overdrev, hedestykker og græsningsarealer fortsat græsses eller plejes på anden vis.

En etablering af et permanent stisystem eller forbedringer af det allerede eksisterende kan ikke anbefales af hensyn til områdets store, uberørte eller næsten uberørte naturtyper af høj

værdi. En udbygning af stisystemet kan medføre en øget rekreativ belastning og dermed give mulighed for en øget, ofte uheldig slitage på områdets mere sårbare naturtyper. Kapeldal Bæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, vandløb, væld, hede, overdrev, eng, mark

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Bitter Bakkestjerne, Alm. Baldrian, Småblomstret Balsamin, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Småskulptet Brøndkarse, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Engkarse, Rank Evighedsblomst, Fjerbregne, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Bakke-Forglemmigej, Eng-Forglemmigej, Forskelligblomstret Forglemmigej, Håret Frytle, Mangebloomstret Frytle, Stor Frytle, Fuglegræs, Liden Fugleklo, Bjerg-Fyr,

Skov-Fyr, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst Hvidmelet Gåsefod, Haremad, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Hjortetrøst, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Grøn Høgeskæg, Kær-Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Eng-Kabelleje, Skive-Kamille, Lugtløs Kamille, Kambregne, Alm. Kamgræs, Kattesæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knavel, Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kornblomst, Kristtorn, Krumhals, Kvalkved, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Europæisk Lærk, Grå Løvefod, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Markarve, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Læge-Oksetunge, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Smuk Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Håret Hunde-Rose, Rynket Rose, Eng-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Ager-Snerle, Alm. Spergel, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Solbær, Alm. Star, Hare-Star, Pille-Star, Stikkelsbær, Stjerne-Star, Ager-Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Alm. Svinemælk, Ager-Svinemælk, Bakke-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Ager-Tidse, Kær-Tidse, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Torskemund, Tyttebær, Tørst, Vandkarse, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Tofrøet Vikke, Ensidig Vintergrøn, Liden Vintergrøn, Eng-Viol, Krat-Viol, Hunde-Viol, Alm. Ædelgran, Mark-Ærenpris, Storkronet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ærtebusk, Øjentrøst, Ørnebregne

1982: Fladtrykt Kogleaks

1980: Alm. Hør, Alm Ulvefod(o), Farve-Visse

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Kæmpe-Balsamin(o), Eng-Brandbæger, Alm. Byg, Cikorie, Udspærret Dværgbunke, Alm./Småfrugtet Dværgløvefod(o), Alm. Firling, Rank Forglemmigej, Enbo Galdebær(o), Ager-Gåseurt, Alm. Hanekro, Sand-Hanekro, Alm. Havre,

Hjertegræs(o), Læge-Jordrøg, Glat Kongepen(o), Have-Kål(o), Lucerne, Mentha spicata x sauveolens(o), Kugle-Museurt(o), Liden Museurt(o), Alm. Mælkeurt(o), Klæbrig Norel(o), Liden Nælde, Lund-Padderok, Alm. Pengeurt, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Vand-Pileurt, Aften-Pragtstjerne, Vild Ribs, Kortstilket Filt-Rose, Alm. Rug, Finsk Røn(o), Eng-Rørhvene, Top-Star, Vår-Star(o), Alm. Syre var. hydrophilus, Tandbælg(o), Mose-Troldurt(o), Rød Tvetand, Vandarve, Kølle-Valmue, Rank Vejsennep, Vår-Vikke, Skærm-Vortemælk, Mark-Ært

Mosser:

1989: Atrichum undulatum, Calliergonella cuspidata, Dicranella heteromalla, Dicranum scoparium, Hylacomium splendens, Hypnum cupressiforme, Mnium hornum, Plagiomnium undulatum, Plagiothecium denticulatum, Plagiothecium undulatum, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Polytrichum formosum, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus loreus, Rhytidiadelphus triquetrus

1900-1979: Pellia epiphylla

Laver:

1989: Cladonia chlorophaea, Evernia prunastri, Hypogymnia physodes, Parmelia sulcata

Lokalitetskode: ++ S-Sv-V-H-E-B I r-s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af forekomsten af mange, lidet berørte naturtyper på et relativt begrænset område tillige med mange renvandede væld og forekomsten af naturskov af Rød-El langs søen.

2. Sjældnere planter: Kambregne, Kristtorn

Kilder: 64, 80, 100, 101, 109, 115, 269, 276, 289, 297, 302, 310, 317, 318, 326, 347, 349, 359, 361, 362, 397, 707, 708, 831, 836

14/71-3. Mostgård Dal.

Den ca. 4 km lange Mostgård Bæk (størstedelen er i privat eje) afvander et større område i sydøst mod Vium Mose (lok. 14/75-15). Bækken, hvis nedre løb er ureguleret, løber mod nordvest i den smalle Mostgård Dal omgivet af græssede eller ugræssede enge. Bækken er opstemmet, hvor tidligere Most Mølle lå. Ved Petersdal fandtes et nu nedlagt dambrug. Området er retableret, og vandløbet har fået sit oprindelige forløb igen.

Faldforholdene er gode. Bunden af bækken består hovedsageligt af sand med enkelte aflejringer af grus og sten. Vandet er rent til lettere forurennet. Her ses rankegrøde af Vandstjerne.

Vegetationen på de ugræssede enge domineres af høje urter af især Alm. Mjødurt tillige med Lådden Dueurt, Skov-Angelik, Stor Nælde, Mose-Bunke samt pilekrat.

Nordsiden af dalen rummer rester af hede og overdrev især omkring de fredede spor af Den gamle Hærvej. Vegetationen domineres af Bølget Bunke tillige med Hedelyng, Tyttebær, Alm. Kohvede og Blåmunke med enlige buske af Alm. Ene og tætte krat af Brombær og Alm. Gedeblad. De fladere dele af skrænten er opdyrket, mens de stejle mod Hald Sø (lok. 14/71-1)

er skovklædte. Bevoksningerne består dels af plantninger af nåletræer dels af naturskov domineret af Eg.

Den stejle sydside af Mostgård Dal rummer flere bevoksninger med naturskov domineret af Eg samt

beplantninger med især Rød-Gran.

Om den 15 ha. store, privatejede Most Mølle Skov foreligger ikke særskilte botaniske oplysninger.

Bevaring: Den nedre del af Mostgård Bæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, overdrev, hede, skov

Højere planter:

1989: Blåmunke, Brombær, Bølget Bunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Gedeblad, Hedelyng, Alm. Kohvede, Tyttebær

1986: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Hindbær, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kragefod, Sump-Kællingetand, Tue(?) -Kæruld, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Smalbladet Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Lyse-Siv, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Butblomstret/Manna-/Tandet Sødgræs, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Alm. Torskemund, Trævlekrone, Vandkarse, Muse-Vikke, Alm./Udspærret Vinterkarse, Glat Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E-H-S-B II r-s

Kilder: 101, 109, 302, 347, 349, 359, 361, 437, 625

14/71-4. Sydenden af Hald Sø mellem Mostgård Dal og Dollerup Bæk.

Langs den sydøstlige del af Hald Sø (lok. 14/71-1) ligger flere, markante bakkeudløbere i retningen SØ-NV, der på ældre billeder bærer hedevegetation uden opvækst af buske og træer med frit udsyn gennem dalene mod det bagved liggende agerland, jvf. Schmidt (1985). Selve skrænterne mod søen rummer endnu åbne pletter med hedevegetation, men træer og buske har i stort omfang holdt deres indtog især langs dalene. Dette slører landskabets karakteristiske konturer. Ved foden forekommer rigeligt med væld. Vegetationen domineres i flere af vældene af den introducerede Gul Abeblomst. Langs søbredden står en bræmme af træer af Rød-El.

I baglandet forekommer flere egekrat bl. a. Bisballe Krat og Katballe Krat.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, væld, fugtig løvskov, løvskov, nåleskov, mark

Højere planter:

1989: Rød-El, Hedelyng, Revling

1900-1979: Gul Abeblomst, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg(o), Selje-Pil, Alm. Røn, Tørst, Vild Æble

Lokalitetskode: + H-E-V-Sv-S-B II r-s

Kilder: 100, 302, 707

14/71-5. Dollerup Bæk.

Terrænet sydvest for Hald Sø (lok. 14/71-1) er stærkt kuperet og særdeles varieret med en mosaik af forskellige naturtyper i vekslen med marker i omdrift, græsgange og ikke fremtrædende bebyggelser. Højdeforskellen mellem søen og baglandet på op til 60 m giver yderligere terrænet en meget stor landskabelig værdi.

Mange steder vælter vand frem og samles i mindre, uregulerede vandløb, bl. a. Bisballe Bæk, for til slut at forenes i den privatejede Dollerup Bæk, der sammen med den kommunale, uregulerede Dollerup Møllebæk løber ud i Hald Sø (lok. 14/71-1). I mindst et enkelt væld vokser den meget sjældne *Paludella squarrosa*.

Omkring Dollerup Møllebæk ses adskillige, nu tilkastede fiskedamme, der tildels har været anbragt i vældområder. Området er under retablering med indvækst af urtevegetation.

Siderne omkring bækkene rejser sig stejlt. Her ses på græssede og lysåbne steder hede- og overdrevsvegetation med Hedelyng, Revling, Bølget Bunke samt fritstående, søjleformede buske af Alm. Ene. Andre stræk rummer skov i form af indplantede nåletræer eller løvskov af især Eg. Øverst på skrænten forekommer læbælter gerne af Selje-Røn.

En gennemgang af vegetationen før og efter retableringen er foretaget af Jensen og Warncke (1989), hvor udførlige floralister findes.

Bevaring: Terrænet omkring Dollerup Bæk er af største landskabelige og botaniske værdi på grund af dets varierede sammensætning og på grund af mange væld. Heraf er mindst ét paludellavæld, der nu er særdeles sjældent og truet i Danmark. Det er derfor ønskeligt, at vældområder og lysåbne skråninger med hede- og overdrevsvegetation friholdes for indvækst af træer og buske, ligesom gødskning af vældområderne og deres omgivelser bør undgås. Det er meget ønskeligt, at paludellavældet plejes, idet det er under kraftig tilgroning af højt voksende urter og pilebuske.

Dollerup Møllebæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, paludellavæld, hede, overdrev, løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Kirtlet-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Ene, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Følfod, Kær-Galtetand, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hindbær, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt,

Stor Nælde, Ager-Padderok, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Rørgæs, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe, Lyng-Snerre, Hare-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Alm. Torskemund, Vandarve, Alm. Vandranunkel, Storblostmret Vandranunkel, Tveskægget Ærenpris, Spids Øjentrøst,
1987: Gul Abeblomst, Alm. Baldrian, Blåbær, Alm. Brunelle, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Engkarse, Mangeblomstret Frytle, Fuglegræs, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Skov-Gøgelilje, Maj-Gøgeurt, Alm. Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Japansk Hestehov, Hjertegræs, Hjortetrøst, Kær-Høgeskæg, Kambregne, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Bugtet Kløver, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Kær-Padderok, Alm. Røn, Liden Skjaller, Dynd-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Ager-Stedmoderblomst, Rød Svingel, Tormentil, Trævlekrone, Tyttebær, Vandkarse, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris
1982: Mark-Frytle, Rød-Kløver, Håret Løvefod, Alm.
Røllike, Lancet-Vejbred
1900-1979: Hvid Anemone, Ask(o), Bævreasp, Bøg, Desmerurt, Glat Dueurt, Vinter-Eg, Skov-Elm, Eng-Forglemmigej, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Hassel(o), Hunde-Hvene(o), Alm. Hyld, Alm. Jordbær, Alm. Kohvede, Majblomst, Alm. Mangeløv, Feber-Nellikerod, Dynd-Padderok, Rank Potentil(o), Hunde-Rose, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Alm. Sumpstrå(o), Ørnebregne

Mosser:

1989: *Calliergonella cuspidata*
1987: *Calliergon cordifolium*, *Climacium dendroides*, *Helodium blandowii*, *Philonotis fontana*, *Plagiomnium ellipticum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*
1900-1979: *Aulacomnium palustre*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Cratoneuron commutatum*, *Paludella squarrosa(o)*, *Sphagnum teres*

Lokalitetskode: +++ V-E-H-S I r-s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af de mange, varierede vegetationstyper, der er samlet på et forholdsvis lille område, og på grund af de mange væld, hvoraf mindst et rummer rester af I-biotop: paludellavæld.

2. Sjældnere planter: *Helodium blandowii*

4. Paludellavældindikatorer: *Helodium blandowii*

Kilder: 80, 100, 101, 169, 285, 302, 317, 318, 347, 349, 359, 361, 362, 368, 370, 371, 707, 739, 819, 828

14/71-6. Dollerup.

Den smukt beliggende landsby Dollerup er placeret lidet fremtrædende i stærkt kuperet bakketerræn. I byens vestlige udkant ligger den kullede Dollerup Kirke, der er opført af kampesten. Langs digerne optræder flere kirkegårdsplanter.

Langs vejen mod Fallesgårde (lok. 14/70-2) ligger flere egekrat på skråningerne. Oplysninger om deres sammensætning findes i Gram, Jørgensen og Køie (1944). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Et område omkring Dollerup Kirke er fredet.

Vegetationstyper: Løvskov, dige, bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1989: Rød-El, Skov-Fyr, Rød Hestehov

1982: Moskus-Katost, Mørk Kongelys, Rundskulpe(o), Sødskærm, Farve-Vajd(o)

1900-1979: Gul Abeblomst, Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Djævelsbid, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hassel, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum, Alm. Hvene, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Kugle-Museurt(o), Liden Museurt(o), Øret Pil, Rundfinnet Radeløv(o), Bidende Ranunkel, Alm. Røn, Skov-Rørhvene(o), Skovstjerne, Rød Svingel, Bredbladet Timian(o), Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-B III r-s

Kilder: 100, 161, 276, 281, 289, 302, 317, 318, 374, 707, 739, 816, 828, 837

14/71-7. Nørremark Høj.

Området omkring Nørremark Høj rummer intensivt dyrkede marker og arealer, der er udlagt til græsning eller er uden anvendelse. På nogle af sidstnævnte arealer optræder en artsrig hede- og overdrevsvegetation, der rummer flere arter, der er i tilbagegang i landet som helhed.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige heder og overdrev omkring Nørremark Høj bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at opvækst af træer og buske fjernes, og at gødskning af arealerne undgås.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, vejside, mark

Højere planter:

1988: Kanadisk Bakkestjerne, Kirtlet Dueurt

1985: Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Guldblomme, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Høsebær, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Kattesæg, Liden Klokke, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Majblomst, Krogfliget Mælkebøtte, Plettet Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Krybende Pil, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Smalbladet Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil,

Tyttebær, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Håret Visse, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1982: Blåmunke, Vår-Brandbæger, Tjærenellike, Vindaks

Lokalitetskode: + H-E-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af forekomst af hede- og overdrevsvegetation med > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Hønsbær

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Bakke-Gøgelilje, Guldblomme, Kattefod, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 302, 707, 865

14/71-8. Dollerup Bakker.

Stednavnene "Dollerup Bakker" og "Ravnsbjerg" anvendes i flæng om det stærkt kuperede terræn mellem Hald Sø (lok. 14/71-1) og Gelbæk Dal (lok. 14/71-9) nord for Dollerup By (lok. 14/71-6). Her følges Geodætisk Instituts anvendelse på kortblad 1215 III NØ Dollerup. Dollerup Bakker er således hældet mod Hald Sø, mens Ravnsbjerg dækker det flade plateau og hældet mod Gelbæk Dal.

Ravnsbjerg (Viborg Statsskovdistrikt) er dækket af åben, lav hedevegetation domineret af Hedelyng og med få, spredtstillede buske af Alm. Ene. Anden opvækst af træer og buske holdes ude ved pleje. Dollerup Bakker (Viborg Statsskovdistrikt) er gennemskåret af flere kløfter, af hvilke Enebærdal er den mest markante. Især i Enebærdal og på skråningen neden for parkeringspladsen er vegetationen lav og domineret af Hedelyng. I Enebærdal forekommer tillige smukke bestande af Alm. Ene, der består af både høje, søjleformede og udspærrede, lave buske. Hældet mod Hald Sø er flere steder beklædt med egekrat, løvblandingsskov eller bevoksninger af selvsåede nåltræer.

Bevaring: Det er af stor landskabelig og botanisk værdi, at den lave hedevegetation med de karakteristiske Enebærbuske bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform af Ravnsbjerg og Dollerup Bakker med Enebærdal opretholdes. Dollerup Bakker er fredet 1942.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Håret Frytle, Stor-Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Kohvede, Majblomst, Krybende Pil, Selje-Pil, Revling, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Sand-Star, Tyttebær, Tørst, Femradet Ulvefod, Ørnebregne

1988: Bøg, Vinter-Eg, Smalbladet Høgeurt

1986: Lyng-Snerre

1985: Skov-Fyr

1900-1979: Otteradet Ulvefod(o)

Mosser:

1988: *Hypnum cupressiforme*

Svampe:

1900-1979: En liste over fund af svampe i Dollerup Bakker og i Inderø Skov (lok. 14/71-11) findes i Dissing (1976).

Laver:

1900-1979: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia cornuta*, *Cladonia glauca*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Lecidea granulosa*, *Placynthiella uliginosa*

Lokalitetskode: + H-S II r-s

Kilder: 27, 31, 56, 80, 86, 100, 302, 317, 318, 362, 398, 437, 487, 819, 831, 837

14/71-9. Gelbæk Dal (= Gelbro Dal).

Den øvre ende af Gelbæk Dal (privatejet) ved Dollerup By (lok. 14/71-6) er snæver og tør. Dalbunden anvendes til græsning, mens siderne er beklædt med skov eller mod Ravnsbjerg (lok. 14/71-8) bevokset af lav hedevegetation.

Den nedre ende af Gelbæk Dal (Viborg statsskovdistrikt) er bredere og snor sig i det åbne bakkelandskab med Ravnsbjerg (lok. 14/71-8) i øst og syd og Stanghede (lok. 14/71-10) i vest og nord. Fra talrige væld langs siderne strømmer vand frem og løber sammen i Gelbæk. Dalbunden er fugtig til meget fugtig med væld og kær, hvoraf Et enkelt rummer paludellavældsvegetation. Her foregår en langsom indvækst af træer af i første række Birk og buske af Pil, idet dalen er uden drift.

Den ca. 1 km lange Gelbæk har rigelig vandføring og er forholdsvis renvandet. Faldforholdene er gode. Bunden består af både sand, grus og sten. Den nederste del er reguleret. Vandløbet har tidligere modtaget spildevand fra Dollerup rensningsanlæg.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de artsrige væld og kær og i særdeleshed paludellavældet i Gelbæk Dal bevares. Det er derfor ønskeligt, at der fortsat foretages rydninger af krat og træer, og at græsning iværksættes, hvilket dog kan være problemfyldt i de vådeste dele. Ved rydning af træer og krat skal grenaffald fjernes fra kær og væld. En fredning af Gelbæk Dal som helhed er meget ønskelig.

Gelbæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Paludellavæld, væld, overgangsrigkær, eng

Højere planter:

1989: Kær-Dueurt, Fløjlsgræs, Alm. Hønsetarm, Sump-Kællingetand, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Kær-Padderok, Øret Pil, Top-Star, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Læge-Øjentrøst

1987: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bellis, Dun-Birk, Bukkeblad, Mose-Bunke, Bævreasp, Draphavre, Glat Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Engkarse, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne,

Ægbladet Fliglæbe, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Stor Frytle, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Hieracium jutlandicum, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Kambregne, Kamgræs, Hvid-Kløver, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Kær-Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Vinget-Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Skov-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Kær-Star, Langakset Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Tue-Star, Tvebo-Star, Gul Stenbræk(x), Rød Svingel, Høj Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Vandkarse, Muse-Vikke, Eng-Viol, Spids Øjentrøst

1986: Bellis, Sump-Forglemmigej, Maj-Gøgeurt, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Tue(?) -Kæruld, Krybende Læbeløs, Mælkebøtte, Skovstjerne, Kornet Stenbræk, Kær-Svovlrod, Glat Vejbred

1984: Vorte-Birk, Græsbladet Fladstjerne, Gederams, Hindbær, Hjortetrøst, Hunde-Hvene, Bittersød

Natskygge, Pors, Langbladet Ranunkel, Eng-Rørhvene, Slåen, Sump-Snerre, Toradet Star, Kål-Tidsel, Eng-Troldurt, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Gul Abeblomst, Rosen-Dueurt, Tykbladet(?) Fladstjerne(o), Alm. Hanekro, Nyse-Røllike, Alm. Røn

Mosser:

1989: *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa*(x), *Philonotis fontana*

1987: *Aulacomnium palustre*, *Brachythecium rivulare*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergon stramineum*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Dicranella heteromalla*, *Diplophyllum albicans*, *Ditrichum heteromallum*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiomnium ellipticum*, *Plagiothecium denticulatum*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum formosum*, *Rhizomnium punctatum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scapania scandica*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum teres*

1986: *Tomenthypnum nitens*

1984: *Plagiomnium affine*

1900-1979: *Lophocolea bidentata*, *Pellia epiphylla*, *Plagiomnium undulatum*, *Sphagnum warnstorffii*

Lokalitetskode: +++ V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Gelbæk Dal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld, på grund af rødlistearter og på grund af forekomsten af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)

2. Sjældnere planter: *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa*(x), Langakset Star, *Tomenthypnum nitens*, Alm. Ulvefod

4. Paludellavældindikatorer: *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa*(x), Gul Stenbræk(x), *Tomenthypnum nitens*

Kilder: 80, 101, 170, 224, 276, 302, 317, 318, 347, 349, 359, 361, 362, 368, 370, 371, 374, 385, 391, 473, 609, 691, 736, 811, 819

14/71-10. Stanghede incl. Bodil Stoffers Bakke.

Stanghede (Viborg statsskovdistrikt) rummer store rester af lynghede med spredte buske af Alm. Ene. Dele af heden er bevokset med tæpper af Bølget Bunke. Her forekommer tillige rester af gamle agersystemer, flere markante gravhøje og hulveje i slugterne mod Hald Sø (lok. 14/71-1).

Jordbunden består af smeltevandsaflejret sand. Statsskovvæsnet udfører forsøg med pleje ved hjælp af fåregræsning, af rydning af træer og af jordbearbejdning på dele af området.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at den lysåbne hede bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen fortsætter for at holde området fri for opvækst af træer og buske, for at skabe gunstige spiringsbetingelser for lyngplanter og for at sikre høj artsdiversitet.

Stanghede er fredet 1942.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1986: Bævreasp, Vorte-Birk, Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Alm. Eg, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Gyvel, Hedelyng, Katteslæg, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Revling, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

1985: Høst-Borst, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Storblomstret Hønsetarm, Alm. Kongepen, Alm. Mælkebøtte, Plettet Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Alm. Røn, Hare-Star, Hirse-Star, Lyng-Star, Bakke-Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tandbælg, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Håret Visse, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Dun-Birk, Blåhat, Blåmunke, Grå-Bynke, Bøg, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Alm. Hundegræs, Liden Klokke, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Alm. Månerude(o), Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Selje-Pil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Selje-Røn, Gul Snerre, Hvid Snerre, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Tørst, Alm. Ulvefod, Smalbladet Vikke, Farve-Visse

Mosser:

1986: *Dicranum polysetum*, *Dicranum scoparium*, *Dicranum spurium*, *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*

1900-1979: *Dicranum undulatum*, *Hylacomium splendens*, *Mnium hornum*, *Pohlia nutans*, *Ptilidium ciliare*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*

Laver:

1986: *Cladonia merochlorophaea*, *Cladonia portentosa*

1900-1979: *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria glauca*, *Cetraria sepincola*, *Cladonia arbuscula*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia sulcata*, *Usnea subfloridana*

Lokalitetskode: ++ H I s

Botanisk vurdering:

Stanghede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig lynghede med store partier af Hedelyng

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner, Lyng-Star, Håret Visse

Kilder: 60, 80, 161, 289, 302, 310, 317, 318, 354, 362, 471, 472, 473, 490, 609, 643, 646, 706, 709, 863, 864, 868

14/71-11. Inderø Skov.

Inderø Skov (Viborg statsskovdistrikt) består overvejende af løvskov med Bøg. De centrale dele er kulturskov, mens skrænterne mod Hald Sø (lok. 14/71-1) er beklædt med naturskov domineret af Bøg. Opvækst forekommer kun sparsom og består af Bøg og Rød-Gran. I brynene mod søen indgår tillige Alm. Eg, Birk og Rød-El. I de centrale dele indgår beplantninger af nåletræer. Jordbunden er stærkt kuperet og består af udvasket morænesand.

Skoven har tidligere været anvendt til opfedning af oldensvin og plukhugst. I fredningskendelsen indgår, at skoven skal bevares som Bøgeskov, og at nåleskoven ved afdrift skal erstattes af Bøgetræer.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de rene, naturlige bevoksninger af Bøg bevares i Inderø Skov. Det er derfor ønskeligt, at nålebevoksningerne ved afdrift eller stormfald erstattes af løvskov, primært Bøg af lokal proveniens, men også af andre løvtræer (Alm. Eg, Vinter-Eg, Småbladet Lind).

Inderø Skov er fredskov og er fredet 1942.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Bøg, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Røn, Ørnebregne

1988: Vinter-Eg, Bølget Bunke, Stor Fladstjerne, Stor Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Hindbær, Miliegræs, Skov-Rørhvene, Skovsyre

1985: Hvid Anemone, Kambregne, Skov-Svingel, Alm. Ulvefod, Alm. Ædelgran

1900-1979: Blåbær, Skov-Brandbæger, Brombær, Mose-Bunke, Bævreasp, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Alm.

Gyldenris, Alm. Hanekro, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kongepen, Majblomst, Stor Nælde, Selje-Pil, Øret Pil, Eng-Rapgræs, Vild Ribs, Rødknæ, Lyse-Siv, Skovarve, Skovmærke, Skovstjerne, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Knippe-Star(o), Pille-Star, Stikkelsbær(o), Vedbend, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Plagiothecium undulatum, Sharpiella seligeri, Sharpiella striatella

Svampe:

1980: *Agaricus haemorrhoidarius*, *Agaricus semotus*, *Amanita fulva*, *Amanita porphyrea*, *Amanita rubescens*, *Armillariella mellea*, *Bjerkandera adusta*, *Boletus erythropus*, *Calocera cornea*, *Cantharellus cibarius*, *Cantharellus lutescens*, *Clavulina cinerea*, *Clitocybe clavipes*, *Collybia butyracea*, *Collybia dryophila*, *Collybia maculata*, *Collybia peronata*, *Coltricia perennis/cinnamomea*, *Cortinarius cinnabarinus*, *Cortinarius cinnamolutea*, *Cortinarius pholideus*, *Craterellus cornucopioides*, *Erocomus parasiticus*, *Fomes fomentarius*, *Galerina hypnorum*, *Galerina mycenopsis*, *Gymnopilus penetrans*, *Hydnum repandum*, *Hydnum rufescens*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrophoropsis aurantiaca*, *Hypholoma dispersum*, *Hypholoma fasciculare*, *Hypholoma squamosum*, *Hypholoma sublateritium*, *Kuehneromyces mutabilis*, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Lactarius camphoratus*, *Lactarius necator*, *Lactarius piperatus*, *Lactarius quietus*, *Lactarius subdulcis*, *Lactarius theiogalus*, *Lactarius vellereus*, *Lactarius vietus*, *Leccinum scabrum*, *Leccinum variecolor*, *Lepiota rhacodes*, *Lycoperdon pyriforme*, *Marasmius alliaceus*, *Megacollybia platyphylla*, *Mutinus catinus*, *Mycena alcalina*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galopoda*, *Mycena galericulata*, *Mycena pura*, *Mycena sanguinolenta*, *Mycena vitilis*, *Omphalina ericetorum*, *Oudemansiella mucida*, *Oudemansiella radicata*, *Panellus stypticus*, *Phaeolus schweinitzii*, *Phallus impudicus*, *Pholiota lenta*, *Plutus atricapillus*, *Paxillus filamentosus*, *Paxillus involutus*, *Rickenella fibula*, *Russula achroleuca*, *Russula emetica*, *Russula fellea*, *Russula mairei*, *Russula solaris*, *Scleroderma aurantium*, *Scleroderma verrucosum*, *Stereum hirsutum*, *Stropharia aeruginosa*, *Thelephora terrestris*, *Trametes hoehnelii*, *Trametes versicolor*, *Tricholoma sulphureum*, *Tyromyces caesius*, *Tyromyces subcaesius*, *Xylaria hypoxylon*

1900-1979: *Amanita muscaria*, *Lactarius lilacinus*, *Leccinum quercinum*, *Mycena abramsii*, *Phallus impudicus*, *Ramaria formosa*, *Spiselig Rørhat*

Laver:

1988: *Lobaria pulmonaria*

1900-1979: *Arthonia punctiformis*, *Arthonia radiata*, *Bacidia naegelii*, *Bacidia rubella*, *Baeomyces rufus*, *Bryoria subcana*, *Buellia disciformis*, *Caloplaca holocarpa*, *Caloplaca luteoalba*, *Cetraria chlorophylla*, *Chaenotheca ferruginea*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia caespiticia*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia digitata*, *Cladonia ochrochlora*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia scabriuscula*, *Cliostomum griffittii*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecania cyrtella*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecanora glabrata*, *Lecanora intumescens*, *Lecanora pulicaris*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Lepraria membranacea*, *Leptogium licheniodes*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Opegrapha atra*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha rufescens*, *Opegrapha vermicellifera*, *Opegrapha vulgata*, *Pachyphiale cornea*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliopsis ambigua*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria albescens*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria multipuncta*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Physcia adscendens*, *Physcia tenella*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Pyrenula nitida*, *Pyrenula nitidella*, *Pyrrhospora quercea*, *Ramalina farinacea*, *Thelopsis rubella*, *Thelotrema lepadinum*, *Trapeliopsis granulosa*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: ++ S-Sv I r-(s)

Botanisk vurdering:

Inderø Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov af Bøg og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Bryoria subcana*
2. Sjældnere planter: *Arthonia punctiformis*, *Bacidia naegelii*, *Buellia disciformis*, Kambregne, *Lecanora glabrata*, *Lecanora intumescens*, *Leproloma membranaceae*, *Lobaria pulmonaria*, *Opegrapha herbarum*, *Pachyphiale cornea*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria multipuncta*, *Pyrenula nitidella*, Skov-Svingel, *Thelopsis rubella*, Alm. Ulvefod

Kilder: 29, 59, 80, 86, 100, 161, 216a, 240, 289, 302, 310, 317, 318, 327, 362, 390, 391, 366, 465, 608, 613, 620, 636, 646, 837

14/71-12. Bækkelund.

Stednavnet "Bækkelund" har været knyttet til den mølle, der lå ved den opstemmede sø for enden af Troldeslugten. Bækkelund Mølle blev ødelagt sammen med Niels Bugges Kro ved et dæmningsbrud i 1948, hvor bygningerne skyllede i Hald Sø (lok. 14/71-1). Kroen er genopført, mens Bækkelund nu anvendes om den mindre bebyggelse ved hovedvej 12 (Viborg - Herning). De historiske forhold medfører, at ældre referencer om "Bækkelund" og "Kløften ved Bækkelund" må henføres til Niels Bugges Kro og Troldeslugten.

Den øst-vest gående dal, Troldeslugten, er snæver. Siderne er skovklædte. Skoven består i den østlige ende af uensaldrende træer af Bøg og Vinter-Eg, mens der mod vest optræder yngre egekrat. Træernes alder spænder fra 10 op til 400 år. I skoven indgår mange flergrenede og vrang træer.

Jordbunden består overvejende af mor tillige med noget muld på podsoleret sand.

I bunden af dalen løber den ca. 0,5 km lange, privatejede Bækkelund Bæk, der er opstemmet ved Niels Bugges Kro. Bækken har sit udspring i væld ca. 0,2 km vest for den opstemmede dam og er renvand. Faldforholdene er særdeles gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten.

Øst for vejen mellem Hald Hovedgård (lok. 14/71-14) og Dollerup (lok. 14/71-6) ligger et jævnt engområde (Viborg statsskovdistrikt) kranset mod Hald Sø af naturlig galleriskov af Rød-El. Rød-El afløses mod syd af ældre egetræer. På engområdet ligger ruinen af Niels Bugges Hald (2. Hald).

Skråningerne mod søen er bevokset med blandet løvskov med Eg som dominant.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven i Troldeslugten bevares.

Troldeslugten og egeskovspartierne langs Hald Sø er fredet 1942. Bækken i Troldeslugten er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Løvskov, vandløb, væld, eng

Højere planter:

1988: Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Skov-Rørhvene, Skovsyre, 1986: Ahorn, Hvid Anemone, Lådden Dueurt, Rød-El, Fløjlgræs, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Gul Iris, Korsknapp, Kragefod, Krybende Læbeløs, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Lyse-Siv, Skvalderkål, Burre-Snerre, Solbær, Alm. Star, Nikkende Star, Top-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Vandkarse, Tykbladet Ærenpris

1985: Gul Abeblomst

1982: Sorbaria sorbifolia (forvildet)

1900-1979: Blodstillende Bibernelle(o), Bævreasp, Alm. Eg x Vinter-Eg, Dunet Egebregne, Alm. Ene, Nikkende Flitteraks(o), Stor Frytle(o), Skov-Fyr, Sct. Hansurt, Hieracium pinnatifidum, Hieracium pseudojutlandicum(o), Alm. Hyld, Hønsbær(o), Kambregne(o), Fugle-Kirsebær, Filtbladet Kongelys, Kæmpegran, Nikkende Limurt(o), Skov-Løg(o), Småbladet Milturt, Bjerg-Perikon(o), Rundfinnet Radeløv(o), Fjeld-Ribs, Vild Ribs, Alm. Røn, Skarntyde, By-Skræppe x Butbladet Skræppe(o), Snylterod(o), Bakke-Star(o), Gul Stenbræk(o), Stikkelsbær, Skov-Storkenæb(o), Tørst, Otteradet Ulvefod(o), Krat-Viol

Svampe:

1980: Amanita porphyrea, Amanita virosa, Collybia fusipes, Cordyceps ophioglossoides, Cortinarius armillatus, Daedalea quercina, Exidia truncata, Fistulina hepatica, Hygrophorus olivaceoalbus, Lactarius chryssorrhæus, Leotia lubrica, Mycena fellea, Mycena inclinata, Naucoria escaroides, Rhodophyllus sericeus, Rozites caperata

Laver:

1988: Lobaria pulmonaria(x)

1900-1979: Anaptychia ciliaris, Arthopyrenia bififormis, Arthonia lurida, Arthonia radiata, Calicium subtile, Calicium viride, Catillaria prasina, Cetraria chlorophylla, Chrysothrix candelaris, Cetraria glauca, Cladonia coniocraea, Cladonia polydactyla, Cladonia squamosa, Cliostomum griffittii, Evernia prunastri, Graphis scripta, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Haematomma ochroleucum, Lecanactis abietina, Lecanora argentata, Lecanora carpinea, Lecidella elaeochroma, Lepraria aeruginosa, Mycoporum quercus, Ochrolechia androgyna, Ochrolechia subviridis, Parmelia glabratula, Parmelia saxatilis, Parmelia subaurifera, Parmelia sulcata, Peltigera praetextata, Pertusaria amara, Pertusaria coccodes, Pertusaria hemisphaerica, Pertusaria hymenea, Pertusaria leioplaca, Pertusaria pertusa, Phlyctis argena, Pyrrhospora quernea, Ramalina farinacea, Ramalina fastigiata, Thelotrema lepadinum, Usnea subfloridana

Lokalitetskode, området som helhed: ++ S-Sv-V-E II r-s,

Troldkløften: ++ S-V I r-s

Botanisk vurdering:

Troldkløften er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Gammel naturskov og renvandet vandløb.

2. Sjældnere planter: Lobaria pulmonaria(x), Pertusaria hemisphaerica

Findestedet for Gul Stenbræk(o) er formodentlig identisk med paludellavældet i Gelbæk Dal, lok. 14/71-9).

Kilder: 80, 81, 100, 101, 161, 182, 240, 276, 289, 302, 317, 318, 327, 347, 349, 359, 361, 362, 374, 382, 465, 466, 604, 707, 831, 837

14/71-13. Lille Traneskov.

Lille Traneskov (Viborg statsskovdistrikt) er næsten ren egeskov bestående af træer, hvis alder varierer mellem 130 og næsten 300 år. Flere egetræer er vokset frem fra stødskud. De ældste træer er lavstammede og har brede kroner, mens de yngre er ranke.

Sovbundsvegetationen er stedvis sparsom. I skovens centrale del forekommer en mindre beplantning af Lærk.

Jordbunden veksler mellem ren mor og muldagtig mor over podsoleret sand.

Skoven blev erhvervet af staten i 1914 og har siden været uden forstlige indgreb.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven af Eg i Lille Traneskov bevares. Lille Traneskov er fredet 1942.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Brombær, Bølget Bunke, Bøg, Alm/Vinter-Eg, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Tørst, Ørnebregne

1900-1979: Lærk

Laver:

1988: *Lobaria pulmonaria*

1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Arthonia decolorans*, *Arthonia radiata*, *Arthonia spadicea*, *Calicium viride*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia digitata*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia portentosa*, *Cliostomum griffittii*, *Evernia prunastri*, *Graphis scripta*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria aeruginosa*, *Lepraria candelaris*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Parmeliopsis ambigua*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia fuliginosa*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Physcia tenella*, *Platismatia glauca*, *Pyrrhospora quercea*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Schismatomma decolorans*, *Thelotrema lepadinum*

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Lille Traneskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Gammel naturskov.

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Arthonia spadicea*, *Lobaria pulmonaria*, *Pertusaria hemisphaerica*

Kilder: 80, 81, 240, 302, 317, 327, 318, 362

14/71-14. Hald Hovedgård.

Hald Hovedgård (det 5. Hald) med tilhørende park, skov og jorde blev konfiskeret af staten i 1948, da ejeren blev dømt for værnemageri. Gårdens jorde er forpagtet bort til landbrugsmæssige formål. Den vidtstrakte park ligger på sydhælde mod Hald Sø (lok. 14/71-1) og består af løvskov af i første række Bøg. På de fugtigste dele langs søbredden vokser naturlig skov af Rød-El.

I litteraturen anvendes stednavnet "Hald" flere steder i flæng. Botaniske oplysninger om Hald er medtaget her.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1988: Hjertespand, Hundepersille, Svaleurt

1900-1979: Bøg, Druemunke(o), Rød-El, Stor Frytle(o), Kambregne(o), Mangedrenet Knopurt(o), Salomons Lysestage(o), Pastinak(o), Stortoppet Rapgræs(o), Skavgræs(o), Slangeurt(o), Svømmende Sumpskærm(o), Liden Vintergrøn(o)

Mosser:

Mniobryum lutescens(o)

Svampe:

1900-1979: Amanita citrina, Amanita muscaria, Amanita inaurata, Amanita pantherina, Amanita rubescens, Amanita virosa, Ascocorticium albidum, Cheilymenia vitellina, Cortinarius collinitus, Cortinarius purpurascens, Cystoderma granulorum, Fistulina hepatica, Helvella crispa, Inonotus nodulosus, Laetiporus sulphureus, Lepiota seminuda, Melanophyllum echinatum, Neamatelia encephala(o), Peziza granulosa, Phellinus ferreus, Phellinus tremulae, Pholiota adiposa, Pholiota alnicola, Podostoma curvula, Podostoma decipiens, Puccinia arrhenatheri(o), Pustulina cupularis, Rhizopogon luteolus, Russula curtipes, Russula sororia, Rutstroemia firma(o), Tulasnella violea, Tyromyces tephroleucus, Xerocomus pruinatus

Lokalitetskode: + S-Sv-Sk-B II r

Kilder: 28, 43, 45, 52, 54, 80, 86, 109, 161, 219, 283, 289, 302, 310, 317, 318, 362, 625, 829, 831

14/71-15. Hald Slotsruin.

Hald Slotsruin (det 3. Hald, Viborg statsskovdistrikt) ligger på en lille halvø i den nordøstlige del af Hald Sø (lok. 14/71-1). Ruinen består af et tårn og græsklædte volde beklædt af enkelte krat af Rose. Græsarealerne græsses af får. I bugten mod landsiden forekommer tæt rørsump. Halvøen og landsiden kranses af en bræmme træer af Rød-El og stedvis Femhannet Pil.

Lidt tilbagetrukket, omgivet af marker og overvokset af træer og buske ligger ruinen af det første Hald, Brattingsborg.

Vegetationstyper: Overdrev, fugtig løvskov, rørskov, ruderat

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Lådden Dueurt, Rød-El, Hjortetrøst, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Lyse-Siv, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Tagrør

1988: Læge-Baldrian, Blåhat, Høst-Borst, Bølget Bunke, Liden Burre, Draphavre, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Døvnælde, Alm. Eg, Rød-Eg, Skov-Elm, Gul Fladbælg, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Følfod, Gederams, Eng-Gedeskæg, Gåsemad, Haremad, Blød Hejre, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Alm. Kamgræs, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Fandens Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Vej-Pileurt, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rejnfan, Rose, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Fladstrået Siv, Alm. Skjolddrager, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Slåen, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Kær-Snerre, Håret Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Stinkende Storkenæb, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1982: Vand-Brandbæger, Kattehale, Langbladet Ranunkel

1900-1979: Gul Abeblomst, Bukkeblad, Sump-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Hestehale, Eng-Kabbeleje, Bredbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Tigger-Ranunkel, Skarntyde, Vand-Skræppe, Sump-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Trævlekrone, Vandkarse

Lokalitetskode: + V-Sv-S-B II r-s

Kilder: 99, 240, 219, 302, 317, 318, 362, 630, 707, 824

14/71-16. Non Mølle, Fruerlund og Skytteholm.

Hald Sø (lok. 14/71-1) har gennem Non Mølle Å (privatejet) afløb til Vedsø (lok. 14/60-2) og videre til Nørreå (lok. 14/60-3). Ved den nu nedlagte Non Mølle er foretaget en opstemning ved. I forbindelse hermed er på en oprindelig afsnøring af Hald Sø anlagt et dambrug, hvor driften er ophørt i forbindelse med det offentliges overtagelse. Denne afsnøring var meget lavvandet og var delvis bevokset med rørskov. Søens afløb er ledt i en kanal med overhængende træer af Rød-El sydøst om dambruget. På siden modsat dambruget ligger uvejsom ellesump domineret af Rød-El.

Vest for dambruget bliver terrænet mere kuperet. Her ses mosaik af åbne, græsklædte sletter og sluttet løvskov mellem hovedvej A 12 (Viborg - Herning) og Skytteholm (Viborg statsskovdistrikt). I skoven indgår flere, sluttede bevoksninger domineret af Eg iblandet lidt Bøg tillige med randbevoksninger på fugtigere bund af Rød-El og Birk. Alderen på egetræerne varierer mellem 120 og 300 år. Jordbunden skifter mellem mor, sandet muld og egentlig muld.

Vest for Skytteholm ses langs søen naturlig randbevoksning af Rød-El med tilhørende karakteristisk bundvegetation af Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Lådden Dueurt, Hjortetrøst og Alm. Fredløs.

Mellem Skytteholm og Hald Hovedgård (lok. 14/71-14) ligger omgivet af græsland en mindre løvskov Fruerlund (Viborg statsskovdistrikt), der består af en blanding af Vinter-Eg og Bøg på siderne af en lille NØ-SV gående kløft. Træernes alder varierer mellem 50 og 250 år. Græsningen af skoven er genoptaget i 1987, mens græslandet kun afgræsses delvist.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, overdrev, vandhul

Højere planter:

1989: Rød-El, Skov-Elm, Lådden Dueurt, Alm. Fredløs, Hjortetrøst, Alm. Hyld, Spids-Løn, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Grå-Pil, Alm. Røn

1988: Ahorn, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hassel, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Vild Ribs, Alm. Røn, Skovsyre, Tørst, Vild Æble

1982: Grå-Bynke, Alm. Hjertespond(o), Alm. Katost

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Benbræk(o), Kær-Mysse, Segl-Sneglebælg(o), Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Aflangbladet Vandaks(o), Vedbend-Vandranunkel(o)

Lokalitetskode: + S-Sv-E-V II r-s

Kilder: 80, 240, 276, 289, 302, 317, 318, 347, 362, 707, 824, 840

14/71-17. Skelhøje og Skeldal.

Skeldal forløber mod nordøst fra landsbyen Skelhøje mod Dollerup (lok. 14/71-6). Skrænterne er beklædt med nåle- og løvskov med dominans af Eg, men rummer tillige på lysåbne steder lidt overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, nåleskov, mark

Højere planter:

1985: Hvid Anemone, Bellis, Blåhat, Udspærret Dværgbunke, Alm./Vinter-Eg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Alm. Hundegræs, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Krogfliget Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Hvid Snerre, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Dusk-Syre, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Tofrøet Vikke, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 302, 862

14/72 Almind

14/72-1. Almind.

I Almind's vestlige udkant ligger en gravhøj med lavtvoksende overdrevsvegetation samt enkelte træer af Fugle-Kirsebær, Alm. Røn og Selje-Røn. Kirkegården omgives af kampestensdiger med græsrabat. Vegetationen på diget er særdeles artsrig med flere overdrevsarter og kulturflytninge.

Vegetationstyper: Overdrev, dige, bebyggelse

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Kæmpe-Bjørneklo, Alm. Brandbæger, Bævreasp, Cerastium biebersteinii/tomentosum, Tidlig Dværgbunke, Døvnælde, Skov-Elm, Fingerbøl, Mark-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Gederams, Gåsemad, Sct. Hansurt, Haremad, Dunet Havre, Alm. Hundegræs, Alm. Hylde, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Fugle-Kirsebær, Bugtet Kløver, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Markarve, Matrem, Mælkebøtte, Stor Nælde, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Fjeld-Ribs (plantet), Rejnfan, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Sedum lydium, Lyse-Siv, Klokke-Skilla, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Gul Snerre, Roset-Springklap, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Rød Stenurt, Stikkelsbær, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Syren, Ager-Tidsel, Have-Tulipan, Gærde-Valmue, Muse-Vikke, Krat-Viol, Marts-Viol, Tråd-Ærenpris

1900-1979: Blåmunke, Bølget Bunke, Dragehoved(o), Krat-Fladbælg, Liden Fugleklo, Hedelyng, Håret Høgeurt, Storblostmret Hønsetarm, Rødknæ, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Alm. Syre, Engelsk Visse, Farve-Visse

Mosser:

1989: Hypnum cupressiforme

Lokalitetskode: + E-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 289, 344, 705, 709, 713, 825

14/72-2. Kirkeager Høje.

Omkring vejkrydset mellem Almind (lok. 14/72-1) og Rindsholm (lok. 14/60-11), Non Mølle (lok. 14/71-16) og Middelhede (lok. 14/73-1) ligger flere velbevarede kæmpehøje omgivet af dyrkede marker eller af udyrkede arealer. Vegetationen på højene domineres af overdrevsvegetation af enten Bølget Bunke eller Hedelyng uden nævneværdig opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Vorte-Birk, Bølget Bunke, Alm. Ene, Flipkrave, Fløjlsgræs/Krybende Hestegræs, Mark-Frytle, Gederams, Gyvel, Hedelyng, Storblomstret Hønsetarm, Liden Klokke, Alm. Røllike, Alm. Røn, Alm. Syre, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1980: Mark-Krageklo, Kornet Stenbræk, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E III s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kornet Stenbræk

Kilder: 644, 646, 675, 679, 685, 825

14/72-3. Trædmose.

Trædmose står i forbindelse med Vedsø (lok. 14/60-2) gennem et 2 km langt vandløb (Viborg kommune). Den øverste del er rørlagt. Faldforholdene er ringe. Strømmen er jævn. Bunden består af sand. Vandet indeholder okker og er middel til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 347, 349, 359, 361

14/72-4. Tolstrup Krat.

På den vestlige side af smeltevandsdalen, der rummer Grundel Bæk, ses flere adskilte småskove med både nåle- og løvtræer. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) ligger her flere egepurrer og egekrat, tilsammen kaldet Tolstrup Krat.

Om den regulerede Grundel Bæk foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Bævreas, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Fruebær(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Bidende Ranunkel, Alm. Røn, Skovmærke, Skovstjerne, Bakke-Star(o), Stinkende Storckenæb, Hunde-Viol, Krat-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S-V III r

Kilder: 100

14/72-5. Markskelmose.

Den østlige del af Markskelmose er intakt højmosseflade uden nævneværdig opvækst af selvsåede træer. Vegetationen er opbygget af tuer og høljer, men successionen er gået i stå som følge af bortgravning af den vestlige del af højmossefladen. Her forekommer nu fattigkær med krat af Birk og Pil eller på tørrere steder kulturpåvirkede græsningsarealer eller flader beklædt med Hedelyng. Mod øst forekommer rester af lagg-zone.

På grund af ejendomsforholdene med aflange øst-vest gående parceller, der tilhører de omkringliggende gårde, er tørvegravningen foregået meget ujævnt. Den efterladte tørvehorisont, der måler op til tre meter i højden, forløber derfor i større eller mindre sving. Tørvehorisontens hovedretning er nord-syd. Tørvelagene overlejrer blåler.

Bevaring: Det er af botanisk og naturvidenskabelig stor betydning, at den resterende højmosseflade bevares med dens artsfattige, karakteristiske vegetation. Det er derfor ønskeligt, at yderligere gravning ikke finder sted, ligesom det er af største vigtighed, at den udtørrende højmosseflade ikke invaderes af selvsåede træer og buske. Derfor kan en rydning på længere sigt være nødvendig.

Vegetationstyper: Højmose, fattigkær, hede, kultureng

Højere planter:

1984: Dun-Birk, Hedelyng, Klokkelyng, Østlig Tue-Kogleaks, Tue-Kæruld, Revling, Rosmarinlyng, Tranebær, Tyttebær

1983: Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Fjerbregne, Kær-Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Krybende Pil, Øret Pil, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Børste-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Butbladet Skræppe, Lyng-Snerre, Grå Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil

Mosser:

1984: *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Markskelsmose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Højmose
2. Sjældnere arter: Rosmarinlyng

Kilder: 354, 691, 711

14/72-6. Torsø Mose.

Om Torsø Mose foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344, 361

14/72-7. Grundel Bæk.

Grundel Bæk er ca. 10 km. lang og forbinder Torsø Mose (lok. 14/72-6) og Vium Mose (lok. 14/75-15) med Nørreå (lok. 14/60-3). Vandløbet tilledes biologisk rensset spildevand fra Demstrup, og vandet er middel til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344, 361

14/73 Middelhede

14/73-1. Middelhede Mose, Vandet Mose og Skaun Mose.

Middelhede Mose, Vandet Mose og Skaun Mose er afvandede, og vandløbene er regulerede. Engene er opdyrkede, græssede eller anvendes til høslet. Enkelte udyrkede domineres af ellekrat eller skov af Birk. Skovløse arealer domineres af Bølget Bunke tillige med Hedelyng, Tormentil, Lyng-Snerre og Gederams. Ved Brødløsgård ligger to tidligere skovklædte overdrev med græsning. Størsteparten af skoven ryddet. Endnu ses spredte træer af Skov-Fyr. Urtevegetation domineres af Bølget Bunke. Jordbunden består af morænesand under tynde morlag.

På den NV eksponerede dalside ligger flere skræntskove, der består af Rød-Gran eller af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, eng, vandløb, overdrev, mark

Højere planter:

1989: Alm. Ene, Hedelyng

1988: Dun-/Vorte-Birk, Bølget Bunke, Rød-El, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng, Lyng-Snerre, Tormentil

1900-1979: Alpe-Pengeurt

Lokalitetskode: + Sv-E-V-B

Kilder: 359, 810

14/73-2. Rødkærbro.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Rødkærbro foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1989: Aster salicifolia (kurvblomstfamilien), Sæbeurt

1900-1979: Vej-Guldarse(o), Rød Sct. Hansurt(o), Fjer-Knopurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 64, 289, 397, 688, 690

14/73-3. Sønder Rind.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sønder Rind foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Guldhavre(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 289

14/73-4. Middelhede Bæk.

Den 6 km lange Middelhede Bæk har gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 261, 690, 831

14/74 Frederiks

14/74-1. Frederiks

Omkring Frederiks har i hvert fald tidligere forekommet store hedestrækninger. Størsteparten er nu pløjet op, tilplantet med læbælter og opdyrket.

Vegetationstyper: Bebyggelse, mark

Højere planter:

1900-1979: Kruket Katost(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 125, 289

14/75 Lysgård

14/75-1. Bredmose, Lysgård Mark.

Mosen rummer en mindre, sammenhængende, uforstyrret højmosseflade med udviklet tuehøjstruktur med typisk højmossevegetation. Især i mosens sydlige del ses flere vandfyldte tørveskær.

Tilgroning med træer af i første række Birk foregår i større omfang i randzonen og i de dele, hvor tørvegravning har fundet sted, mens der på højmossefladen kun forekommer spredte nåltræer. Typisk lagg-zone forekommer ikke.

Bevaring: Det er meget stor botanisk betydning, at Bredmose bevares. Det er derfor ønskeligt, at der ikke finder yderligere gravning af tørv sted, ligesom der på længere sigt bør foretages en rydning af træer fra højmossefladen for at forhindre tilgroning.

Vegetationstyper: Højmose, fattigkær, overdrev

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Pil sp., Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Tranebær, Tyttebær

Mosser:

1989: Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Bredmose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Højmose med karakteristisk tue-højle vegetation.

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

Kilder: 820

14/75-2. Kongemose.

Den nordøstlige del af mosen rummer intakt højmoservegetation med typisk tue-højle struktur. I andre dele af mosen er højmosetørven bortgravet. Især i den sydlige del er afgravningsfladerne groet til med træer af Birk og Pil.

I 1989 er den centrale del og den nordøstlige del ryddet for Birketræer og enkelte nåletræer. Endnu forekommer spredte træer af Fyr og Gran. Typisk lag-zone forekommer ikke.

Flere steder ses vandfyldte tørvegrave, hvoraf den centrale er blevet uddybet og udvidet (andedam). På højere dele forekommer skov af Birk, Eg eller Bævreasp. Mod syd og sydøst er plantet Rød-Gran og Lærk.

Omkring Bøgebakke forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) rester af egekrat omgivet af lyngbakker.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at højmosepartierne bevares. Det er derfor ønskeligt, at højmosefloden friholdes for opvækst af selvsåede træer, at de resterende nåletræer fjernes, og at der ikke foretages yderligere gravninger. Det er tillige ønskeligt, at det henkastede grenaffald fjernes fra højlerne.

Vegetationstyper: Højmose, fattigkær, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Alm. Ene, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng, Hindbær, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Tranebær, Tyttebær

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Alm. Eg x Vinter-Eg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Fugle-Kirsebær, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Tormentil, Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1989: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum rubellum

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Kongemose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Højmose med karakteristisk tuehøj vegetation.

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

Kilder: 100, 821

14/75-3. Lysgård.

Øst for Lysgård ved hovedvej A 13 (Viborg - Vejle) ligger en mindre mose, der er groet til med træer og buske af Birk og Pil.

Kirkegården i byen omgives af et rensset stengærde. Den 94 m høje Lyshøj fremstår nu markant efter beskæring af buske og træer.

Vegetationstyper: Mose, vejkant, bebyggelse

Højere planter:

1985: Eng-Gedeskæg, Have-Snerle, Eng-Viol, Hunde-Viol, Marts-Viol

1900-1979: Bævreasp, Dragehoved(o), Alm. Eg, Vinter-Eg, Hassel, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Stor Konval, Øret Pil, Slåen, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 100, 289, 391, 713

14/75-4. Vium.

Kirkegården i Vium er omgivet af et delvist tilgroet stendige.

Nordvest for byen ligger to mindre egekrat, der måske er identisk med Præstegård Skov. Krattene bærer enkelte spor af tidligere stævningsdrift. Krattene har siden hen været benyttet til græsning og opstamning af træerne. Krattene har i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) været adskilt af en lyngmose med spredte Røn og Birk.

Vegetationstyper: Løvskov, mose(o), vandhul vejkant, stendige, bebyggelse

Højere planter:

1985: Eng-Gedeskæg, Marts-Viol

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Brombær, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Smalbladet Dunhammer, Alm. Eg, Rød-Eg (plantet), Vinter-Eg, Alm. Ene, Firblad(o), Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Fruebær(o), Gederams, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Kryb-Hvene, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Gedeblad, Alm. Jordbær, Fugle-Kirsebær, Fjer-Knopurt(o), Stor Konval, Kvalkved, Alm. Kvik, Kærmysse, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Pyramide-Læbeløs(o), Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Kær-Mysse, Feber-Nellikerod, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Hvid Snerre, Tyttebær, Tørst, Krat-/Skov-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-(V)-B II r-s

Kilder: 100, 289, 276, 354, 391, 713, 839, 840

14/75-5. Kræmmerhøj.

Den markante gravhøj, Kræmmerhøj, er omgivet af dyrket mark. Selve højen er uden træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1985: Bølget Bunke, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 713

14/75-6. Marsvinslund Skov.

Den 20 ha. store, privatejede Marsvinslund Skov ligger på vestvendt skråning. Om skoven foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/75-7. Øster Vandet.

Omkring Øster Vandet ses småkuperet morænelandskab med intensivt dyrkede marker. På markerne ligger enkelte vandhuller med en bredzone domineret af Bredbladet Dunhammer.

Vegetationstyper: Vandhul, vejkant, mark

Højere planter:

1988: Eng-Gedeskæg, Hvidmelet Gåsefod, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Eng-Rapgræs, Rød Svingel, Sødkærm

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 787, 810

14/75-8. Bredmose, Øster Vandet.

Bredmose er tidligere højmose, hvor størstedelen af tørven nu er bortgravet. I mosens centrale del ligger vandhuller, der benyttes til jagt. På de tørre tørveflader forekommer rester af højmosetørv, der er enten groet til med selvsået opvækst af blandet løvskov eller tilplantet med nåletræer. I mosens østlige side mod vejen ses lysåben, næsten uforstyrret skråning domineret af Hedelyng med selvsået opvækst af enkelte træer. Den nederste del af skrænten mod Bredmose er tilplantet med Rød-Gran og Hvid-Gran.

Syd for mosen ligger rester af banedæmningen af den nedlagte Hammelbane (til Rødkærsbro).

Vegetationstyper: Mose, fugtig løvskov, nåleskov, overdrev, vejkant

Højere planter:

1988: Aftenstjerne, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Skov-Elm, Fingerbøl, Fjerbregne, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Gul Iris, Katteslæg, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Rapgræs, Revling, Alm. Røn, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Lancet-Vejbred, Farve-Visse, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1988: Pleurozium schreberi, Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: + V-Sv-S-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 795a, 810

14/75-9. Liselund Skov.

Om sammensætningen af den 14 ha. store, privatejede Liselund Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Vellugtende Kamille(o), Krans-Konval(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 109, 289

14/75-10. Vesterskov.

I sammensætningen af den 78 ha. store Vesterskov (Aunsbjerg skovdistrikt) indgår både beplantninger af nåletræer og en del løvskov. I løvskovspartierne forekommer flere bevoksninger af gammel Bøg. Skovbundsvegetationen varierer mellem temmelig artsrig til artsfattig og har lighed med skovbundsvegetationen i Bakkeskov (lok. 14/75-12) og Mellemskov (lok. 14/75-11). Disse skove er derfor ikke beskrevet særskilt.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vejkant

Højere planter:

1985: Bøg, Bølget Bunke, Langklaset Vikke, Krat-Viol

1980: Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Mose-Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Vinter-Eg, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hassel, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm./Engriflet Hvidtjorn, Bugtet Kløver, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Mirabel, Dag-Pragstjerne, Rørgræs, Skov-Rørhvene, Lyse-Siv, Skvalderkål, Skovmærke, Skovsyre, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Sæbeurt, Roset-Vandstjerne, Gærde-Vikke

1900-1979: Liden Steffensurt(o)

Lokalitetskode: + S-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Langklaset Vikke

Kilder: 109, 289, 391, 713, 831, 839

14/75-11. Mellemskov.

Om den 23 ha. store Mellemskov foreligger ikke særskilte botaniske oplysninger. Disse er samlet under lok. 14/75-10 Vesterskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 109, 839

14/75-12. Bakkeskov.

Om den 29 ha. store Bakkeskov foreligger ikke særskilte botaniske oplysninger. Disse er samlet under lok. 14/75-10 Vesterskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 109, 839

14/75-13. Nipgård incl. Nipgård Krattene.

Ved Nipgård ligger ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) to egekrat med ens trævegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Bynke-Ambrosie(o), Hvid Anemone, Ahorn, Ask, Benbræk(o), Dun-Birk, Blåbær, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fruebær(o), Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Hassel, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Kvalkved, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Liljekonval, Nat-Limurt(o), Krybende Læbeløs(o), Pyramide-Læbeløs(o), Pebertræ(o), Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skov-Rørhvene(o), Skov-Salat,

Sanikel, Skovmærke, Skovsyre, Skov-Storkenæb(o), Liden Vintergrøn(o), Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + (S)-B II r-s

Kilder: 100, 289, 839

14/75-14. Sjørup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sjørup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede(o), vejkant, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Soløje(o), Lyng-Vikke(o)

Lokalitetskode: 0-+ (H)-B IV 0

Kilder: 289

14/75-15. Vium Mose.

Om den afvandede Vium Mose foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 349, 359, 361

14/75-16. Båstrup Huse.

Omkring Båstrup Huse ligger adskillige gravhøje. Her og på vejkanter optræder lavtvoksende, artsrig overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Guldblomme, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Drue-Hyld, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Bredbladet Mangeløv,

Feber-Nellikeroed, Selje-Pil, Alm. Røn, Kruset Skræppe, Lav Skorsoner, Snebær, Lyng-Snerre, Stikkelsbær, Alm. Syre, Tormentil, Tyttebær

1987: Blæresmælde, Blåhat, Brombær, Draphavre, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hvidtjørn, Grøn Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Have-Jordbær, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Krybende Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Liden Skjaller, Gul Snerre, Hvid Snerre, Rød Svingel, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 670, 725

14/76 Elsborg

14/76-1. Sønderskov.

Sønderskov står på nordskrænten af Tange Ådal (lok. 14/76-2). Ovenfor skoven ligger dyrkede marker. På selve skrænten indgår højskov af Bøg. Her består jordbunden af mor. Mod de ovenfor liggende markerne bliver jordbunden mere muldrig, og Bøgehøjskoven glider over i blandskov af Alm. Eg, Fugle-Kirsebær, Skov-Elm, Alm. Røn, Bøg samt plantede nåletræer. Især i de muldrige dele forekommer ganske artsrig skovbundsvegetationen. Skrænterne rummer karakteristisk, men spredt morbundsvegetation domineret af Bølget Bunke, Majblomst, Ørnebregne og Alm. Gyldenris. Skrænten er over store stræk vegetationsløs. Busklag forekommer kun i de mere lysåbne, muldrige dele nær skovbryn. Den vestlige del af skoven er afdrevet og tilplantet med Rød-Gran.

Den nord-syd gående Svingedal dækkes overvejende af nåleskov af Rød-Gran og Hvid-Gran.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Skov-Burre, Bøg, Alm. Eg, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Mangeblomstret Frytle, Skov-Galtetand, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hassel, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikeroed, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Salat, Sanikel, Skovmærke, Skovsyre, Skvalderkål, Burre-Snerre, Dunet Steffensurt, Stikkelsbær, Stinkende Storkenæb, Tørst, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 774, 810

14/76-2. Tange Ådal mellem Vodskov og Højbjerg Mølle.

Tange Ådal rummer tøreng og langs randen enkelte væld. I bræmmer i tørengene optræder overgangsrigkær med en karakteristisk, lav urtevegetation, men under tilgroning med høje urter og buske som følge af græsningsophør.

Den ialt 25 km lange Tange Å er ureguleret og snor sig gennem engene. Vandspejlet ligger omtrent en meter under engenes overflade. Vandet er noget uklart og stærkt til meget stærkt forurenet. Bunden består af sand tillige med flere sten; rankegrøde forekommer rigelig stedvis med store udfældninger af okker.

Skræntskovene syd for åen domineres af Rød-Gran, mens de nord for åen overvejende består af Alm. Eg, Rød-Gran eller blandet løvskov. (Se tillige Sønderskov lok. 14/75-1).

Vegetationstyper: Vandløb, overgangsrigkær, eng, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bellis, Kæmpe-Bjørneklo, Knoldet Brunrod, Draphavre, Kirtlet Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Engkarse, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Forskelligfarvet Forglemmigej, Alm. Fredløs, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Gul Kløver, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Håret Star, Kær-Star, Top-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Trævlekrone, Hårfliget Vandranunkel, Muse-Vikke, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Forlænget Star(o)

Mosser:

1988: *Calliergonella cuspidata*

Lokalitetskode: + V-E-S II s-ms

Kilder: 354, 359, 361, 694, 806, 837

14/76-3. Vodskov.

Sammensætningen af Vodskov (Palstrup skovdistrikt) er meget vekslende. Bøg er dominerende løvtræ, og flere steder indgår rene bestande med træer af gammel Bøg. På skrænterne mod Tange Å ses gamle, mangestammede, krogede Bøgetræer med lavtsatte kroner. Rød-Gran er dominerer nåletræ i de plane dele af skoven. De enkelte kulturer er af meget forskellig alder.

Skovbunden er de fleste steder domineret af ikke særlig artsrig morbundsvegetation. Busklag optræder kun i beskedent omfang og fortrinsvis på lysåbne steder. Jordbunden består overvejende af morænesand.

Omkring Tange Å forekommer lysåbne enge, der har været græsset. Græsningen er ophørt, og engene, der er artsrige med flere lyskrævende arter, er nu under tilgroning med Rød-El og høje urter.

Bevaring: Det er af botanisk betydning, at de smukke bøgestykker mod Tange Å bevares. Det er derfor ønskeligt, at fornyelse af bøgeskoven sker ved selvforyngelse, og at nåletræer ikke indplantes.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, eng, vandløb

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Spring-Balsamin, Benved, Dun-Birk, Vorte-Birk, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Rød-Eg, Fjerbregne, Lund-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Japansk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Rørhvene, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Lyng-Snerre, Bleg Star, Grå Star, Hare-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Tusindstråle, Tørst, Glat Vejbred, Krat-Viol, Ørnebregne

1900-1979: Lund-Fladstjerne (ssp. glochidisperma), Hassel, Rød Hestehov, Skov-Skræppe

Lokalitetskode: + S-Sv-V-B I r-s

Botanisk vurdering:

Vodskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov af Bøg.

2. Sjældnere planter: Engblomme

3. Lokalt sjældne planter: Lund-Fladstjerne, Skov-Skræppe

Kilder: 809, 839

14/76-4. Palstrup Plantage (= Palstrup Skov).

Om sammensætningen af Palstrup Plantage (Palstrup skovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Firblad(o), Pebertræ(o), Finger-Star(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 109, 289

14/76-5. Kærsgård Skov (= Gl. Kærsgård Skov).

Den 30 ha. store, privatejede Kærsgård Skov består af lige dele nåleskov og løvskov med Bøg som dominant.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

14/76-6. Tange Ådal mellem Højbjerg Mølle og Tange Sø.

Vandet i den ialt 25 km lange Tange Å er på denne strækning middel til stærkt forurenset. Åen er omgivet af moser, elleskov og skræntskov fortrinsvis af Bøg. I ådalen forekommer større eller mindre rester af naturlige plantesamfund med karakteristiske arter. Flere enge er under tilgroning med buske og træer eller høje urter som følge af græsningsophør.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, eng, løvskov, overdrev

Højere planter:

1983: Bøg

1900-1979: Benbræk, Liden Blærerod, Alm./Vinter-Eg, Frøbid, Guldblomme, Eng-Hejre(+), Tornfrøet Hornblad, Spæd Mælkeurt, Bjerg-Perikon(o), Vinget Perikon, Liden Siv, Brodbladet Vandaks, Bændel-Vandaks, Glinsende Vandaks, Hjerterbladet Vandaks, Kruset Vandaks, Langbladet Vandaks, Alm. Vibefedt, Liden Vintergrøn, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V-E-S I s

Botanisk vurdering:

Tange Å er henført til kategori I på grund af I-biotop: Potamogeton-artsrigt vandløb
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 123, 289, 354, 359, 361, 839

14/77 Gudenå Dal mellem Tange Sø og Ulstrup Bro

14/77-1. Gudenå.

Vandet i Gudenå er middel til stærkt forurennet.

Vegetationstyper: Vandløb, mose

Højere planter:

1900-1979: Tykbladet Andemad, Stor Andemad, Småskulpet Brøndkarse, Nikkende Brøndsel, Brudelys, Vand-Brunrod, Engblomme, Festgræs, Ægbladet Fliglæbe, Frøbid, Gul Frøstjerne, Hestehale, Tornfrøet Hornblad, Stortoppet Hvene, Gul Iris, Kalmus, Billebo-Klaseskærm, Kvan, Leverurt, Kær-Mangeløv, Pilblad, Liden Pileurt, Pors, Langbladet Ranunkel, Seline, Nikkende Star, Nåle-Sumpstrå, Aks-Tusindblad, Krans-Tusindblad, Tæppegræs, Aflangbladet Vandaks, Børste-Vandaks, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Liden Vandaks, Spinkel Vandaks, Vandarve, Vandpest, Strand-Vandranunkel, Vedbend-Vandranunkel, Vandrøllike, Fladfrugtet Vandstjerne, Smalbladet Vandstjerne, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II s

Kilder: 47, 284, 289, 344, 354, 359, 361, 839

14/77-2. Bjerringbro.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Bjerringbro foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Kamhåret Fingeraks(o), Alm. Hjertespan(o), Rank Hjørneklap

Lokalitetskode: 0-+ B III r

Kilder: 283, 289

14/77-3. Kællinghøl.

Et større areal omkring gården Kællinghøl ejes af det offentlige og administreres af Fussingø statsskovdistrikt. Ved Gudenå (lok. 14/77-1) ligger et voldsted, hvorfra der har kunnet føres kontrol med sejladsen på åen. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Mark

Højere planter:

1900-1979: Alm. Hjertespad(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 80, 289, 310

14/77-4. Rønge.

Nord for Gudenå (lok. 14/77-1) ligger et større, sammenhængende vældpræget engområde. Dette er gennemsat af flere grøfter, der dræner området. Ved åen ses to naturlige bevoksninger af Rød-El, hvis bundvegetation udgøres af Startuer.

Vegetationstyper: Væld, eng

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Rød-El, Engblomme, Engkarse, Maj-Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Alm. Mjødurt, Kær-Star, Top-Star, Tue-Star, Vorterod

Lokalitetskode: + V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme, Tue-Star

Kilder: 462

14/78 Vellev Mose

14/78-1. Vellev Mose.

Dele af Velle Mose er endnu græssede, mens resten er groet til med træer og buske. I mosens ses flere tørvegrave. Jordbunden er fortrinsvis næringsfattig. Mosen som helhed er stærkt påvirket af afvanding.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1900-1979: Klokkelyng, Butfinnet Mangeløv, Vinget Perikon, Pors, Langbladet Ranunkel, Rosmarinlyng, Tranebær

Lokalitetskode: + V II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Rosmarinlyng

Kilder: 839

14/79 Hesselbjerg og Hvorslevgård Skov

14/79-1. Danstrup Bundgård Skov.

Om sammensætningen af den 16 ha. store, privatejede Danstrup Bundgård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Skælrod(o)

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 289

14/79-2. Gullev Krat.

Om sammensætningen af den 20 ha. store partsskov Gullev Krat foreligger botaniske oplysninger ikke. I skoven ligger en hedemose med karakteristisk vegetation.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at hedemosen i Gullev Krat bevares lysåben. Det er derfor ønskeligt, at mosen friholdes for indvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Skov, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Vorte-Birk, Djævelsbid, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Hvid Næbfrø, Pors, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Mose-Troldurt, Eng-Viol

Lokalitetskode: + S-V II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø
3. Lokalt sjældnere planter: Benbræk, Mose-Troldurt

Kilder: 109, 839

14/79-3. Hvorslevgård Skov.

Hvorslevgård Skov (Frijsenborg skovdistrikt) ligger på skråninger på sydsiden af Gudenå Dal (lok. 14/77) og er gennemsat af flere kløfter. I skovens sammensætning indgår nu fortrinsvis nåletræer. På fugtig bund og i skovbryn indgår tillige en del løvtræer. Tidligere har kløfterne været beklædt med løvtræer.

Skovbundsvegetationen er temmelig artsrig med både karakteristiske muld- og morbundsarter.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Spring-Balsamin, Blåbær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hyld, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kristtorn, Krybende Læbeløs, Majblomst, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Lund-Padderok, Skov-Padderok, Dag-Pragtstjerne, Hunde-Rose, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Tørst, Eng-Viol, Krat-Viol, Vorterod, Bjerg-Ærenpris

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældne planter: Bjerg-Ærenpris

Kilder: 109, 289, 839

14/80-1. Brandstrup Bæk.

Brandstrup Bæk løber i halvmåneform omkring Ulstrup (lok. 14/80-9). Vandet er rent til lettere forurennet. Bækken er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde,

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at de fysiske forhold omkring Brandstrup Bæk bevares, således at bækken fortsat er renvandet. Det er derfor ønskeligt, at enhver form for tilledning af spildevand til bækken undgås, og at yderligere indgreb mod vandløbet bør forhindres.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Brandstrup Bæk er henført til kategori I på grund af I-biotop: Rent vandløb

Kilder: 101, 354, 359, 361

14/80-2. Hagenstup Møllebæk.

Den 1,5 km lange Hagenstrup Møllebæk skærer mod nordvest gennem bakketerrænet mod Guden Ådal (lok. 14/77-1) fra et 1 ha. stort, enestående kildeområde, der er omgivet af åbent land. Faldforholdene er gode, og strømmen er god til frisk. Bækken er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Væld, vandløb, vandhul

Højere planter:

1988: Smalbladet Mærke, Vandportulak

1900-1979: Rank Dueurt, Ris-Dueurt, Småbladet Milturt, Tandet Sødgræs, Tæppegræs, Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Fladfrugtet Vandstjerne, Høst-Vandstjerne, Smalbladet Vandstjerne

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fladfrugtet Vandstjerne, Høst-Vandstjerne

Kilder: 101, 354, 359, 361, 694, 839

14/80-3. Tjærbæk Dal.

Tjærbæk danner grænse mellem Århus amt og Viborg amt. Oplysninger om Toholt Skov og engene ved skoven er samlet under omr. 14/10 i bind 7 om Århus amt. Oplysninger om Tjærbæk og Tjærbæk Dal i øvrigt er samlet her.

Den 5,5 km lange Tjærbæk er flere steder dybt nedskåret i terrænet. Strømmen er jævn til frisk. Vandet er rent. Vandløbet er i det meste af sin længde overskygget af træer. Det er omgivet af eng, naturlig elleskov, løvblandingsskov, overdrev og plantage. Dalen rummer græssede halvkulturformationer med karakteristisk vegetation og truede naturtyper.

Tjærbæk er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde. Yderligere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Bevaring: Det er af botanisk interesse, at det varierede landskab i Tjærbæk Dal bevares. Det er derfor ønskeligt, at dalen sikres mod afdrivning af løvskov og afvanding, ligesom græsningen af engene bør bibeholdes.

Det er af botanisk stor interesse, at vandet i Tjærbæk fortsat holdes rent. Det er derfor ønskeligt, at bækken ikke modtager spildevand, og at gødskning af omgivelserne undgås.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, overdrev

Højere planter:

1985: Pengebladet Fredløs, Rød Kornel

Lokalitetskode: + V-E-S-Sv I s-ms

Botanisk vurdering:

Tjærbæk Dal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Rent vandløb.

3. Lokalt sjældnere planter: Rød Kornel

Kilder: 101, 344, 354, 359, 361, 694, 839

14/80-4. Enslev Kær

Skoven Enslev Kær rummer blandet løvskov på fugtig bund samt en naturlig bevoksning af Rød-El, der har været stævnet. Ind imellem forekommer åbent, gødsket overdrev. Skoven grænser mod øst til Tjærbæk (14/80-3).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den blandede løvskov og den stævnede elleskov i Enslev Kær bevares. Det er derfor ønskeligt, at skoven drives ved plukhugst eller stævning, og at der ikke indplantes nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Lund-Fredløs, Hylster-Guldstjerne, Kær-Høgeskæg, Hulkravet Kodriver, Småbladet Milturt

Lokalitetskode: + Sv-E I r-s

Botanisk vurdering:

Enslev Kær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturlig elleskov.

2. Sjældnere planter: Lund-Fredløs, Hylster-Guldstjerne

Kilder: 839

14/80-5. Sparrebakke og Velle Dal.

Området omkring Sparrebakke rummer overdrev tillige med tilgroet eller tilplantet mark (efter 1940). Nord for bakken ligger en sydvest-nordøst gående snæver dal, Velle Dal, hvis 2 km lange vandløb, Velle Bæk udspringer ved landsbyen Velle og udmunder i Tjærbæk (lok. 14/80-2). Vandet i bækken er kun forurenet i lettere grad.

Velle Bæk er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den interessante, lyskrævende overdrevsvegetation på Sparrebakke bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af skyggegivende træer forhindres, og at gødskning af overdrevspartierne og deres omgivelser undgås, ligesom det er ønskeligt, at tilledning af spildevand til Velle Bæk ophører.

Vegetationstyper: Overdrev, eng, vandløb, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Sød Astragal, Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Stivhåret Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Jordbær, Liden Klokke, Mark-Krageklo, Løvefod, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Blød Filt-Rose, Kortstilket Filt-Rose, Hunde-Rose, Skovarve, Butblomstret Skræppe, Liden Snerre, Vår-Star, Lav Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Krat-Viol, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E-V-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

3. Lokalt sjældne planter: Kortstilket Filt-Rose

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Hjertegræs, Vår-Star, Lav Tidsel

Kilder: 326, 694, 839

14/80-6. Enslevgård Skov.

Den 31 ha. store, privatejede Enslevgård Skov rummer en del nåleskov tillige med blandet løvskov og noget Bøgeskov. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

14/80-7. Øksendal.

Den nordvest-sydøst gående Øksendal er snæver med græsningskrat og væld. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Væld, løvskov, nåleskov, eng

Lokalitetskode: 0-+ V-E-S IV 0

Kilder: 694

14/80-8. Kragelund.

Kragelund er løvskov af Bøg med en alder på små 100 år og enkelte gamle ege på omkring 250 år.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Fingerbøl, Fjerbregne, Skov-Galtetand, Gederams, Hassel, Hindbær, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Stor Konval, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Skovsyre, Stinkende Storkenæb, Gærde-Vikke, Krat-Viol

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 839

14/80-9. Ulstrup.

I byen forekommer en mindre bæk, der er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Om sammensætningen af den 20 ha. store, privatejede Sofielund Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, skov

Lokalitetskode: 0 V-S IV 0

Kilder: 101, 109

14/80-10. Busbjerg.

Det anseelig Busbjerg når højder på 92 m og er falsk bakke på sydsiden af Guden Ådal (lok. 14/77). Bakken har før opdyrkningens tid været skovklædt, men er blevet ryddet og holdt skovløs siden. Bevoksningen domineres af Hedelyng.

Bevaring: Busbjerg med omgivelser ialt 18 ha. er fredet 1953.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, løvskov

Højere planter:

1987: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Alm./Vinter-Eg, Hedelyng

Lokalitetskode: + H-E-S III r-s

Kilder: 79, 80

14/80-11. Hvorslev Bakker = Ulstrup Bakker.

Hvorslev Bakker er falske bakker på sydsiden af Guden Ådal (lok. 14/77) med Møllebakke på 81 m som højeste punkt. Bakkerne har før opdyrkningens tid været skovklædte, men er blevet ryddet og holdt skovløs siden. Bevoksningen domineres af hedevegetation.

Bevaring: Af Hvorslev Bakker er ialt 12 ha. fredet 1971.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, løvskov

Højere planter:

1987: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Alm./Vinter-Eg, Hedelyng
1985: Alm. Ene, Guldblomme, Kattefod

Lokalitetskode: + H-E-S III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Kattefod

Kilder: 80, 354, 694, 837

14/81 Bosbjerg og Hesdal

14/81-1. Tange Skovgård Skov.

Om sammensætningen af den 31 ha. store, privatejede Tange Skovgård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/82 Tange Sø

14/82-1. Tange Sø.

Med opførelsen af kraftværket "Gudenåcentralen" i begyndelsen af 1920'erne blev Gudenåen stemmet op og den kunstige Tange Sø blev dannet.

Tange Sø er Danmarks største, kunstige sø. Den har en længde fra Gudenåcentralens dæmning til Kongensbro (lok. 14/100-1) på ca. 12 km og er på det bredeste sted omkring 1 km. Dens areal omfatter ca. 580 ha. Kystlinien er ca. 33 km lang. På det dybeste sted måler søen ca. 8 m. Vandet i søen er eutrofieret.

Med opstemningen af søen sattes marker, heder, enge og skove under vand, ligesom en ny kystlinie blev dannet. Her indvandrede en pionervegetation af enårige arter, der lidt efter lidt forsvandt igen, mens selve søen blev koloniseret af en egentlig vandplantevegetation. Især i søens sydvestlige ende ses nu store rørskove af Tagrør, der kranser op til rørsump, krat eller enge, mens bredvegetationen i den nordlige del er mere kulturpræget som følge af, at plantager og marker støder op til søen. Tagrør er forsøgt udplantet med vekslende held.

Omkring Tange Ø (lok. 14/82-2) optræder en op til 10 m. bred bræmme af rørskov domineret af Tagrør isat Kalmus, Smalbladet Dunhammer, Bredbladet Dunhammer og Gul Iris. Nærmest bredden optræder på lavt vand Kær-Mysse, Sværtevæld, Bittersød Natskygge og Vand-Skræppe.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1986: Liden Andemad, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Gul Iris, Kalmus, Kærmysse, Bittersød Natskygge, Ten-Pindsvineknop, Vand-Skræppe, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Butbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Alm. Vandranunkel, Høst-Vandstjerne
1900-1979: Kors-Andemad, Stor Andemad(o), Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Alm. Brandbæger, Brudelys(o), Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Lådden Dueurt, Rød-El, Engkarse, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Frøbid, Kær-Galtetand, Gifttyde, Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Hvidmelet Gåsefod, Tornfrøet Hornblad(o), Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Lugtløs Kamille, Enårig Knavel, Sø-Kogleaks, Kærbseklo(o), Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Pilblad(o), Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Rørgræs, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Spergel, Alm. Star, Kær-Star, Hare-Star, Næb-Star, Top-Star, Manna-Sødgræs, Aks-Tusindblad(o), Tårnurt(o), Børstebledet Vandaks, Glinsende Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Langbladet Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Vandpeberrod, Kredsbladet Vandranunkel(o), Storfrugtet Vandstjerne(o), Gul Åkande, Hvid Åkande

Lokalitetskode: + S II r-s

Kilder: 99, 284, 289, 344, 345, 354, 359, 361, 386, 489, 630, 694, 837, 839

14/82-2. Tange Ø.

Den 1,2 ha. store Tange Ø ligger i Tange Sø (lok. 14/82-1) ca. 400 m NV for vejbroen mellem Ans (lok. 14/98-1) og Bjerringbro (lok. 14/77-2).

Øen er stort set rektangulær i omrids og så godt som uden niveauforskelle. Det meste af øen er skovklædt med træer og buske af Rød-El, Dun-Birk og Drue-Hyld. Langs bredden af Tange Ø forekommer enkelte ikke-skovklædte dele. På øens vestlige ende forekommer mosrigt Starkær domineret af tuer af Top-Star.

Vegetationstyper: Kær, fugtig løvskov

Højere planter:

1986: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Vorte-Birk, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Kirtlet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Vinter-Eg, Grå-El, Rød-El, Fjerbregne, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gederams, Skov-Hanekro, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Eng-Kabbeleje, Skov-Kogleaks, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Fandens Mælkebøtte, Krogfliget Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Have-Ribs, Glat Hunde-Rose, Rynket

Rose, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Solbær, Top-Star, Kær-Svovlrod, Tagrør, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Vandkarse, Vandpeberrod, Høst-Vandstjerne, Vorterod, Vild Æble

Lokalitetskode: + Sv-V II r

Kilder: 700

14/82-3. Vejerslev Mose.

Vejerslev Mose ligger på nordbredden af Gudenå ved Tange Sø (lok. 14/82-1) mellem åen og Vejerslev Skov (lok. 14/85-5).

Vegetationstyper: Mose, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Alm. Ene, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hoved-Frytle, Mangebloomstret Frytle, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Selje-Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Røllike, Rørgræs, Børste-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Alm. Star, Grå Star, Hare-Star, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Eng-Viol

Mosser:

1900-1979: *Polytrichum commune*

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Kilder: 839

14/83 Sahl

14/83-1. Gudenåcentralens Plantage.

Den 217 ha. store, privatejede Gudenåcentralens Plantage er anlagt efter opstemningen af Gudenåen i begyndelsen af 1920'erne ved Tange. I plantagen indgår meget nåleskov tillige med noget blandet løvskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 354

14/83-2. Koldagergård Skov.

Om sammensætningen af den 10 ha. store, privatejede Koldagergård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/83-3. Keldgård Skov.

Om sammensætningen af den 10 ha. store, privatejede Keldgård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/83-4. Ravnholt Skov.

Om sammensætningen af den 10 ha. store, privatejede Ravnholt Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/83-5. Ormstrup Skov.

Ormstrup Skov består overvejende af beplantninger af nåletræer samt mindre partier med gammel løvskov. Dele af løvskovspartierne græsses eller har været græsset.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1982: Alm. Eg/Vinter-Eg, Grå-/Rød-El, Kristtorn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 354, 394

14/83-6. Ormstrup Sø.

Den 13 ha. store Ormstrup Sø har en største dybde på 4 m. Vandtilførslen sker fra væld ved Tange Sø (lok. 14/82-1). Søen er stærkt eutrofieret, hvilket bevirker sommermaksima af planktonalger med pH værdier > 10. Dette nedsætter sigtbarheden i vandet væsentligt og bevirker et stort forbrug af ilt til forrådnelsesprocesser. Søen er ubevokset med vegetationsløs sandbund.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 345, 254, 359, 361, 840

14/84 Aldrup Gårde

14/84-1. Aldrup Skov.

Den 17 ha. store, partsskov Aldrup Skov står på god muldbund. Skoven består overvejende af nåletræer tillige med tre mindre løvskovspartier af Bøg, Eg, Ask og Skov-Elm.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Avnbøg, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Enblomstret Flitteraks, Hassel, Gulgrøn Løvefod, Vorterod

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

Avnbøg optræder her ved nordgrænsen for dens naturlige udbredelse.

Kilder: 109, 839

14/84-2. Kirkeskov

Om Kirkeskov foreligger botaniske oplysninger ikke. Se tillige kommentarerne under lok. 14/84-5 Borridsø.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/84-3. Nørrekrog.

Om Nørrekrog foreligger botaniske oplysninger ikke. Se tillige kommentarerne under lok. 14/84-5 Borridsø.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/84-4. Tislund.

Tislund rummer kulturskov af lige dele nåle- og løvtræer. Se tillige kommentarerne under lok. 14/84-5 Borridsø.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Småblomstret Balsamin, Spring-Balsamin, Benved, Alm. Bingelurt, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Enblomstret Flitteraks, Gederams, Rød-Gran, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Hassel, Hindbær, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Fjer-Knopurt, Stor Konval, Kransbørste, Kvalkved, Alm. Kvik, Klatrende Lærkespore, Alm. Mjødurt, Dag-Pragtstjerne, Aks-Rapunsel, Rørgræs, Skovmærke, Skov-Skræppe, Slåen, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Skov-Storkenæb, Thuja, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fjer-Knopurt, Klatrende Lærkespore, Aks-Rapunsel, Skov-Storkenæb

Kilder: 135, 836, 840

14/84-5. Borridsø.

I litteraturen anvendes stednavnet "Borridsø Skov", der ikke findes på GIs 4 cm kort. Stednavnet anvendes formodentlig samlet om Kirkeskov (lok. 14/84-2), Nørrekrog (lok. 14/84-3) og Tislund (lok. 14/85-4). Botaniske oplysninger om "Borridsø Skov" (Frijsenborg skovdistrikt) er omtalt her.

Vegetationstyper: Skov, park

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Firblad(o), Skov-Kohvede(o)

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 289

14/84-6. Gerning

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Gerning foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Husløg(o), Pilblad

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilblad

Kilder: 289, 386

14/84-7. Gullev.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1900-1979: Pilblad

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilblad

Kilder: 386

14/85 Vejerslev

14/85-1. Boskov.

Boskov (Frijsenborg skovdistrikt) ligger på bølget moræne og på sydvendt skråning mod Borre Å. Jordbunden er mor samt muld i de lavere dele.

Den sydlige del af skoven består overvejende af løvskov. Løvskovsbeplantningerne domineres af Alm. Eg af vekslende alder. På de fugtigste dele mod åen afløses Egen af Ask. I skovens vestlige, nordlige og centrale dele er indplantet en del nåleskov af Rød-Gran og Nordmannsgran.

I de ældre løvskovspartier forekommer busklag kun i mindre omfang. I de yngre partier er dette mere fremtrædende og domineres af Hassel og Alm. Hæg tillige med opvækst af Ask.

Skovbundsvegetationen i løvskovspartierne er artsrig med Skov-Burre, Firblad, Fjerbregne, Skov-Hundegræs, Kær-Høgeskæg, Nælde-Klokke, Hunde-Kvik, Skov-Padderok, Aks-Rapunsel, Skov-Skræppe, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Skov-Storkenæb og Gærde-Vikke.

Bevaring: Det er af botanisk betydning, at løvskovspartierne i Boskov og dermed den artsrige skovbundsvegetation bevares. Det er ønskeligt, at der ikke foretages yderligere tilplantning med nåleskov, og at der ved afdrift af nåleskov på skråningen plantes løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Småblomstret Balsamin, Spring-Balsamin, Benved, Alm. Bjørneklo, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Skov-Burre, Draphavre, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Rosen-Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Firblad, Fjerbregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Pengebladet Fredløs, Mangebloomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Skov-Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Nælde-Klokke, Korbær, Stor Konval, Korsknep, Kvalkved, Hunde-Kvik, Vild Kørvel, Krybende Læbeløs, Løvefod, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-

Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Bidende Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Rørgræs, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Skovarve, Skovmærke, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Skov-Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Tørst, Småfrugtet Vandstjerne, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Alm. Agermåne, Grønblomstret Bjørneklo, Glat Burre, Bredbladet Dunhammer, Fingerbøl, Alm. Fredløs, Alm. Gyldenris, Humle, Hulsvøb, Hundepersille, Skov-Jordbær, Bugtet Kløver, Gul Lærkespore, Vild Løg, Løgekarse, Glat Løvefod, Gulgrøn Løvefod, Alm. Pimpinelle, Purløg, Hunde-Rose, Alm. Skjolddrager, Skovsyre, Slåen, Hvid Snerre, Trenervet Snerre, Trævlekrone, Gærde-Valmue, Foder-Vikke, Muse-Vikke, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + S-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hunde-Kvik, Aks-Rapunsel, Skov-Storkenæb

3. Lokalt sjældnere planter: Firblad

Kilder: 109, 395, 794, 839

14/85-2. Præsteskov incl. Boballe Skov.

Præsteskov er af meget varieret sammensætning med tæt nåleskov af især Rød-Gran i den centrale del, mens der langs randen overvejende ses løvtræer. Især langs Borre Å forekommer løvskov af vekslende sammensætning med blandskov af Bøg og Alm. Eg med busklag sine steder af Hassel tillige med et parti med ren Dun-Birk. I en smal bræmme langs bredden af Borre Å står Rød-El.

Som en følge af den tætte skov i den centrale del er skovbundsvegetationen artsfattig, spredt eller manglende. Bundvegetationen bliver mere artsrig og varieret på lysåbne steder imod skovranden og i partier med blandet løvskov som følge af stigende fugtighed under elletræerne.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Spring-Balsamin, Alm. Bjørneklo, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Rød-Eg, Rød-El, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Stor Konval, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Japansk Lærk, Løgekarse, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Feber-Nellikerod, Dag-Pragtstjerne, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Tørst, Eng-Viol, Krat-Viol, Vorterod, Alm. Ædelgran

1900-1979: Bøg, Skov-Elm, Hulsvøb, Alm. Kohvede

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Kilder: 694, 762, 837, 839

14/85-3. Borre Å.

Borre Å meandrerer gennem faste, gødede enge. Vandløbet markeres flere steder i terrænet af spredte træer af Rød-El. I vandløbet forekommer sandbund. Vandet er af varierende grad af forurening fra næsten rent til stærkt forurennet. Vandløbet modtager biologisk rensset spildevand fra Drøbro. Vegetationen er spredt. Rankegrøden domineres af Alm. Vandranunkel.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1988: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Rød-El, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Kragefod, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Enkelt/Grenet Pindsvineknop, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Rørgæs, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Blære-Star, Næb-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Butblomstret Sødgræs, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Vandarve, Alm. Vandranunkel, Eng-Viol

1900-1979: Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Ris-Dueurt, Grå-El, Sump-Evighedsblomst, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Alm. Hanekro, Gul Iris, Sump-Kællingetand, Krybende Læbeløs, Smalbladet Mangeløv, Bidende Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Tigger-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Sump-Snerre, Kål-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandkarse, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 344, 354, 359, 361, 694, 793, 837, 839

14/85-4. Borre Skov.

I sammensætningen af den privatejede Borre Skov indgår mest nåleskov tillige med lidt løvskov af højstammet Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, eng, hede, væld, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Spring-Balsamin, Benved, Enblomstret Flitteraks, Honningurt, Alm. Hæg, Lancetbladet Høgeurt, Opret Hønsetarm, Fjer-Knopurt, Krans-Konval, Kristtorn, Storbladet Lind, Løgekarse, Småbladet Milturt, Vinge-Pileurt, Aks-Rapunsel, Skov-Rørhvene, Roset-Springklap, Skov-Springklap, Forlænget Star, Mose-Troldurt, Kruset Vandaks, Høst-Vandstjerne, Stor Vandstjerne, Alm. Vibefedt, Vår-Vikke
1900-1979: Banks-Fyr(o)

Svampe:

1900-1979: Fomes annosus(o)

Lokalitetskode: + S-E-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fjer-Knopurt, Krans-Konval, Aks-Rapunsel.
3. Lokalt sjældnere planter: Forlænget Star

Kilder: 109, 363, 839

14/85-5. Vejerslev Skov.

I sammensætningen af den privatejede Vejerslev Skov indgår bevoksninger af naturlig egeskov på skrænten mod Gudenå (lok. 14/82-1). I skoven har ifølge Gjødesen (1926) indgået bevoksninger af Gran og Fyr.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Skov-Galtetand, Hedelyng, Hulsvøb, Korsknapp, Tue-Kæruld(o), Liden Snerre, Stinkende Storkenæb, Kål-Tidsel, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 99, 694, 837

14/85-6. Tyreng Buske.

I sammensætningen af Tyreng Buske indgår løvskov af Alm. Eg af varierende alder fra 30 - 150 år. Egetræerne har formodentlig ikke været stævnet. Busklaget er spredt og består af Vild Æble. Løvskoven græsses.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bellis, Bævreasp, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Mælkebøtte, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Krat-/Skov-Viol, Vorterod

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 839, 840

14/85-7. Gjelå

Gjelå danner grænsen mellem Viborg amt og Århus amt. Af praktiske årsager er åen og dens omgivelser beskrevet her.

Den 9 km lange Gjelå løber hovedsageligt gennem kulturland. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenet, idet det modtager urensset spildevand fra Vejerslev. Ved Ågård forekommer en vældeng, hvor græsning er ophørt.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, eng

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Mose-Bunke, Engkarse, Gul Fladbælg, Maj-Gøgeurt, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Skovmærke, Sump-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Vandkarse, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 354, 359, 361, 694, 839

14/86 Thorsø

14/86-1. Thorsø.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Thorsø foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1980: Knopskulpe

1900-1979: Bredbladet Kæruld(o)

Lokalitetskode: 0-(V)-B IV 0

Kilder: 289, 630

14/87 Havredal Plantage, Stendal Plantage og
Ulvedal Plantage

14/87-1. Havredal Plantage.

Havredal Plantage (Viborg statsskovdistrikt) ligger på overgangen mellem isens hovedopholdslinie og hedesletten og er gennemskåret af smeltevandsdale. Plantagen er plantet på udpint hedejord (Alheden) og består overvejende af nåleskov med indslag af løvtræer, der i første række anvendes som galleriskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1988: Bøg, Douglasgran, Alm./Vinter-Eg, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 289, 310, 313, 354

14/87-2. Stendal Plantage (= Stendalsgård Plantage).

Stendal Plantage (Viborg statsskovdistrikt), der er den første af statens hedeplantager, ligger på overgangen mellem isens hovedopholdslinie og hedesletten og er gennemskåret af smeltevandsdale. Plantagen er plantet på udpint hedejord (Alheden) og består overvejende af nåleskov med indslag af løvtræer, der i første række anvendes som galleriskov. Nåleskoven består først og fremmest af rene kulturer af Rød-Gran.

Cramers Mose rummer åbne vandflader med hængesække af Sphagnum.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb

Højere planter:

1988: Bøg, Douglasgran, Alm./Vinter-Eg, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Ædelgran

1900-1979: Småblomstret Balsamin, Dun-/Vorte-Birk, Skov-Fyr, Linnæa(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 161, 289, 310, 313, 354, 366, 373, 463,
625

14/87-3. Ulvedal Plantage incl. Fyrrehale og Krogdal.

Ulvedal Plantage (Viborg statskovdistrikt) ligger på overgangen mellem isens hovedopholdsline og hedesletten og er gennemskåret af smeltevandsdale. Plantagen er plantet på udpint hedejord (Alheden) og består overvejende af nåleskov med indslag af løvtræer, der i første række anvendes som galleriskov. Beplantninger af nåleskov domineres af Rød-Gran af varierende alder de enkelte afdelinger imellem samt enkelte meget gamle træer. I bunden af slugten Krogdal løber en mindre bæk. Slugten rummer tillige fattigkær og kunstige søer.

Fyrrehale rummer ensartet, ung granskov på tidligere hede. Skovbunden rummer en spredt vegetation af karakteristiske morbundsplanter.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb

Højere planter:

1988: Bøg, Douglasgran, Alm./Vinter-Eg, Skov-Fyr, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Edelgran
1985: Bølget Bunke, Alm. Ene, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Klokkelyng, Alm. Kohvede, Kragefod, Tue-Kæruld, Majblomst, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Nyse-Røllike, Tråd-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Tyttebær, Aflangbladet Vandaks, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 289, 310, 313, 354, 694

14/87-4. Tinghøj.

Tinghøjs omgivelser er nu plantet til med nåleskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Ager-Løvemund(o)

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 463

14/88 Karup

14/88-1. Karup.

I en privat have findes den nu udtørrede Vor Frue Kilde.

Bevaring: Vor Frue Kilde er fredet (Svane 1979).

Vegetationstyper: Kilde, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Hieracium bupleurifolium(o), Sand-Hjælme(o), Hundetunge(o), Husløg(o), Stor Skjaller(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 289, 326, 625

14/88-2. Karup Krat = Åresvad Krat.

Langs det nedre stykke af Åresvad Å (lok. 14/88-3) ligger flere, mindre egekrat på åens brink. I følge Gram, Jørgensen og Køie domineres krattet af lave træer af Vinter-Eg. Jordbunden er stærkt podsoleret.

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Hønsbær(o), Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Skovstjerne,, Tormentil, Tyttebær, Tørst

Vegetationstyper: Løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 354, 694, 837

14/88-3. Åresvad Å.

Den 20 km lange Åresvad Å udspringer i Nipgård Sø (lok. 14/93-1). Den nedre del er ureguleret med sandbund iblandet grus og sten. Denne strækning er stærkt belastet af de omkringliggende dambrug. Vandet er middel til stærkt forurenet. Langs åen forekommer græssede fattigkær og vældmoser med karakteristisk, oprindelig vegetation.

Bevaring: Det er ønskeligt, at belastningen af Åresvad Å nedsættes.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær, væld

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 344, 354, 359, 361, 694, 837

14/89 Karup Ådal mellem amtsgrænsen og hovedvejsbroen mellem Karup og Kølvrå

14/89-1. Karup Ådal.

Botaniske oplysninger om Karup Å og om Karup Ådal på delstrækningen som helhed foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 351, 354, 359, 361

14/90 Haller Ådal

14/90-1. Haller Å.

Den ca. 12 km lange Haller Å (Kjellerup kommune, privatejet) er ureguleret og har rigelig vandføring. Vandløbet udspringer i Hauge Sø (lok. 14/94-1). Langs vandløbet ligger flere dambrug. Vandet er middel til stærkt forurenet. Åen omgives af græsset fattigkær og væld med karakteristisk, oprindelig vegetation.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 354, 359, 361, 694, 837

14/90-2. Haller Plantage.

I sammensætningen af den 38 ha. store Haller Plantage indgår overvejende nåleskov tillige med lidt egeskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109

14/90-3. Sangildgård Plantage.

Om sammensætningen af den 104 ha. store Sangildgård Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/90-4. Stordalgård Plantage.

Om sammensætningen af den 46 ha. store Stordalgård Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/90-5. Gråhede = Grathe Hede.

Gråhede rummer rester af gammel lynchede på let kuperet terræn. I en slugt er der spor efter tidligere vandløb. Her forekommer tillige værdifulde hedekær og grøfter.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at resterne af lynchede på Gråhede bevares. Det er ønskeligt, at Gråhede friholdes for uønsket opvækst af træer og buske, dog undtaget Alm. Ene, ligesom det er ønskeligt, at lyngen gives mulighed for selvforyngelse, og at hedekærene sikres mod afvanding.

Vegetationstyper: Hede, kær

Højere planter:

1900-1979: Mose-Bølle, Alm. Ene, Mangeblomstret Frytle, Gyvel, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Revling, Tråd-Siv, Skovstjerne, Mangestænglet Sumpstrå, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Gråhede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Oprindelig, artsrig lynghede.

2. Sjældnere planter: Mangestænglet Sumpstrå

4. Hede- og overdrevsindikatorarter: Alm. Ene.

Kilder: 354, 625, 694

14/91 Kompedal Plantage

14/91-1. Kompedal Plantage.

Med sine 2678 ha. er Kompedal Plantage (Viborg statsskovdistrikt) en af Danmarks største, sammenhængende plantager plantet på overgangen mellem morænebakkelandet øst for isens hovedopholdslinie og hedesletten, den tidligere Alhede. Skoven består næsten udelukkende af nåleskov.

I plantagen ligger endnu rester af lysåbne lynghede bevokset med Hedelyng og gamle buske af Alm. Ene.

Vegetationstyper: Nåleskov, fattigkær, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Bølget Bunke, Alm. Ene, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Rød-Gran, Hedelyng, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hede-Melbærris, Revling, Tråd-Siv, Skovstjerne, Blære(?) -Star, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Mangestænglet Sumpstrå

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Hede-Melbærris

Kilder: 109, 161, 289, 310, 354, 694

14/91-2. Bækgårds Dam.

Bækgårds Dam er velbevaret hedemose med starkær og hængesæk af Sphagnum. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Fattigkær

Lokalitetskode: + V III s-ms

Botanisk vurdering:

Bækgårds Dam er på det foreliggende grundlag henført til kategori III, men kan ændre status, når mere detaljerede oplysninger foreligger.

Kilder: 354

14/91-3. Kompedal = Mosedal.

I Kompedal løber det lille vandløb Vallerbæk, der udmunder i Karup Å (lok. 14/89-1). I dalens øvre ende forekommer lynghede, indsande tillige med førhen græssede områder og fattigkær. Dalen fremstår med naturlige og uberørte plantesamfund.

Bevaring: Det er af stor naturvidenskabelig og botanisk interesse, at de uberørte plantesamfund bevares. Det er ønskeligt, at tilgroning med træer og buske, bortset fra Alm. Ene, forhindres, at afvanding ikke finder sted, at der om muligt kan foretages en hævning af vandstanden i fattigkærene, og at lyngheden gives mulighed for selvforyngelse.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær, hede, klit

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Mose-Bølle, Engkarse, Mangeblomstret Frytle, Guldblomme, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Husløg(o), Alm. Hvene, Kattefod, Klokkelyng, Flerårig Knavel, Tue-Kogleaks, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hede-Melbærris, Spæd Mælkeurt, Krybende Pil, Smalbladet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Revling, Rosmarinlyng, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Skovstjerne, Kær-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grøn Star, Sand-Star, Top-Star, Kær-Tidsel, Tormentil, Mose-Troldurt, Tyttebær, Femradet Ulvefod, Vandnavle, Vibefedt, Eng-Viol

Lokalitetskode: ++ V-H I s-ms

Botanisk vurdering:

Kompedal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Oprindelig, artsrig lynghede og uforstyrrede fattigkær.

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, Smalbladet Pindsvineknop, Rosmarinlyng.

4. Hede- og overdrevisindikatorer: Guldblomme, Kattefod, Hede-Melbærris

Kilder: 289, 694, 837, 839

14/92 Thorning

14/92-1. Thorning.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Thorning foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Alpe-Pengeurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ B III 0

Kilder: 272

14/92-2. Fredskov, Kirkekrattet og Bjørnsbjerg Krat.

Fredskov og Kirkekrattet er i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) to små egeskove. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bjørnsbjerg Krat ligger på nordsiden af Tange Å (lok. 14/96-5) ca. 0,5 km NØ for Fredskov. I følge Gram, Jørgensen og Køie har krattet en sammensætning, der svarer til Fredskov, men træerne er mindre og lavere.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Blåbær, Mose-Bunke, Bøg, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fruebær(o), Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Hassel, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Kvalkved, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Sanikel, Skovmærke, Skovsyre, Skov-Storkenæb(o), Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/92-3. Knudstrup Mose.

Knudstrup Mose rummer damme med nogen kratvækst. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 694

14/93 Nipgård Sø

14/93-1. Nipgård Sø

Den 39 ha. store Nipgård Sø er klarvandet og lavvandet med sandbund. Søen har i hvert fald tidligere været Lobeliesø. I de seneste år er den blevet stærkt eutrofieret som følge af tilledning af spildevand. Dette bevirker, at rørskoven breder sig hastigt fra vest. I søen optræder enkelte flydebladsplanter af Vand-Pileurt, Frøbid og Svømmende Vandaks. Bredzonen domineres af en bræmme af rørskov af vekslende bredde domineret af Tagrør. Rørskoven mangler i den sydøstlige del af søen, der er rig på grundskudsplanter.

Fra vest skyder en halvø ud i søen. Her forekommer randbevoksninger af Rød-El, Birk og tætte krat af Pil, mens den centrale del er åbent kær domineret af Lyse-Siv. Halvøen har tidligere været anvendt til deponering af affald. Hvor dette var anbragt, ses nu et ruderat.

Vest for søen ligger to brunvandede tørvegrave med lidt flydebladsvegetation af Vand-Pileurt og Frøbid, der stedvis er dominerende. Enkelte steder forekommer en smal rørskov domineret af Tagrør.

Bevaring: Det er af botaniske stor betydning, at den de renvandede forhold i Nipgård Sø genskabes. Det er derfor ønskeligt, at søen fritages for yderligere belastning i form af tilledning af spildevand, at søen og dens nærmeste omgivelser undgår gødskning, at yderligere deponering af affald ikke finder sted, og at vandstanden ikke sænkes.

Vegetationstyper: Sø, kær, fugtig løvskov, ruderat

Højere planter:

1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Fliget Brøndsel, Grå-Bynke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Frøbid, Alm. Fuglegræs, Kær-Galtetand, Gederams, Gråris, Hvidmelet Gåsefod, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Gyldenlak-Hjørneklap, Tornløs Hornblad, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Hyrdetaske, Alm. Høgeurt, Gul Iris, Kalmus, Billebo-Klaseskærm, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Alm. Pengeurt, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bleg Pileurt, Bidende Pileurt, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Bidende Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Alm. Star, Blære-Star, Hare-Star, Knippe-Star, Kær-Star,

Næb-Star, Tue-Star, Krybende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Alm. Syre, Søpryd, Tagrør, Tormentil, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Vandrøllike, Høst-Vandstjerne, Muse-Vikke, Eng-Viol, Læge-Øjentrøst

1900-1979: Sortgrøn Brasenføde(o), Mose-Bølle, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie(o) (senest set 1974), Vand-Mynte, Pors, Rosmarinlyng(o), Liden Siv, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Grå Star, Strandbo, Manna-Sødgræs, Hår-Tusindblad, Liden Ulvefod(o), Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Vandportulak, Smalbladet Vandstjerne

Mosser:

1988: *Fontinalis antipyretica*, *Polytrichum commune* *Riccia fluitans*

Alger:

1900-1979: *Ankistrodesmus* sp., *Coelastrum* sp., *Cosmarium* sp., *Cryptomonas* sp., *Dictyosphaerium pulchellum*, *Nitella* sp., *Oedogonium* sp., *Pediastrum* sp., *Scenedesmus* sp., *Staurastrum* sp., *Tetraedron minimum*

Lokalitetskode: ++ V-Sv-B I ms

Botanisk vurdering:

Nipgård Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Klarvandet, artsrig sø.

2. Sjældnere planter: Tue-Star, Krybende Sumpskærm, Søpryd, Hår-Tusindblad, Høst-Vandstjerne.

3. Lokalt sjældnere planter: Billebo-Klaseskærm, Knippe-Star, Vandrøllike

Kilder: 202, 289, 345, 354, 361, 490, 604, 694, 802, 837, 839, 840

14/94 Hauge Sø

14/94-1. Hauge Sø.

Den 19 ha. store Hauge Sø er oligotrof. Søbunden domineres af Strandbo. I søens østlige og vestlige del forekommer rørskov, der går over i krat af Pil og Rød-El. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1985: Rød-El, Strandbo, Vandarve

1900-1979: Glanskapslet Siv

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 282, 345, 361, 694, 831, 837

14/95 Gråmose

14/95-1. Gråmose.

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

14/96 Kjellerup

14/96-1. Kjellerup.

De 21 ha. store Kjellerup kommunes skove er blandingskov med ca. 30 forskellige træarter. Den har karakter af park. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Firblad(o)

Lokalitetskode: 0-+ Sk-B IV 0

Kilder: 109, 289, 694

14/96-2. Dalsgård Skov.

I sammensætningen af den 10 ha. store, privatejede Dalsgård Skov indgår løvskov domineret af Bøg samt en del indplantede nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Knopurt(o), Skælrod(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 289, 694

14/96-3. Duelund Skov.

Om sammensætningen af Duelund Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Blå Anemone(o), Kantet Konval(o), Håret Solhat(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 289

14/96-4. Ungstrup og Vattrup.

Langs begge sider af Tange Å (lok. 14/96-5) ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et par smalle kratstriber domineret af Eg og Bævreasp. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

14/96-5. Tange Å, øvre del.

Vandet i den øvre del af Tange Å fra udspringet ved Gråskov til Vodskov (lok. 14/75-3) er meget okkerholdigt og stærkt forurenet, bl. a. nedstrøms pumpestationen i Nørre Knudstrup (1984).

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344, 354, 359, 361

14/97 Mausing Mark

14/97-1. Mausing Skov.

Den 30 ha. store partsskov Mausing Skov ligger på stærkt kuperet terræn omkring en smal kløft og på østhælde mod Resdal Bæk (lok. 14/97-2). I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) dominerer Vinter-Eg, flere steder er Hassel fremherskende i busklaget og skovbunden huser en artsrig vegetation. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Alm. Bingelurt, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Fruebær(o), Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Alm. Hæg, Skov-Jordbær, Nælde-Klokke, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede(o), Stor Konval, Korbær, Kransbørste(o), Kvalkved, Miliegræs, Grå-Pil, Øret Pil, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Sanikel, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Skov-Storkenæb(o), Tørst, Gærde-Vikke, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100, 109

14/97-2. Resdal Bæk.

Den 2,5 km lange Resdal Bæk danner grænsen mellem Viborg og Århus amt. Strømmen er jævn. Bunden består af sand iblandet grus. Vandet er belastet af okker og middel til stærkt forurennet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 359, 361

14/97-3. Hønholt Krat.

Hønholt Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af flere mindre egekrat på 5-6 ha. pr. krat på dalsiderne til to sammenløbende bække øst for Hønholt Gård. I Enkelte krat var indplantet nåletræ.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Desmerurt, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Fruebær(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Skov-Hundegræs, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Krans-Konval, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Feber-Nellikerod, Kantet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Nyrebladet Ranunkel, Aks-Rapunsel, Alm. Røn, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre(o), Bakke-Star(o), Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100

14/97-4. Vinderslevholm Skov.

Om sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Vinderslevholm Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/97-5. Ødemølle Bæk.

Den 4,5 km lange Øde Møllebæk har jævn til god strøm. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er belastet af okker og middel til stærkt eller meget stærkt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

14/98 Skovsborg

14/98-1. Ans.

Langs de nordvendte skrænter øst for Ans ligger et større vældområde omgivet af græsset eng mod nord. Skrænterne er beklædt med eskov.

Vældene dækkes af en mosaik af tuet, lav vegetation af græsser og star og høje urter af Alm. Mjødurt og Høj Sødgræs.

I de øvrige småskovene omkring Ans optræder Bøg på næringsfattig bund.

Bevaring: Vældene ved Ans er formodentlig et af de største, sammenhængede områder i Viborg amt, hvorfor det er meget bevaringsværdigt. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, og at gødskning undgås. Det er af stor botanisk betydning, at bestanden af Gulskæls-Mangeløv(x) bevares. Der er derfor ønskeligt, at skovområderne ved Ans forsat er uden forstlig drift, og at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Løvskov, hede, vandløb, væld

Højere planter:

1900: Guldkæls-Mangeløv(x)

1989: Bellis, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Engkarse, Alm. Firling, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Maj-Gøgeurt, Alm. Hundegræs, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Eng-Kabbeleje, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Sump-Kællingetand, Løvefod, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Grå-Pil, Fersken-Pileurt, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tudse-Siv, Vand-Skræppe, Sump-Snerre, Næb-Star, Top-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Eng-Viol, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1985: Bøg

Lokalitetskode: + S-H-V I s

Botanisk vurdering:

Skovområderne ved Ans er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlisteart: Guldkæls-Mangeløv(x)

Kilder: 618, 694, 832b

14/99 Hingeballe

Amtsgrænsen mellem Viborg amt og Århus amt følger Mausing Møllebæk og løber gennem Hinge Sø. De botaniske forhold omkring bækken og i søen er beskrevet i bind 7, Århus amt (se omr. 14/25 og omr. 14/26).

14/99-1. Hingeballe Skov.

Hingeballe Skov består af to skovparter. Den ene er på 30 ha. (Århus kommune), mens den anden omfatter 12 ha. (privatejet). I skoven indgår beplantninger af nåletræer samt partier med løvskov af højstammet Bøg og af Rød-El.

Skovbundsvegetationen er artsrig og rummer flere sjældne arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrig skovbundsvegetation bevares. Det er ønskeligt, at der ved afdrift af løvskov igen plantes løvskov, og at nåletræerne ved afdrift erstattes af løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Ask, Spring-Balsamin, Alm. Brunelle, Alm. Brunrod, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Fruebær, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Alm. Høgeurt, Skov-Jordbær, Krans-Konval, Stor Konval, Kvalkved, Hunde-Kvik, Krybende Læbeløs, Løgekarse, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Småbladet Milturt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Kær-Padderok, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Skov-Salat, Skvalderkål, Skovmærke, Skovsyre, Alm. Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Bredbladet Timian, Vandkarse, Vedbend, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S-V I r

Botanisk vurdering:

Hingeballe Skov er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Fruebær, Krans-Konval, Hunde-Kvik, Aks-Rapunsel, Spidsbladet Steffensurt

Kilder: 109, 831, 839

14/99-2. Hinge Skov.

Om sammensætningen af den 28 ha. store, privatejede Hinge Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

14/99-3. Præstegård Skov.

Præstegård Skov (= Hinge Pastoralskov?, 33 ha., privatejet) rummer Bøg på næringsfattig bund samt nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

1900-1979: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Dunet Egebregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovsyre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Pille-Star, Høst-Vandstjerne, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 694, 839

14/99-4. Blindbæk.

Om Blindbæk foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 837

14/99-5. Hinge.

Vegetationstyper: Stendige(o), overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Rundfinnet Radeløv(o)

Lokalitetskode: 0-+ (E)-(B) IV 0

Kilder: 289, 389, 396

14/99-6. Lundmose.

Om Lundmose foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 694

14/100 Grønbæk

Amtsgrænsen mellem Viborg amt og Århus amt følger Alling Å samt Gudenå og løber gennem Alling Sø og Allinggård Sø. De botaniske forhold omkring bækken og i søerne er beskrevet i bind 7, Århus amt (se omr. 14/27 og omr. 14/28).

14/100-1. Kongensbro.

Ved Kongensbro løber Gudenå under A 26 (Viborg - Århus landevej). Moræneplateauet vest for Kongensbro er sandet og rummer en større råstofgrav. Ikke opdyrkede arealer er tilplantet med nåleskov af især Rød-Gran. Heri indgår den 11 ha. store, privatejede Kongensbro Plantage.

Langs Gudenå mellem Kongensbro og udløbet af Alling Å ligger enge og moser. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, eng, mose, vandløb, ruderat

Højere planter:

1989: Rød-Gran

Lokalitetskode: + S-E-V-B III r

Kilder: 109, 354, 359, 361, 694, 837

14/100-2. Roe.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Roe foreligger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Svampe:

1900-1979: Rutstroemia bulgarioides

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 87

14/100-3. Naderup.

Vejkanten langs A 26 (Viborg - Århus) rummer ved Naderup en interessant vegetation på sandet tørvebund ved randen af en Rød-Gran beplantning. Vegetationen rummer flere enårige arter.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1987: Gul Abeblomst, Klæbrig Brandbæger, Vand-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Draphavre, Alm. Gåsemad, Lugtløs Kamille, Enårig Knavel, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Salomons Lysestage, Eng-Rapgræs, Glat Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Ager-Stedmoderblomst, Rød Svingel

Lokalitetskode: + B II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Salomons Lysestage

Kilder: 738, 739

14/100-4. Grønbæk.

I en baghave i Grønholt ligger ruinen af Erik Glippings Jagthus.

Vegetationstyper: Stendige, bebyggelse

Højere planter:

1988: Alm. Akeleje, Bellis, Blåhat, Glat Dueurt, Døvnælde, Forglemmigej, Gederams, Vår-Gæslingeblomst, Gåsemad, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm,

Roset-Karse, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Prikbladet Perikon, Sølv-Potentil, Knold-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røllike, Liden Singrøn, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Rød Stenurt, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Syren, Rød Tvetand, Valmue, Marts-Viol, Ærenpris

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 219

LOKALITETSBESKRIVELSER, TBU DISTRIKT 15.

Botaniske lokaliteter i TBU distrikt 15, der ligger vest for Flyndersø og Stubbergård Sø samt sydvest for Karup Å, ligger i Ringkøbing amt og er beskrevet i bind 6. Den resterende del af distriktet ligger i Viborg amt og er beskrevet nedenfor.

15/1 Lundø

15/1-1. Lundø.

I litorinatiden var Lundø en selvstændig ø. Landhævning og kystudligning har gjort øen landfast ved Vighals (lok. 15/2-1). Jordbunden består overvejende af sand. Til trods herfor er hovedparten af Lundø opdyrket. Flere steder er jorden udlagt til sommerhusbebyggelse fortrinsvis langs kysterne.

Halvøen har tidligere været skovklædt bestående mest af Eg og Elm. Skoven har været borthugget i århundreder. Siden er anlagt mindre plantager af forskellige arter af nåletræ. På sydsiden mod Bådsgård Vig forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) en ganske smal strimmel egekrat.

Især i den nordlige ende forekommer en del kærømråder I flere af disse optræder højt voksende vegetation som følge af ophør af græsning. Endnu forekommer en del lavtvoksende arter i kærøene som Eng-Kabbeleje, Trævlekrone, Vandnavle, Trenervet Snerre, Klokke-Ensian, Leverurt og Tranebær.

På marint forland forekommer flere steder betydelige områder med strandeng: Langs sydøstkysten ligger græsset strandeng, langs den nordlige ende ved roden af Jelse Odde (lok. 15/1-2) og nordvest for byen langs kysten, hvoraf den nordlige del græsses. På forlandet forekommer i øvrigt strandsøer og rørskov samt i mindre omfang overdrev, der er artsfattige. En grundig gennemgang af naturforholdene på Lundø er foretaget af Wessberg (1987, upubl.), hvor en omfattende floraliste findes.

Bevaring: Den nordlige del af Lundø og Jelse Odde (lok. 15/1-2) er fredet 1965.

Vegetationstyper: Nåleskov, overdrev, hede, strandeng, kær, mark, bebyggelse

Højere planter:

1984-1986: Se udførlig liste i Wessberg (1987, unpubl.) hvorfra kan fremhæves: Skov-Angelik, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Baldrian, Blåtop, Tykskulpet Brøndkarse, Bølget Bunke, Desmerurt, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelskgræs, Klokke-Ensian, Festgræs, Knude-Firling, Strand-Firling, Alm. Fredløs, Gul Frøstjerne, Hedelyng, Vingefrøet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Billebo-Klaseskærm, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Musehale, Leverurt, Nikkende Limurt, Mælkebøtte (89 småarter) Bittersød Natskygge, Alm. Pimpinelle, Grå-Pil, Øret Pil, Knold-Ranunkel, Kær-Ranunkel, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Rødknæ, Rørgræs, Alm. Skjolddrager, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Grøn Star, Høst-Star, Tykakset Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Strandarve, Enskællet Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Tagrør, Tandbælg, Smalbladet Timian, Tormentil, Tranebær, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tusindfrø, Stor Vandarve, Vandnavle, Vandportulak, Strand-Vejbred, Engelsk Visse

1900-1979: Jordbær-Kløver(o), Samel(o)

Lokalitetskode: ++ K-V-E-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Gul Frøstjerne, Klit-Rose, Tykakset Star (distriktsny)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Nikkende Limurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 79, 80, 100, 135, 147, 287, 333, 354, 695, 702, 831

15/1-2. Jelse Odde.

Den kilometerlange Jelse Odde er opstået ved kombination mellem materialevandring og landhævning. Odden er græsklædt.

Bevaring: Jelse Odde og den nordlige del af Lundø (lok. 15/1-1) er fredet 1965.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1982: *Taraxacum irreperatum*, *Taraxacum platyglossum*

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 79, 80, 702

15/1-3. Termø.

Termø har oprindelig bestået af to selvstændige øer. Disse er ved landhævning og kystudligning blevet forbundet med Lundø (lok 15/1-1). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1984-1986: Alm. Hanekro

Lokalitetskode: 0-+ K III r

Kilder: 310, 702

15/2 Hejlskov

15/2-1. Hejlskov.

Ved Hejlskov løber en ca. 1 km lang afløbsgrøft med ringe vandføring. Grøften modtager urensset spildevand fra Hejlskov og er stærkt forurenet. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344, 359, 361

15/2-2. Løkkedyb.

Omkring Løkkedyb og videre mod vest forekommer marint forland langs kysten. Dette forland rummer strandeng, der afgrænses af dyrkede marker og nogle steder af dæmning. Dele af engene er drænedede og opdyrkede. Hovedparten er afgræsset og rummer lav, karakteristisk strandengsvegetation.

Løkkedyb afgrænses mod Lovns Bredning af krumoddesystemet Knuden.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov

Højere planter:

1986: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Harril, Alm. Hønsetarm, Læge-Kokleare, Alm. Kvik, Eng-Rapgræs (ssp. irrigata), Knæbøjet Rævehale, Sandkryb, Rød Svingel, Tagrør, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V II r-s

Kilder: 354, 604, 695

15/2-3. Hejlskov Præstegård Skov.

Botaniske oplysninger om sammensætningen af den 26 ha. store, privatejede Hejlskov Præstegård Skov foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

15/5-4. Nørresø.

Den nu afvandede Nørresø har tidligere sammen med Torsholmsø (lok. 15/5-2) og Ørslevkloster Sø (lok. 15/5-1) dannet sund mellem Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) og Lovns Bredning. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 37

15/3 Virksund

Botaniske oplysninger fra Virksund foreligger ikke.

15/4 Ørslevkloster

15/4-1. Ørslevkloster.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ørslevkloster foreligger ikke.

Vegetationstyper: Have, park, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Aftenstjerne, Stolt-Henriks Gåsefod(o), Stakløs Hejre(o), Rød Hestehov, Hundetunge(o), Alm. Katost, Vild Kørvel, Vild Løg, Liden Lærkespore, Løgkarse, Mesterrod(o), Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Liden Nælde, Håret Hunde-Rose, *Rubus infestus*, Skvalderkål, Hvid Snerre

Svampe:

1900-1979: *Marssonina delastei*, *Oidium quercinum*, *Puccinia cirsii*, *Ramularia heraclei*

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 90, 124, 150, 268, 277, 286, 289, 296, 374

15/4-2. Ørslevkloster Skov.

Ørslevkloster Skov består af højskov af Eg og aldrende Bøg. Skovbundsvegetationen har i alt fald tidligere i forhold til nærliggende skove været artsrig. Skoven glider over i parken ved Ørslevkloster (lok. 15/4-1). Den nordlige del af skoven har i alt fald førhen været anvendt til græsning.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1982: Hvid Anemone, Bøg, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Skov-Galtetand, Gederams, Stor Konval, Liljekonval, Rams-Løg, Majblomst, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Stinkende Storkenæb, Håret(?) Viol, Krat-Viol, Vorterod

1900-1979: Ask, Bævreasp, Rød-El, Glat Dueurt, Skov-Elm, Firblad, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Mangleblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Alm. Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hæg, Nælde-Klokke, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede(o), Alm. Kongepen, Hunde-Kvik(o), Alm. Mangeløv, Feber-Nellikerod, Selje-Pil, Lund-Rapgræs, Rederod(o), Skov-Salat, Sanikel, Skovarve, Slåen, Mellebrudt Star, Dunet Steffensurt, Kæmpe-Svingel, Tandrod(o), Vedbend, Gærde-Vikke

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 100, 268, 289, 354, 374, 391, 551, 694, 837

15/4-3. Majgårde.

På skrænter vest for Majgårde forekommer ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) krat af Alm. Eg og Rød-El i lavningerne. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Alm. Eg, Rød-El, Hassel, Kristtorn(o)

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 100

15/4-4. Hald.

Forureningen af den tre km lange Hald Bæk skyldes tilledning af biologisk rensset spildevand fra Hald (1980). Strømmen i vandløbet er jævn til god. Bunden består af sand eller grus. En 1 km lang strækning er rørlagt nedstrøms Lærkenborg.

Ved landsbyen Hald har i alt fald tidligere ligget egekrat. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, løvskov(o)

Lokalitetskode: 0 V-(S) IV 0

Kilder: 344, 359, 361, 391

15/4-5. Vighals.

Langs kysten ved Vighals ligger marint forland med græssede strandenge, der strækker sig mod vest til Lundø (lok. 15/1-1). Engene afgrænses af højere liggende marker eller diger.

Vegetationstyper: Strandeng, mark

Lokalitetskode: 0 K-B IV 0

Kilder: 695

15/5 Ørslevkloster Sø

15/5-1. Ørslevkloster Sø.

Den 38 ha. store Ørslevkloster Sø har sandet, stedvis gruset bund. Langs bredden ses smalle bræmmer af rørskov af fortrinsvis Tagrør tillige med Blågrøn Kogleaks og Rørgræs. Bredderne er pletvis sandede. Langs bredderne ligger dyrkede marker, græssede enge eller plantager med nåltræer. Søen er ureguleret, antagelig næringsfattig og belastes kun i ringe omfang.

Søen har sammen med de nu afvandede Torsholmsø (lok. 15/5-2) og Nørresø (lok. 15/2-4) dannet sund mellem Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) og Lovns Bredning.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Mose-Bunke, Sump-Forglemmigej, Blågrøn Kogleaks, Fersken-Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Rørgræs, Liden Siv, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Tagrør, Vandarve, Alm. Vandkrans, Hårfliget Vandranunkel

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 344, 354, 361, 694, 785, 837

15/5-2. Torsholmsø.

Den nu afvandede Torsholmsø har sammen med Nørresø (lok. 15/2-4) og Ørslevkloster Sø (15/5-1) dannet sund mellem Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) og Lovns Bredning. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 37

15/6 Stårup

15/6-1. Stårup.

Langs kysten ved Stårup ligger marint forland med strandenge. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Rød Hestehov, Pindsvine-Kartebolle, Rams-Løg, Strand-Nellike(o)

Lokalitetskode: 0-+ K-B IV 0

Kilder: 150, 228, 289, 354, 694

15/6-2. Svendstrup.

Ved Svendstrup ligger et ikke nærmere lokaliseret krat.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Rams-Løg

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 289

15/6-3. Højslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Højslev foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Uldbladet Kongelys, Nøgle-Skræppe(o), Hvid Snerre

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 281, 289

15/6-4. Bruddals Bakker.

Bruddals Bakker har i alt tidligere været lysåbne lyngbakker delvis beklædt med krat. Dette krat er af Gram, Jørgensen og Køie (1944) benævnt Højslev Krat og består af Bævreasp og Alm. Eg. Nyere oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Firblad, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme(o), Plettet Gøgeurt(o), Gyvel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Kambregne(o), Liden Klokke, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen(o), Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Kamillebladet Månerude(o), Lund-Padderok(o), Smuk Perikon, Grå-Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Gul Snerre, Tørst, Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Voldtimian, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Vår-Ærenpris, Ørnebregne

Svampe:

1900-1979: Pucciniastrum vacciniorum

Lokalitetskode: + S-(H) II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Voldtimian

Kilder: 100, 289, 374

15/6-5. Bådsgård.

Langs kysten ved Bådsgård ligger i bunden af Bådsgård Vig marint forland med strandenge. Engene er uden afgræsning, men vegetationen er fortsat lav. Landværts afgrænses de af dige mod opdyrkede marker og græsgange eller af litorinaskrænt.

På skrænten har i alt fald tidligere stået et smalt krat af ret høje træer af Eg (Gram, Jørgensen og Køie 1944) med væld dækket af Tagrør (Wiinstedt 1929).

Vegetationstyper: Strandeng, løvskov, væld(o)

Højere planter:

1900-1979: Alm. Bjørneklo, Knoldet Brunrod, Bøg, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Kær-Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hjortetrøst, Sand-Hjælme, Humle, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Gul Iris, Nælde-Klokke, Blågrøn Kogleaks(o), Korbær, Alm. Kvik, Ram-Løg(o), Grøn Mynte, Spyd-Mælde, Stor Nælde, Vinget Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Røn, Kronløs Springklap(o), Toradet Star, Tvebo Star(o), Tagrør, Kål-Tidsel, Liden Vandaks, Vår-Vikke(o), Lancetbladet Ærenpris, Spinkel Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: Phragmidium rubi

Lokalitetskode: + K-S-(V) II r

Kilder: 100, 289, 354, 374, 695

15/6-6. Halskov.

Ved Halskov ligger på vestvendt skrænt i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et mindre krat domineret af Alm. Eg og Rød-El.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Rød-El, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hæg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

15/9 Orslevkloster Mark

15/9-1. Sønder Ørum.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sønder Ørum foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Uldbladet Kongelys(o), Ager-Museurt

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 281, 630

15/9-2. Ørslevklostermark.

Langs kysten ved Ørslevklostermark ligger marint forland med delvis græssede strandenge. Uafgræssede enge har højt voksende vegetation. De øvre dele anvendes til dyrkning.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Lyse-Siv, Høj Sødgræs

Lokalitetskode: 0-+ K IV 0

Kilder: 180, 695

15/10 Gl. Rønbjerg

15/10-1. Rønbjerg Mose.

Rønbjerg Mose består af flere små, selvstændige vandhuller og moser spredt mellem beplantninger af nåletræer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Mose, vandhul, nåleskov

Lokalitetskode: 0 V-S III r-s

Kilder: 354

15/10-2. Halsen.

På begge sider af den nordsydgående dal Halsen ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) krat domineret af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Sort Fladbælg(o), Håret Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Sct. Hansurt, Hedelyng, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Skov-Rørhvene(o), Skovstjerne, Tyttebær, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 694, 837

15/10-3. Skive Kommuneplantage.

I sammensætningen af den 360 ha. store Skive Kommuneplantage (Skive kommune) og den 50 ha. store Estvad-Rønbjerg Plantage (Skive kommune) indgår overvejende nåleskov. I den sydvestlige forekommer små hedestykker og krat med Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Lokalitetskode: + S-H III r

Kilder: 109, 354

15/12 Estvadgård Plantage samt den nordlige del af Flyndersø og Hjelm Hede

15/12-1. Estvadgård Plantage (= Skallesøgård Plantage) incl. Agersbjerg Krat.

I sammensætningen af den 615 ha. store, privatejede Estvadgård Plantage indgår i første række beplantninger af nåletræer. Langs skovrandene og især langs Flyndersø (lok. 15/12-5) optræder løvskov primært domineret af Alm. Eg. Disse egebevoksninger er rester af oprindelig, sammenhængende skov.

Spredt i plantagen forekommer flere moser og søer i dødishuller. Af disse er Mørkesø (lok. 15/12-2) beskrevet særskilt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret

Frytle, Stor Frytle(o), Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Sct. Hansurt, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Linnæa(o), Majblomst, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Skov-Rørhvene(o), Skovstjerne, Skovsyre, Tørst, Vild Æble, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 100, 109, 111, 289, 354, 694, 837

15/12-2. Mørkesø.

Mørkesø ligger i et dødishul i Estvadgård Plantage (lok. 15/12-1) og omgives af stejle sider. Søen har i alt fald tidligere været lobeliesø.

Skråningerne er beklædt med oprindeligt egekrat. I dette krat forekommer artsrig lichénvegetation med flere sjældne og akut truede lavarter.

Bevaring: Det er overordentlig stor botanisk betydning, at det enestående egekrat med den artsrige lichénvegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at egekrattet ved Mørkesø bevares uforstyrret uden forstlig drift, at krattet fornyes ved selvfornyelse, og at opvækst af selvsåede nåletræer fjernes. Mørksø er sammen med Flyndersø (lok. 15/12-1) fredet 1966.

Vegetationstyper: Sø, lobeliesø(o), løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-/Vorte-Birk, Sortgrøn Brasenføde(o), Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Stor Frytle(o), Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Sct. Hansurt, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Tvepibet Lobelie(o), Pors, Skovsyre, Strandbo(o)

Laver:

1900-1979: *Arthonia punctiformis*, *Arthopyrenia punctiformis*, *Bacidia arceutina*, *Buellia griseovirens*, *Cladonia caespiticia*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia macilenta*, *Cladonia ochrochlora*, *Cladonia scabriuscula*, *Cliostomum griffittii*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Fuscidea lightfootii*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora expallens*, *Lecidea cinnabarina*, *Lecanora pulicaris*, *Lecanora symmicta*, *Lecidea erythrophaea*, *Lepraria incana*, *Lobaria pulmonaria*, *Lobaria scrobiculata*, *Micarea prasina*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Opegrapha rufescens*, *Parmelia caperata*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera collina*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria pertusa*, *Pertusaria pupillaris*, *Phlyctis argena*, *Platismatia glauca*, *Placynthiella uliginosa*, *Porina chlorotica*, *Protoblastenia cinnabarina*, *Pseudevernia furfuracea*, *Ramalina farinacea*, *Usnea hirta*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: ++ V-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Mørkesø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Lecidea erythrophaea*, *Lobaria scrobiculata*, *Parmelia caperata*, *Pertusaria pupillaris*
2. Sjældnere arter: *Arthonia punctiformis*, *Bacidia arceutina*, *Fuscidea lightfootii*, *Lobaria pulmonaria*, *Peltigera collina*
4. Gammelskovsindikatorer: *Lobaria pulmonaria*, *Lobaria scrobiculata*, *Parmelia caperata*

Kilder: 79, 80, 100, 233, 289, 366, 608, 613, 633, 635, 694, 831

15/12-3. Risgårde.

På skrænten mod Flyndersø (lok. 15/12-5) ved Risgårde forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) egekrat med hedevegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 694, 837

15/12-4. Skallesø.

Grænsen mellem Ringkøbing amt og Viborg amt løber gennem den 100 ha. store Skallesø. Af praktiske årsager er søen beskrevet her.

Søen er lavvandet med dybder på op til 1,7 m. Den står den østlige ende gennem Hindså i forbindelse med Flyndersø (lok. 15/12-5). Tilstrømningen til søen er ringe, men den er muligvis lettere eutrofieret som følge af tilledning af urensset spildevand og gror til med Tagrør.

Bevaring: Nordsiden af Skallesø fra og med Gårdholm til Hindså er fredet 1967 for at bevare eng- og hedestrækninger åbne.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Spidsblomstret Siv(o), Tagrør

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 80, 154, 344, 354, 361, 694, 837

15/12-5. Flyndersø.

Den sydligste del af Flyndersø ligger i Ringkøbing amt og den nordlige del i Viborg amt. Af praktiske årsager er søen beskrevet her.

Den ca. 8 km lange og 438 ha. store sø ligger i bunden af en tunneldal. Søen har dybder på op til ca. 8 m i det nordlige og ca. 6 m i det sydlige bassin. Den omgives af plantager, bl. a. Estvadgård Plantage (lok. 15/12-1), lave enge og heder, bl. a. Hjerl Hede (se bind 6, Ringkøbing amt) og Hjelm Hede (lok. 15/12-6). Engene er ved at gro til med pilekrat som følge af ophør af græsning.

Vandet i søen er lettere forurenet som følge af tilledning af eutrofieret vand fra Stubbergård Sø (se bind 6, Ringkøbing amt). Dette bevirker i sommermånderne en opblomstring af alger især blågrøn alger, der forhindrer vækst af højere planter på dybder større end ca. 1 m.

Bevaring: En nedsættelse af tilførslen af næringssalte til Flyndersø er ønskelig for at forbedre søens biologiske vilkår. Flyndersø er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde og fredet 1966.

Vegetationstyper: Sø, eng, mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Stor Andemad(o), Benbræk, Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Dusk-Fredløs, Frøbid, Gifttyde, Alm. Gyldenris, Hestehale, Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Blågrøn Kogleaks(o), Marehalm, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknope, Grenet Pindsvineknope, Spæd Pindsvineknope(o), Krybende Ranunkel(o), Langbladet Ranunkel(o), Rørgræs, Lyse-Siv, Spidsblomstret Siv, Vejbred-Skeblad, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Strandbo(o), Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Aks-Tusindblad, Hår-Tusindblad(o), Krans-Tusindblad(o), Tusindfrø(o), Liden Ulvefod(o), Vandarve(o), Aflangbladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Alm. Vandranunkel(o), Børstebadet Vandranunkel(o), Vedbend-Vandranunkel(o), Gul Åkande

Svampe:

1900-1979: *Cercospora virgaureae*, *Sclerotinia cureyana*, *Taphrina potentillae*

Alger:

1982: En fortegnelse findes i Olrik (1983).

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 79, 80, 154, 233, 256, 274, 283, 289, 310, 344, 354, 361, 694, 740, 831, 837

15/12-6. Hjelm Hede.

På østsiden af Flyndersø (lok. 15/12-5) ligger sammenhængende, vidtstrakt hedeområde, Hjelm Hede, hvis sydlige del ligger i Ringkøbing amt. Botaniske oplysninger om Hjelm Hede er af praktiske årsager samlet her.

Terrænet er stærkt kuperet som følge af flere jordfaldshuller. Langs skrænten mod Flyndersø forekommer flere egekrat, hvorfra selvsåede træer breder sig ind på hedebladen. I krattene, hvoraf nogle bærer præg af stævning, er Alm. Eg dominerende.

Bevaring: Hjelm Hede er sammen med Flyndersø ialt 1200 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Hede, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Sort Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Hedelyng, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Kantet Konval, Liljekonval, Majblomst, Hede-Melbærris(o), Revling, Æble-Rose(o), Skovstjerne, Skovsyre, Fåre-Svingel, Tyttebær, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + H-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Sort Fladbælg, Kantet Konval

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 56, 59, 60, 79, 80, 233, 277, 354, 490, 694, 837

15/13 Skive Å mellem Gyldenvad og Lundbro

15/13-1. Skive Å (= Karup Å).

Beskrivelser af Skive Å foreligger ikke. (Se tillige lok. 9/25-2)

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Pilblad(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 287, 351, 359, 361

15/14 Skive Plantage og Ørbækgård Plantage

15/14-1. Skive Plantage.

Skive Plantage består overvejende af nåleskov med mange arter af nåletræ. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 354, 694

15/14-2. Dommerby Hede og Tastum Plantage.

Et 640 ha. stort område syd for Skive (lok. 9/25-1) ejes af det offentlige (Forsvarsministeriet). Heri indgår Dommerby Hede (58 ha.) og Tastum Plantage (65 ha.). 140 ha. af området er undergivet fredskovspligt.

Jordbunden består af morænesand eller -grus aflejret under seneste istid.

Bevaring: 22 ha. af Dommerby Hede er fredet 1948.

Højere planter:

1988: Hedelyng, Revling, Lav Skorsoner

Vegetationstyper: Hede, skov

Lokalitetskode: + H-S III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 80, 97, 109, 354, 665, 689

15/14-3. Dalsgård Plantage.

Den 22 ha. privatejede Dalgård Plantage består af nåleskov.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 354

15/14-4. Fly Mose (= Svansø Mose).

Beskrivelser af Fly Mose foreligger ikke. Den sydfor liggende Fly Hede rummer rester af agre med digevoldninger. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: 4 ha. af Fly Hede er fredet 1960.

Vegetationstyper: Hede, mose, mark

Lokalitetskode: 0-+ H-V-B IV 0

Kilder: 80, 97, 694

15/15 Dommerby

15/15-1. Brårup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Brårup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Sortehavs-Kål(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 289

15/15-2. Dommerby.

Langs kysten nord for Dommerby ligger marint forland med strandenge. Engene er delvis græssede. På ugræssede steder optræder højt voksende vegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Bakke-Gøgelilje(o), Gaffel-Limurt(o)

Kilder: 289, 354, 694, 695, 837

15/15-3. Højslev.

Ved Nørre Søby umiddelbart øst for Højslev ligger skov, i hvis sammensætning indgår løvtræer af især Eg og blandskov, nåleskov samt et mindre hedeareal under tilgroning. Østre Landkanal, der forbinder Tastum Sø (lok. 15/16-1) med Skive Fjord, er forurennet nedstrøms som følge af tilledning af spildevand fra Højslev (1979). Bunden består af sand. Strømmen er jævn.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede, eng, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Strand-Svingel

Lokalitetskode: + S-H-E-V III r

Kilder: 150, 344, 359, 361, 694

15/15-4. Søby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Søby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Krans-Salvie(o), Segl-Sneglebælg(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 289

15/16 Tastum Sø

15/16-1. Tastum Sø.

Tastum Sø er afvandet. Den tidligere søbund er opdyrket. Rundt om søarealet går en afvandingskanal, der i hvert fald tidligere rummede artsrig rankegrøde (Wiinstedt 1929). Denne kanal har forbindelse til Østre Landkanal (lok. 15/15-3).

Vegetationstyper: Sø, vandløb, mark

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Sæd-Dodder(o), Dyndurt(o), Bredbægret Ensian(o), Gul Frøstjerne(o), Gyldenlak-Hjørneklap(o), Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Læge-Kvæsurt(o), Fin Kæruld(o), Enkelt Pindsvineknop(o), Tigger-Ranunkel, Ager-Rævehale(o), Smalbladet Snorre(o), Nikkende Star(o), Nåle-Sumpstrå(o), Strand-Svingel, Butblomstret Sødgræs(o), Høj Sødgræs, Aks-Tusindblad(o), Hår-Tusindblad(o), Mark-Tusindgylden(o), Otteradet Ulvefod(o), Brodbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Tråd-Vandaks(o), Alm. Vandkrans(o), Kredsbladet Vandranunkel(o), Ungarsk Vejsennep(o), Mose-Vintergrøn(o), Rank Vinterkarse(o), Lancetbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 270, 277, 283, 289, 290, 374, 630, 694

15/21 Jordbro Ådal mellem Jordbro og udløbet

15/21-1. Strandet.

Ved Strandet har i alt fald tidligere ligget kratklædte skrænter hævet over strandoverdrev. Krattet har været stærkt afbidt.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Kronløs Firling(o), Sump-Fladstjerne, Hassel, Katteslæg, Ensidig Klokke, Liden Mælkeurt(o), Børste-Siv, Ager-Stenfrø(o), Hvid Stenkløver, Butblomstret Sødgræs(o), Mose-Troldurt(o), Tæppegræs(o), Tørst, Vandarve(o), Vedbend-Vandranunkel(o), Vild Æble, Tykbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst

Lokalitetskode: + S-E-B III r

Kilder: 180, 289, 374

15/21-2. Ørum Enge.

Ørum Enge er tørre og anvendes til opdyrkning. I 1941-1943 er foretaget dræning og inddæmning af engene.

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:

1900-1979: Alm. Baldrian, Vår-Brandbæger, Engkarse, Alm. Firling, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Kær-Guldkarse, Skov-Hanekro, Katteslæg, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Bredbladet Mærke, Tigger-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Fåre-Svingel, Strand-Svingel, Høj Sødgræs, Børstebladet Vandaks, Vandkarse, Vandnavle, Vandpest, Vandranunkel, Vandstjerne, Tykbladet Ærenpris, Vand(?) - Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: + E III r

Kilder: 580

15/21-3. Jordbro Mølle og Jordbro Ås nedre løb.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Jordbro Mølle foreligger ikke.

Den nedre del af Jordbro Å er reguleret i forbindelse med afvandingen af engene langs åen i 1941-43.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Opret Kobjælde(o)

Lokalitetskode: 0+ V-E IV 0

Kilder: 180, 289, 350, 359, 361

15/22 Kvosted

15/22-1. Knud.

Langs kysten ved Knud ligger litorinaskrænt og marint forland. Skrænterne rummer veludviklet, græsset overdrevsvegetation med mange buske af Alm. Ene, mens forlandet rummer strandeng.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng

Højere planter:

1986: Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Alm. Ene, Engelskræs, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Stor Nælde, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Håret Star, Kær-Star, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kruset Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandkarse, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-K II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 604, 606

15/22-2. Kvostedlund.

Den 36 ha. store, privatejede Kvostedlund ligger på stærkt kuperet terræn på østsiden af Kvosted Bæk (lok. 15/22-4). I sammensætningen indgår løvskov af overvejende Eg samt lidt Bøg tillige med nåletræer. Krattet har været anvendt til græsning, hvilket præger skovbundsvegetationen.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1985: Bøg

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Stor Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Sct. Hansurt, Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Lancetbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Stor Konval, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Smalbladet Klokke(o), Alm. Kohvede, Kvalkved, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Stor Nælde, Bjerg-Perikon(o), Pors, Alm. Røn, Skov-Rørhvene(o), Skovstjerne, Skovsyre, Skov-Storkenæb(o), Tormentil, Tørst, Vedbend, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 100, 109, 354, 391, 694, 837, 839

15/22-3. Kvosted Krat.

Kvosted Krat ligger på stærkt kuperet terræn på nordsiden af dalen omkring Kvosted Bæk (lok. 15/22-4) ved Kvosted. Dalsiden gennemskæres af flere dybe, skovklædte slugter. Krattets sammensætning domineres af Alm. Eg med mange buske af Alm. Ene i busklaget. Skovbundsvegetationen er temmelig artsrig især i slugterne.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Brombær, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Stor Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Kohvede, Stor Konval, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Skovstjerne, Skovsyre, Tørst, Krat-Viol, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 289, 704

15/22-4. Kvosted Bæk.

Kvosted Bæk er ca. 6 km. lang. Strømmen er ringe i det øvre løb og jævn i det nedre. Vandløbet er kun forurennet i ringe grad (1985). I den øvre del af dalen ligger græsset, højmoselignende parti omkring bækken.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1985: Mose-Bunke, Bredbladet Dunhammer, Vellugtende Gulaks, Eng-Kabbeleje, Tue-Kæruld, Knold-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Blågrøn Star, Rød Svingel, Kær-Tidsel

1900-1979: Benbræk(o), Trekløft Stenbræk(o)

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 289, 359, 361, 694

15/22-5. Tårup Krat.

Tårup Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af flere løvskovsbevoksninger, hvoraf nogle har karakter af plantet lystskov, mens der på skrænterne mod Hjarbæk Fjord (lok. 10/66-1) optræder flere bevoksninger med Alm. Eg, Tørst og Alm. Hyld. Disse krat er sandsynligvis oprindelige.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Alm. Hyld, Tørst

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

15/22-6. Kvols.

Den 33 ha. store Kvols Plantage (= Bjørnhus Plantage?) består overvejende af nåleskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Smalbægret Ensian(o), Takkeklap(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 289

15/23 Fiskbæk Ådal

Grænsen mellem TBU distrikt 14 og 15 følger den 20 km. lange Fiskbæk Å. Botaniske oplysninger om åen og de omgivende enge er samlet her.

15/23-1. Fiskbæk Å omkring udløbet i Hjarbæk Fjord.

Vandet i Fiskbæk Å var allerede i 1928 så uklart, at undersøgelser af plantevækst måtte opgives (Wiinsted 1929). Vandet er fortsat forurenet på grund af udledning af spildevand fra dambrug. Bunden består af sand eller enkelte steder af grus eller ler med varieret indhold af organisk stof. Flere af engene omkring udløbet er græssede, mens de tørreste er opdyrkede.

Vegetationstyper: Vandløb, mose

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst, Vand-Brandbæger, Sump-Fladstjerne, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Grenet Pindsvineknop, Lyse-Siv, Dynd-Skræppe(o), Dynd-Skræppe x By-Skræppe(o), Dynd-Skræppe x Vand-Skræppe(o), Dynd-Skræppe x Kruket Skræppe(o), Høj Sødgræs, Tagrør, Spinkel Vandaks(o)

Svampe:

1900-1979: Physoderma potamogetonis

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 106, 180, 268, 276, 344, 350, 354, 359, 361, 374, 837

15/23-2. Fiskbæk Ådal, midterste del.

Den brede Fiskbæk Ådal rummer fortrinsvis tørre enge, der anvendes til græsning eller høslet. Enkelte parceller opdyrkes. Flere steder forekommer væld med rigkær. Selve åen er delvist reguleret. Bunden består af sand, grus eller sten. På steder med roligt vand, aflejres slam. Forureningen af vandet i åen kan formodentlig tilskrives flere forureningskilder. Siderne er for størstedelens vedkommende skovbevoksede. (Flere krat langs østsiden er beskrevet selvstændigt: Boller Krat, lok. 14/41-1) Ind imellem ses parceller, der græsses eller slås.

Vegetationstyper: Vandløb, enge

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Draphavre, Smalbladet Mærke, Stor Nælde, Grenet Pindsvineknop, Rørgræs, Høj Sødgræs, Vandpest, Hårfliget Vandranunkel, Småfrugtet(?) Vandstjerne

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Skov-Fladbælg(o), Kalmus(o), Kребseklo(o), Pilblad(o), Dynd-Skræppe(o), Liden Ulvefod(o), Brodbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks x Tråd-Vandaks(o), Græsbladet Vandaks x Svømmende Vandaks(o), Vandportulak(o)

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 235, 284, 289, 350, 354, 359, 361, 694, 751

15/23-3. Fiskbæk Ådal, øvre del.

I den øvre del Fiskbæk Ådal ligger vidtstrakte enge. Især engene vest for åen græsses, mens anvendelsen mod øst er ophørt. Disse enge er under tilgroning med buske af Pil.

Flere steder langs den vestlige dalside siver vand frem. Her optræder paludellavæld.

Vegetationen er på disse steder artsrig med flere karakteristiske og sjældne til meget sjældne arter.

I engene forekommer flere vandhuller af vekslende størrelse, bl. a. Bredsgård Sø, der er under langsom, naturlig tilgroning.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at vældområderne med paludellavæld med deres artsrigdom og kontingent af lavtvoksende, sjældne arter bevares. Det er derfor ønskeligt, at enge og væld fortsat græsses ekstensivt, at yderligere forsøg på tørlægning ikke finder sted, og at enge og væld samt deres omgivelser undgår gødskning. Den øvre del af Fiskbæk Å er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Af Fiskbæk Ådal er ialt 171 ha. fredet 1982.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, væld, paludellavæld

Højere planter:

1989: Skov-Angelik, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Hvene, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Lyse-Siv, Næb-Star, Toradet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke

1988: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Alm. Brunelle, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Djævelsbid, Kirtlet-Dueurt, Ris-Dueurt, Rød-El, Eng-Forglemmigej, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabeleje, Kamgræs, Rød-Kløver, Fåblomstret Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Krognæb-

Star, Loppe-Star, Stiv Star, Stjerne-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Tandet Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Vandkarse, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris, Spinkel Øjentrøst
1987: Dunet Dueurt, Alm. Ene, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Mark-Frytle, Plettet Gøgeurt, Alm. Hundegræs, Hunde-Hvene, Lancetbladet Høgeurt, Hvid-Kløver, Kær-Mangeløv, Liden Pileurt, Alm. Rapgræs, Kær-Star, Langakset Star, Rundbladet Soldug, Enskættet(?) Sumpstrå, Mose-Troldurt

1984: Gul Stenbræk(x)

1900-1979: Gul Abeblomst, Hvas Avneknippe(o), Alm. Blærerod, Rosen-Dueurt, Udspærret Dværgbunke, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Hestehale, Kalmus(o), Klokkelyng, Fladtrykt Kogleaks, Sø(?) - Kogleaks, Småbladet Milturt, Alm. Månerude, Ager-Padderok, Vinget Perikon, Lav Ranunkel, Dynd-Skræppe, Dværg-Star, Dynd-Star, Grå Star, Tvebo Star, Alm. Syre (var. hydrophilus), Tjærenellike, Tranebær, Tyttebær, Tæppegræs, Tørst, Rødlig Vandaks(o), Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Mose-Vintergrøn(o)

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Aneura pinguis*, *Brachythecium rivulare*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergon giganteum*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Dicranum bonjeanii*, *Drepanocladus vernicosus*, *Fissidens adianthoides*, *Paludella squarrosa(x)*, *Philonotis fontana*, *Plagiomnium ellipticum*, *Polytrichum commune*, *Polytrichum longisetum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Riccardia incurvata*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum teres*, *Sphagnum warnstorffii*

1987: *Amblystegium serpens*, *Calypogeia sphagnicola*, *Campylium stellatum*, *Cratoneuron commutatum*, *Sphagnum angustifolium*, *Sphagnum flexuosum* 1900-1979: *Calliergon stramineum*, *Campylopus pyriformis*, *Helodium blandowii*, *Lophocolea bidentata*, *Lophocolea cuspidata*, *Marchantia polymorpha*, *Pellia endiviifolia*, *Philonotis calcarea*, *Polytrichum affine*, *Preissia quadrata*, *Riccardia pinguis*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum girgensohnii*, *Sphagnum nemoreum*, *Sphagnum squarrosum*, *Tomenthypnum nitens*

Lokalitetskode: +++ V-E I s

Botanisk vurdering:

Vældene ved i Fiskbæk Ådals øvre del er henført til kategori I på grund af rødlisteart, på grund af I-

biotop: Paludellavæld og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)

2. Sjældnere arter: *Helodium blandowii*, Alm. Månerude, *Paludella squarrosa(x)*, Spyd-Pil, Dynd-Skræppe, Dynd-Star, Langakset Star, Loppe-Star, Tvebo Star, Alm. Syre (var. hydrophilus), Tandet Sødgræs, *Tomenthypnum nitens*, Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Månerude Paludellavældindikatorer: *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa(x)*, Gul Stenbræk(x), *Tomenthypnum nitens*

Kilder: 79, 80, 101, 224, 232, 289, 350, 354, 359, 361, 368, 369, 370, 371, 385, 404, 446, 476, 490, 667, 668, 694, 699, 746, 831, 837, 839

15/24 Karup Å mellem Hagebro og Gyldenvad

15/24-1. Karup Å.

Karup Å er på strækning mellem Hagebro og Gyldenvad bred og rummer naturlig vandplantevegetation. Åen omgives af græssede enge med enkelte krat.

Bevaring: Et mindre stykke af Karup Ådal nord for Hagebro er sammen med strækningen (lok. 15/43-1) fra Karup (lok 14/88-1) og Hagebro fredet 1964.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Sand-Hjælme(o), Bredbladet Mærke, Svømmende Vandaks, Vandranunkel, Vandstjerne

Alger:

1900-1979: *Nitella opaca*(o)

Lokalitetskode: + V-E-Sv III r-s

Kilder: 263, 289, 351, 359, 361, 837

15/31 Kjeldbjerg

15/31-1. Fly.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Fly foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Afbidt Høgeskæg(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 287

15/31-2. Dalum.

Ved Dalum ligger bakket overdrev (Forsvarsministeriet). Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Lokalitetskode: 0 E IV 0

Kilder: 97

15/31-3. Kjærgård.

Ved Kjærgård ligger egekrat. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 97

15/31-4. Kardyb.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Kardyb foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Hønsebær(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289

15/31-5. Igelsø.

Ved Igelsø ligger tidligere græsset hede og overdrev.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1985: Dun-Birk, Høst-Borst, Bølget Bunke, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Hedelyng, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Vild Hør, Kattefod, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Månerude, Hvid Okseøje, Krybende Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tormentil, Mose-Troldurt, Tyttebær, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + H-E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 860

15/31-6. Kjeldbjerg.

Ved Kjeldbjerglund ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie 1944 en lille stærkt kulturpåvirket skov domineret af Bøg og med enkelte, krogede individer af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Ask, Bøg, Alm. Eg, Grå-El, Ontarisk Poppel

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

15/31-7. Vroue.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vroue foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1900-1979: Marehalm(o)

Lokalitetskode: 0-+ H IV 0

Kilder: 287

15/31-8. Sjørup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sjørup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Gaffel-Limurt(o), Vandportulak(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 287

15/31-9. Trevad Møllebæk.

Trevad Møllebæk er ca. 8 km langt med gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandløbet er forurenet som følge af tilledning af utilstrækkeligt rensset spildevand (1988) fra Kjeldbjerg (lok. 15/31-6). Visse år optræder større mængder af okker.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

15/31-10. Stoholm.

Ved Stoholm har i alt fald tidligere ligget mose med fattigkær og hede.

Vegetationstyper: Fattigkær(o), hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Brun Næbfrø(o), Lyng-Vikke(o)

Lokalitetskode: 0+(V)-(H) IV 0

Kilder: 289

15/31-11. Råhøj.

Råhøj med omgivende, græssede skrænter rummer artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1983: Hvid Anemone, Blåbær, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Forskelligfarvet Forglemmigej, Hoved-Frytle, Mangleblomstret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Eng-Havre, Hedelyng, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Kamgræs, Kattefod, Katteslæg, Fin Kløver, Tue-Kogleaks, Alm. Kællingetand, Majblomst, Hede-Melbærris, Nordisk Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Smuk Perikon, Krybende Pil, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Pille-Star, Bakke-Svingel, Tandbælg, Mose-Troldurt, Tyttebær, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Eng-Havre, Kattefod, Hede-Melbærris, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 861

15/31-12. Lånem Bæk.

Lånem Bæk udspringer i Igelsø Mose og har en samlet længde på ca. 5 km. Vandet er kun i mindre omfang forurennet fra Igelsø (lok. 15/31-1), hvor rodzoneanlæg nu er etableret (1989). Strømmen på det øverste stykke er ringe, mens den er væsentligt forøget på den midterste og nedre del som følge af forøgede faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus. På denne strækning snor vandløbet sig gennem stærkt kuperet terræn. Her ligger sydeksponerede, græssede skrænter med artsrig overdrevsvegetation med karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Vandløb, overdrev

Højere planter:

1985: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Rank Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Katteskæg, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Dusk-Syre, Tjærenellike, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 359, 361, 850

15/32 Dalgas Plantage, Liebes Plantage og Gammelstrup Hede

15/32-1. Dalgas Plantage.

Den 463 ha. store Dalgas Plantage (Det danske Hedeselskab) består overvejende af nåleskov med Rød-Gran som dominerende skovtræ.

I plantagens sydlige ende ligger et fattigkær. Omkring århundredeskiftet er fattigkæret markeret på målebordsblad M 1909 som mose med enkelte tørvegrave. Nu ses en langstrakt, næsten nord-sydgående sø med smal hængesæk langs bredderne. Midt på søens vestside ligger en større hængesæk.

Omkring Risbanke i plantagens sydlige del forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et lille egekrat.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hængesæk, sø

Højere planter:

1988: Blåtop, Hedelyng, Hunde-Hvene, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hvid Næbfrø, Øret Pil, Pors, Revling, Rosmarinlyng, Rørgæs, Liden Siv, Lyse-Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Tråd-Star, Kær-Svovlrod, Tranebær

1900-1979: Bølget Bunke, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Kohvede

Lokalitetskode: + S-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

Kilder: 100, 109, 748

15/32-2. Liebes Plantage.

I den 225 ha. store Liebes Plantage (Det danske Hedeselskab) indgår store beplantninger af nåletræ domineret af Rød-Gran. Endvidere forekommer mindre bevoksninger af Alm. Ædelgran, Rød-Eg, Bøg samt enkelte, spredte træer af Japansk Lærk, Alm. Eg, Skov-Fyr, Sitka-Gran og Hvid-Gran.

Skovbundsvegetation er sparsom og artsfattig. Denne domineres af Bølget Bunke og på tørvebund af Blåtop stedvis sammen med Hedelyng, Revling eller Tyttebær. I fugtigere lavninger dominerer meterhøje buske af Pors.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Hindbær, Alm. Høgeurt, Japansk Lærk, Smalbladet Mangeløv, Pors, Revling, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 109, 758

15/32-3. Bredmose.

Bredmose i Liebes Plantage (15/32-2) rummer en dystrof sø, deri hvert fald siden århundredeskiftet er blevet udvidet ved tørvegravning. Der foretages fortsat tørvegravning i sydenden.

Vegetationstyper: Sø, hængesæk

Højere planter:

1988: Akeleje (plantet), Avnbøg (plantet), Bambus (plantet), Dun-Birk, Bøg, Blåtop, Bølget Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Frøbid, Skov-Fyr, Hassel, Hedelyng, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Øret Pil, Pors, Æble-Rose, Lyse-Siv, Rundbladet Soldug, Grå Star, Næb-Star, Tråd-Star, Alm. Sumpstrå, Tranebær, Vandnavle, Eng-Viol

Mosser:

1988: Polytrichum commune, Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Rosmarinlyng

Kilder: 745

15/32-4. Trælsborg Plantage.

Den 16 ha. store, privatejede Trælsborg Plantage består af nåleskov.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 109

15/32-5. Birkesø.

Den ovale, 2 ha. store Birkesø er klarvandet og næringsfattig. Søen ligger i den sydlige rand af Dalgas Plantage (lok. 15/32-1) og er uden afløb. Den har en formodet dybde på omkring 4-5 m.

Langs søens østbred optræder mere eller mindre tætte krat af Øret Pil og Pors, mens baglandet rummer lynghede med spredte træer. I sydøsthjørnet ligger smal hængesæk. Markerne syd for søen er opdyrkede. Plantagen står tæt langs vestbredden, mens nordbredden er fri. I søens nordende er anlagt badeplads. Bunden består af sand. Kun langs søens østside optræder spredt rørskov.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den enestående vandplantevegetation i Birkesø bevares. Søen er en af de få, tilbageværende, klarvandede, næringsfattige søer i Danmark. Det er derfor meget ønskeligt, at søens bredder ikke tilplantes med skov, at opvækst af selvsåede træer på og ved bredderne fjernes, at tilledning af spildevand ikke finder sted, at søen og den omgivelser ikke belastes ved gødsning, at afvanding eller vandindvinding ikke finder sted, og at den rekreative udnyttelse ikke øges.

De botaniske værdier i Birkesø og i søens omgivelser er så store, at disse bør beskyttes gennem fredning.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Blærerod, Blåtop, Bølget Bunke, Sekshannet Bækarve(x), Mose-Bølle, Kær-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Hunde-Hvene, Kattehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-

Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Øret Pil, Vand-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Rørgræs, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Tråd-Star, Strandbo, Kær-Svovlrod, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Tranebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle

1986: Vestlig Tue-Kogleaks, Hede-Melbærris, Hirse-Star, Pille-Star, Engelsk Visse

1900-1979: Sortgrøn Brasenføde(x)

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Birkesø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x)

4. Lobeliesøindikatorer: Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x)

Kilder: 344, 354, 361, 604, 792, 831, 837

15/32-6. Jordbro Å mellem Stoholm Bro og Jordbro.

Jordbro Å modtager spildevand fra flere kilder. Bunden varierer fra tørveagtig til finsandet, sandet og smågruset.

Brinkerne langs Jordbro Å bærer flere steder rester af hede med karakteristisk hedevegetation. Et sted langs åen er gravet grus. Gravningen er nu ophørt. På grund af vældpåvirkning er nu dannet et tidvist lavvandet kærområde på sand. Dette giver enestående betingelser for indvandring og etablering af planter, samtidig med et usædvanligt møde mellem rigkærsvegetation og hedens planter. Stedet er spirings- og spredningslokalitet for flere arter af Ulvefod.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de lysåbne pionerforhold i brinkerne langs Jordbro Å bibeholdes. Det er derfor ønskeligt, at opvækst af træer og buske fjernes, at afvanding ikke finder sted, og at lokaliteten indgår i et overvågningsprogram.

Vegetationstyper: Hede, rigkær, grusgrav

Højere planter:

1989: Kors-Andemad, Liden Andemad, Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engkarse, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Følfod, Gederams, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Gyvel, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Bjerg-Rørhvene, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv,

Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Bleg Star, Grøn Star, Grå Star, Krognæb-Star, Næb-Star, Pigget Star, Pille-Star, Sand-Star, Top-Star, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Tyttebær, Tørst, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod, Otteradet Ulvefod(x), Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

Mosser:

1989: *Atrichum undulatum*, *Aulacomnium palustre*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergonella cuspidata*, *Ceratodon purpureus*, *Marchantia polymorpha*, *Philonotis fontana*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum juniperinum*, *Polytrichum piliferum*, *Rhizomnium punctatum*

Lokalitetskode: + H-V-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Brinkerne ved Jordbro Å er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af I-biotop: Ulvefodsspiringssted.

1. Rødlistearter: Otteradet Ulvefod(x)
2. Sjældnere arter: Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene

Kilder: 351, 359, 361, 597, 831, 878

15/33 Sparkær

15/33-1. Sparkær.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sparkær foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose(o), mark

Højere planter:

1900-1979: Pur-Havre(o), Liden Kæruld(o), Lyng-Star(o), Trekløft Stenbræk(o), Langbladet Vortemælk(o)

Lokalitetskode: 0-+ (V)-B IV 0

Kilder: 283, 289

15/33-2. Rævind Krat (= Revn Krat).

Det lille, græssede Rævind Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af op til 5 m høje træer af Alm. Eg og Bævreasp.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

15/33-3. Nørre Borris.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Nørre Borris foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Tandrod(o)

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 289

15/34 Daugbjerg Plantage

15/34-1. Daugbjerg Plantage.

I sammensætningen af Daugbjerg Plantage indgår overvejende nåletræer. I plantagen optræder tillige store hedepartier under tilgroning. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede

Lokalitetskode: 0-+ S-H IV 0

Kilder: 354

15/34-2. Daugbjerg Krat (=Dybdals Krat) (incl. Dybdal).

Omkring indgangen i Dybdal til Daugbjerg Kalkgruber ligger den 60 ha. store, partsskov, Daugbjerg Krat, der fortsætter langs østsiden af Jordbro Ådal. Terrænet er stærkt kuperet med flere jordfaldshuller. Kalken i undergrunden ligger højt og dækkes af lag af morænesand af vekslende tykkelse. I krattet indgår overvejende naturlig løvskov domineret af Alm. Eg med islæt af Bævresp og Alm. Røn samt med mange, spredte buske af Alm. Ene. På skovbunden forekommer artsrig bregnevegetation, mens der på træernes stammer er dækket af mange epifyttiske mosser og laver. I vegetationen som helhed indgår flere sjældne eller meget sjældne arter,

Lyngris og træer har været anvendt ved brænding af kalk. Udnyttelsen af disse resurser har været med til at holde krattet lysåbent. Ophør af hugst af træ og ris til brændsel har begunstiget tilgroning, hvorfor krattet er blevet tættere og mindre lysåbent. Hedevegetation kan endnu træffes i lysninger.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven i Daugbjerg Krat bevares med den artsrige vegetation af mosser og lichener. Det er derfor ønskeligt, at løvtræerne gives mulighed for selvfornyelse, at fjernelsen af træer sker ved plukhugst, at skovbunden ikke gødes, og at nåletræer ikke indplantes. En lettere lysning af krattet kan muligvis være påkrævet.

12 ha. af Daugbjerg Krat omkring Dybdal er fredet 1932.

Vegetationstyper: Løvskov, hede

Højere planter:

1990: Alm. Agermåne, Avnbøg, Bægerbregne, Glat Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Fjerbregne, Nikkende Flitteraks, Fruebær, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Haremad, Hindbær, Hjortetunge(x), Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Kvalkved, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Feber-Nellikerod, Ager-Padderok, Bidende Ranunkel, Vild Ribs, Alm. Røn, Skov-Salat, Tørst, Gærde-Vikke, Krat-Viol,

1989: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Bævresp, Bøg, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Følfod, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Vild Kørvel, Miliegræs, Stor Nælde, Sanikel, Skjodbregne(x), Skovarve, Skovsyre, Burre-Snerre, Stinkende Storckenæb, Tveskægget Ærenpris

1988: Vellugtende Agermåne, Alm. Hvidtjørn, Selje-Pil, Tornet Salat, Skov-Star, Liden Storckenæb, Skov-Viol

1986: Smalbladet Mangeløv, Forskelligbladet Tidsel

1985: Bellis, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Mark-Frytle, Vår-Gæslingeblomst, Eng-Havre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Nordisk Mælkebøtte, Plettet Mælkebøtte, Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smuk Perikon, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rubus plicatus, Rødknæ, Alm. Røllike, Lyng-Snerre, Pille-Star, Spidskapslet Star, Knoldet Stenbræk, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Mose-Troldurt, Lancet Vejbred, Mark-Ærenpris 1900-1979: Ahorn, Alm. Bjørneklo, Blåtop, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Dunet Egebregne, Smalbægret Ensian(o), Mangelblomstret Frytle, Rød-Gran, Bakke-Gøgelilje(o), Sct. Hansurt, Alm. Hvene, Alm. Hæg, Rank Høgeurt, Kambregne(o), Stivhåret Kalkkarse(o), Kantet Konval(o), Korsved(o),

Kransbørste, Kvalkved, Kæmpegran, Lærk, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Knoldet Mjødur, Eng-Nellikerod, Nordmannsgran, Bjerg-Perikon, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Lund-Rapgræs, Eng-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Liden Snerre(o), Bakke-Soløje(o), Blågrøn Star, Bakke-Star, Lyng-Star(o), Vår-Star, Skov-Stilkaks, Skov-Storkenæb(o), Fåre-Svingel, Alm. Syre, Skov-Vikke, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Håret Visse, Vild Æble

Mosser:

1988: *Antitrichia curtipendula*, *Brachythecium rutabulum*, *Bryum capillare*, *Camptothecium lutescens*, *Cirriphyllum piliferum*, *Ctenidium molluscum*, *Dicranum scoparium*, *Eurhynchium striatum*, *Fissidens taxifolius*, *Frullania dilatata*, *Homalothecium sericeum*, *Hypnum cupressiforme*, *Isothecium myurum*, *Lophocolea heterophylla*, *Metzgeria furcata*, *Neckera complanata*, *Orthotrichum affine*, *Oxyrrhynchium swartzii*, *Plagiomnium undulatum*, *Porella platyphylla*, *Radula complanata*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Thuidium tamariscinum*, *Zygodon viridissimus*

1900-1979: *Amblystegium serpens*, *Brachythecium populeum*, *Brachythecium velutinum*, *Dicranum fuscescens*, *Frullania tamarisci*, *Homalia trichomanoides*, *Hylocomium splendens*, *Isothecium myosuriodes*, *Lophocolea bidentata*, *Mnium hornum*, *Mnium marginatum*, *Orthotrichum lyellii*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Pellia endiviifolia*, *Plagiothecium succulentum*, *Ptilidium pulcherrimum*, *Pylaisia polyantha*, *Rhizomnium punctatum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*, *Thuidium philibertii*, *Ulota bruchii*, *Ulota crispa*, *Zygodon vulgaris*

Svampe:

1988: *Crepidotus mollis*

1900-1979: *Exidia glandulosa*, *Mycena adonis*, *Mycena acicula*, *Mycena pterigena*, *Physarum viride*

Laver:

1988: *Buellia punctata*, *Evernia prunastri*, *Lepraria incana*, *Parmelia glabratula*, *Pertusaria albescens*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*

1900-1979: *Cetraria chlorophylla*, *Chaenotheca carthusiae*, *Chaenotheca stemonea*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia squamosa*, *Graphis scripta*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpineae*, *Lecanora expallens*, *Lobaria pulmonaria*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera horizontalis*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria multipuncta*, *Pyrenula nitida*, *Thelotrema lepadinum*

Lokalitetskode: +++ S-H I r-s

Botanisk vurdering:

Daugbjerg Krat er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Naturskov og artsrig mos- og lichenepifytvegetation, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: *Chaenotheca carthusiae*, *Chaenotheca stemonea*, *Hjortetunge(x)*, *Peltigera horizontalis*, *Skjoldbregne(x)*

2. Sjældnere arter: *Vellugtende Agermåne*, *Bægerbregne*, *Chaenotheca stemonea*, *Fruebær*, *Rank Høgeurt*, *Lobaria pulmonaria*, *Bjerg-Perikon*, *Pertusaria multipuncta*, *Bakke-Star*, *Forskelligbladet Tidsel*, *Skov-Vikke*

3. Lokalt sjældnere arter: *Nyrebladet Ranunkel*, *Skov-Stilkaks*

4. Hede- og overdrevisindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Knoldet Stenbræk, Lav Tidsel
Fra Daugbjerg Krat foreligger tvivlsomme angivelser af Skov-Hundegræs, Bakke-Jordbær, Lund-Padderok og Solbær.

Kilder: 6, 43, 44, 79, 80, 86, 100, 108, 109, 112, 120, 184b, 268, 277, 278, 281, 289, 311, 354, 374, 391, 397, 398, 400, 446, 476, 486, 580, 594, 604, 608, 610, 613, 630, 657, 662, 837, 831, 832a, 855, 856

15/34-3. Nørmark.

Ved Nørmark ligger hederest, hvor Hedelyng viger for Revling.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1989: Alm. Ene

1985: Bævreasp, Bølget Bunke, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Guldblomme, Hedelyng, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Lav Skorsoner, Hirse-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tyttebær, Håret Visse

Lokalitetskode: + H II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevisindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 666, 859

15/34-4. Harrestruplund Krat.

Harrestruplund Krat ligger på kuperet terræn, der falder brat mod nordøst mod den navnløse bæk med udspring ved Mønsted Kalkgruber (lok. 15/38-1). Skovlaget består overvejende af Alm. Eg tillige med Bøg. Omkring Drost Peders Høj er der i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) plantet Bøg og Rød-Gran. Bækken, hvis omgivelser er vældpåvirkede, er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb, væld, eng

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Ask, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Bugtet Kløver, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Feber-Nellikerod, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Rød Svingel, Skovstjerne, Skovsyre, Forskelligbladet Tidsel, Tormentil, Tørst, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1986: Bellis, Mose-Bunke, Vinter-Eg, Lådden Dueurt, Engblomme, Engkarse, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangebloomstret Frytle, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Bredbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Sump-Kællingetand, Tue(?) -Kæruld, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Grøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Kær-Star, Næb-Star, Skov-Star, Toradet Star, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandkarse, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Liden Vintergrøn, Vild Æble, Bredbladet Ærenpris, Glat Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Skov-Angelik, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Desmerurt, Tredelt Egebregne, Fjerbregne, Skov-Galtetand, Hassel, Hieracium pinnatifidum, Hundetunge(o), Alm. Hvidtjørn, Alm. Hylde, Kantet Konval(o), Korsknapp, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Skov-Padderok, Smuk Perikon, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Sanikel, Skvalderkål, Burre-Snerre, Fåre-Svingel, Vorterod

Mosser:

1986: *Climacium dendroides*

Lokalitetskode: ++ S-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Engblomme, Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 100, 101, 296, 374, 487, 604

15/34-5. Smøllerup Kirke.

Botaniske beskrivelser af lokaliteter ved Smøllerup Kirke foreligger ikke.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1900-1979: Rød Stenurt(o)

Lokalitetskode: 0+ B IV 0

Kilder: 289

15/37 Daugbjerg

15/37-1. Daugbjerg.

Syd for Daugbjerg ligger egekrat på nordvestvendt skråning. Jordbunden er kalkholdig.

Vegetationstyper: Løvskov, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Blæresmælde, Eng-Brandbæger, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Ene, Eng-Gedeskæg, Hassel, Tag-Høgeskæg, Liden Klokke, Mark-Krageklo, Kvalkved, Nikkende Limurt(o), Alpe-Pengeurt, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Smalbladet Rapgræs, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Alm. Røn, By-Skræppe(o), Dynd-Skræppe x Vand-Skræppe(o), Mark-Stenkløver, Dusk-Syre, Ager-Tidsel, Mose-Vintergrøn(o), Voldtimian(o)

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 100, 106, 150, 283, 289, 354, 459, 463

15/37-2. Daugbjerg Dås.

Daugbjerg Dås er hatformet morænebakke med vid udsigt især mod syd over hedesletten. Bakken rummer græsset hedevegetation.

Bevaring: Daugbjerg Dås er fredet 1932.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1989: Vorte-Birk, Blåbær, Alm./Rød-Eg, Skov-Elm, Græsbladet Fladstjerne, Håret Frytle, Mark-Frytle, Gråris, Hedelyng, Feber-Nellikerod, Revling, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Alm.Syre, Tyttebær

Mosser:

1989: Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: + E III r

Kilder: 80, 661

15/37-3. Sortbjerg.

Ved Sortbjerg ligger nordvestvendte og sydvendte, græssede skrænter med artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1985: Hvid Anemone, Blåbær, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Småfrugtet Dværgløvefod, Engelskgræs, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Rank Forglemmigej, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kambregne, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Majblomst, Nordisk Mælkebøtte, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tjærenellike, Tormentil, Mose-Troldurt, Tyttebær, Eng-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Kambregne, Plettet Kongepen

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Lancetbladet Høgeurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 867

15/38 Mønsted Plantage

15/38-1. Mønsted Plantage.

Den ca. 340 ha. store Mønsted Plantage (Det danske Hedeselskab, 175 ha. og Viborg amtskommune, 165 ha.) består overvejende af nåleskov. Skovbundsvegetationen domineres i alt fald på lysåbne steder af Bølget Bunke eller af bladmosser.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1988: Bølget Bunke, Håret Frytle, Rød-Gran, Hedelyng, Lærk, Majblomst
1900-1979: Blåtop, Smalbladet Høgeurt, Revling, Lyng-Snerre, Tandbælg

Mosser:

1988: *Brachythecium rutabulum*, *Dicranum polysetum*, *Dicranum scoparium*, *Hylocomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Hypnum jutlandicum*, *Lophocolea bidentata*, *Plagiothecium curvifolium*, *Plagiothecium undulatum*, *Pleurozium schreberi*, *Ptilium crista-castrensis*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*
1900-1979: *Barbilophozia barbata*, *Barbilophozia hatcheri*, *Brachythecium curtum*, *Dicranum majus*, *Lophocolea cuspidata*, *Lophocolea heterophylla*, *Lophozia ventricosa*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum juniperinum*, *Thuidium tamariscinum*

Svampe:

1988: *Gymnopilus penetrans*, *Marasmius perforans*, *Mycena metata*
1900-1979: *Cordyceps ophioglossoides*, *Elaphomyces muricatus*

Laver:

1988: *Hypogymnia physodes*, *Lepraria incana*
1900-1979: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia portentosa*, *Hypogymnia tubulosa*

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: *Ptilium crista-castrensis*

Kilder: 34, 109, 161, 369, 428, 446, 476

15/38-2. Mønsted Kalkgruber.

I egnen nord for Mønsted (lok. 15/38-3) er kalken fra undergrunden presset op mod overfladen og er kun dækket af tynde lag af morænesand. Allerede i Middelalderen har her været brudt kalk. Denne udvinding er fortsat op i dette århundrede. Kalkaffaldet er henlagt i området omkring bruddet, hvilket har givet grobund for flere kalkbundne pionerplanter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de meget sjældne kalkyndende planter ved Mønsted Kalkgruber bevares. Det er derfor ønskeligt, at der til stadighed forekommer spiringssteder på blotlagt kalk.

Vegetationstyper: Overdrev, kalkskrænt, vandhul

Højere planter:

1985: Vorte-Birk, Blæresmælde, Blåhat, Eng-Brandbæger, Draphavre, Alm. Eg, Rank
Forglemmigej, Mark-Frytle, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hindbær, Grøn Høgeskæg, Håret

Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Rød-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kællingetand, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Liden Snerre, Lyng-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Dusk-Syre, Tveskægget Ærenpris

1981: Bånd-Pil

1900-1979: Alm. Agermåne, Vellugtende Agermåne(o), Alchemilla mollis (rosenfamilien), Avnbøg, Bitter Bakkestjerne, Bakketidse, Blæresmælde, Vår-Brandbæger, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Grådodder, Farve-Gåseurt(o), Hieracium pseudojutlandicum(o), Hjertegræs, Hundetunge, Tag-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Vild Hør, Sand-Kalkkarse, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Mark-Krageklo, Mentha spicata x suaveolens(o) (læbeblomstfamilien), Alm. Månerude(o), Læge-Oksetunge, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Fladstrået Rapgræs, Knold-Rottehale, Slangehoved, Gul Snerre, Trenervet Snerre, Bakke-Soløje(o), Blågrøn Star, Sand-Star, Læge-Stenfrø(o), Hvid Stenkløver, Bidende Stenurt, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Liden Torskemund, Vandpest, Voldtimian, Kirtel-Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Barbula fallax, Barbula reflexa, Barbula unguiculata, Bryum funkii, Camptothecium lutescens, Campylium chrysophyllum, Ctenidium molluscum, Entodon concinnus

Svampe:

1981: Hemimycena lactea, Mycena hiemalis, Mycena metata, Mycena speirea, Mycena supina

Laver:

1984: Thelidium incavatum

1900-1979: Bacidia phacodes, Buellia alboatra, Caloplaca holocarpa, Collema tenax, Leptogium biatorinum, Opegrapha herbarum, Mycobilimbia sabuletorum, Nephroma parile, Porina aenea, Rhizocarpon petraeum

Lokalitetskode: +++ E-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Mønsted Kalkgruber er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Barbula reflexa, Bryum funkii, Entodon concinnus, Nephroma parile
2. Sjældnere arter: Grådodder, Sand-Kalkkarse, Leptogium biatorinum, Mycobilimbia sabuletorum, Opegrapha herbarum, Rhizocarpon petraeum, Liden Snerre, Lyng-Star, Voldtimian
3. Lokalt sjældnere arter: Ctenidium molluscum, Trenervet Snerre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Knold-Ranunkel, Lyng-Star, Kornet Stenbræk
Barbula reflexa blev fundet her i 1975 for første gang i Danmark og er siden genfundet her.

Kilder: 6, 8, 46, 108, 278, 296, 311, 354, 374, 459, 463, 576, 633, 634, 829, 866

15/38-3. Mønsted.

Ved Mønsted er der i en nyanlagt beplantning i 1989 udsået frøblanding bestående af Honningurt, Seradel, Gul Lupin og Blod-Kløver til jordforbedring. For flere angivelser er som findested blot nævnt Mønsted. De er medtaget her, men kunne med rette henføres til Mønsted Kalkgruber (lok. 15/38-2).

Vegetationstyper: Skov, beplantning, vejkant, bebyggelse

Højere planter:

1989: Ask, Alm. Brandbæger, Grå-El, Alm. Fuglegræs, Hvidmelet Gåsefod, Hejrenæb, Honningurt, Hyrdetaske, Grøn Høgeskæg, Lugtløs Kamille, Blod-Kløver, Enårig Knavel, Kornblomst, Gul Lupin, Alm. Markarve, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Røn, Serradel, Enårig Solsikke, Alm. Spergel, Ager-Stedmoderblomst, Gærde-Valmue

1988: Bugtet Kløver

1900-1979: Vår-Brandbæger, Bulmeurt(o), Fruebær(o), Guldhavre(o), Hundetunge, Kambregne(o), Plettet Kongepen(o), Kransbørste(o), Nikkende Limurt(o), Grøn Mynte(o), Pigæble(o), Smalbladet Rapgræs, Knold-Rottehale, Krans-Salvie(o), Segl-Sneglebælg, Lyng-Star(o), Trekløft Stenbræk(o), Læge-Stenfrø(o), Mark-Stenkløver, Forskelligbladet Tidsel(o), Dunet Vejbred(o), Voldtimian(o)

Lokalitetskode: ++ S-B II r-s

Kilder: 150, 181, 274, 277, 281, 283, 289, 690, 818

15/38-4. Mønsted Å mellem hovedvej A 16 og Bryrup.

Denne strækning af Mønsted Å løber langs vestranden af Mønsted Plantage (lok. 15/38-1). Åen har godt fald og snor sig gennem stærk kuperet terræn. Strømmen er jævn-god. Bunden består af sand, grus eller sten. Efter dambrugene er åen lettere forurenset. Store dele af vestskrænterne er græssede og rummer en artsrig hede- og overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. Langs foden optræder væld, hvoraf mindst et er paludellavæld.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de lysåbne skrænter og væld med den artsrige overdrevs- og paludellavældsvegetation langs Mønsted Å bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende ekstensive græsning fortsætter, at gødskning undgås, at afvanding ikke finder sted, og tilplantning med træer ikke foretages.

Vegetationstyper: Overdrev, eng, væld, paludellavæld, vandløb

Højere planter:

1988: Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Engkarse, Gul Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Mangebloomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Måj-Gøgeurt, Hjertegræs, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Bugtet Kløver, Hvid Kløver,

Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Kær-Padderok, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Dynd-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Trindstænglet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Trævlekrone, Muse-Vikke, Tveskægget Ærenpris

1987: Hvid Anemone, Bellis, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Småfrugtet Dværgløvefod, Alm. Eg, Alm. Ene, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Hyld, Kattefod, Liden Klokke, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Alm. Kællingetand, Majblomst, Alm. Mælkeurt, Fandens Mælkebøtte, Nordisk Mælkebøtte, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Æble-Rose, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Bakke-Star, Pille-Star, Sand-Star, Top-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Tandbælg, Smalbladet Timian, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris

1986: Alm. Baldrian, Krybende Pil, Slangetunge, Knop-Siv, Tandet Sødgræs, Eng-Viol

1900-1979: Læge-Oksetunge

Mosser:

1988: *Mnium hornum*, *Paludella squarrosa*(x)

1987: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune*, *Polytrichum piliferum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

1986: *Climacium dendroides*, *Marchantia polymorpha*

Lokalitetskode: ++ V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Mønsted Ådal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld og på grund af > 20 biotopstypiske overdrevsarter.

2. Sjældnere arter: Plettet Kongepen, *Paludella squarrosa*(x), Bakke-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Plettet Kongepen, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 118, 148, 220, 222, 237, 289, 354, 359, 361, 401, 487, 579, 630, 831, 878

15/39 Sjørup Plantage

15/39-1. Sjørup Plantage = Sjørup Skov

Om sammensætningen af den 318 ha. store Sjørup Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 310

15/39-2. Røverdalen.

Den græssede Røverdalen rummer hedevegetation. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: 19 ha. omkring Røverdalen er fredet 1955.

Vegetationstyper: Hede

Lokalitetskode: 0-+ H IV 0

Kilder: 80

15/39-3. Sejbæk.

Sejbæk er omkring 9,5 km langt. Vandløbet har gode faldforhold. Bunden varierer mellem ren sten- og grusbund eller er iblandet sand. Vandet er lettere eller efter dambrugene stærkt forurenet (1988).

Vegetationstyper: Hede(o), vandløb

Højere planter:

1900-1979: Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: 0 (H)-V IV 0

Kilder: 289, 354, 359, 361

15/40 Søvsø

15/40-1. Søvsø = Sovsø.

Omkring Søvsø står i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) enkelte, spredte egepur på hede. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 100

15/40-2. Sortmose.

Vandhullet i Sortmose er dystroft med veludviklet hængesæk. Langs bredden forekommer en træløs zone domineret af Blåtop.

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1988: Blåtop, Bølget Bunke, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Øret Pil, Vand-Pileurt, Revling, Rosmarinlyng, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Tyttebær

Mosser:

1988: Polytrichum commune

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 769, 810

15/40-3. Bygmose.

Det dystrofe fattigkær, Bygmose, er omgivet af nåleskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Fattigkær, nåleskov

Lokalitetskode: + V-S III r

Kilder: 810

15/40-4. Bygmose Bløde.

Vandhullet i Bygmose Bløde er dystroft med veludviklede hængesække. Langs bredden forekommer en træløs zone domineret af Blåtop.

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1988: Blåtop, Bølget Bunke, Hvid-Gran, Hedelyng, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Vand-Pileurt, Revling, Alm. Røn, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Tormentil, Tyttebær, Vandnavle

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 747, 810

15/40-5. Knudsgård Plantage

Knudsgård Plantage består overvejende af nåleskov med Rød-Gran, Alm. Ædelgran og Skov-Fyr. I flere af afdelingerne med Skov-Fyr ses mange døde træer. På lysåbne steder optræder fattigbundsvegetation domineret af halvbuske som Revling og Hedelyng tillige med Bølget Bunke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1988: Bølget Bunke, Skov-Fyr, Rød-Gran, Hedelyng, Revling, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 810

15/40-6. Kragssø.

Kragssø er eutrof og omgives af buske af Grå-Pil. I vandet ses Vand-Pileurt.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1988: Grå-Pil, Vand-Pileurt

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 810

15/41 Mønsted Ådal, øvre del, og Finderup Plantage

15/41-1. Kragssø Plantage.

Den 30 ha. store Kragssø Plantage (Fjends kommune) rummer overvejende nåleskov med flere unge kulturer. Nålebeplantningerne rummer især Rød-Gran, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Skov-Fyr og Alm. Bjerg-Fyr.

Visse steder er indplantet løvtræer. Her ses Rød-Eg, Alm. Eg, Vorte-Birk, Glansbladet Hæg og Aks-Bærmispel tillige med buske af Rynket Rose.

Langs skovveje og brandbælter især i unge beplantninger ses mange lavtvoksende, lyskrævende hede- og overdrevarsarter.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Bitter Bakkestjerne, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Aks-Bærmispel, Alm. Eg, Rød-Eg, Vinter-Eg, Grå El, Rank Evighedsblomst, Græsbladet Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Følfod, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Glansbladet Hæg, Grøn Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Katteskæg, Liden Klokke, Gul Kløver, Rød-Kløver, Vestlig Tue-Kogleaks, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret-Pil, Bidende Ranunkel, Enårig Rapgræs, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Slåen, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Pille-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Alm. Ædelgran, Læge-Øjentrøst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 109, 757, 810

15/41-2. Rosborg Sø.

Rosborg Sø ligger i den øverste del af Mønsted Ådal. Mod nord ses randmorænelandskab, der er udformet som kuperet bakkeland af stor naturskønhed. Syd for Rosborg Sø og udspringet af Mønsted Å breder smeltevandsflodernes hedesletter sig.

Mønsted Å udspringer ca. 600 m syd for det sydlige bryn i Kragssø Plantage (lok. 15/41-1). På det øverste stykke har vandløbet ringe fald. Bunden er blød og sandet. Efter få hundrede meter løber åen ind i Rosborg Sø, der tidligere har haft større udstrækning. Endnu ses en mindre, aflang, åben vandflade. Søen er forsøgt afvandet omkring 1937, men dette mislykkedes.

Dele af den tidligere sø og de omgivende, vidtstrakte fugtige kær er under stærk tilgroning af pilebuske især Øret Pil. Urtevegetationen er temmelig ensartet og domineres enten af Kær-Padderok og Bukkeblad, af Bredbladet Dunhammer, af Høj Sødgræs eller af Tagrør på de laveste dele. Langs ådalens rand optræder væld, hvoraf flere græsses. Enkelte af disse rummer paludellavæld med flere karakteristiske vældplanter, hvoraf flere er truede eller sårbare.

Ådalens sider rummer hede eller uopdyrket overdrev eller er tilplantede. Selve ådalen og dens østside indgår i Finderup Øvelsesplads (lok. 15/41-3).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at det vidtstrakte kærrområde med paludellavældsvegetation omkring Rosborg Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at der foretages en delvis rydning af selvsåede krat, at yderligere afvanding undgås, at der ikke tilføres kunstgødning, og at ekstensiv græsning iværksættes på ugræssede dele.

Rosborg Sø og Mønsted Ådals øvre del bør sikres gennem fredning.

Vegetationstyper: Sø, vandløb, kær, paludellavæld

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Alm. Ene, Engkarse, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangelblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Top-Star, Toradet Star, Gul Stenbræk(x), Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst

1986: Kær-Fladstjerne, Kødfarvet Gøgeurt, Kær-Mangeløv

1984: Leverurt

1900-1979: Sæd-Dodder(o), Bakke-Gøgeurt(o), Stortoppet Rapgræs(o), Flad Ulvefod(o)

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Marchantia polymorpha*, *Philonotis fontana*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Væld- og kærømråderne ved Rosborg Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Gul Stenbræk(x)
4. Paludellavældsindikatorer: Gul Stenbræk(x)

Fra lokaliteten foreligger et belæg i Dansk Herbarium på Botanisk Museum, der er bestemt til Tørve-Viol. Da planten er vegetativ, er der tvivl om rigtigheden af bestemmelsen.

Kilder: 97, 126, 251, 252, 253, 254, 283, 289, 354, 361, 385, 487, 622, 766, 837

15/41-3. Finderup Øvelsesterræn.

De 358 ha. store plantager på Finderup Øvelsesterræn (ialt 1068 ha., Forsvarsministeriet) består overvejende af nåleskov tillige med lidt løvskov af især Bøg og Eg. Plantagerne er fredskov. En del af området er uden opvækst af træer eller buske andre end Alm. Ene.

Den 6 ha. store, brunvandede Movsø er uden afløb. Den har en største dybde på muligvis 4-5 m. Den er blevet mere alkalisk inden for det seneste tiår, idet pH i 1975 blev målt til 6,2 og i 1988 til 7,5, hvilket muligvis kan skyldes afstrømning fra plantager og marker.

Bevaring: Movsø er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, sø

Højere planter:

1989: Blæresmælde, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Djævelsbid, Udspærret Dværgebunke, Alm. Ene, Engelskgræs, Gederams, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Mangebladet Lupin, Majblomst, Alm. Mangeløv, Kantet Perikon, Rejnfan, Revling, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst 1985: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S-H III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Lav Skorsoner

Kilder: 56, 97, 109, 345, 361, 664, 669

15/42 Kongenshus Hede

15/42-1. Kongenshus Hede (= Resen Hede).

Kongenshus Hede rummer et af Danmarks største sammenhængende indlands hedeområder, der ligger på hedesletten vest for isens hovedopholdslinie. Mod sydvest gennemføres landskabet af flere markante smeltevandskløfter, der munder ud i Karup Ådal (lok. 15/43-1).

Heden er en af de sidste rester af den tidligere vidtstrakte Alhede, der dækkede store dele af egnen. Med opdyrkningen i slutningen af forrige århundrede og begyndelsen af dette blev stadig større arealer dyrket op. Fra mange sider, bl. a. fra Warming og Mentz, blev der fremsat ønsker om at bevare dele af den oprindelige hede. Dette resulterede i opkøb og fredning af de arealer, der nu tilhører fonden for Kongenshus Mindepark.

Oprindelig er hedearealerne fremkommet som følge af landbrugets rovdrift af skove ved fældning af træer, afbrænding af ved og opdyrkning uden tilførsel af næringsstoffer. Samtidig har nedbøren bevirket en podsolering af jordbunden med udvaskning af næringsalte fra de øvre jordlag og artsfattig, karakteristisk vegetation er indvandret.

Vegetationen domineres over store områder af Hedelyng. Stedvis indvandrer Alm. Ene og Bjerg-Fyr, mens Bølget Bunke overtager dominansen på steder, hvor Hedelyng dør. På lidt fugtigere steder optræder tillige Revling og Tyttebær. For at give Hedelyng bedre muligheder for frøspiring, er der gennem årene forsøgt forskellige plejeformer som afbrænding, lyngslet og græsning.

De botaniske forhold på Kongenshus Hede er grundigt beskrevet af Andersen og Rahn (1956), hvor en samlet floraliste findes.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at hedevegetationen på Kongenshus Hede fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at Hedelyng fortsat gives mulighed for spiring, og at indvækst af træer og buske andre end Gyvel og Alm. Ene forhindres.

Af Kongenshus Hede er 1300 ha. fredet 1941 (og formelt i 1953).

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1988: Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Ene, Bjerg-Fyr, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Hvid-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Smalbladet Høgeurt, Katteslæg, Majblomst, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Hirse-Star, Pille-Star, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

1986: Blåtop, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel,

1985: Cypres-Ulvefod(x)

1900-1979: Benbræk, Klokke-Ensian, Alm. Hvene, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Perlekurv, Pors, Rundbladet Soldug, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Farve-Visse, Håret Visse, Ørnebregne

Mosser:

1988: *Hypnum cupressiforme*

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Leucobryum glaucum*

Laver:

1900-1979: *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Hypogymnia physodes*, *Lecidea granulosa*,

Lokalitetskode: ++ H I r-s

Botanisk vurdering:

Kongenshus Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Stor, sammenhængende dværgbushede og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Cypres-Ulvefod(x)

2. Sjældnere arter: Alm. Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Cypres-Ulvefod(x), Håret Visse

Kilder: 10, 60, 79, 80, 184b, 289, 332, 354, 463, 487, 490, 611, 622, 694, 831, 837

15/42-2. Kongenshus Plantage.

Om sammensætningen af den 64 ha. store Kongenshus Plantage (Det danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

15/43 Karup Ådal mellem Karup og Hagebro

15/43-1. Karup Ådal.

Karup Å danner på strækningen mellem Hagebro (lok. 15/24-2) og Hessellund grænsen mellem Ringkøbing amt og Viborg amt. Den nordøstlige side på strækningen Gallehøj og Karup (lok. 14/88-1) ligger ligeledes i TBU distrikt 14). Af praktiske årsager er oplysninger om åen og dens omgivelser samlet og beskrevet her.

Karup Å er forholdsvis uberørt og omgives af brede enge. Disse anvendes i første række til græsning. Ugræssede egne gror til med krat af Pil og Birk. Flere steder siver grundvand frem og danne væld med artsrig og karakteristisk vegetation. Tørrere dele af ådalen er opdyrket.

Ved Hessellund på sydsiden af Karup Å ligger et vældområde, der adskiller sig fra de omgivende parceller med kulturgræsser ved mørkere farver. Dette skyldes dominans af Blåtop, og at jordbunden består af tørv. I den centrale del findes et område domineret af mosser og omgivet af opvækst af træer og buske. I den nordøstlige del af denne tørvepude

vælder grundvand frem og samles til en regulær bæk med rigelig vandføring. Det nedre stykke af bækken inden udløbet i Karup Å er rørlagt. Marken mellem vældet og åen er opdyrket.

I Karup Å er den naturlige vandplantevegetation fortsat i behold som følge af, at vandet nu kun er forurennet i mindre grad. I hvert fald i begyndelsen af 1970'erne var åen påvirket af tilledning af spildevand fra flere kilder i og ved Karup.

Bevaring: 497 ha. langs Karup Å mellem Karup og Hagebro er fredet 1964.

Vegetationstyper: Vandløb, kær, eng, mark

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Firling, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Hvid-Gran, Hedelyng, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Fersken-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Rødknæ, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Vedbend-Vandranunkel, Storfrugtet Vandstjerne, Eng-Viol

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Marchantia polymorpha*, *Polytrichum commune*, *Rhytidiadelphus squarrosus*.

Lokalitetskode: ++ V-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 79, 80, 344, 351, 354, 359, 361, 694, 823, 837

15/43-2. Åhuse.

På terrassen til Karup Å (lok. 15/43-1) forekommer omkring Åhuse i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) flere mindre egekrat, hvoraf enkelte er græssede, mens der i andre er indplantet nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Nikkende Flitteraks(o), Skov-Fyr, Alm. Gedebled, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Sct. Hansurt, Krybende

Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Enblomstret Hvidtjørn, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Vild Kørvel, Liljekonval, Skov-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Aks-Rapunsel(o), Soløje, Sand-Star, Blodrød Storkenæb(o), Skov-Storkenæb(o), Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 100, 289

15/43-3. Høgild.

På terrassen til Karup Å (lok. 15/43-1) forekommer ved Høgild i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) flere mindre egekrat, hvoraf enkelte er græssede, mens der i andre er indplantet nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Vorte-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Alm. Ene, Fjer-Knopurt(o), Mangegrenet Knopurt(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100, 289

15/49 Alhede

15/49-1. Høgild Mose.

Botaniske beskrivelser af Høgild Mose foreligger ikke.

Vegetationstyper: Paludellavæld(o)

Højere planter:

1900-1979: Gul Stenbræk(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 289

15/49-2. Hjortedal.

Bunden af af den markante øst-vestgående Hjortedal er opdyrket, mens siderne er udyrkede eller i stor udstrækning tilplantet med nåletræer.

Vegetationstyper: Skov, mark

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 810

15/49-3. Grønhøj.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Grønhøj foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark

Højere planter:

1900-1979: Rundskulpe(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 289

15/49-4. Resen.

Resen Bæk er ca. 6 km lang. Vandløbet har gode faldforhold. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Den nedre del af vandløbet er belastet af spildevand fra Resen.

Højere planter:

1900-1979: Pilledrager(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289, 359, 361

15/50 Hessellund Hede

15/50-1. Hessellund Hede.

Karup lufthavn er anlagt på Hessellund Hede, der er plan hedeslette. Heden er en af de sidste rester af tidligere tiders vidstrakte Alhede. I de 403 ha. store plantager (Forsvarsministeriet) ved lufthavnen indgår i første række nåletræer tillige med lidt blandet løvskov.

Hessellundvej ved Karup Flyveplads har bred græsklædt rabat. Langs vejen ses dels ubenyttede områder under tilgroning, flere dyrkede marker og en mark, hvor dyrkning er opgivet i 1989.

På lufthavnens område ses flere beplantninger domineret af nåletræer. Imellem beplantningerne ligger hedestykker beklædt med dværgbuskvegetation ofte domineret af Hedelyng og spredte buske af Alm. Ene. Hedeområderne er under tilgroning med selvsåede træer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, vejkant, mark

Højere planter:

1989: Bitter Bakkestjerne, Kanadisk Bakkestjerne, Alm. Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger (ssp. *barbareifolia*), Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Glat Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Eg, Grå-El, Skov-Elm, Engelskgræs, Rank Evighedsblomst, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmigej, Liden Fugleklo, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vild Gulerod, Hvidmelet Gåsefod, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Gyldenlak-Hjørneklap, Alm. Hundegræs, Glat Hund-Rose, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Læge-Jordrøg, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Liden Klokke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Krumhals, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Ager-Museurt, Liden Museurt, Mælkebøtte, Toårig Natlys, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Bleg Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Rejnfan, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Alm. Spergel, Sand-Star, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Hvid Stenkløver, Alm. Svinemælk, Bakke-Svingel, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Rød Tvetand, Gærde-Valmue, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Tofrøet Vikke, Vindaks

1986: Blåbær, Blåtop, Katteskæg, Smalbladet Kæruld, Pors, Revling, Lav Skorsoner, Hirse-Star, Næb-Star, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse, Voldtimian, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1988: *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum juniperinum*,

Svampe:

1986: *Amanita citrina*, *Amanita rubescens*, *Auricularia auricula-judae*, *Lactarius necator*, *Russula emetica*, *Tricholomopsis rutilans*

Lokalitetskode: 0-+ S-H-B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Voldtimian

Kilder: 109, 622, 655, 822

15/50-2. Kragssø.

Den 23 ha. store Kragssø er renvandet, brunvandet hedesø førhen uden til- og afløb. Siden er afløb etableret. Herved er søens maksimale vandstand fastlagt. Den er blevet svagt eutrofieret på grund af oversvømmelse og tilført afløbsvand fra lufthavnen. Vandet i søen er surt (pH 5,5). Botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Bevaring: Kragssø er udpeget til særligt naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 344, 354, 361

15/50-3. Troldhøje.

Omkring Troldhøje ligger hede med spredte nåletræsbevoksninger. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ H-S IV 0

Kilder: 694
